

Trib. Suprem
Col. Militar

Dos 215/954. - Vol 6.

40005

DOSAR

Ancheta

Luca Vasile

confruntări

1532092

P 000148, Vol. 6

Data

Urmează Vol. Nr. 7

O P I S

=====

cuprinzînd confruntările efectuate între LUCA VASILE și diferiți coînculpați și martori.

- . -

1. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și CERNICICA DUMITRU.....	pag.	2 - 5
2. P.v. de confruntare între LUCA VASILE și DASCALU ANGHEL.....	"	6 - 25
3. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și DURGHIU PETRE	"	26 - 32
4. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și IACOB ALEXANDRU	"	33 - 70
5. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și MIHAILEANU ALEXANDRU	"	71 - 94
6. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și MUNTEANU ION	"	95 - 100
7. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și TURCU NICOLAE.....	"	101 - 149
8. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și VIJOLI AUREL	"	150 - 222
9. p.v. de confruntare între LUCA VASILE și WEISZ ARPAD	"	223 - 241
10. P.V. de confruntare între VOINEA SEPTIMIU și GABOR E. ARPAD.....	"	242 - 246

27 sept 1954.

originalul de număr 2
se află în dosarul de justiție
de numărul biserica etc.
Tălcuș Nr

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Incheiat azi 31 august 1954 între arestații LUCA VASILE și CERNICICA DUMITRU.

Confruntarea a început la ora 17,20

și s-a terminat la ora 21.

București 1 septembrie 1954.

Intrebare către arestatul LUCA VASILE.

Cine este persoana care ți se înfățișează?

Răspuns; Persoana ce mi se înfățișează este

DUMITRU CERNICICA, fost vice președinte al Centrocôop-ului.

ss.Vasile Luca.

Intrebare către arestatul CERNICICA DUMITRU.

Cine este persoana care ți se înfățișează?

Răspuns; Persoana ce mi se înfățișează este LUCA

VASILE, fost președinte al consiliului de Miniștri și Ministru de finanțe.

Intrebare pentru arestatul LUCA VASILE.

Care au fost relațiile între Dta și CERNICICA DUMITRU ?

Răspuns; Nu sunt în relații de rudenie cu CERNICICA DUMITRU și nici nu ne-am dușmănit vreodată.

ss.Vasile Luca

Intrebare; către arestatul CERNICICA DUMITRU.

Care au fost relațiile între Dta și LUCA VASILE ?

Răspuns; Nu sunt în relații de rudenie și nu am fost în relații dușmănoase cu LUCA VASILE.

ss.D.Cernicica

Intrebare; către arestatul LUCA VASILE.

Cînd și în ce împrejurări a fost numit arestatul CERNICICA DUMITRU în comisia de reformă bănească?

Răspuns; La sfîrșitul lui august 1951 s-a format comisia guvernamentală pentru reforma bănească. Pe baza propunerii mele din partea cooperației a fost numit CERNICICA DUMITRU în această comisie.

Cu ocazia numirii sale adică în august 1951, DUMITRU CERNICICA se afla în concediu. Eu l-am rechemat din concediu spunîndu-i în cabinetul meu din Ministerul de Finanțe că a fost numit într-o comisie de mare importanță pentru efectuarea unor

lucrări cu caracter economico-financiar.

Nu-mi aduc aminte dacă cu această ocazie i-am spus să ia legătură cu MIRON CONSTANTINESCU sau cu IACOB ALEXANDRU, care tot pe baza propunerii mele a fost numit în această comisie, urmînd ca să primească sarcini concrete din partea comisiei.

In legătură cu fraza de mai sus fac următoarea precizare.

Cînd i-am comunicat lui CERNICICA în august 1951 că va face parte dintr-o comisie guvernamentală i-am spus să ia legătură cu MIRON CONSTANTINESCU sau cu IACOB ALEXANDRU- în prezent nu-mi aduc aminte la care din aceştia doi m-am referit concret, urmînd ca unul din aceştia să-l introducă pe CERNICICA în comisie unde va primi sarcini concrete.

La începutul lunii septembrie 1951 această comisie guvernamentală de reformă bănească a ținut o ședință sub președenția secretarului general cu care ocazie secretarul general a adus la cunoștință membrilor comisiei scopul pentru care a fost constituită această comisie, adică acela de a pregăti reforma bănească, trasînd totodată sarcini concrete membrilor acestei comisii privind măsurile ce trebuiesc luate în vederea pregătirii reformei bănești.

Eu nu știu dacă CERNICICA DUMITRU a luat parte la această ședință, însă știam că la această ședință trebuia să participe toți membrii comisiei, pentru a li se comunica rolul comisiei guvernamentale și sarcinile ce le reveneau.

Dealtfel ți-u să mai precizez că în luna septembrie 1951 în timp ce mă aflam în concediu la Lăpușna a venit la mine IACOB ALEX. cu un document din partea conducerii Partidului, privind reforma bănească, pe care trebuia să-l văd și să-l semnez și eu.

Cu această ocazie discutînd cu IACOB ALEXANDRU el mi-a relatat că a avut loc ședința de constituire a comisiei de pregătirea reformei bănești la care au participat toți membrii acestei comisii și că li s-au trasat sarcini concrete în vederea reformei și că li s-a atras atenția asupra unei stricte conspirativități.

ss. Vasile Luca

Intrebare; către arestatul LUCA VASILE.

Cînd și de la cine a luat cunoștință CERNICICA DUMITRU de efectuarea reformei bănești respectiv despre faptul că comisia guvernamentală din care el făcea parte are sarcina de a pregăti și efectua reforma bănească?

Răspuns; Dacă CERNICICA DUMITRU a luat parte la ședința de constituire a comisiei guvernamentale pentru pregătirea reformei bănești despre care am vorbit mai sus, atunci el a aflat de scopul și rostul acestei comisii încă cu acea ocazie.

Dacă însă el nu a participat la ședința de constituire atunci el trebuia să aștepte acest lucru la ședințele ulterioare ale comisiei care și-a început lucrările încă în luna septembrie 1951.

ss. Vasile Luca

Intrebare; către arestatul LUCA VASILE
Data personal când ai vorbit cu GERNICICA DUMITRU despre faptul că comisia din care el făcea parte are sarcina de a pregăti reforma bănească și despre sarcinile ce revin în legătură cu aceasta?

Răspuns; . In luna octombrie 1951 după ce m-am reîntors din concediu, am vorbit personal cu GERNICICA DUMITRU în cabinetul meu din Ministerul de Finanțe despre sarcinile ce-i revin Cooperăției în legătură cu reforma bănească. Am vorbit cu el în mod deschis despre această problemă scotînd că el este în deplină cunoștință de cauză. Cu ocazia acestor discuții GERNICICA DUMITRU nu și-a exprimat nedumerirea în sensul că nu ar fi cunoscut mai dinainte faptul că se va efectua reforma bănească.

ss. Vasile Luca

Intrebare; către arestatul GERNICICA DUMITRU.

Ce ai de spus în legătură cu cele declarate de LUCA

VASILE ?

Răspuns; La sfîrșitul lunii august 1951, fiind în concediu, am fost chemat de către VASILE LUCA.

Am sosit la București în ziua de 27 august 1951 și m-am prezentat la cabinetul D-lui din Ministerul de Finanțe. Cu această ocazie mi-a comunicat că pe deoparte voi lucra la cooperăție și pe de altă parte voi lua într-o comisie sub președenția lui MIRON CONSTANTINESCU în vederea analizării situației economice a țării. Mi-a arătat cu această ocazie că din comisie mai face parte și IACOB, VIJOLII, MALINSCHI etc. Totodată mi-a spus să iau legătura cu IACOB ALEXANDRU ca să mă introducă în comisia de sub președenția lui MIRON CONSTANTINESCU.

M-am prezentat la IACOB, care mi-a spus că o să mi facă legătura cu comisia.

Eu nu am participat nici la ședința de constituire a comisiei guvernamentale nici la cîteva din primele ședințe nefiind chemat.

In cursul lunii septembrie întîlnindu-mă cu președintele comisiei guvernamentale MIRON CONSTANTINESCU, acesta m-a întrebat de ce nu mă duc la ședințele comisiei. I-am răspuns că nu m-am dus pentru că nu am fost chemat. Începînd dela această

... se...

ședințele comisiei.

La ședințele comisiei la care am participat eu, nu s-a vorbit nici-o dată despre reforma bănească, respective despre faptul că scopul comisiei ar fi pregătirea reformei bănești pînă în luna decembrie 1951.

Pentru prima dată în ședințele comisiei despre reforma bănească mi s-a vorbit la data de 8 decembrie 1951 și cu această ocazie am aflat și despre reforma bănească de la președintele MIRON CONSTANTINESCU.

Acest lucru a avut loc în legătură cu constituirea rezervei de mărfuri în vederea reformei bănești. Fiind chemat tîrziu la ședință în seara de 8 decembrie, am venit pe la sfîrșitul ședinței și atunci mi-a spus președintele comisiei că se discută rezerva de mărfuri în vederea reformei bănești ce se pregătește.

În luna octombrie 1951 eu am fost de mai multe ori la LUCA VASILE în cabinetul său din M.F. și Consiliul de Miniștri, însă niciodată nu mi-a vorbit despre reforma bănească, respectiv despre sarcinile ce i-ar reveni cooperăției în legătură cu reforma bănească.

Cu LUCA VASILE în mod deschis am vorbit despre reforma bănească în ziua de 11 ianuarie 1952, cu ocazia introducerii mărfurilor la fondul unic.

ss. Cernicica Dumitru
Intrebare; către arestatul CERNICICA DUMITRU.

Cum se explică faptul că în timp ce IACOB ALEXANDRU, care făcea parte din aceiași comisie cu Dta cunoștea scopul acestei comisii încă din septembrie 1951, Dta precum- afirmă- nu află acest lucru decît în decembrie 1951?

Răspuns; Acest lucru se explică prin faptul că la ședința de constituire unde s-a arătat rostul comisiei eu nu am participat, iar la ședințele ulterioare la care am participat eu, nu s-a vorbit despre reforma bănească.

ss. Cernicica Dumitru
Intrebare; către arestatul LUCA VASILE.

Ce observații ai de făcut în legătură cu cele declarate de CERNICICA DUMITRU?

Răspuns; Eu aveam sarcini importante pe linia cooperăției legate de reforma bănească și asta imposibil să nu fi discutat aceste chestiuni cu CERNICICA DUMITRU întrucît el trebuia să execute aceste sarcini legate de reforma bănească din partea Cooperăției.

Astfel voi aminti cîteva din aceste sarcini în legătură cu care am vorbit cu CERNICICA DUMITRU începînd din octombrie 1951, în diferite ocazii pînă la efectuarea reformei bănești.

1. Crearea rezervelor de alimente, măsura cea mai importantă în vederea reformei.

In legătură cu aceasta am discutat o serie de măsuri concrete ce trebuiau luate în privința îmbunătățirii achizițiilor în cadrul cooperăției.

Tot în octombrie am discutat cu CERNICICA despre fondul unic și introducerea în acest fond a o serie de mărfuri industriale în schimbul cărora urma să achiziționăm cereale, grăsimi, carne, brânzeturi, etc. Deci discuțiile în legătură cu fondul unic între mine și CERNICICA au avut loc în luna octombrie 1951 și nu în ianuarie 1952 cum declară CERNICICA.

Tot în această perioadă octombrie 1951 pentru a intensifica achiziționarea mărfurilor alimentare, am discutat cu CERNICICA DUMITRU și intensificarea desfacerii mărfurilor industriale primite care și mărfurile greu vandabile cu prețuri mai reduse.

In concluzie consider că este imposibil și nu-mi pot închipui ca în comisia de reformă - în timpul ședințelor și a lucrărilor comisiei să nu se fi vorbit despre reformă sau ca membri comisiei în afară de ședințe să nu fi vorbit între ei despre această problemă, deoarece eu vorbeam pe față cu membrii comisiei cu IACOB, VIJOLI, MALINSCHI, GOGU RADULESCU, BARIADEANU.

Cu toți aceștia comentam și discutam diferite măsuri legate de reformă deci într-un cuvânt discutam în mod deschis această problemă cu toți acei cu care aveam legături și îndrumam activitatea lor. Afară de aceasta este imposibil ca CERNICICA să nu fi înțeles chiar din natura lucrărilor, cu care se ocupa în comisie că este vorba de reforma bănească din moment ce chiar dactilografele au tras aceste concluzii din materialul bătut la mașină.

In cadrul lucrărilor comisiei se discuta despre surplusul de numerar aflat în circulație, despre prețuri, impozite etc. problema din care deasemenea CERNICICA putea să tragă concluzii despre reformă.

In sfârșit țiiu să mai arăt că din punct de vedere al conspirativității ar fi constituit un periculos faptul că din moment ce toți membrii comisiei cunoșteau scopul și sarcinile comisiei, să se găsească o singură persoană membru al comisiei care să nu fie în cunoștință de cauză. Chiar și cele persoane care au intrat ulterior în componență comisiei au cunoscut menirea și rostul comisiei.

ss. Vasile Luca

Intrebare: către arestatul CERNICICA DUMITRU.

Dacă ai vre-o observație de făcut în legătură cu

Răspuns; Sarcina de a constitui rezerve de alimente a fost dată de VASILE LUCA, nu în octombrie ci în decembrie și nu mie ci lui CONSTANTIN AGIU și VASILE HULDUBAN, cărora le-a dat indicația de a face achiziții cu prețuri mai mari decât cele existente.

În legătură cu achizițiile au fost discuții între mine și LUCA VASILE în privința intensificării achizițiilor în luna septembrie-octombrie 1951 - întrucât achizițiile au rămas mult în urmă fără însă ca aceste discuții să fie legate de reforma bănească.

Începând din octombrie discuțiile în legătură cu impulsivitatea achizițiilor LUCA VASILE le-a purtat cu AGIU L. HULDUBAN. Menționez că chiar în perioada septembrie-octombrie, discuțiile în legătură cu impulsivitatea achizițiilor LUCA VASILE le-a dus mai mult cu HULDUBAN. În privința fondului unic, într-adevăr am avut discuții cu LUCA VASILE în septembrie 1951, discuții nelegate de reforma bănească și ulterior în ianuarie 1952 când problema fondului unic am discutat-o cu LUCA VASILE în legătură cu reforma.

Cît privește problema impulsivității desfacerii mărfurilor inclusiv a celor greu vandabile și cu prețuri mai reduse, deasemeni am avut discuții cu LUCA în octombrie și noiembrie 1951 însă nici de data aceasta nu au fost legate de reforma bănească ci de îndeplinirea planului de desfacere și al reducerii stocului mărfurilor greu vandabile.

Repet că în cadrul comisiei pînă la 8 decembrie 1951 în prezența mea nu s-a vorbit de reforma bănească și nici eu nu am vorbit cu nimeni pînă la această dată în afara ședințelor.

Despre această problemă s-a vorbit între membrii comisiei în mod deschis, după 8 decembrie 1951, și chiar și atunci în loc de reformă s-a folosit cuvîntul de operație.

Cît privește natura lucrărilor comisiei pînă la 8 decembrie eu din acestea n-am dedus că este vorba de reformă, de vreme ce o analiză economică cere studierea și analizarea problemelor sub diferite aspecte. Problema surplusului de numerar s-a discutat în comisie la sfîrșitul lui octombrie sau începutul lui noiembrie, iar despre problema majorării prețurilor pentru o serie de mărfuri vîndute la sate s-a discutat la sfîrșitul lunii decembrie 1951.

Lucrări de natură din care dactilografele ar fi putut trage concluzii cu privire la o eventuală reformă în comisie s-au făcut la sfîrșitul lunii decembrie.

Cît privește faptul că nu mi s-a atras atenția asupra conspirativității se explică prin acela că s-a crezut că eu știu despre reformă și că aș fi primit această indicație la ședința de constituire.

Intrebare; către arestatul CERNICICA DUMITRU.

Cine putea să creadă faptul că ți s-a atras atenția asupra conspirativității încă la ședința de constituire când chiar Dta ai declarat că președintele comisiei te-a întrebat că de ce nu ai participat la câteva din primele ședințe de lucru ale acestei comisii în luna septembrie 1951?

Răspuns; Președintele comisiei nu mi-a spus că de ce nu am fost la ședință de constituire și astfel el putea să creadă că eu am fost la vre-o ședință sau că eu ași fi aflat despre reformă dela LUCA VASILE.

ss.Cernicica Dumitru

Intrebare către arestatul LUCA VASILE.

Ce mai ai de spus sau ce completări dorești să mai faci în legătură cu cele declarate de Dta și cu privire la cele declarate de CERNICICA DUMITRU ?

Răspuns; Repet din nou că eu pe linia cooperăției privind sarcinile ei legate de reformă în mod deschis nu am vorbit cu nimeni în afară de CERNICICA începând din luna octombrie 1951 și d spre care știau că fac parte din comisie și astfel fiind știe de pregătirea reformei.

Cît privește afirmația lui CERNICICA DUMITRU că MIRON CONSTANTINESCU putea să creadă că eventual eu i-am spus lui CERNICICA scopul comisiei în care el a fost delegat să lucreze, țin să arăt că aceasta nu stă în picioare întrucît MIRON CONSTANTINESCU știa că eu nu am avut dreptul de a face această comunicare înaintea ședinței de constituire.

ss.Vasile Luca

Intrebare ; către arestatul VASILE LUCA.

Ai vre-o întrebare de pus arestatului CERNICICA DUMITRU ?

Răspuns; In legătură cu această prob emă nu am de pus nici-o întrebare.

ss.Vasile Luca.

Intrebare; către arestatul CERNICICA DUMITRU.

Ai de pus vre-o întrebare lui VASILE LUCA ?

Răspuns; Nu am nici-o întrebare de pus lui VASILE LUCA.

ss.D.Cernicica

Dupăce am citit răspunsurile noastre consemnate în prezentul proces verbal de confruntare și am constatat că ele corespund din cuvînt în cuvînt cu cele declarate de noi și susținem și semnăm.

Confruntarea a fost făcută de;
Maior Mezei Gh.
Lt.Maj.Tăbîrcea Nicolae
Lt.Puscoci Gh.

Arestat; Vasile Luca
Arestat; D.Cernicica

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

=====

Incheiat astăzi 22 septembrie 1954, București
intre arestații LUCA VASILE și DASCALU ANGHEL.

Confruntarea a început la ora 9,30 min.
" s-a terminat la ora 15.

Intrebare:

Pentru DASCALU ANGHEL.

Cunoști persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

Persoana care mi se prezintă este LUCA VASILE, fost
ministru de Finanțe.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

D-ta cunoști persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

Persoana care mi se prezintă este DASCALU ANGHEL,
fost conducător al organizației sioniste "Mișmar" și
fost deputat în Parlament în anul 1946-1948.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Dacă sunteți în relații de rudenie sau dacă v-ați
dușmănit vreodată cu LUCA VASILE.

Răspuns:

Nu sunt în relații de rudenie și nici nu m-am
dușmănit vreodată cu LUCA VASILE.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

Dacă sunteți în relații de rudenie sau dacă v-ați
dușmănit vreodată cu DASCALU ANGHEL.

Răspuns:

Nu sunt în relații de rudenie și nu m-am dușmănit
vreodată cu DASCALU ANGHEL.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Cind și in ce împrejurări l-ai cunoscut d-ta, pe arestatul LUCA VASILE.

Răspuns:

Lam cunoscut personal pe LUCA VASILE, in preajma alegerilor parlamentare din anul 1946, când împreună cu deputatul, candidat atunci, EDUARD MANOLESCU, am insistat pe lângă LUCA VASILE, pentru semnarea de către B.P.D., a platformei program de alegeri a grupărilor evreiești, LUCA VASILE cu această ocazie a spus că se va interesa de această chestiune.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL

In ce împrejurări ai fost d-ta candidat și apoi ales deputat?

Răspuns:

La audiența grupărilor evreiești ce a avut loc la B.P.D., s-au oferit 3 locuri de deputați pentru grupările evreiești, din care unul pentru C.D.E. La această audiență LUCA VASILE a spus că, comuniștii și scoala democrației din C.D.E. nu trebuie să candideze intrucit ei vor fi reprezentați prin candidații din partidele din care ei fac parte. Așa că candidatul C.D.E.-ului urmează să fie delegat din cadrul grupării sioniste "Blocul Palestinei Muncitoare".

Datorită acestei situații, fiind delegat din partea "Blocului Palestinei Muncitoare" eu am devenit candidatul C.D.E.-ului și in cele din urmă ales deputat in județul Timiș Torontal.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE

Arestatul DASCALU ANGHEL a spus adevărul?

Răspuns:

In linie generală cele declarate de DASCALU ANGHEL corespund adevărului, însă in unele locuri el face confuzii.

Precum îmi aduc aminte pe DASCALU ANGHEL l-am cunoscut cu ocazia primirii in audiență a celor doi frunțași sioniști veniți din străinătate, fiind prezent și DASCALU ANGHEL, in calitate de traducător. Asta s-a întâmplat încă înainte de alegerile din 1946.

8
In ceace privește candidarea și alegerea lui DASCALU ANGHEL ca deputat, aceasta s-a întâmplat in urma faptului că, Frontul Unic Muncitoresc a repartizat 3 locuri pentru C.D.E. și aceste mandate urmau să fie repartizate la rîndul lor grupărilor din cadrul C.D.E.-ului in afară de comuniști și social democrații, care urmau să fie reprezentați prin partidele lor.

Astfel fiind din cele 3 mandate acordate C.D.E.-ulu unul a revenit "Blocului Palestinei Muncitoare" a cărui candidat a fost DASCALU ANGHEL.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Ești de acord cu cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns:

Eu nu am însoțit in audiență la LUCA VASILE, fruntași sioniști veniți din străinătate. Nu am cunoștință despre faptul că înainte de alegerile din 1946, să fi rost fruntași sioniști veniți din străinătate în audiență la LUCA VASILE. Cunosc însă faptul că, la inceputul anului 1947, au fost primiți in audiență de către LUCA VASILE, MEIR IAARI și ELIEZER NIEDERMAYER, primul fiind secretarul organizației sioniste "Hașomer Hatzair" din Palestina, iar al doilea, corespondent al ziarului Palestinian "Mișmar" și instructor sionist. Acesta din urmă a însoțit pe MEIR IAARI în calitate de traducător.

ss/DASCALU ANGHEL.

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Ce cunoști d-ta in legătură cu audiența ce lor doi fruntași sioniști, la LUCA VASILE.

Răspuns:

La această audiență, MEIR IAARI a expus lui LUCA VASILE, poziția partidului "Hașomer Hatzair" față de problemele palestiniene la ordinea zilei de atunci, iar pe de altă parte, LUCA VASILE l-a asigurat pe MEIR IAARI, de manifestarea liberă a grupărilor sioniste din țară, precum și de libertatea de emigrare a evreilor care vor voi să plece.

Deasemenea in cursul expunerii sale, MEIR IAARI, m-a indicat drept conducător al grupării sioniste "Mișmar" corespunzătoare in România, partidului "Hașomer Hatzair" din

Palestina, recomandându-mă atențiunii lui VASILE LUCA, la care VASILE LUCA a răspuns că mă știe. Aceste lucruri le știu din relatarea lui ELIEZER NIEDERMAYER.

ss/DASCALU ANGHEL.

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

D-ta confirmi cele declarate de DASCALU ANGHEL?

Răspuns:

Cele arătate de DASCALU ANGHEL corespund realității, însă cu privire la timpul acestei audiențe, cred că, ea a avut loc cu mai mult înainte.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Cind și în ce împrejurări ai mai discutat cu ELIEZER NIEDERMAYER, despre LUCA VASILE?

Răspuns:

Am mai discutat cu ELIEZER NIEDERMAYER despre LUCA VASILE, în primăvara anului 1947, cu ocazia plecării delegației parlamentare romine, la conferința interparlamentară dela Cairo. Cu această ocazie m-am adresat lui ELIEZER NIEDERMAYER, că să anunțe forurile competente din Palestina pentru primirea delegației parlamentare romine în Palestina în drum spre egipt. El mi-a atras atenția asupra importanței folosirii acestei călătorii pentru a câștiga simpatia membrilor delegațiilor în general și a lui VASILE LUCA în special, arătându-le realizările muncitorimii evreiești din Palestina și punându-i în legătură cu fruntașii partidului Hașomer Hatzair din Palestina, pentru punctul de vedere al partidului Hașomer Hatzair.

În urma acestei înștiințări, ELIEZER NIEDERMAYER, a comunicat despre sosirea delegației agenției evreiești, Confederației Generale a Muncii și Partidului "Hașomer Hatzair", toate din Palestina.

Intrucât mai existau șovăeli, în cece privește, componența definitivă a delegației, ELIEZER NIEDERMAYER, mi-a spus că ar fi bine ca VASILE LUCA să rămână în componența delegației din partea P.C.R., ținând seama de situația acestuia de secretar al P.C.R. în care calitate se ocupa și de problemele evreiești.

ss/DASCALU ANGHEL.

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Cine a avut inițiativa plecării delegației în Egipt prin Palestina.

Răspuns:

Trecerea prin Palestina s-a ivit ca o necesitate de transport, iar eu am avut inițiativa ca să folosim această ocazie, pentru vizitarea Palestinei: Această idee am discutat-o și cu ELIEZER NIEDERMAYER, cu ocazia când i-am spus să pregătească primirea delegației în Palestina.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru DASSALU ANGHEL

Ce instrucțiuni ai primit d-tale dela ELIEZER NIEDERMAYER cu privire la persoana lui LUCA VASILE?

Răspuns:

ELIEZER NIEDERMAYER mi-a dat instrucțiuni că, atât în timpul călătoriei, cât și cu ocazia vizitării Palestinei, atât eu cât și fruntașii partidului Hașomer Hatzair din Palestina cu care urma să fie pus în legătură LUCA VASILE, să căutăm să câștigăm simpatia lui, pentru punctul de vedere al partidului.

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Cum ai executat d-ta dispozițiile lui NIEDERMAYER ELIEZER?

Răspuns:

În discuțiile avute cu VASILE LUCA în toate ocaziile care se prezentau, am căutat să-i expun punctul de vedere al partidului Hașomer Hatzair în problema Palestinei, iar în Palestina i-am făcut cunoștință cu conducători ai partidului "Hașomer Hatzair" din Palestina, și anume cu ARON COHEN care a întâmpinat delegația la Haifa și a însoțit-o cu ocazia vizitei prin Palestina. Deasemeni în trecut am stat de vorbă cu MEIR IAARI în colonia "Merhavia".

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

Ce-ai de spus d-ta cu privire la problemele arătate de DASCALU ANGHEL.

Răspuns:

În legătură cu cele declarate de DASCALU ANGHEL, am de spus următoarele: n-am cunoștință despre discuțiile,

planurile, sau dispozițiile primite de DASCALU ANGHEL dela ELIEZER NIEDERMAYER, deci in această problemă n-am ce spune.

Este adevărat că în legătură cu plecarea delegației am discutat cu DASCALU ANGHEL spunându-mi că ar fi bine să plec eu din partea P.C.R. Confirm faptul că, inițiativa vizitării Palestinei a fost a lui DASCALU ANGHEL, el primind însărcinarea din partea delegației de a organiza călătoria și primirea noastră în Palestina, intrucît el mai fusese în Palestina, Confirm că DASCALU ANGHEL mi-a făcut legătură în Palestina mie și delegației cu ARON COHEN. Nu știu însă de intîlnirea mea cu MEER IAARI, deoarece eu nu am fost acolo decît într-un singur kibut, al cărui conducător era ARON COHEN, unde am și dormit. Nu m-am intîlnit acolo cu nici-o persoană cunoscută de mine mai înainte afară de ziaristul AVERBUCH. Afară de aceștia am mai cunoscut în Palestina, tot prin DASCALU, cu ocazia sosirii noastre, pe LAZAROVICI LUPU și o altă persoană despre care în cursul anchetei am vorbit sub numele de ARON COHEN, confundându-i cu adevăratul ARON COHEN.

Pe această persoană am adus-o cu mine în țară și l-am băgat în aparatul ad-tiv al C.C. P.C.R. însă ulterior fiind demascat ca excroc a trebuit să fugă din țară.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Arată d-ta cu ce persoane a intrat în legătură LUCA VASILE în timpul vizitei sale în Palestina și natura acestor legături.

Răspuns:

La sosirea noastră în Haifa am fost așteptat de o delegație numeroasă din care făcea parte și ARON COHEN, reprezentantul organizației sioniste Haşomer Hatzair, pe care l-am prezentat lui LUCA VASILE și care în tot timpul șederii noastre în Palestina a însoțit delegația noastră și indeosebi pe VASILE LUCA. La întoarcerea noastră din Egipt, am petrecut o noapte în Kibuțul "Saar ha amakim" al cărui membru era ARON COHEN și în acest kibut a dormit și LUCA VASILE.

Din relatarea lui ARON COHEN știu că, LUCA VASILE a participat cu ARON COHEN la o ședință unde au fost prezenți și comuniști palestinieni. Această ședință s-a ținut la Haifa, după reîntoarcerea din Egipt, cu scopul de a folosi prezența lui LUCA, în vederea creierii unui front comun între sioniștii și comuniștii din Palestina. Cu ocazia vizitei noastre în Palestina ARON COHEN și-a manifestat intenția de a veni în România, în care scop a cerut sprijinul lui LUCA VASILE, ceace acesta i-a promis.

Cu alte persoane nu i-am răcut legătură lui LUCA VASILE, în afară de faptul că, ne-am văzut în treacăt cu MEIR IAARI, cu ocazia vizitării kibuzului "Merhavia"

Ulterior întâlnind în țară pe LAZAROVICI LUPU, acesta mi-a confirmat că, și el a fost prezent în portul HAIFA la sosirea delegației noastre. Cât privește persoana despre care vorbește LUCA VASILE că l-ar fi confundat cu ARON COHEN și pe care l-a adus în țară plasându-l în aparatul activ al C.C. P.C.R., eu nu am nici-o cunoștință.

ss/DASCALU ANGHEL.

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Ce cunoști despre legăturile ulterioare, dintre ARON COHEN și LUCA VASILE.

Răspuns:

În vara anului 1947, cred că prin secretariatul "Mișmarului" am primit înștiințarea că ARON COHEN și-a înaintat cererea pentru aprobarea venirii sale în țară.

Am luat legătură cu BERCU FELDMAN membru în prezidiu C.D.E.-ului, cerându-i ca în cazul când autoritățile îi vor cere avizul, el să avizeze favorabil intrarea lui ARON COHEN în țară, intrucit LUCA VASILE, îl cunoaște și i-a promis acest lucru. BERCU FELDMAN, mi-a spus că va verifica prin LUCA VASILE, iar ulterior mi-a confirmat că totul e în regulă.

Astfel în cursul lunii august 1947, a sosit în țară ARON COHEN, locuind în București la Athenee Palace. În timpul șederii sale în țară, ARON COHEN a participat la seminarul Mișmarului la Iacoveni care a lucrat 2-3 săptămâni și afară de aceasta a participat la activitatea organizației "Mișmar" în București și alte localități din țară.

În această perioadă, ARON COHEN, precum mi-a relatat a vizitat cel puțin de două ori la domiciliu său pe LUCA VASILE, luînd masa împreună cu acesta.

Cu ocazia acestor vizite, ARON COHEN, a discutat cu LUCA VASILE, problemele sioniste și alte probleme cu caracter confidențial. Acest lucru, mi l-a confirmat ARON COHEN înaintea plecării lui din țară. Tot atunci mi-a spus că, s-a înțeles cu LUCA VASILE, ca eventualele comunicări reciproce, în viitor le vor face prin mine. În mod special nici LUCA VASILE și nici ARON COHEN nu mi-au dat pentru transmitere vre-o comunicare, însă la sfârșitul anului 1947, după plecarea unui transport masiv de emigranți în Palestina, m-am întâlnit cu LUCA VASILE pe culoarele Parlamentului, cu care ocazie el mi-a spus "cum a decurs plecarea. En! v-am ajutat în problema aceasta". Am înțeles că LUCA VASILE mi-a făcut această comunicare pentru a fi cunoscută de ARON COHEN. Eu am comunicat acest lucru lui ELIEZER NIEDERMAYER știind că în felul acesta va fi cunoscută de ARON COHEN.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

D-ta confirmi cele declarate de DASCALU ANGHEL?

Răspuns:

DASCALU ANGHEL, confirmă discuțiile avute cu ARON COHEN și cu reprezentanții partidului comunist din Palestina așa cum am declarat și eu. Este adevărat că promisesem lui ARON COHEN că voi interveni pentru intrarea lui în țară dacă va fi nevoie însă nu-mi aduc aminte dacă BERCU FELDMAN mi-a cerut avizul direct, în orice caz dacă el mi-a cerut un asemenea aviz, desigur că l-am dat. Venind în țară, ARON COHEN m-a vizitat atât la Partid cât și la locuința mea, luînd masa la mine. Am discutat cu el despre lupta anti-imperialistă din Palestina, iar în mod confidențial am discutat cu dînsul în legătură cu intenția sa de a lua legătură cu Ambasada Sovietică, în vederea plecării sale în URSS.

Eu am intervenit în acest sens la locul în drept însă fără rezultat.

Nu cunosc ce activitate a desfășurat ARON COHEN, în timpul șederii sale în țară.

Mă miră faptul că DASCALU ANGHEL nu-și aduce aminte de faptul că, cu ocazia vizitei noastre în Palestina, noi ne-am întâlnit acolo cu LAZAROVICI LUPU și cu un tânăr înalt negru, care lucra împreună cu LAZAROVICI, pe linia comercială. Cu acea ocazie am discutat venirea unuia din ei, în țară. Precum îmi aduc aminte, acest tânăr, pe care în cursul anchetei l-am numit ARON COHEN, iar pe adevăratul ARON COHEN, l-am denumit ARONOVICI, a venit în țară odată cu noi și chiar am intervenit, cu ocazia trecerii noastre prin Constantinopol, la consulatul român, pentru a aproba viza de intrare a acestuia în România.

Dacă însă greșesc și nu a venit deodată cu noi în țară, atunci în orice caz el a venit la scurt timp după noi și a plecat înainte de sosirea lui ARON COHEN în România.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

În cursul anchetei, ai declarat că acest tânăr pe care l-ai denumit ARON COHEN deasemenea ți-a fost prezentat de DASCALU ANGHEL și că acesta în timpul războiului a lucrat pe linie de spionaj în favoarea englezilor.

Așa este?

Răspuns:

Tânărul pe care l-am cunoscut în Palestina, pe care l-am adus în țară și l-am introdus în aparatul C.C. al P.C.R. într-adevăr mi-a spus că este originar din România și că în timpul războiului a lucrat în serviciul englez de informații în contra nemților.

Am declarat că pe acest tânăr l-am cunoscut prin DASCALU ANGHEL, intrucit toate persoanele ce am cunoscut în Palestina, mi le-a prezentat, DASCALU ANGHEL.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Ce ai de spus d-ta în legătură cu cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns:

Repet că nu cunosc persoana despre care vorbește LUCA VASILE și nu o pot identifica printre persoanele care

le-am cunoscut în Palestina.

Este de neînchipuit pentru mine că, în cazul când această persoană ar fi fost din Haşomer Hatzair, eu să nu fi avut cunoştinţa despre prezenţa lui în ţară, avînd în vedere împrejurările în care afirmativ ne-am fi cunoscut.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

Ancheta îţi prezintă două fotografii. Care din aceste persoane domiciliază în Palestina, a venit în România vizitîndu-te pe d-ta?

Răspuns:

Din persoanele din fotografiile ce mi se prezintă recunosc în fotografia nr.1 sub numărul de ordine 6 pe ARON COHEN care m-a vizitat în ţară şi care este identic cu ARON COHEN despre care vorbeşte DASCALU ANGHEL. Acest individ cu numele de ARON COHEN, însă nu este identic cu persoana pe care am introdus-o în aparatul C.C. şi despre care în declaraţiile mele anterioare am vorbit sub numele de ARON COHEN.

Persoana sub numărul de ordine 2 din fotografia nr.1 seamănă însă, cu individul pe care l-am adus în ţară şi l-am introdus în aparatul C.C. În fotografia nr.2 este deasemeni ARON COHEN despre care vorbeşte DASCALU ANGHEL şi despre care în declaraţiile mele anterioare, eu am vorbit sub numele de ARONOVICI.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL.

Ancheta îţi prezintă şi d-tale acelaş fotografii. Cine sunt palestinienii din aceste fotografii.

Răspuns:

În fotografia nr.1 sunt palestinienii persoanele însemnate cu numărul de ordine: 2 IACOB IEHUDA GELERTER, învăţător în Kibuţul "şaar a machim" la nr.4 soţia lui ARON COHEN şi la nr.6 ARON COHEN.

În fotografia nr.2, este ARON COHEN cel din dreapta fotografiei.

ss/DASCALU ANGHEL

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

Poți să dai alte amănunte cu privire la identitatea persoanei despre care pînă în prezent ai vorbit sub numele de ARON COHEN.

Răspuns:

Nu pot să dau alte date sau amănunte din care DASCALU ANGHEL, ar putea identifica pe acest individ. Am arătat însă în declarațiile mele anterioare, persoanele din țară care trebuia să-l cunoască intrucit a lucrat cu ei. În primul rînd trebuia să fie cunoscut de LAZAROVICI LUFU intrucit cu acesta a lucrat împreună pe linia comercială.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru DASCALU ANGHEL

În timpul șederii sale în țară, ce legături a avut ARON COHEN cu ELIEZER NIEDERMAYER.

Răspuns:

În tot timpul șederii sale în țară ARON COHEN avea legături permanente cu ELIEZER NIEDERMAYER, intrucit ARON COHEN făcea parte din B.P. al partidului Hașomer Hatzair, organizație din care făcea parte și ELIEZER NIEDERMAYER și astfel pe linie de organizație era superior acestuia din urmă.

ss/DASCALU ANGHEL.

Intrebare: pentru DASSALU ANCHEL

D-ta ce legături ai avut cu NIEDERMAYER.

Răspuns: Am colaborat cu ELIEZER NIEDERMAYER în activitatea de conducere a Mișmarului, dîndu-i și informații cu caracter economic politic și social.

sss/DASCALU ANCHEL

După ce am cetit prezentul proces verbal de confruntare și am constatat că el corespunde intrutotul cu cele declarate de noi, îl susținem și semnăm.

Confrungerea a roșt răcută de:

Maior: Mezei Gh.

Sit. Irandopol C-tin.

ss:VASILE LUCA

ss/DASCALU ANGHEL

Proces Verbal de Confruntare

Incheiat astăzi 22 Septembrie 1954, București
intre arestatii: LUCA VASILE și DASCALU ANGHEL.

Confruntarea a inceput la ora 9³⁰
- " - s'a terminat la ora 15

Intrebare pentru DASCALU ANGHEL.

Cunosti persoana care ti se prezinta?

Raspuns: Persoana care mi se prezinta este
LUCA VASILE, fost ministru de Finante Advarialu

Intrebare pentru LUCA VASILE.

Ita cunosti persoana care ti se prezinta?

Raspuns: Persoana care mi se prezinta este
DASCALU ANGHEL, fost conducator al organizati-
ei sioniste „Mismar” si fost deputat in Parlament,
in anul 1946-1948. Duce

Intrebare pentru DASCALU ANGHEL.

Daca sunteti in relatii de rudenie sau daca
v'ati dusmanit vreodata cu LUCA VASILE.

Raspuns: Nu sunt in relatii de rudenie si
nici nu m'am dusmanit vreodata cu LUCA VASILE.
Advarialu

Intrebare pentru LUCA VASILE.

Daca sunteti in relatii de rudenie sau daca
v'ati dusmanit vreodata cu DASCALU ANGHEL.

Semnatura,

Urmare: Răspuns: Nu sunt în cetăți de unde
mie și nu mi-am dusmănit vre'olată cu DASCALU
ANGHEL.

Întrebare pentru DASCALU ANGHEL.

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
și pe acestatul LUCA VASILE.

Răspuns: L-am cunoscut personal pe LUCA
VASILE, în preajma alegerilor parlamentare din
anul 1946, când împreună cu deputatul, can-
didat atunci, Eduard Manolescu, am insi-
stat pe lângă LUCA VASILE, pentru semnarea
de către B.P.D., a platformei-program de
alegeri a grupărilor evreiești. LUCA VASILE
cu această ocazie a spus că se va interesa de
această chestiune Adunării.

Întrebare pentru DASCALU ANGHEL.

În ce împrejurări ai fost și-a candidat și
apoi ales deputat?

Răspuns: La audiența grupărilor evreiești
ce a avut loc la B.P.D., s-au oferit 3 locuri de
deputați pentru grupările evreiești, din care
unul pentru C.D.E. La această audiență
LUCA VASILE a spus că, comuniștii și social
democrații din C.D.E. nu trebuie să candideze
întrucât ei vor fi reprezentați prin candida-
ții din partidele din care ei fac parte. Așa
că, candidatul e.D.E.-ului urmează să fie
delegat din cadrul grupării sioniste „Blo-
cul Palestinei Muncitoare”.

Gătorită acestei situații, fiind delegat

Semnătura, Adunării

Urmare: din partea „Blocului Palestinei Muncitoare”¹⁸
cu am devenit candidatul CDE-ului, și în ce-
le din urmă ales deputat în județul Timiș-
Torontal. sdanala

Intrebare pentru LUCA VASILE.

Arestatul DASCALU ANGHEL a spus adevărul?

Răspuns: În linii generale cele declara-
te de DASCALU ANGHEL, corespund adevărului,
însă în unele locuri el face confuzii:

Precum îmi aduc aminte pe DASCALU ANGHEL
l-am cunoscut cu ocazia primirii în audiență
a lor doi fruntasi sionisti veniti din străi-
nătate, fiind prezent și DASCALU ANGHEL
în calitate de traducător. Asta s'a întâm-
plat încă înainte de alegeți din 1946.

În cece privește candidarea și alegerea lui
DASCALU ANGHEL ca deputat, aceasta s'a întâm-
plat în urma faptului că, Frontul Unic Mun-
citoresc a repartizat 3 locuri pentru CDE și a-
ceste mandate urmau să fie repartizate la
cândul lor grupărilor din cadrul CDE-ului
în afara de comunisti și social democrați, ca-
re urmau să fie reprezentați prin partidele lor.

Astfel fiind din cele 3 mandate acordate
CDE-ului, unul a revenit „Blocului Palesti-
nei Muncitoare” a cărui candidat a fost DA-
SCALU ANGHEL. Luca

Intrebare pentru DASCALU ANGHEL.

Esti de acord cu cele declarate de LUCA VASILE?

Semnătura,

Urmare: Răspuns: Eu nu am însoțit în audiență la LUCA VASILE, fruntași sionisti veniți din străinătate. Nu am cunoștință despre faptul că, înainte de alegerile din 1946, să fi fost fruntași sionisti veniți din străinătate, în audiență la LUCA VASILE. Cunosce însă faptul că, la începutul anului 1947, au fost primiți în audiență de către LUCA VASILE, MEIR IAARI și ELIEZER NIEDERMAYER, primul fiind secretarul organizației sioniste „Hasomer Hatzaiz” din Palestina, iar al doilea, corespondent al ziarului palestinian „Mishmar” și instructor sionist. Acesta din urmă a însoțit pe MEIR IAARI în calitate de traducător. Adaratu

Întrebare pentru NASCALU ANGHEL.

Ce cunoști în legătură cu audiența celor doi fruntași sionisti, la LUCA VASILE.

Răspuns: La această audiență, MEIR IAARI a expus lui LUCA VASILE poziția partidului „Hasomer Hatzaiz” față de problemele palestinienilor la ordinea zilei de atunci, iar pe de altă parte, LUCA VASILE l-a asigurat pe MEIR IAARI, de manifestarea liberă a grupurilor sioniste din țară, precum și de libertatea de emigrare a evreilor care vor voi să plece.

De asemenea în cursul expunerii sale, MEIR IAARI m-a indicat drept conducător al grupării sioniste „Mishmar”, corespunzătoare în România, partidului „Hasomer Hatzaiz” din Palestina, recomandându-mi atențiunii lui VASILE LUCA, la care VASILE LUCA a răspuns

Semnătura,
Adaratu

Urmare: că mă știe. Aceste lucruri le știu din ce-¹⁹
lătatea lui ELIEZER NIEDERMAYER Adnanu

Întrebare pentru LUCA VASILE

1) - Ia confirmi cele declarate de DASCALU ANGHEL?

Răspuns: Cele arătate de DASCALU ANGHEL
corespund realității, însă cu privire la timpul
acestei audiențe, cred că, ea a avut loc cu
mult mai înainte. *Plu*

Întrebare pentru DASCALU ANGHEL

Când și în ce împrejurări ai mai discutat cu
ELIEZER NIEDERMAYER, despre LUCA VASILE?

Răspuns: Am mai discutat cu ELIEZER NIE-
MAYER despre LUCA VASILE, în primăvara anu-
lui 1947, cu ocazia plecării delegației parlamen-
tare române, la Conferința interparlamentară
de la CAIRO. Cu această ocazie mi-am adresat
lui ELIEZER NIEDERMAYER, ca să aminte formi-
le competente din Palestina, pentru primirea
delegației parlamentare române în Palestina,
în drum spre Egipt. El mi-a atras atenția
asupra importanței folosirii acestei călătorii
pentru a câștiga simpatia membrilor de-
legațiilor în general și a lui VASILE LUCA
în special, arătându-le realizările munci-
torimii ercești din Palestina și punându-i
în legătură cu fundarea partidului Hasomer
Hatzaiz din Palestina, pentru punctul de ve-
dere al partidului Hasomer Hatzaiz.

În urma acestei instanțări, ELIEZER NIE-
DERMAYER, a comunicat despre sosirea delegației;

Semnătura,

Adnanu

Urmare: Agentiei evreiesti, Confederatiei Generale a Muncii si Partidului Hasomer Hatzaiz, toate din Palestina.

Intrebat mai existau sovietii, in cece priveste, componenta definitiva a delegatiei; ELIEZER NIEDERMAYER, mi-a spus ca ar fi bine ca VASILE LUCA sa ramana in componenta delegatiei din partea P.C.R., tinand seama de situatia acestuia de secretar al P.C.R. in care calitate se ocupa si de problemele evreiesti. *Stanile*

Intrebare pentru NASCALU ANGHEL
Cine a avut initiativa plecarii delegatiei in Egipt prin Palestina.

Raspuns: Trecerea prin Palestina sa initiat ca o necesitate de transport, iar eu am avut initiativa ca sa folosim aceasta ocazie pentru vizitarea Palestinei. Aceasta idee am discutat-o si cu ELIEZER NIEDERMAYER, cu ocazia cand iam spus sa pregateasca primirea delegatiei in Palestina. *Stanile*

Intrebare pentru NASCALU ANGHEL
Ce instructiuni ai primit de la ELIEZER NIEDERMAYER cu privire la persoana lui LUCA VASILE?

Raspuns: ELIEZER NIEDERMAYER mi-a dat instructiuni ca, atat in timpul calatoriei, cat si cu ocazia vizitarii Palestinei, atat eu cat si fruntasii partidului Hasomer Hatzaiz din Palestina cu care urma sa fie pus in legatura LUCA VASILE, sa cautam sa castigam simpatia

Semnatura,

Stanile

Urmare: lui, pentru punctul de vedere al partidului
Intrebare pentru DASCALU ANGHEL. Adanale 20
Cum ai executat Dta dispozitiile lui NIEMER-
MAYER ELIEZER?

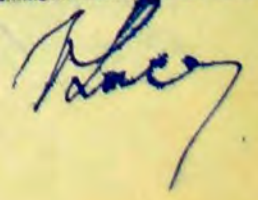
Raspuns: In discutiiile avute cu VASILE
LUCIA in toate ocaziile care se prezentau, am sa-
tat sa-i expun punctul de vedere al partidului
lui Hasomer Hatzair in problema Palestinei
arabii, iar in Palestina iam facut cunostinta
cu conducatori ai partidului Hasomer Hatzair
din Palestina, si anume cu ARON COHEN care
a intampinat delegatia la Haifa si a insoti-
t-o ^{cu ocazia} vizitei prin Palestina. Deasemenea in tea-
cat, am stat de vorba cu MEIR IARI in co-
lonia „MERHAVIA”. Adanale

plecat cu
intâmpin
meu,
anale

Intrebare pentru LUCIA VASILE
Ce ai de spus D-ta cu privire la problemele
arabate de DASCALU ANGHEL.

Raspuns: In legatura cu cele declarate de
DASCALU ANGHEL, am de spus urmatoarele:
n'am cunostinta despre discutiiile, planurile,
sau dispozitiile primite de DASCALU ANGHEL
de la ELIEZER NIEMERMAYER, deci in aceasta
problemă n'am ce spune.

Este adevarat ca in legatura cu plecarea
delegatiei, am discutat cu DASCALU ANGHEL
spunându-mi ca ar fi bine sa plece cu din
partea PCR. Confirm faptul ca, initiati-
va vizitarii Palestinei a fost a lui DASCALU
ANGHEL, el primind insarcinarea din partea
delegatiei de a organiza cataroria si primii.

Semnatura,

Urmare: cea noastra in Palestina, intrucat el ma
fusese in Palestina. Confirm ca DASCALU AN-
GHEL m-a facut legatura in Palestina mie si
delegatiei cu ARON COHEN. Nu stiu insa
de intalnirea mea cu MEER IARI, deoarece
eu nu am fost acolo decat intr-un singur
kibut, al carui conducator era ARON COHEN,
unde am si dormit. Nu m-am intalnit acolo cu
nici o persoana cunoscuta de mine maina-
inte, afara de ziaristul AVERBUCH. Afara
de acestia am mai cunoscut in Palestina, tot
prin DASCALU, in ocazia sosirii noastre, pe
LAZAROVICI LUPU si o alta persoana despre
care in cursul anchetei am vorbit sub nu-
mele de ARON COHEN, confundandu-l cu ade-
varatul ARON COHEN.

Pe aceasta persoana am adus-o cu mine in
tara si l-am bagat in aparatul activ al
cc. PCR, insa ulterior fiind demascat ca
excec a trebuit sa fuga din tara. *Phy*

Intrebare pentru DASCALU ANGHEL

Acata ita cu ce persoane a intret in legi-
turi LUCA VASILE in timpul vizitei sale in
Palestina si natura acestor legaturi.

Raspuns: la sosirea noastra in Haifa am
fost asteptati de o delegatie numeroasa din
care facea parte si ARON COHEN, reprezentantul
organizatiei sioniste Hasomer Hatzair, pe
care l-am prezentat lui LUCA VASILE si care
in tot timpul sederii noastre in Palestina

Semnatura,

Adanitu

Urmare : a insotit delegatia noastra si indeosebi pe
VASILE LUCA. La intoarcerea noastra din Egipt, ²¹
am petrecut o noapte in kibutul „Saar ha
amarkin” al carui membru era ARON COHEN
si in acest kibut a dormit si LUCA VASILE.

Din relatarea lui ARON COHEN stiu ca LUCA
VASILE a participat cu ARON COHEN la o sedinta
unde au fost prezenti si comunistii palesti-
nieni. Aceasta sedinta s'a tinut la Haifa, du-
pa reintoarcerea din Egipt, cu scopul de a folo-
si prezenta lui LUCA, in vederea creierii unui
front comun intre sionistii si comunistii din
Palestina. Cu ocazia vizitei noastre in Palestina,
ARON COHEN si-a manifestat intentia de a veni
in Romania, in care scop a cerut sprijinul
lui LUCA VASILE, ceace acesta l'a promis.

Cu alte persoane nu i'am facut legatura
lui LUCA VASILE, in afara de faptul ca, ne-am
vizitat in trecut cu MEIR YARI, cu ocazia
vizitarii kibutului „Mechavia”.

Ulterior intalnind in tara pe HAZAROVICI
LUPU, acesta mi-a confirmat ca, si el a fost
prezent in portul HAIFA la sosirea delegati-
ei noastre. Cat priveste persoana despre care vor-
beste LUCA VASILE ca l-ar fi confundat cu
ARON COHEN, si pe care l'a adus in tara plasa-
dului in aparatul ad-tiv al C.C. P.C.R., eu nu
am nici o cunoastinta. Adanale

Intrebare pentru DASCALU ANGHEL

Ce cunosti despre legaturile ulterioare, dintre
ARON COHEN si LUCA VASILE.

Semnatura,

Adanale

Urmare: Răspuns: În vara anului 1947, cred că prin secretariatul „Mismarului” am primit înștiințarea că ARON COHEN și-a înaintat cererea pentru aprobarea venirii sale în țară.

Am luat legătura cu BERCU FELJMAN membru în Prezidiu CDE-ului, cerându-i ca în cazul când autoritățile îi vor cere avizul, el să avizeze favorabil intrarea lui ARON COHEN în țară, întrucât LUCA VASILE, îl cunoaște și ia promis acest lucru. BERCU FELJMAN mi-a spus că va verifica prin LUCA VASILE, iar ulterior mi-a confirmat că totul e în regulă.

Astfel în cursul lunii August 1947, a sosit în țară ARON COHEN, locuind în București la Athenae Palace. În timpul sederii sale în țară, ARON COHEN a participat la seminarul Mismar-ului la Iacobeni care a durat 2-3 săptămâni, și afara de aceasta a participat la activitatea organizației „Mismar” în București și alte localități din țară.

În această perioadă, ARON COHEN, precum mi-a relatat - a vizitat cel puțin de două ori la domiciliul său, pe LUCA VASILE, luând masa împreună cu acesta.

Cu ocazia acestor vizite, ARON COHEN, a discutat cu LUCA VASILE problemele sioniste, și alte probleme cu caracter confidențial. Acest lucru, mi l-a confirmat ARON COHEN înainte plecării lui din țară. Tot atunci mi-a spus că, s'a înțeles cu LUCA VASILE, ca eventu-

Semnătura,

Șdăscălu

Urmare: atele comunicări reciproce, în viitor te vor
face priu mine. În mod special nici LUCA 28
VASILE și nici ARON COHEN nu mi-au dat pen-
tru transmitere vre'o comunicare, însă la sfâr-
șitul anului 1947, după plecarea unui transport
masiv de emigranți în Palestina, mi-am întâlnit
nit cu LUCA VASILE pe culoarele Parlamen-
tului, cu care ocazie el mi-a spus: „cum
a decurs plecarea? Eh! V'am ajutat în
problema aceasta”. Am înțeles că LUCA
VASILE mi-a făcut această comunicare pen-
tru a fi cunoscută de ARON COHEN. Eu am
comunicat acest lucru lui ELIEZER NIEDERMYER,
știind că în felul acesta va fi cunoscută
de ARON COHEN. Marșul

Întrebare: pentru LUCA VASILE.

Îta confirmi cele declarate de DASCALU ANGHEL?

Răspuns: DASCALU ANGHEL, confirmă di-
cțiile avute ~~de~~ cu ARON COHEN și cu reprezen-
tanți Partidului Communist din Palestina, așa cum
am declarat și eu. Este adevărat că promise
semn lui ARON COHEN că voi interveni pentru
intrarea lui în țară dacă va fi nevoie, însă
nu-mi aduc aminte dacă BERCU FELJMAN
mi-a cerut avizul direct, în orice caz da-
că el mi-a cerut un asemenea aviz, sigur
că l-am dat. Venind în țară, ARON COHEN
mi-a vizitat atât la Partid cât și la locuin-
ța mea, luând masa la mine. Am discutat
cu el, despre lupta anti-imperialistă din
Palestina, iar în mod confidențial am discutat

Semnătura,

Urmare: cu dănsul în legătură cu intenția sa de a lua legătură cu Ambasada Sovietică, în vederea plecării sale în URSS.

Eu am intervenit în acest sens la locul în drept, însă fără rezultat.

Nu cunosc ce activitate a desfășurat ARON COHEN, în timpul sederii sale în țară.

Mă miră faptul că JASCALU ANGHEL nu și aduce aminte de faptul că, cu ocazia vizitei noastre în Palestina, noi ne-am întâlnit acolo cu LAZAROVICI LUPU, și cu un tânăr înalt, negru, care lucra împreună cu LAZAROVICI pe linie comercială. Cu acea ocazie s-a discutat venirea unuia din ei în țară.

Precum îmi aduc aminte; acest tânăr - pe care în cursul anchetei l-am numit ARON COHEN, iar pe adevăratul ARON COHEN, l-am denumit ARONOVICI - a venit în țară odată cu noi și chiar am intervenit, cu ocazia trecerii noastre prin Constantinopol, la consulatul român, pentru a aproba viza de intrare a acestuia în România.

Dacă însă greșesc și nu a venit deodată cu noi în țară, atunci în orice caz, el a venit la scurt timp după noi, și a plecat înainte de sosirea lui ARON COHEN în România.

Întrebare pentru LUCA VASILE.

În cursul anchetei ai declarat, că acest tânăr, pe care l-ai denumit ARON COHEN

Semnătura,

Păruș

Urmare: deasemenea ti-a fost prezentat de
DASCALU ANGHEL si ca acesta in timpul raz- 23
boiului a lucrat pe linie de spionaj in fa-
vorea englezilor.

Asa este?

Raspuns: Tanarul pe care l-am cunoscut in
Palestina, pe care l-am adus in tara, si l-am
introdus in aparatul C.C. al P.C.R., intr'a-
devaz mi-a spus ca este originar din Romania
si ca in timpul razboiului a lucrat in serviciul
englez de informatii in contra nemtilor.

Am declarat ca je acest tanar l-am cunoscut
prin DASCALU, intucât toate persoanele ce am
cunoscut in Palestina, mi le-a prezentat,
DASCALU ANGHEL. *Duce*

Intrebare pentru DASCALU ANGHEL

Ce ai de spus ti-a in legatura cu cele de-
clarate de LUCA VASILE?

Raspuns: Repet ca nu cunosc persoana
despre care vorbeste LUCA VASILE si nu o
pot identifica printre persoanele care le-am cu-
noscut in Palestina.

Este de neinchipuit pentru mine ca, in
cazul cand aceasta persoana ar fi fost din
Hasomer Hatzar, eu sa nu fi avut cunos-
tinta despre prezenta lui in tara, avand
in vedere imprejurarile in care afirmativ
ne-am fi cunoscut. *Adarsi*

Intrebare pentru LUCA VASILE.

Ancheta iti prezinta doua fotografii.

Semnatura,

Duce

Urmare: Care din aceste persoane domiciliata in Palestina, a venit in Romania, vizitandu-te pe J. ta?

Răspuns: Din persoanele din fotografiile ce mi se prezintă, recunosc in fotografia Nr. 1 sub numărul de ordine 6 pe ARON COHEN care mi-a vizitat in țară și care este identic cu ARON COHEN despre care vorbește DASCĂLU ANGHEL. Acest individ cu numele de ARON COHEN, însă nu este identic cu persoana pe care am introdus-o in aparatul C.C. și despre care in declarațiile mele anterioare am vorbit sub numele de ARON COHEN.

Persoana sub numărul de ordine 2 din fotografia Nr. 1 seamănă însă, cu individul pe care l-am adus in țară și l-am introdus in aparatul C.C. In fotografia Nr. 2 este de asemenea ARON COHEN despre care vorbește DASCĂLU ANGHEL și despre care in declarațiile mele anterioare, eu am vorbit sub numele de ARONOVICI.

Intrebare pentru DASCĂLU ANGHEL

Ancheta iti prezintă si J. tale aceleasi fotografii. Cine sunt palestinienii din aceste fotografii.

Răspuns: In fotografia Nr. 1 sunt palestinieni persoanele insemnate cu numărul de ordine: 2 IACOB IEHUDA GELERTER, învățător in kibutul „Saar a machim”, la Nr. 4 sotia lui ARON COHEN și la Nr. 6 ARON COHEN.

Semnătura,

SDANALU

Urmare: In fotografia Nr. 2, este ARON COHEN
cel din dreapta fotografiei. Adanahu

24

Intrebare pentru LUCA VASILE.

Poti sa dai alte amănunte cu privire la iden-
titatea persoanei despre care până în prezent
ai vorbit sub numele de ARON COHEN.

Răspuns: Nu pot să dau alte date sau
amănunte din care DASCĂLU ANGHEL, ar putea
identifica pe acest individ. Am arătat însă
în declarațiile mele anterioare, persoanele din
țară care trebuia să-l cunoască întucât a
lucrat cu ei. În primul rând trebuia să fie
cunoscut de LAZAROVICI LUPU, întucât ma-
cesta a lucrat împreună pe linia comercială.

Intrebare pentru DASCĂLU ANGHEL.

În timpul sederii sale în țară, ce legături
a avut ARON COHEN cu ELIEZER NIEJERMAYER.

Răspuns: În tot timpul sederii sale în țară
ARON COHEN avea legături permanente
cu ELIEZER NIEJERMAYER, întucât ARON
COHEN făcea parte din B.P. al partidului
Hachomer Hatzair, organizație din care fă-
cea parte și ELIEZER NIEJERMAYER, și ast-
fel pe linie de organizație era superior a-
cestuia din urmă. Adanahu

Intrebare pentru DASCĂLU ANGHEL.

Îta ce legături ai avut cu NIEJERMAYER.

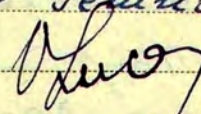
Răspuns: Am colaborat cu ELIEZER
NIEJERMAYER, în activitatea de conducere
a Mismarului, dându-i și informații cu

Semnătura,

Adanahu

Urmare: caracter economic, politic si social. Ad

Jurii ce au citit prezentul proces verbal de confruntare si au constatat ca el corespunde intru totul in cele declarate de ubi, il sustinem si semnãm.

Meritat: Meritat: Adanalu

Confruntarea a fost facuta de:

Major.

lt.

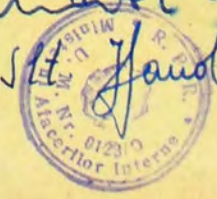

Semnătura,

ANEXĂ LA PROCEJUL VERBAL DE CONFRUNTARE
DIN 22 SEPTEMBRIE 1954 ÎNCHERIAT ÎNTR-UN ARRESTAT
"LUCA JASILE ȘI DASCĂLU ANGHEL."

Major breșin
Șt. Jandoyan C.

Handwritten signature: H. Hausly

C

PROCES VERBAL DE CONFRUNTAŢE
=====

Incheiat astăzi 22 Septembrie 1953, în Bucureşti, între arestaţii VASILE LUCA şi DURGHIU PETRE.-

Confruntarea a început la orele 18,30
" s'a terminat " 20,30

Intrebare către arestatul DURGHIU PETRE:

- Cunoşti persoana ce ți se prezintă?

Răspuns:

Da, persoana care mi se prezintă o cunosc; este VASILE LUCA, fost ministru de Finanțe al R.P.R., pe care l-am cunoscut înainte de 23 August 1944, sub numele de LUCA LASZLO.-

ss.P.Durghiu

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Cine este persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

Persoana care mi se prezintă nu o cunosc, deși îmi pare cunoscută, fără să pot preciza de unde.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare către arestatul DURGHIU PETRE:

- Când și în ce împrejurări ai cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

În anul 1929 luna August, am fost ofițer de serviciu la Direcția Generală a Poliției din București.-Cu această ocazie dl.VASILE LUCA alias LUCA LASZLO, a fost adus la Direcțiunea Generală a Poliției sub stare de arest. I-am făcut formele de deținere adică proces verbal de percheziție corporală, după care a fost depus în arestul Direcțiunii pentru cercetări.-

Ce s'a întâmplat cu dânsul mai departe nu știu, dacă a fost pus în libertate sau trimis în judecată.-Aceasta pentru că eu am eșit din serviciu după 24 ore dânsul rămânând mai departe în arest.-

ss.P.Durghiu

Intrebare către arestatul DURGHIU PETRE:

- L-ai mai întâlnit ulterior pe LUCA VASILE?

Răspuns:

Da, l-am întâlnit în luna Octombrie 1929, când fiind iarăși de serviciu pe Direcțiunea Generală a Poliției, VASILE LUCA alias LUCA LASZLO a fost adus din nou sub stare de arest la Direcțiunea Generală a Poliției, făcându-i aceleași forme de deținere, adică proces verbal de percheziție.-

Actele de depunere adică nota de depunere împreună cu procesul verbal de percheziție au fost prezentate de mine inspectorului brigăzilor centrale VINTILA IONESCU care le-a reținut.-

După un timp am fost chemat la Cabinet și inspectorul VINTILA IONESCU mi-a dat ordin să i-l prezint pe LUCA LASZLO.-

L-am adus în cabinetul inspectorului general unde a rămas iar eu m'am retras în camera de serviciu.-

După aproximativ un ceas am fost chemat la cabinetul inspectorului general unde se afla acum și subinspectorul general BANCIULESCU TEODOR.-Am primit ordin să-l duc pe LUCA LASZLO la arest în locul unde era deținut.-Spre seară pela orele 7,30 - 8, am fost chemat din nou la cabinetul inspectorului general, care de data aceasta se afla singur în cabinet, mi-a restituit actele de depunere ale lui LUCA LASZLO cu ordin să-l pun în libertate și să menționez pe nota de depunere "pus în libertate din ordin".-

L-am adus pe LUCA LASZLO la camera de serviciu unde i-am restituit toate obiectele personale după care mi-a semnat de primirea lor pe procesul verbal de percheziție dându-i drumul să plece acasă.-

ss. P. Durghiu.

Intrebare către arestatul DURGHIU PETRE:

- Cât timp a rămas inspectorul general VINTILA IONESCU împreună cu VASILE LUCA în cabinetul său și dacă a mai fost cineva de față?

Răspuns:

Când l-am introdus în cabinetul inspectorului general VINTILA IONESCU pe VASILE LUCA, acesta a fost ținut circa o oră în cabinetul inspectorului general.-

În afară de ei doi altă persoană nu se afla în cabinet

Când circa după o oră am fost chemat din nou în cabinetul lui VINTILA IONESCU afară de el și VASILE LUCA se mai afla în cabinet și subinspectorul general BANCIULESCU TEODOR.
ss. Durghiu Petre.

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Ce ai de spus în legătură cu cele arătate mai sus?

Răspuns:

Confirm într'adevăr faptul că am fost arestat atât în August cât și în anul 1929 Octombrie.- Este adevărat și faptul că eu ocazia arestării mele din 1929 am fost introdus în cabinetul inspectorului general VINTILA IONESCU, unde am stat circa o oră unde la scurt timp a intrat și subinspectorul general BANCIULESCU TEODOR.-

Fac însă o obiecțiune în sensul că nu am fost pus imediat în libertate ci dela Siguranță am fost predat la Prefectura Poliției Capitalei unde am fost depus la arest iar a doua zi am fost trimis la urmă la Brașov.-

Eliberarea mea în aceeași zi când am fost reținut s'a întâmplat în August 1929.-

ss. Vasile Luca

Intrebare către arestatul DURGHIU PETRE:

- Ai de făcut vre-o observație în legătură cu cele afirmate de VASILE LUCA?

Răspuns:

Direcțiunea Generală a Poliției și Siguranței Statului făcea transferările direct și nu prin Prefectura Poliției Capitalei.- Mențiunea subsemnatului pe nota de depunere din Octombrie 1929, confirmă punerea lui VASILE LUCA direct și în aceeași zi în libertate și nu transferat prin Prefectură sau direct la Brașov.-

ss. Durghiu Petre.

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Mai ai de făcut vre-o observație în legătură cu cele arătate de persoana cu care ai fost confruntat?

Răspuns:

Nu mai am de făcut nici o observație și îmi mențin cele declarate mai sus.-

ss. Vasile Luca.

După ce prezentul proces verbal de confruntare l-am citit din cuvânt în cuvânt și am constatat că răspunsurile noastre corespund întru totul cu cele declarate de fiecare în parte și îl susținem și îl semnăm.-

Confruntarea a fost
făcută de:

CPI. DE SECURITATE

ss. Gh. Mezei

și IPI. DE SECURITATE

ss. Gh. Pușcoci

ARESTAT: ss. Vasile Luca

ARESTAT: ss. Durghiu Petre

CM/3 ex.

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE.

Incheiat astăzi 22 Septembrie 1953 în
București între arestatii Vasile Luca și Burghiu Petre.

Confruntarea a început la ora 18³⁰

- " - și terminat la ora 20³⁰

Întrebare către arestatul Burghiu Petre.

Cunosti persoana care ti se prezintă?

Răspuns:

Da, persoana care mi se prezintă a cunoscut
este Vasile Luca, fost ministru de finanțe al R.P.R. pe
care l-am cunoscut înainte de 23 August 1944 sub numele de
Luca Haska. I. Iusșeriu

Întrebare către arestatul Vasile Luca.

Cine este persoana care ti se prezintă?

Răspuns:

Persoana care mi se prezintă nu a cunoscut
desi îmi pare cunoscută. Fără să pot preciza de
unde. I. Iusșeriu

Întrebare către arestatul Burghiu Petre.

Când și în ce împrejurări ai cunoscut pe
Vasile Luca.

Răspuns:

În anul 1929 luna August am fost
ofiter de serviciu la Direcția Generală a poliției
din București. Cu această ocazie de Vasile Luca
alias Luca, Haska a fost adus la Direcția.

Semnătura, I. Iusșeriu

Urmare: generală a poliției sub stare de arest. I-am făcut formule de detenere adică proces verbal de percheziție corporală după care a fost depus în arestul direcției pentru cercetări.

- Ce s-a întâmplat eu dănsul mai departe nu știu, dacă a fost pus în libertate sau trimis în judecată. Aceasta pentru că eu am fost din serviciu după 24 de ore dănsul rămânând mai departe în arest. J. Muschin

Intrebare către arestatul surghiu Petre:

L-am mai întors ulterior pe Luca Vasile

Răspuns:

Da. L-am întâlnit în luna octombrie 1939 când fiind iorăș de serviciu pe direcția generală a poliției. Vasile Luca alias Luca haska a fost adus din arest sub stare de arest la direcția generală a poliției făcându-i unele formule de detenere adică proces verbal de percheziție.

Actele de depunere adică nota de depunere împreună cu procesul verbal de percheziție au fost prezentate de mine inspectorului brigăzilor Centrale Vintilă Ionescu care l-a reținut.

După un timp am fost chemat la cabinet și inspectorul Vintilă Ionescu mi-a dat ordin să îl prezint pe Luca haska.

L-am adus în cabinetul inspectorului general unde a rămas ior eu m'am retras în camera de serviciu.

După aproximativ un ceas am fost chemat la cabinetul inspectorului general unde se afla acum și subinspectorul general

Semnătura

J. Muschin

Urmare: Banculescu Teodor. Am primit ordin so. l. ³¹
duc pe Luca Iasha la arest in locul unde era
detinut. Spre seara pe la ora 7.30, 8 am fost
chemat dinau la cabinetul inspectaului general
care de data aceasta se afla singur in cabinet,
mi-a restituit actele de depunere ale lui Luca
Iasha cu ordin so. l. pnu in libertate si sa
mentionez pe nota de depunere „pus in libertate
din ordin”.

Am adus pe Luca Iasha la camera
de serviciu i-am restituit toate obiectele persa-
nale dupa care mi-a semnat de primirea lor
pe procesul verbal de perchezitie dandoi drumul
si pleca acasa. J. Musquin

Intrebare: catre arestatul Surghiu Iete.

Otot timp a ramas inspectaul general
Vistila Ionescu impreuna cu Vasile Luca in
cabinetul sau si daci a mai fost cineva de
fata?

Raspuns:

Cand eram intr-ades in cabinetul
inspectaului general Vistila Ionescu pe Vasile
Luca acesta a fost tinut circa o ora in
cabinetul inspectaului general.

In ofara de ei dai alta persoana nu
se afla in cabinet.

Cand circa dupa o ora am fost
chemat dinau in cabinetul lui Vistila Ionescu
ofara de el si Vasile Luca se mai afla in cabinet
si subinspectorul general Banculescu Teodor. J. Musquin

Intrebare catre arestatul Vasile Luca.

De ai de spus in legatura cu cele

Semnatura,

Urmare: arătate mai sus?

Răspuns:

- Confirm întodeori faptul că am fost arestat
atât în august cât și în anul 1929 Octombrie. Este
adeverat și faptul că eu ocazie arătării mele
din 1929 am fost introdus în cabinetul inspector
gului general Vintilăi Jonescu unde am stat
circa o oră unde la scurt timp a intrat și
subinspectorul general Bănculescu Teodor.

Fac însă o obiecție în sensul că nu
am fost pus imediat în libertate și de la siguranță
am fost predat la Prefectura Solției Copitolei unde
am fost depus la arest în a doua zi am fost
ținut la urmă la Brașov

Eliberarea mea în ocazia și când am
fost reținut să întâmplat în august 1929. *Thuy*

Întrebare către arătătorul Surghiu Petre.

Ai de făcut vrea observație în legătură
cu cele exprimate de Vasile Luca?

Răspuns:

Direcțiunea generală a poliției și sigu-
ranței Statului făcea transferările direct și nu
prin Prefectura Solției Copitolei. Mențiunea
subsemnatului pe nota de depunere din Octombrie
1929 confirmă pnuerea lui Vasile Luca direct și în ocazia
și în libertate și nu transferat prin Prefectură
sau direct la Brașov. *I. Surghiu*

Întrebare către Vasile Luca.

hai ai de făcut vrea observație în
legătură cu cele arătate de persoana cu care
ai fost confuzat?

Răspuns:

Semnătura,

Urmare: Nu mai am de făcut nicio observatie si ³⁸
imi mentiu cele declarate mai sus.

Dupa ce prezentul proces verbal de
confrontare l-am citit din cuvint in cuvint si am
constatat ca raspunsurile noastre corespund intu-
total cu cele declarate de fiecare in parte si sustinem
si il sustinem.

Confrontarea a fost facuta:

Orestol. *[Signature]*

de: cpt. de securitate:

Arestol. *[Signature]*

[Signature]

si lt. de securitate

[Signature]

Originalul de mână se
găsește la dosarul de justiție
al arestatului Iacob Alexandru.

Ex. Nr....

33

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Incheiat astăzi 2 septembrie 1954 între arestații
LUCA VASILE și IACOB ALEXANDRU.

Confruntarea a început la orele 9,30 min.

" s-a terminat la ora 21,15 min.

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU
Cunoști persoana care ți se infățișează?

Răspuns:

Persoana care mi se infățișează este LUCA VASILE
fost vicepreședinte al consiliului de miniștri și fost minis-
tru de finanțe.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE
D-ta cunoști persoana care ți se prezintă?

Răspuns: Da și îl cunosc este IACOB ALEXANDRU fost minis-
tru adjunct la ministerul de finanțe.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU.

Dacă ești în relații de rudenie sau te-ai dușmănit
vreodată cu LUCA VASILE?

Răspuns: Nu sunt în relații de rudenie și nici nu m-am
dușmănit vreodată cu LUCA VASILE.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Care sunt relațiile între d-ta și arestatul IACOB
ALEXANDRU?

Răspuns: Nu sunt în relații de rudenie și nici nu
m-am dușmănit vreodată cu IACOB ALEXANDRU.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

În cursul anchetei d-ta ai declarat că ai purtat

discuții cu IACOB ALEXANDRU despre reforma bănească.

Arată d-ta în ce împrejurări au avut loc aceste discuții și ce anume a-ți discutat?

Răspuns: La sfârșitul lunii august 1951 când s-a format comisia pentru pregătirea reformei bănești, la propunerea mea IACOB ALEXANDRU, a fost numit în această comisie.

După formarea comisiei eu am plecat în concediu la LAPUSNA. La mijlocul lunii septembrie 1951 IACOB ALEXANDRU a fost trimis la mine la LAPUSNA, aducând cu el un document de Partid conținând o scurtă analiză a situației economice-financiară și însărcinarea dată comisiei pentru a pregăti reforma bănească. Cu această ocazie eu am răcut unele observații asupra conținutului documentului. Astfel am contestat faptul că ar fi o circulație bănească cu 15 miliarde mai mult care în majoritatea ei s-ar găsi tezurizată la țărâni. Tot astfel nu am fost de acord cu cea constatare a documentului că fcarfecele între prețurile industriale și agrare ar fi cel arătat în acel document în favoarea produselor agrare.

Am discutat cu această ocazie cu IACOB ALEXANDRU situația economico-financiară din țară, ajungând la concluzia că mai sunt și alte cauze care au provocat această situație economică negativă, care trebuiesc serios analizate. I-am spus lui IACOB că documentul conține exagerări și dacă se vor lua măsuri bazate pe această situație aceasta va însemna o lovitură mare dată țărânilor.

IACOB ALEXANDRU m-a întrebat că în această situație cum să lucreze în comisie el și cu VIJOLI AUREL. I-am răspuns că ei trebuie să combată afirmațiile exagerate din document și să nu lase ca M.P. să fie răcut răspunzător pentru situația economico-financiară existentă.

Nu am semnat documentul spunindu-i lui IACOB ALEXANDRU să se introducă în acest document modificările făcute de mine.

ss/VASILE LUCA

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE

În concluzie ce i-ai spus cu această ocazie lui IACOB ALEXANDRU cu privire la poziția d-tale față de reforma bănească?

Răspuns: Cu această ocazie eu am manifestat față de IACOB ALEXANDRU atitudinea mea potrivnică față de reforma bănească cu privire atât la timpul cât și la forma în care trebuia să se efectueze această reformă.

Nu știu precis dacă cu această ocazie sau când IACOB ALEXANDRU a venit a doua oară cu acest document la mine, i-am spus că nu ar fi nevoie de o reformă bănească acum, că se va încerca să se arunce asupra M.F. vina pentru situația creiată și că ar fi mai bine să înlăturăm situația pentru care și noi eram răspunzători și de făcut mai târziu o astfel de reformă din care să nu rezulte răspunderea noastră.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Ce ți-a răspuns IACOB ALEXANDRU și care a fost poziția lui, după ce i-ai arătat că ești în contra efectuării reformei bănești?

Răspuns:

IACOB ALEXANDRU a fost de acord cu punctul meu de vedere declarându-se și el în contra, efectuării reformei, documentînd că nu-1 momentul să se facă reforma decît în toamna anului 1952.

Cît privește însă existența unui surplus de 15 miliarde aflate în circulație IACOB ALEXANDRU era de părere că această cifră arătată în document corespunde realității.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Pe ce bază ai considerat d-ta exagerate cifrele cuprinse în document și în ce scop ai dat dispoziții lui IACOB ALEXANDRU ca împreună cu VIJOLI AUREL să combată aceste cifre?

Răspuns:

Precum am declarat deja și în cursul anchetei am considerat exagerate aceste cifre întrucît ele dovedeau răspunderea mea și a adjuncților mei în legătură cu situația economică și financiară creiată și acest lucru nu-mi convenea.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Ai discutat aceste probleme și cu VIJOLI AUREL personal

Răspuns: Cu VIJOLI AUREL am discutat aceste probleme după reîntoarcerea mea din concediu în octombrie 1951 întrebându-l ce părere are despre efectuarea reformei.

Cu această ocazie VIJOLI AUREL mi-a răspuns că el este de părere ca reforma bănească nu este oportună și pentru pregătirea ei este necesar cel puțin un an.

Eu am fost de acord cu el arătându-i din partea mea de asemenea că sunt în contra reformei bănești.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Datorită poziției d-tale potrivnice față de reformă, ce atitudine ai adoptat în legătură cu măsurile de pregătire și efectuarea reformei bănești?

Răspuns:

Am avut o atitudine manifestată sub diferite forme, de a zădărnici această reformă bănească cu care nu eram de acord.

Astfel pînă la data cînd s-a fixat definitiv și s-a hotărît efectuarea reformei în cel mai scurt timp, eu am avut o atitudine de împotrivire deschisă, iar după această dată am acordat deplină libertate adjuncților mei lui IACOB ALEXANDRU și VIJOLI AUREL care lucrau în comisie să lucreze cum vor, creîndu-le astfel condiții obiective de sabotarea reformei, necontrolînd munca lor, însușindu-mi documentarea lor drept bună luîndu-le apărarea chiar și după reformă față de acuzațiile ce li s-au adus.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU.

Ce ai de spus în legătură cu cele declarate de arestatul LUCA VASILE?

Răspuns:

Confirm că la mijlocul lunii septembrie 1951, am fost trimis la LUCA VASILE care se afla în concediu la LAPUSNA ca să predau documentul dînsului spre semnare. La trimiterea mea mi s-a comunicat că documentul este în legătură cu problema reformei bănești.

LUCA VASILE după ce a citit documentul s-a oprit asupra unor constatări din document și anume:

1. Documentul arătat după cum am înțeles eu din cele spuse de LUCA VASILE că pe piață există un surplus de circulație monetară de circa 15 miliarde. LUCA VASILE considera această cifră inexactă, exagerată. La lămurirea mea că această cifră a fost dată de VIJOLI AUREL, LUCA VASILE și-a manifestat deschis nemulțumirea față de VIJOLI AUREL, declarând că îl va bate pe VIJOLI pentru faptul că a dat această cifră inexactă, adăugând că dacă această cifră este exactă VIJOLI merită bătaie și atunci și în acest caz de ce nu la informat la timp pe dînsul.

2. LUCA VASILE deasemenea s-a declarat nemulțumit de raportul arătat în document în privința ridicării prețurilor între produsele agrare și cele industriale. LUCA VASILE considera raportul arătat în document ca înexact și exagerat. La întrebarea dînsului de unde rezultă acest raport, cine anume au făcut calculele, am declarat că despre acest lucru nu am cunoștință.

3. LUCA VASILE mi-a spus că din document li sesc o serie de cauze obiective ca de exemplu, ridicarea salariilor în unele ramuri în ritm mai accentuat decît ridicarea productivității muncii, etc.

4. LUCA VASILE a afirmat în mod ferm că dacă se va lucra pe baza datelor arătate de mine mai sus la punctul 1, și 2 se va da o lovitură grea țărănimii.

Nu rețin exact dacă cu această ocazie sau cu altă ocazie LUCA VASILE mi-a spus că principala cauză a situației economico-financiară din toamna anului 1951, este activitatea nejustă a Ministerului de Finanțe.

După ce a făcut acele observații LUCA VASILE a semnat documentul. Îmi amintesc în mod absolut precis de faptul că documentul a fost semnat de LUCA VASILE cu prima mea vizită la LAPUSNA.

Confirm că LUCA VASILE și-a manifestat în fața mea nemulțumirea față de efectuarea reformei bănești într-un timp scurt, arătînd că reforma trebuie făcută mai tîrziu, după ce se vor lua unele măsuri de ordin financiar-economic.

Tin să precizez că eu nu puteam să cer și LUCA VASILE

nu putea să-i dea directive cu această ocazie de felul cum să lucreze eu și VIJOLIE în comisia de reformă bănească intrucit pe departe acest document nu era un document al comisiei de reformă bănească, iar pe de altă parte în acea comisie în perioada respectivă în sectorul meu după cum l-am informat pe LUCA VASILE am strâns și am predat date în problema impozitelor.

Confirm că Luca VASILE mai târziu mi-a dat dispoziții ca să prezint comisiei date din care să reiasă că raportul între prețul produselor agrare și industriale este exagerat și alte date din care să rezulte cum că nu Ministerul de Finanțe este principalul vinovat pentru situația economică-financiară din toamna anului 1951. Eu i-am răspuns lui VASILE LUCA, că aceste date nu intră în sfera mea de activitate și am mai adăugat că datele mele financiare au fost deja prezentate.

După reîntoarcerea lui LUCA din concediu înainte de a ni se comunica hotărîrea de a se face reforma bănească, într-o discuție avută cu LUCA VASILE la întrebarea dînsului, cînd cred eu că este cel mai oportun de a se face reformă bănească, eu am răspuns că după părerea mea, toamna trebuie făcută reforma bănească.

Nu m-am manifestat în fața lui LUCA VASILE împotriva efectuării reformei bănești.

ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU

Cum ai interpretat și înțeles d-ta dispoziția lui LUCA VASILE de a prezenta așa zise date reale comisiei de reformă bănească?

Răspuns:

Eu am înțeles că LUCA VASILE vroia ca comisiei să-i fie prezentate date în așa fel grupate ca din ele să reiasă teza susținută de dînsul adică de amînarea reformei bănești

ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU,

Care a fost poziția d-tale față de reforma bănească din ianuarie 1952?

Răspuns: Am fost împotriva efectuării reformei bănești.
ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU
Cu VIJOLI AUREL ai discutat despre reforma bănească?

Răspuns: Da, am discutat cu VIJOLI despre reforma bănească, în toată perioada de pregătire și înlăptuire a reformei bănești.

ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către IACOB ALEXANDRU.

Care a fost poziția lui VIJOLI AUREL față de înlăptuirea reformei bănești?

Răspuns: VIJOLI AUREL s-a manifestat în mod deschis în cadrul discuțiilor purtate împreună, până la comunicarea hotărârii de înlăptuire a reformei bănești, că nu este nevoie de reforma bănească.

ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE

Dacă ai vreo observație de făcut în legătură cu cele declarate de IACOB ALEXANDRU?

Răspuns: Îmi mențin mai departe declarația dată în sensul că IACOB ALEXANDRU cu ocazia primei sale vizite pe care mi-a făcut-o la IAFUSNA în septembrie 1951 când eu am combătut datele din document cu care nu eram de acord, el a cerut de la mine instrucțiuni cu privire la modul cum să lucreze împreună cu VIJOLI în comisia de reformă bănească.

Deci nu corespunde adevărului ceace declară IACOB ALEXANDRU, că el nu mi-ar fi cerut instrucțiuni cu privire la modul cum să lucreze, în comisie și că eu nu aș fi avut dreptul să-i dau instrucțiuni în acest sens, datorită faptului că el ca membru în comisie, avea alte legături superioare IACOB ALEXANDRU și VIJOLI AUREL erau subalternii mei și aveau tot dreptul să le dau asemenea instrucțiuni și de altfel chiar și întrebarea pe care IACOB ALEXANDRU mi-a adresat-o cu acea ocazie a fost logică, întrucât el a văzut contradicțiile ce existau între punctul meu de vedere și datele cuprinse din document, deci trebuia să-mi ceară instrucțiuni cu privire la modul cum să procedeze față de această situație.

Intrucit însă IACOB ALEXANDRU a fost împotriva reformei bănești, el a interpretat instrucțiunea mea de pe poziția în care se afla față de reformă. Eu vroiam să documentez tezele mele dar nu prin falsificarea datelor cece a făcut pe urma în deosebi VIJOLI prezentind comisiei statistici, grafice etc. ce nu corespundeau realității.

Nu este adevărat cece afirmă IACOB ALEXANDRU că eu am iscălit documentul cu ocazi primei sale vizite făcute la Lăpușna, adevărul este că eu am refuzat semnarea documentului făcînd observațiile mele în scris, spunîndu-i lui IACOB că insist ca ele să fie introduse în document, pe care îl voi semna numai după aceasta. O parte din observațiile mele au fost introduse în document, iar altele au fost respinse. IACOB a venit la Lăpușna a doua oară cu acest document care deacum conținea o parte din observațiile mele cerîndu-mi să-l semnez. Nici de data aceasta la început nu vroiam să-l semnez nefiînd mulțumit cu răspunsul adus.

IACOB căuta să mă convingă, că din moment ce l-au semnat toți să-l iscălească și eu.

După ce l-am semnat IACOB ALEXANDRU cu un zîmbet ironic mi-a spus: "Să fie într-un ceas bun".

Tot cu această ocazie am discutat cu IACOB și despre reforma bănească, el manifestîndu-se deasemeni împotriva ei.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE .

Cum ai considerat d-ta și cum trebuie înțeles modul în care IACOB ALEXANDRU și-a manifestat și argumentat atitudinea sa în legătură cu efectuarea reformei bănești?

Răspuns:

Eu am interpretat manifestarea lui IACOB ALEXANDRU ca o atitudine împotriva efectuării reformei bănești, intrucit aceasta a fost împotriva voinței și hotărîrii Partidului și Guvernului de a trece imediat la efectuarea reformei și față de care hotărîre IACOB a luat o atitudine potrivnică în sensul de a se efectua reforma în toamna anului 1952.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Ce cunoști d-ta despre măsurile luate de IACOB

ALEXANDRU în legătură cu măsurile de pregătire și efectuarea reformei bănești?

Răspuns:

IACOB ALEXANDRU a avut legătură cu comisia de reformă și despre toate măsurile luate de el mi-a raportat ce ele sunt în conformitate cu hotărîrea comisiei. După ce eu am fost criticat pentru neîncasarea impozitului agricol în măsura prevederilor bugetare și mi s-a cerut încasarea acestuia în mod ilegal, eu am comunicat acest lucru și lui IACOB ALEXANDRU cerîndu-i luarea de măsuri în acest sens. IACOB și-a luat angajamentul că va încasa tot ce este prevăzut în planul de casă, răcîndu-mi propuneri pentru premii ce trebuiau acordate aparatului fiscal, care s-a evidențiat în acțiunea de încasarea impozitului agricol fapt pe care eu l-am aprobat.

În decembrie 1951 (pe la mijlocul lunii) s-a hotărît de către comisia de reformă să nu se mai forțeze ritmul încasărilor și să trecem la normal. În acest sens IACOB a primit dispoziții categorice atât de la comisie cit și din partea mea personal. Cu toate acestea IACOB care avea sub conducerea sa aparatul fiscal, a continuat și pe mai departe forțarea încasării impozitelor și astfel în ultima decadă a lunii decembrie 1951 s-a încasat o sumă mult mai mare față de cît ar fi fost normal ceace a contribuit la scăderea circulației monetare, fapt care nu era în interesul reformei bănești a cărei dată fusese deja hotărîtă.

Astfel circulația monetară care la sfîrșitul decadei a doua a lunii decembrie 1951, atingea cifra de 54 miliarde lei, la sfîrșitul lunii decembrie 1951 a scăzut la 50 miliarde. La această scădere a contribuit și continuarea forțării încasării impozitului.

I-am atras atenția lui IACOB ALEXANDRU că în ianuarie 1952 să nu mai încaseze nimic și să i-a măsuri pentru demobilizarea aparatului fiscal și în acest scop să organizeze cursuri la care să se concentreze agenții fiscali ca astfel ei să nu mai continue încasarea impozitului agricol. Tot atunci i-am spus că să folosească aceste cursuri pentru a organiza noi întreceri ca după ce aparatul fiscal se va întoarce pe locurile respective - după efectuarea reformei

bănești- să înceapă din nou cu aceeași intensitate încasarea impozitului agricol.

IACOB ALEXANDRU nu a luat măsurile ce i s-au trasat și m-a îndus și pe mine încercare raportându-mi că la impozitul agricol în ianuarie 1952 nu s-a încasat decât circa 180 milioane lei.

În realitate în acea lună s-a încasat la impozitul agricol peste un miliard lei, fapt care era împotriva intereselor reformei și a dus la o scădere și mai mare a circulației bănești.

IACOB ALEXANDRU a luat cu întârziere măsurile de a trimite aparatul fiscal la cursuri și tot astfel nu a luat măsuri din timp, ca imediat după efectuarea reformei agenții încasatori să fie trimiși la unitățile lor pentru a începe fără întârziere încasarea impozitelor. Astfel s-a întâmplat ca și după reforma bănească o parte a aparatului fiscal să se mai găsească la cursuri, iar o altă parte să stea mobilizat la M.F. pentru știrbirea impozitelor micilor meseriași, lucru ce trebuia efectuat cu mult înainte.

Tot astfel el a întârziat și cu trimiterea instrucțiunilor cu privire la încasarea impozitelor imediat după reformă privind încasarea avansului la 50% la impozitul agricol pe anul 1952.

Toate aceste măsuri luate de IACOB ALEXANDRU au avut drept rezultat faptul că după reforma bănească din ianuarie 1952 M.F. nu a putut să încaseze impozitul agricol după plan ceace a contribuit la creșterea circulației bănești imediat după reformă și la neîndeplinirea planului de casă pe februarie 1952.

La întrebările mele IACOB mă asigura că pînă la sfîrșitul lunii februarie 1952 totul va fi în ordine negînd în același timp faptul că o parte a aparatului fiscal a rămas reținut la cursuri.

O altă măsură dăunătoare reformei bănești luată de IACOB ALEXANDRU a fost modul în care IACOB, VIJOLII și RADULESCU GEORGHE, au elaborat instrucțiunile M.F. în legătură cu efectuarea reformei bănești ceace a creat încurcături atît la schimbul numeralului la întreprinderile și

instituțiile de stat cit și la plata salariilor.

In urma instrucțiunilor date de IACOB și CRAIU ION, in legătură cu plata salariilor s-a ivit și un conflict cu C. G.M. și s-au creiat nemulțumiri in rîndurile salariaților.

Toate aceste măsuri negative adică rezultatele produse se datorește felului in care IACOB a executat sarcinile primite.

Acordându-i deplină libertate și mulțumindu-mă cu lămuririle lui fără să-l controlez sunt și eu vinovat și răspund pentru toate aceste fapte care nu pot fi calificate altfel decit sabotaj.

După reformă IACOB a recunoscut in fața mea că se face vinovat pentru neconcentrarea la cursuri a aparatului fiscal la timp și pentru că nu a luat măsuri să oprească încasarea impozitului agricol in ianuarie 1952.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU

Ce ai de spus in legătură cu cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns: Inainte de a răspunde la cele declarate de LUCA VASILE cu privire la măsurile luate de mine in legătură cu reforma bănească doresc să răspund la observațiile pe care le-a făcut LUCA la cele declarate de mine.

Confirm instrucțiunile date de LUCA VASILE mie de feul cum să lucrez in comisia de reforma bănească deasemenea confirm că dînsul nu mi-a dat dispoziții de falsificarea datelor ce trebuiesc prezentate comisiei și aceasta a fost o interpretare de a mea cu privire la așa zisele date reale, cunoscînd poziția lui potrivnică reformei bănești.

După cite rețin aceste instrucțiuni mi-a fost date ulterior și nu la Lăpușna.

Intrucit din declarațiile lui VASILE LUCA a reeșit că eu așa mi prezentat date false comisiei de reforma bănească cer ca LUCA VASILE să precizeze acest lucru, intrucit eu nu am prezentat nici-odată astfel de date și știu că VIJOLI AUREL a prezentat unele date nereale.

Susțin și pe mai departe că documentul cu care am fost trimis la Lăpușna a fost semnat de LUCA VASILE cu ocazia primei mele vizite.

"in să menționez că cu ocazia semnării documentului eu nu am spus "să fie într-un ceas bun " și în consecință nici nu puteam să zîmbesc ironic. Deși am avut-o atitudine potrivnică reformei bănești această impotrivire nu mi-am manifestat-o în fața lui LUCA VASILE. Este adevărat că cum arată LUCA VASILE o singură dată cînd a fost vorba de reforma bănească înainte de hotărîrea termenului reformei bănești, m-a exprimat că ar fi bine ca reforma bănească să se facă în toamna anului 1952.

Referitor la partea a doua a celor declarate de LUCA VASILE am de făcut următoarea declarație.

Niciodată în nicio împrejurare nu l-am indus în eroare pe VASILE LUCA. Dacă l-am raportat că vre-o măsură a fost indicată de comisie, acea măsură întradevăr a fost indicată.

Majoritatea covârșitoare a măsurilor luate de mine în toată durata activității mele de ministru adjunct, au fost luate cu știința și aprobarea lui LUCA VASILE.

Confirm an întregime tot ce-ace declară LUCA VASILE cu privire la măsurile luate de mine în privința încasării impozitului agricol în luna decembrie 1951 cu excepția faptului că eu aș fi primit de la dînsul sau de la altcineva la mijlocul lunii decembrie 1951 dispoziția de a încetina ritmul încasărilor. LUCA VASILE astfel de dispoziții mie nu mi-a dat, căci dacă mi-ar fi dat această dispoziție ar fi trebuit să-mi indice și măsurile tehnice posibile pentru această operație. LUCA știa că aparatul fiscal este mobilizat și felul cum ar fi trebuit demobilizat fără să se desconspire pregătirea reformei ar fi trebuit să-mi fie indicat cel puțin în linii mari.

În cece privește încasarea impozitului agricol pe luna ianuarie 1952, deasemeni nu corespunde realității că eu aș fi primit de la LUCA VASILE dispoziția de a nu încasa nimic ceace este un nou sens. Este adevărat că am primit dispoziții de la VASILE LUCA de a încasa cât mai puțin posibil.

Nu corespunde realității că eu am prezentat date false în cursul lunii ianuarie sau mai tîrziu lui VASILE LUCA în privința încasării impozitului agricol.

Cifrele indicate in declarația lui LUCA VASILE nu sunt cifre reale. Suma de 180 milioane de lei este debitul in lei noi ce trebuia incasat după reforma bănească, iar cifra de un miliard de lei este suma totală incasata dela întreaga populație ca impozite in numerar in cursul luni ianuarie 1952.

In privința școlilor cu referinții incasatori intradevăr nu am luat toate măsurile ca aceste școli să se înceapă la timp și nu am controlat felul funcționării acestor școli și astfel unele școli au fost începute cu întârziere, altele au fost făcute după înfăptuirea reformei bănești ceace a dăunat reformei și mai departe consolidării succesului reformei bănești.

Nu este real că o parte din aparatul fiscal exterior ar fi stat la M.F. după înfăptuirea reformei bănești, pentru stabilirea impozitului pentru comercianți și micii meseriași. Deasemeni nu este real că impozitul pentru micii meseriași și comercianți s-ar fi putut stabili înainte, căci era vorba de definitivarea impozitelor pe anul 1951 și efectuarea impunerilor pentru 1952.

Nu este real că eu in fața lui VASILE LUCA am negat faptul că o parte din referinții incasatori sunt ținuti la cursuri. Această problemă a fost ridicată ulterior de LUCA VASILE, eu am recunoscut după cum reiese și din declarația dînsului vinovăția mea că nu am luat toate măsurile necesare pentru organizarea acelor cursuri și că nu am controlat funcționarea lor.

Este adevărat că in problema incasării impozitalor agricole, pentru luna februarie 1952 am luat măsurile cu întârziere. Astfel unele instrucțiuni și formulare au fost trimise cu întârziere, nu a fost mobilizat întreg aparatul posibil de mobilizat decit dela direcția impozit venituri pe populație la timp, ceace a făcut ca incasarea masivă să înceapă la 20 februarie 1952 și planul de incasare la impozitul agricol să nu fie realizat. Neincasarea impozitului agricol la timp a dăunat consolidării succesului reformei bănești.

Confirm că in jurul datei de 15 februarie l-am asigurat pe LUCA VASILE că impozitul agricol va fi incasat pînă la sfîrșitul luni.

În ceace privește instrucțiunile despre care LUCA VASILE vorbește că le-am întocmit cu VIJOLI și RADULESCU Gh. țin să precizez că LUCA este rău informat întrucît eu nu am lucrat la aceste instrucțiuni. Eu nu am primit dela nimeni niciodată sub orice formă dispoziții de a lucra la aceste instrucțiuni.

Deasemeni LUCA VASILE a fost greșit informat cum că ION CRAIU și cu mine am fi dat instrucțiuni în privința plății salariilor pe luna ianuarie 1952. Eu cu CRAIU ION am dat o instrucțiune în privința încasării impozitelor asupra salariilor efectiv plătite pentru această perioadă. Este adevărat că dintr-o interpretare greșită a C.G.M. s-a ivit un conflict care însă a fost lămurit pe loc, iar pentru problema salariilor pentru această perioadă, s-a schimbat hotărîrea anterioară și eu am fost însărcinat cu comunicarea acestei noi hotărîri.

În urma propunerii C.G.M. hotărîrea anterioară în privința plății acordului pentru prima chenzină a lunii ianuarie 1952 a fost supusă comisiei de reformă bănească iar eu am fost însărcinat cu aducere la îndeplinire a acestei noi hotărîri. Prezetîndu-mă la conducere unde a fost de față și LUCA VASILE conducerea a aprobat propunerea comisiei de reformă bănească, iar eu am dat instrucțiunile convenite organelor financiare, comunicînd în acelaș timp și lui VIJOLI AUREL noua hotărîre.

ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE
Cele declarate de IACOB ALEXANDRU corespund adevărului?

Răspuns:

Ceace a declarat IACOB ALEXANDRU parte corespund, parte nu corespund și vreau să dau lămuriri.

Astfel susțin și pe mai departe că instrucțiunile cu privire la modul cum să lucreze i-am dat lui IACOB la Lăpușna cu ocazia prezentării documentului, întrucît aceasta a fost perioada cînd s-au cules datele necesare pregătirii reformei. Tot în această perioadă și-a înlocuit VIJOLI AUREL

situația și raportul său cu privire la circulația bănească, prețuri etc. și în legătură cu aceste probleme el a prezentat o serie de date ireale.

Despre IACOB ALEXANDRU știu că în timpul cercetărilor efectuate cu privire la activitatea M.F. de către biroul politic s-a ridicat acuzația că a căutat să încurce și să pună piedeci în activitatea comisiei. Nu cunosc însă în mod concret faptul că ei să fi prezentat date false.

Cu privire la cele declarate de IACOB că niciodată nu m-ar fi înșelat și indus în eroare, eu trebuie să declar că m-a înșelat și a înșelat încrederea mea dela început și până la sfârșit în diferite forme. Aceste lucruri le-am arătat în mod amănunțit în cursul anchetei.

Este adevărat că în majoritatea problemelor eu am fost de acord cu IACOB ALEXANDRU și aceasta datorită faptului că el mi-a prezentat problemele documentate în așa fel că nu puteam să fiu împotriva sau datorită faptului că ele corespund deau concepțiilor mele în domeniul economico-financiar.

În privința dispozițiilor pe care i le-am dat lui IACOB ALEXANDRU, pentru încetinirea ritmului încasărilor în luna decembrie 1951 și de sistarea lor în ianuarie 1952 eu îmi mențin și pe mai departe declarațiile date. IACOB ALEXANDRU afirmă că nu ar fi primit dela nimeni dispoziții pentru a încetini încasările în decembrie 1951.

La ședințele biroului politic unde s-a analizat atitudinea și activitatea lui IACOB și VIJOLI în legătură cu reforma bănească cu care ocazie eu am luat apărarea lor mi s-a documentat că dînșii aveau o asemenea dispoziție pe linia încasărilor și din partea comisiei.

Cu privire la reducerea încasărilor pe luna ianuarie 1952, deasemenea i-am dat dispoziții personal lui IACOB spunându-i textual să reducă încasările aproape la zero și să demobilizeze aparatul fiscal.

IACOB a invocat drept argument că nu poate reduce la zero, încasările fiindcă la orașe mulți contribuabil achită impozitele lor direct la bancă și la secțiile financiare. Tocmai față de acest argument i-am spus să organizeze cursuri cu referenți și să găsească alte măsuri.

În cursul lunii ianuarie 1952 eu l-am întrebat cum merge încasările și el m-a asigurat că nu se încasează decât sume neînsemnate.

După reformă când s-a ridicat acuzația că o parte din garantul fiscal a rămas concentrat la cursuri și după reforma bănească eu am stat de vorbă cu IACOB și CRAIU și i-am întrebat dacă este adevărat acest lucru, la care dânsii la început au negat, iar ulterior când la partid s-a dovedit acest fapt, atât IACOB cât și CRAIU ION au recunoscut în fața mea că într-adevăr o parte a aparatului fiscal a rămas concentrat la școli și după reformă.

Tin să mai arăt că eu am declarat în repetate rânduri că am fost în contra reformei bănești mi-am exprimat această poziție fățiș atât înainte cât și după reformă și că am luat și o serie de măsuri în contra reformei ceace am arătat în cursul anchetei. Nu vreau deci să arunc nicio vină asupra lui IACOB și VIJOLI, fiindcă în tot ce s-a petrecut am și eu partea mea de vină.

ss/V. LUCA

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE

În cursul anchetei ai dat mai multe declarații cu privire la motivele ce te-au determinat pe d-ta precum și pe IACOB ALEXANDRU și VIJOLI AUREL să vă împotriviți și să încercați zadarnicirea reformei bănești.

Arată d-ta în această confruntare care au fost aceste motive.?

Răspuns:

Am arătat în cursul anchetei și susțin și în prezenta confruntare că motivul care m-a determinat să fiu în contra efectuării reformei bănești pe care am căutat să o zădărnicesc este acela că nu vroiam ca M.F. să fie compromis și să fiu învinuit de provocarea cauzelor care au necesitat reforma bănească și de care m-am făcut vinovat împreună cu IACOB și VIJOLI cărora le revenea aceeași răspundere în această problema. Din aceasta cauza vroiam să fac o altă reformă în alt timp și în alte condiții.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU
D-ta confirm cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns: Eu confirm întocmai cele declarate de LUCA VASILE că am fost împotriva înfăptuirii reformei bănești pentru că nu vroiam să fie acuzat M.F. de greutățile care au dus la necesitatea înfăptuirii reformei bănești. Mă fac vinovat împreună cu VASILE LUCA și VIJOLII AUREL de creerea acelor greutăți care au dus la necesitatea înfăptuirii reformei bănești. Vroiam ca și VASILE LUCA, ca reforma bănească să se înfăptuiască în alte condiții și în alte termeni.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Dacă mai ai vreo întrebare de pus sau de făcut vreo completare?

Răspuns: Eu nu mai am de pus nici-o întrebare și nu am de făcut vreo completare.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU

Dacă mai ai de făcut vreo completare sau de pus vreo întrebare lui LUCA VASILE?

Răspuns:

Nu am de pus nicio întrebare lui LUCA, însă vreau să precizez că acolo unde LUCA VASILE m-a contrazis eu mi susțin în totuși declarațiile mele. Țin să precizez problema că în mijlocul lunii decembrie 1951 LUCA nu mi-a dat și nici de la alții n-am primit dispoziția de a încetini ritmul încasărilor. Argumentez acest lucru cu faptul că în mijlocul lunii ianuarie 1952 LUCA VASILE mi-a acordat pentru activitatea mea din luna decembrie și inclusiv pentru încasările din a doua și a treia decadă a lunii decembrie 1951 un premiu de 150 mii lei. Timpul când acest premiu mi-a fost acordat, situația încasărilor pe anul 1951 a fost cunoscută de LUCA VASILE din documentele prezentate dînsului de mine și de CRAIU ION și din situațiile prezentate de VIJOLII AUREL. Acest premiu mi-a fost acordat în ajunul reformei bănești, fapt pentru care nici n-am mai primit această sumă, întrucît ea nu se mai putea cheltui în mod rațional.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Dorești să mai faci vreo observație pe marginea celor afirmate mai sus de IACOB?

Răspuns:

În legătură cu ultima afirmație a lui IACOB țin să-i arăt că premiul pe care i-am acordat se referea la încasările realizate la impozitul agricol în cadrul îndeplinirii planului de casă pe trimestrul IV.1951 în lunile precedente și nici decum pentru încasările făcute după ce i-am dat dispoziții de încetinirea și oprirea încasărilor, iar în ceace privește refuzul lui IACOB de a primi premiul de 150 mii lei în luna ianuarie 1952 aceasta se datorește faptului că el intenționa să ridice acest premiu în lei noi.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU

Ești de acord cu cele spuse de LUCA VASILE?

Răspuns:

Cer ca VASILE LUCA să precizeze dacă premiul acordat de dînsul mie era pentru întregul trimestru IV.1951 adică dela 1 octombrie pînă la 31 decembrie și dacă prin lunile precedente despre care vorbește dînsul înțelege luna octombrie, noiembrie și decembrie?

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Răspunde la întrebarea pusă de IACOB VASILE?

Răspuns:

Eu premiul i-am acordat pentru întreg trimestru IV că prin lunile precedente am înțeles octombrie, noiembrie și decembrie 1951. Acest premiu l-am dat pe baza rezultatului planului de casă pe întreg trimestru. Eu nu am cercetat încasările pe decade și astfel nu am putut constata dacă încasările pe decada 3-a a lunii decembrie 1951 au crescut sau scăzut. Acest fapt l-am aflat numai ulterior acordării premiului atunci cînd la biroul politic s-a ridicat această acuzație, că încasările au continuat cu aceeași intensitate și în decada treia decembrie, în legătură cu care fapt IACOB mi-a dat explicația că acest plus de încasări nu este numai

rezultatul încasărilor pe decada 3-a a lunii decembrie 1951
ci ea provine și din încasările pe întreaga lună și nu au
fost încasate decât la sfârșitul lunii.

ss/V. LUCA

După ce am citit prezentul proces verbal de
confruntare și am constatat că declarațiile noastre au fost
consemnate din cuvânt în cuvânt îl susțin și-l semnez.

Confruntarea a fost făcută de:

Maior. Mezei Gh

ss/VASILE LUCA

Cpt. Abramovici Mb.

ss/IACOB ALEXANDRU

Lt. Pușcoci N.

GI/ 3 ex.

Originalul de mână se
găsește la dosarul de Justiție
al arestatului Iacob Alexandru.

52

Ex. Nr....

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Incheiat astăzi 3 septembrie 1954 între arestații
LUCA VASILE și IACOB ALEXANDRU.

Confruntarea a început la ora 12, 30 min.

" s-a terminat la ora 22,40 min.

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU

Cine este persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

Da îl cunosc este LUCA VASILE cu care am mai fost
confruntat și în ziua de 2 septembrie 1954.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Cunosti persoana ce ți se prezintă?

Răspuns: Da îl cunosc, este IACOB ALEXANDRU.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU.

În cursul anchetei ai mărturisit activitatea d-tale
dușmănoasă dusă împreună cu LUCA VASILE pe linia impozi-
tului agricol.

Vorbește despre această activitate comună?

Răspuns:

În anul 1949, stabilirea impozitelor agricole au fost
făcute pe baza unei legi noi elaborate pe baza hotărârii C.C.
din aprilie 1949. După părerea mea această lege a corespuns
întocmai pentru anul 1949. În anul 1950, deși situația econo-
mică a suferit modificări, importante mai ales în problema ri-
dicării prețurilor produselor agricole la achiziții și în special
pe piața liberă și deși impozitul agricol trebuia să joace
un rol important în formarea prețurilor produselor agricole în

- 2 -

special pe pița liberă conducerea Ministerului de Finanțe și în deosebi LUCA VASILE și cu mine n-am făcut o analiză așa cum ar fi fost datoria noastră să o facem ci pe baza unor documentări superficiale strinse de fostul consilier CRAIU ION, eu împreună cu CRAIU am propus lui LUCA VASILE ca în buget să fie înscris la capitolul impozitului agricol suma de 8 miliarde lei.

Având în vedere importanța politică a impozitului agricol și având în vedere funcția pe care o avea LUCA VASILE ar fi trebuit ca dînsul să se ocupe în mod deosebit de această problemă și pe baza unui studiu care să aibă la bază nu numai problema financiară ci și celelalte probleme care sunt influențate de impozitul agricol să fie stabilită suma justă și înscrisă în buget.

Atitudinea lui LUCA VASILE în problema impozitului agricol nu era întîmplătoare ci izvora din concepțiile sale țărănești. Si această problemă ca și alte probleme, ca ridicarea unor prețuri la achiziții, problema repartizării mărfurilor între oraș și sate etc. era privită de LUCA VASILE prin prisma intereselor țărănimii și nu din prisma intereselor clasei muncitoare.

Nici atitudinea mea nu era întîmplătoare. Eu am fost sub influența politică a lui LUCA VASILE și astfel, împreună cu LUCA VASILE această armă puternică a impozitului agricol nu a fost folosită în interesul clasei muncitoare.

Nefolosirea justă a acestei pîrghii a adus daune importante prețurilor produselor agricole de care ne făcem vinovați LUCA VASILE și cu mine.

În anul 1951 din nou fără un studiu serios și fără ca LUCA să se fi interesat în mod special de această problemă, pe baza propunerii făcută de CRAIU ION și de mine, LUCA VASILE a primit propunerea noastră de a se înscrie în buget suma de 12 miliarde lei la capitolul impozitul agricol.

Înscrierea în buget a sumei de 12 miliarde lei pentru anul 1951, s-a făcut pe baza unor considerațiuni generale cunoscute, ca ridicarea și mai accentuată a prețurilor produselor agricole, necesitatea de a încasa ceva mai mult de la țărani etc. și nici decum pe baza unei analize economice și

politice. În această problemă, indiscutabil LUCA VASILE ar fi trebuit să traseze sarcinile pentru studierea problemei politice și economice pentru stabilirea în mod just a tuturor condițiilor care trebuie să determine quantumul impozitului agricol, pentru perioada dată respectiv pentru anul 1951, lucru pe care LUCA VASILE nu l-a făcut și fără acest studiu pe baza considerentelor de mai sus, s-a trecut în bugetul anului 1951, suma de 12 miliarde lei.

CRAIU ION, m-a sesizat și la rîndul meu eu am sesizat pe LUCA VASILE, ca pentru impunerea și încasarea acelei sume este necesară schimbarea legii impozitului agricol din anul 1949. LUCA VASILE a fost de acord cu schimbarea legii impozitului agricol din anul 1949. Noi am elaborat noul proiect de lege. Cu acest proiect de lege ne-am prezentat conform uzanțelor la Ministerul Agriculturii unde a participat întreaga conducere a Ministerului Agriculturii și din partea M.F. după ce rețin eu în afară de mine a participat CRAIU ION și eventual directorul impozitului pe veniturile populației.

După dezbaterile problemei Ministerul Agriculturii a declarat că nu este de acord cu schimbarea legii, motivind acest lucru prin prisma intereselor producției de care răspunde acest minister și a propus ca să raportăm această nouă situație ivită, noi dela Ministerul de Finanțe lui LUCA VASILE, iar dînsii dela Ministerul Agriculturii lui ANA PAUKER.

Eu am raportat imediat lui LUCA VASILE discuțiile avute la Ministerul Agriculturii, cerind să se hotărască în această problemă.

După 2-3 zile LUCA VASILE mi-a comunicat că s-a hotărât încasarea a 9 miliarde de lei la impozitul agricol. Nu știu cine sau care for a hotărît acest lucru, căci LUCA VASILE nu mi-a comunicat aceasta. Mi-amintesc însă în mod precis că LUCA VASILE a pomenit numele ANEI PAUKER care a fost de față și care a fost de acord cu această hotărîre.

După ce LUCA VASILE mi-a comunicat această hotărîre proiectul elaborat de noi pentru schimbarea legii impozitului agricol din anul 1949 a devenit fără obiect.

Eu atunci am spus lui LUCA VASILE că eventual

printr-o interpretare nu tocmai legală a unui articol din legea impozitului agricol s-ar putea încasa ceva mai mult decât 9 miliarde lei. La această propunere a mea LUCA VASILE a răspuns în mod just că nu este cazul. Astfel în loc de a impune și de a încasa 12 miliarde lei pe anul 1951 înscrisă în buget și votată de Marea Adunare Națională, noi am trecut la impuneri pe baza vechii legi, impunând și încasând circa 9 miliarde lei.

Nici acest act al nostru nu a fost întâmplător el a izvorât din cauzele arătate mai sus și avea aceleași urmări nefaste ca și în anul 1950.

Vreau să arăt că la discuția avută la Ministerul Agriculturii, eu nu am adoptat o poziție fermă declarând că această problemă este mai mult o problemă politică și nu financiară și că întrădeavăr chestiunea trebuie raportată lui ANA PAUKER și LUCA VASILE.

Tin deasemeni să arăt că în cadrul discuției avute cu LUCA VASILE am avut aceeași poziție fără a avea în vedere și fără a ridica problema legalității socialiste, întrucit tratam cu aceeași superficialitate, atât problema impozitului agricol cât și a legalității socialiste ca și LUCA VASILE.

Nu mult după aceasta ni s-a cerut de către comisia de planificare cu ocazia întocmirii planului de casă pe trimestrul IV al anului 1951 încasarea integrală a impozitului agricol de 12 miliarde de lei înscrisă în buget. Această chestiune a fost adusă la cunoștință lui LUCA de către VIJOLIU AUREL, fiind de față și eu.

LUCA VASILE a fost foarte revoltat de propunerea comisiei de planificare. Mai târziu însă mi-a dat instrucțiuni să elaborez un decret care să facă posibilă încasarea celor 12 miliarde lei. Proiectul a fost elaborat, dar nu a mai fost oportun.

O problemă în legătură cu impozitul agricol era și identificarea și impunerea cu o cotă suplimentară a gospodăriilor chiaburești. Identificarea gospodăriilor chiaburești desigur este o problemă crucială în desfășurarea luptei de clasă a clasei muncitoare. Impunerea gospodăriilor chiaburești în afară de latura ei financiară este deci de importanță

primordială politică.

Identificarea gospodăriilor chiaburești, nu intra în sarcina M.F. ci în sarcina altor organe de stat care pe atunci erau sub conducerea lui TEOHARI GEORGESCU. În anul 1949 când s-au adunat la M.F. datele impunerii impozitului agricol s-a constatat că numărul gospodăriilor chiaburești identificate și în consecință impuse a fost de circa 70 de mii. Această cifră era mult inferioară cifrei arătate în documentul de Partid în care se trata și această problemă.

Această problemă desigur a fost adusă la cunoștință lui LUCA VASILE de către mine, CRAIU și alții. LUCA VASILE s-a interesat îndeaproape de această problemă și a declarat că va ridica problema forurilor conducătoare.

Eu cu CRAIU ION am sesizat despre această chestiune organul de stat de sub conducerea lui TEOHARI GEORGESCU, cerînd luarea de măsuri.

În anul 1950 când s-au adunat datele impunerii impozitului agricol la M.F. am constatat că numărul gospodăriilor chiaburești identificate pentru anul 1950, a scăzut la circa 60 mii.

În afară de această am constatat că majoritatea cotelor indicate de organele de stat respective pentru majorarea impozitului gospodăriilor chiaburești, au fost cele minimale.

Natural și cu aceste situații m-am prezentat la LUCA VASILE. Nu mult după aceea am dat indicații fostului director ANDRESCU AUREL, directorul direcției impozitului asupra veniturilor populației să întocmească o notă documentată pentru LUCA VASILE în această problemă. Nota a fost întocmită de ANDRESCU și rețin că în această notă se arată pe regiuni descreșterea gospodăriilor chiaburești, adică neidentificarea lor, se arată că numărul gospodăriilor chiaburești identificate într-un mod ciudat, descrește într-un ritm mai accentuat în regiunile agricole bogate. Deasemeni mai rețin că nota avea și o parte de calcule care arătau cât s-ar putea încasa în plus de la gospodăriile chiaburești dacă aceste gospodării ar fi identificate în întregime. Cu această notă m-am prezen

tat la LUCA VASILE și i-am propus ca această problemă să fie
desbătută de forul competent.

LUCA VASILE după ce a studiat nota mi-a spus că
stabilirea respective identificarea gospodăriilor chiaburești
este o problema care intră în primul rînd în competența lui
TEOHARI GEORGESCU. În fața mea a ridicat receptorul de tele-
fon și a discutat problema cu TEOHARI GEORGESCU și i-a comu-
nicat că eu îi voi trimite o notă, cerînd lui TEOHARI ca să
facă în așa fel ca nota să ajungă imediat în mîinile lui.

Nota a fost trimisă imediat lui TEOHARI GEORGESCU, eu
am mai avut două convorbiri cu TEOHARI cerînd luarea de măsuri

În anul 1951 numărul gospodăriilor chiaburești identi-
ficate au fost aproape 50 de mî. Si această situație a fost
adusă la cunoștință lui VASILE LUCA. Peste un scurt timp la
întrebarea mea sau din proprie inițiativă, LUCA mi-a spus că
pentru identificarea tuturor chiaburilor vor fi convocați pre-
ședinții ~~staturilor~~ staturilor populare regionale, sau că ei au fost con-
vocați și că se va desbata și această problemă în cadrul
conferinței.

CRAIU ION și cu mine, am făcut o serie de demersuri
în această problemă. Am dat instrucțiuni organelor financiare
să ajute organele de stat competente pentru ca toți chia-
burii să fie identificați.

Neidentificarea tuturor gospodăriilor chiaburești
în afară de prejudicii materiale aduse statului a avut și
alte urmări nefaste asupra situației politice din țară.
Vreau să arăt doar atât că, chiaburii neidentificați rămînînd
în categoria țărănilor mijlocăși, sub masca țărănilor mijlocași
puteau să desfășoare o activitate dușmănoasă împotriva regimului
că acești chiaburi neidentificați, bucurîndu-se de drepturile
țăranilor mijlocași și avînd surplus de produse agricole mai
multe, împreună cu alte elemente, erau în fruntea speculanților
influențînd în mod defavorabil aprovizionarea cu produse agrico-
le clasei muncitoare.

După cum am arătat mai sus, LUCA VASILE și TEOHARI
GEORGESCU au fost sesizați de repetate ori de neidentificarea
în întregime a gospodăriilor chiaburești. Nu știu ce măsuri

- 7 -

✓ au luat dinșii în afară de ce-a arătată mai sus de mine. Stiu însă că gospodăriile chiaburești nici în anul 1949-1950 și 1951, nu au fost identificate în întregime.

De identificarea gospodăriilor chiaburești în întregime după părerea mea se fac vinovați TECHARI GEORGESCU și LUCA VASILE.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU.

În cadrul prezentei declarații d-ta ai arătat că în trimestrul IV. 1951 ai primit instrucțiuni dela LUCA VASILE pentru elaborarea unui decret care să facă posibilă încasarea sumei de 12 miliarde lei la impozitul agricol și că acest proiect deși a fost elaborat nu a mai fost oportun.

Precizează d-ta când ai primit dela LUCA VASILE această dispoziție și de ce acest decret a devenit apoi inoportun?

Răspuns:

După câte rețin instrucțiunea dela LUCA VASILE am primit-o în luna octombrie 1951. Proiectul a fost elaborat și predat imediat comisiei de reformă bănească unde după ce m-am interesat de soarta proiectului mi s-a răspuns că problema este în studiu i-ar mai târziu am primit răspunsul că problema va fi rezolvată în cadrul altor măsuri.

ss/IACOB ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Ce aveți de spus în legătură cu cele declarate de IACOB ALEXANDRU?

Răspuns:

Din cele declarate de IACOB ALEXANDRU, cu trag următoarele concluzii:

IACOB minimalizează răspunderea și faptele sale în problema impozitului agricol și atitudinea sa față de chiaburi-me. El minimalizează în primul rând arătând că a făcut ce-a făcut numai sub influența mea politică. El declară că impozitul agricol elaborat de el în 1949, ar fi fost complet just și conform cu hotărîrea plenarei C.C. din 3-5 martie 1949.

Rezoluția plenarei vorbește de ajutorarea țătănimii muncitorae în timp ce legea impozitului agricol elaborată de

IACOB ALEXANDRU și aprobată de mine și de Marea Adunare Națională, dela început nu a fost o pîrghie care trebuia folosită în vederea participării țărănimii la construirea socialismului după posibilitățile sale reale. Datele statistice prezentate de IACOB și care trebuiau să prezinte situația reală a țărănimii după care putea fi impusă nu au fost corespunzătoare realității. În textul legii impozitului agricol s-a introdus scutirea de impozite despre care rezoluția plenarei nu vorbește.

Deși principal această măsură ar fi justă, totuși modul în care a fost aplicată a avut drept rezultat scutirea a peste un milion de gospodării țărănești ceace reprezintă circa o treime din totalul acestor gospodării.

Deși în 1949 nu corespundea realității faptul că ar fi existat un milion de gospodării țărănești care să nu aibă măcar un venit anual la 12 mii lei. I-am spus lui IACOB că după părerea mea veniturile gospodăriilor țărănești au fost stabilite prea jos. IACOB mi-a răspuns că datele au fost stabilite împreună cu Ministerul Agriculturii care documenta că cheltuielile de cost a țăranilor sunt mari și cresc mereu și că venitul mediu pe hectar a fost just stabilit.

Deasemeni am făcut observații lui IACOB că legea impozitului agricol nu că posibilitate pentru mărirea impozitului față de creșterea veniturilor țărănești, spunindu-i că trebuie găsită o modalitate ca guvernul să aibă posibilitatea de a ridica impozitul agricol anual fără a modifica legea, deci tabelul care stabilește venitul mediu la hectar să nu fie fix, adică să nu fie încadrat în lege ci să fie anexă la aceasta.

IACOB s-a opus și astfel legea a rămas neschimbata.

IACOB ALEXANDRU nu a prevăzut în această lege diferențierea de clasă cu privire la unele scutiri și reduceri de impozite după bătrâni și copii, ceace deasemeni nu corespundea politicii de îngrădire. Astfel încă dela început legea impozitului agricol a deschis posibilitatea și a creat condițiuni pentru creșterea elementelor chiaburești prin îmbogățirea unor mijlocași care au intrat în rândurile chiaburilor. Dacă în anul 1949 încă nu s-a simțit acest efect el s-a simțit

La sfârșitul anului 1950, când atât M.F. cât și guvernul a constatat că peste un milion de gospodării țărănești sunt scutite și în multe locuri chiar țărani scutiți de impozite își manifestau nemulțumirea pentru acest fapt. Deaceia tocmai IACOB avea datoria ca la întocmirea bugetului al anului 1951 să prezinte o statistică reală asupra creșterii veniturilor gospodăriilor țărănești și să vină cu propuneri corespunzătoare pentru buget.

Nu IACOB și CRAIU au propus înscrierea în buget a sumei de 12 miliarde la impozitul agricol, întrucât propunerea lor s-a bazat pe legea în vigoare, ci eu am propus suma de 12 miliarde și concomitent modificarea legii impozitului agricol care trebuia să asigure încasarea acestei sume. Încă atunci s-a ridicat problema că nu se poate face o impunere de 12 miliarde fără schimbarea legii impozitului agricol și că trebuie studat bine venitul real al gospodăriilor țărănești, în conformitate cu care trebuie schimbată și legea.

Încă atunci i-am dat ordin lui IACOB pentru schimbarea legii și să pregătească în acest sens un proiect.

IACOB nu a făcut acest proiect. Când l-am întrebat mi-a spus că se lucrează la el. Când s-a apropiat necesitatea prezentării și punerii în aplicare a proiectului IACOB m-a convins că legea impozitului agricol din 1949 nu trebuie schimbată, căci putem încasa aproape în întregime cele 12 miliarde prevăzute în buget și fără aceasta. El nu numai că nu a susținut la Ministerul Agriculturii necesitatea schimbării acestei legi dar față de mine el s-a pronunțat categoric împotriva schimbării legii, documentându-mi că nici din punct de vedere politic acest lucru nu ar fi just. Al doilea argument al lui IACOB a fost acela că impozitul nostru agricol este mai mare decât a fost chiar sub regimul burghezo-moșieresc. Al treilea argument invocat de IACOB împotriva schimbării legii impozitului agricol a fost acela că, conducerea ministerului agriculturii deasemeni se împotrivește.

Prezumtiv am spus IACOB m-a asigurat că noi putem încasa cele 12 miliarde și fără schimbarea legii și aceasta prin trecerea unor regiuni dintr-o categorie inferioară la una mai superioară.

61

IACOB ALEXANDRU în prezenta confruntare vorbește de faptul că i-aș fi dat dispoziție de întocmirea unui proiect de decret care să asigure încasarea celor 12 miliarde lei și pe care el la prezentat comisiei de reformă. Despre acest lucru eu nu am nici-o cunoștință și nici asemenea dispoziție nu i-am dat.

Eu am acceptat propunerea lui IACOB de a nu se schimba, legea impozitului agricol din 1949 și în acest sens am stat de vorbă cu ANA PAUKER care a fost de aceeaș părere spunându-mi să încercăm încasarea celor 12 miliarde fără a modifica legea.

Nu este adevărat că eu aș fi spus lui IACOB, că am primit dispoziție sau că s-a hotărât încasarea a 9 miliarde lei la impozitul agricol.

Deci într-un cuvânt IACOB avea un rol activ în documentarea faptului că legea nu trebuie schimbată.

IACOB nu numai dela mine a fost influențat în privința atitudinii și faptelor săvârșite de el în această problemă, ci el singur avea asemenea concepții țărăniște.

La întocmirea planului de cassă pe trimestrul IV 1951 M.F. respectiv IACOB și CRAIU au prezentat la impozitul agricol cifre care prevăd încasarea sumei de 9 miliarde pe întreg anul 1951. Față de aceasta C.S.P.-ul a cerut încasarea integrală a sumei de 12 miliarde prevăzute în bugetul anului 1951.

Am discutat problema cu IACOB și CRAIU care spuneau că fără modificarea legii această sumă nu poate fi încasată cu toate că în prealabil IACOB m-a asigurat ca se pot încasa 12 miliarde.

Astrei fiind cu toate divergența între mine și C.S.P. planul de cassă pe trimestrul IV. 1951 a fost aprobat de Consiliul de Miniștri și însăși acest fapt dovedește că eu nu puteam să-i cer lui IACOB să facă un proiect de decret care să asigure încasarea celor 12 miliarde din moment ce în planul de cassă s-a trecut numai 9 miliarde.

IACOB nu a arătat în această confruntare că el a recunoscut în fața mea că el este vinovat pentru aminarea

schimbării legii impozitului agricol și pentru toate consecințele ce au decurs din acest fapt.

În privința neidentificării gospodăriilor chiaburești în general confirm ceace a declarat IACOB.

În 1950 eu am ridicat de fapt problema neidentificării gospodăriilor chiaburești, însă cu toate acestea în expunerea mea la buget făcută în martie 1951 în Marea Adunare Națională, eu am afirmat că scăderea numărului chiaburilor în perioada de trecere, de la capitalism la socialism, nu poate constitui decit o stare normală.

Prin această afirmație de esență contrarevoluționară eu am devenit un fel de ideolog al chiaburimii, dând o mare lovitură regimului și demobilizând în acelaș timp și aparatul fiscal.

Admiterea scăderii numărului chiaburilor în perioada de trecere este o concepție contrarevoluționară și înseamnă în fapt propovăduirea teoriei de integrarea pașnică a chiaburimii în socialism.

Resping declarațiile lui IACOB prin care încearcă să se scuze că el a făcut totul pentru identificarea chiaburilor. El nu a mobilizat aparatul fiscal, cota de impunere în plus pentru chiaburi a fost foarte joasă între 20-25% și aproape nicăiri nu a ajuns la 50%. Adică nu a mobilizat aparatul fiscal pentru a sprijini sfaturile populare în acțiunea de identificare și impunerea la maximum a chiaburilor.

Deasemeni IACOB nu a făcut nimic și s-a mulțumit cu stabilirea unor venituri joase a gospodăriilor chiaburești, astfel că venitul mediu anual a acestor gospodării a fost stabilit în suma de 90-100 mii lei ceace era cu mult sub veniturilor real. Acest fapt dovedește că IACOB, a mers pe linia de a sprijini îmbogățirea elementelor chiaburești.

Cît mă privește pe mine, în cursul interogatoriului am arătat atitudinea mea și faptele săvîrșite în legătură cu această problemă, fapte săvîrșite din concepția mea oportunistă.

În calitatea mea de fost secretar al C.C. P.M.R. și fost membru în guvern îmi asum răspunderea în primul

./.

rînd în legătură cu impozitul agricol și consecințele aplicării acestuia. În cece privește neidentificarea și impunerea insuficientă a chiaburilor sunt de acord cu IACOB ALEXANDRU că răspund alături de TECHARI GEORGESCU, însă și IACOB răspunde într-o măsură cu mult mai mare decît a vrut să arate el acest lucru.

El a dat o statistică falsă, care a determinat și poziția mea chiar și atunci dacă fac abstracție de concepția mea pe care o aveam în problema țărănească.

Influența nefastă între mine și IACOB ALEXANDRU, este deci reciprocă.

În complectare țin să mai arăt că contrar dispozițiilor date încă în anul 1949 că aparatul fiscal trebuie curățit de chiaburi, dispoziție dată de mine lui IACOB - totuși într-o discuție avută cu el în timpul reformei bănești i-am spus că în aparatul exterior mai sunt elemente chiaburești

IACOB mi-a răspuns că aceștia lucrează bine, deci precum se vede contrar liniei Partidului IACOB ALEXANDRU a dus o politică de sprijinirea elementelor chiaburești.

Șs/LUCA VASILE

Întrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU
D-ta confirm cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns:

În general nu confirm cele declarate de LUCA VASILE. Sunt surprins de atitudinea lui LUCA VASILE care în confruntările cu dînsul caută să se posteze pe o poziție cum că ar fi o victimă de a mea și atitudinea lui și faptele lui în majoritatea covârșitoare a cazurilor se datorește influenței mele sau a faptului că i-ași fi prezentat date și statistici false și că laș fi dus în eroare într-o serie de probleme.

Resping în modul cel mai categoric declarația lui "cavalerească" că înțelege să răspundă și pentru faptele mele săvîrșite în M.F. Pentru faptele mele răspund eu. LUCA VASILE să răspundă pentru faptele lui și să le recunoască.

Nu este adevărat că i-aș fi prezentat vreodată date sau statistici false, deasemeni nu este adevărat că eu aș fi încercat vreodată să-l induc în eroare.

Susțin cu tărie că am fost sub influența politicii nefaste a lui VASILE LUCA și acest lucru într-o măsură oare care era explicabil din cauza situației lui politice edică de fost secretar de partid și din cauza colaborării ca subaltern nemijlocit al dînsului. Înainte de a avea legătură cu LUCA VASILE eu nu am avut o atitudine potrivnică liniei partidului n-am servit în niciun fel interesele burgheziei.

În ce privește legea din 1949 țin să-i reamintesc lui LUCA VASILE că acea lege n-a fost elaborată de mine ea a fost aproape complet terminată cînd dînsul m-a însărcinat cu conducerea unor sectoare între care intra și această problemă. Contribuția mea la această lege a fost formală și s-a mărginit așa cum am arătat în interogatoriile anterioare la precizarea definiției de gospodărie agricole și la introducerea unor scutiri pentru albinărit etc. Este adevărat că am asistat la discuțiile la care se referă LUCA VASILE, însă unele discuții au avut loc între CRAIU ION și LUCA VASILE. Este adevărat că formal eu răspundeam față de LUCA VASILE dar avînd în vedere că am fost numit de dînsul cu cîteva zile înainte în această nouă atribuție, LUCA VASILE nu putea să ceară de la mine și de altfel atunci nici nu a cerut răspundere. Statisticile despre care vorbește LUCA și pe care le consideră false nu sunt opera mea nici a M.F. ci au fost prezentate de Ministerul Agriculturii.

Este adevărat că LUCA VASILE a arătat că tablourile din lege în privința venitului mediu pe hectar și a cotelor de impuneri ar trebui să formeze o anexă așa cum declară d-lui. CRAIU ION a combătut acest argument arătînd că nu există lege financiară care să nu curpindă în textul ei esența legii adică a veniturilor și cotelor de impuneri.

Nu rețin dacă eu l-am susținut pe CRAIU ION în această problemă dar țin să precizez că am avut în această problemă exact părerea lui CRAIU ION, părere de altfel complet justă.

Dacă guvernul considera că este necesar schimbarea venitului mediu sau a cotelor putea să facă exact cu aceeași ușurință, fie că aceste tablouri erau în text sau anexă. Stabilirea impozitelor se făcea pe baza unei hotărîri a Consiliului

de Miniştrii care în formă de decret este supus Prezidiului Marelui Adunări Naţionale. Nu aceasta este esenţa problemei, aceasta este numai o formă. Esenţa problemei este că LUCA VASILE şi cu mine n-am stabilit în mod just în anul 1950 şi în anul 1951, impozitul agricol şi nu am propus guvernului schimbările necesare fie pe cale de hotărâre sau decret, în cazul în şpeţă pe cale de decret.

Deşi legea nu a fost elaborată de mine ţin să precizez că nu este real că legea nu face diferenţiere de clasă cu privire la unele scutiri şi reduceri de impozite după bătrâni şi copii. Legea face această diferenţiere. Legea prevede reduceri de impozite pentru bătrâni şi copii, pentru gospodăriile agricole care au un venit impozabil până la 30 mii lei. Deci aceasta însemnează că există această diferenţiere de clasă, căci quantumul venitului impozabil este criteriul cel mai esenţial în această problemă.

LUCA VASILE în mod nejust arată că eu şi nu CRAIU ION s-a opus la trecerea tabelelor despre care am vorbit la anexă, şi astfel legea a rămas neschimbată. Este un lucru ştiut că nu eu eram ministru de finanţe ci LUCA VASILE. Legea a rămas neschimbată fiindcă LUCA şi-a însuşit argumentaţia.

În privinţa schimbării legii din anul 1949 declaraţia lui VASILE LUCA conţine o serie de afirmaţii neserioase. Afirmă că în discuţiile avute cu dînsul în legătură cu cele 12 miliarde s-a stabilit că pe baza legii din 1949 nu se poate încasa suma de 12 miliarde lei pentru anul 1951. Mai târziu afirmă că eu l-am asigurat că totuşi se poate încasa aproape 12 miliarde ca mai târziu în cadrul declaraţiei să arate că eu şi cu CRAIU ION am arătat că nu se poate. Oricît de îngăduitor a fost LUCA VASILE faţă de noi nu mi-ar fi permis fără consecinţe cel puţin o critică aspră, că într-o problemă să-mi schimb părerea de trei ori în intervalul dat.

LUCA VASILE vorbind de problema celor 12 miliarde în mod ciudat pune problema pe chestiunea unei forme: schimbarea sau neschimbarea legii, problema a fost să încasăm 9 sau 12 miliarde.

Consider că neserioase afirmaţiile şi argumentele lui

LUCA VASILE că asigurându-l cum declară dînsul că se poate încasa aproape 12 miliarde pe baza legii vechi, totuși i-am adus trei argumente pentru încasarea a numai 9 miliarde, ori am fost pentru încasarea celor 12 miliarde și i-am asigurat că se poate face pe baza vechii legi și atunci nu trebuia nici un singur argument, ori am fost pentru încasarea celor 9 miliarde și atunci desigur acestea trebuia argumentate.

Realitatea este că eu și CRAIU ION am elaborat noul proiect de lege, acest nou proiect există la arhiva M.P. și el a fost supus spre discuție Ministerului Agriculturii. Dacă eu nu aș fi elaborat acest proiect și nu aș fi fost pentru schimbarea legii, așa consfătuire despre care știe și LUCA V. n-ar fi avut loc. Proiectul a fost elaborat, proiectul a creiat posibilități de încasarea a celor 12 miliarde și-a fost desbătut la Ministerul Agriculturii așa cum am arătat. Eu cu acel proiect mam prezentat la LUCA VASILE. Am redat în mod fidel discuțiile avute la Ministerul Agriculturii. Este adevărat că am însușit acel punct de vedere al Ministerul Agriculturii și-am fost pentru încasarea a 9 miliarde lei propuse de Ministerul Agriculturii.

În cadrul discuției avute cu VASILE LUCA, el așa cum am arătat nu mi-a dat un răspuns imediat dar peste 2-3 zile mi-a comunicat că s-a hotărît încasarea a 9 miliarde lei.

Argumentul arătat de LUCA pentru susținerea tezei de neschimbarea legii atribuit mie, cum că eu ași fi declarat că sub regimul burghezo-moșieresc impozitele agricole erau mai mici, îl rog să-și amintească că acest argument aparține lui CRAIU ION.

Pentru ai aduce aminte că nu era vorba de formă ci de fond, adică de încasarea a 9 sau 12 miliarde. țin să-i reamintesc lui LUCA VASILE o discuție avută ulterior cu dînsul în care el mi-a spus că a fost făcut responsabil pentru neîncasarea a celor 12 miliarde. Spunându-i lui LUCA VASILE de ce nu a arătat că această hotărîre a fost luată de a încasa numai 9 miliarde, împreună cu ANA PAUKER, LUCA mi-a răspuns că nu este cazul să fie băgată în această chestiune și ANA.

Dacă LUCA VASILE nu ar fi fost de acord cu încasarea celor 9 miliarde era imposibil să aflu despre acest lucru numai la întocmirea planului de casă pe trimestrul IV.1951.

În rezumat țin să subliniez că Legea nu a fost schimbată în urma hotărârii comunicată mie de LUCA VASILE hotărâre care prevedea încasarea a 9 miliarde lei.

Este adevărat la o discuție ulterioară avută cu LUCA VASILE am declarat că pentru această problemă sunt și eu vinovat.

Susțin și pe mai departe că stabilirea impozitului pentru anul 1950 și felul cum a fost stabilit și încasat pe 1951 a fost dăunător economiei naționale și pentru această problemă răspunde V. LUCA împreună cu mine.

Cu privire la întocmirea unui proiect de decret care să facă posibil încasarea celor 12 miliarde lei pe 1951, a fost discutată cu V. LUCA după ședința consiliului de Miniștri în care s-a discutat planul de casă pe trimestrul IV. 1951.

Stabilirea și încasarea nejustă a impozitului agricol pentru anii 1950 și 1951⁸ adus serioase prejudicii materiale și politice statului.

Prin rezultatele acestei activități a noastre această activitate nu poate fi considerate altfel decât o activitate dușmănoasă.

Mentțin mai departe declarația mea că nu mă fac vinovat pentru neidentificarea tuturor gospodăriilor chiaburești. Un întreg dosar din arhiva M.F. dovedește că eu CRAIU și direcțiunea respectivă, am făcut demersuri pentru identificare gospodăriilor chiaburești. Între altele există o serie de corespondență adresată organelor de stat, de sub conducerea lui TEOHARI GEORGESCU în care se arată că majoritatea gospodăriilor chiaburești deja identificate au fost impusă cu cota minimă de 20-25%. În acel dosar se află și răspunsul în care ne asigură că s-au luat măsuri.

Un alt argument al lui LUCA VASILE care se referă la venitul mediu al gospodăriilor chiaburești, nu este în legătură cu identificarea sau neidentificarea gospodăriilor chiaburești. Aparatul fiscal a fost însărcinat de mine și

verbal și scris în formă de circulară și ordine să ajute Sfatul Popular la identificarea și stabilirea cotei de impunere adică de majorarea a gospodăriilor chiaburești.

În privința menținerii în aparatul financiar, a elementelor chiaburești și în general despre curățirea aparatului fiscal țin să precizeze, că această problemă a fost în tot timpul sub directa conducere a lui V. LUCA. Eu i-am propus de mai multe ori ca problema cadrelor să treacă în sarcina unui adjunct propunerea care a fost respinsă în modul cel mai categoric de V. LUCA.

Cu privire la acea convorbire care aș fi avut-o cu dînsul în timpul reformei bănești cu îndepărtarea unor elemente chiaburești din aparatul fiscal țin să-i reamintesc că în acea convorbire n-a fost vorba de elemente chiaburești ci de 6 agenți încasatori care n-au dat cota la colectare și i-am propus luarea unor măsuri contra acestora.

Trei din aceștia care erau mai înstăriți și pe care noi i-am declarat chiaburi în conversație au fost îndepărtați iar trei au fost pedepsiți și menținuți în serviciu.

Nu mă simt vinovat de neidentificarea gospodăriilor chiaburești. Mă simt însă vinovat în problema politicii financiare dusă rață de chiaburi care izvorea din însăși stabilirea impozitului agricol pe anii 1950 și 1951.

Mai sus am vorbit că un proiect elaborat de noi în privința schimbării legii impozitului agricol din anul 1949, m-am prezentat la V. LUCA, unde am arătat discuția avută în privința încasării a numai 9 miliarde lei în locul celor 12 miliarde stabilite în buget.

LUCA VASILE nu mi-a dat răspuns la problema ridicată iar eu avînd în vedere noua situație schimbată nu i-am prezentat proiectul.

ss/IACOB ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE

Dacă dorești să mai faci vreo complectare sau observație cu privire la răspunsul lui IACOB ALEXANDRU?

Răspuns: În legătură cu replica lui IACOB ALEXANDRU am de făcut unele observații.

Eu resping afirmațiile lui IACOB ALEXANDRU cu care încearcă să denatureze declarația mea. Din declarația mea nu reese că eu aş fi aruncat toată vina asupra lui și că eu aş fi nevinovat fiind influențat de el și că aş fi o victimă de a lui IACOB.

O asemenea întreprindere a declarației mele de către IACOB ALEXANDRU e consider tendențioasă, cu scopul de a nega adevărul și să arunce asupra altora și acea parte a răspunderii sale ce îi revine.

Tot ceace am declarat eu cu privire la IACOB ALEXANDRU și la vina lui, în fond el le-a confirmat aruncând însă vina pentru aceste fapte ce îi aparține asupra lui CRAIU ION, astfel că în replica sa IACOB ALEXANDRU juca rolul unei terțe persoane care părea a fi avocatul lui IACOB ALEXANDRU și nu însăși acel IACOB căruia îi revine răspunderea pentru faptele pe care le-am arătat.

Cert este că toate aceste probleme eu nu cu CRAIU ION le-am discutat ci cu IACOB ALEXANDRU și el mi-a prezentat propunerile făcute ca propunerile sale păreri și cu ale lui CRAIU ION.

Este semnificativ faptul cum înțelege în prezent în poziția în care se află IACOB ALEXANDRU, rolul și răspunderea unui ministru adjunct, încercând să reducă acestea la rolul și răspunderea unui oarecare adjunct care îndeplinește în mod mecanic ordinele primite dela ministru. Dacă răspunderea ce-i revine nu este aceea pe care vrea să o prezinte el acum.

N-am spus niciodată că am săvârșit faptele mele sub influența lui IACOB.

Răspunderea principală pentru ceace s-a făcut în M.F. mi-o însușesc nu din cavalerism ci pentru că eu am fost coordonatorul și conducătorul politic al ministerului, însă arăt și răspunderea acelor elemente principale din jurul meu care sunt vinovați pentru tot ce s-a întâmplat.

În replica sa IACOB ALEXANDRU a căutat să denatureze și să minimalizeze și să fugă și mai mult de răspunderea față de ceace a recunoscut în prima parte a acestei confruntări

Vreau să mă refer la afirmația făcută de IACOB, cum că înainte de a fi avut vre-o legătură cu mine el n-a avut nimic cu bughozia și n-a servit interesele ei, și că numai

după ce a făcut cunoștință cu mine și sub influența politicii mele nefaste a făcut toate acțiunile sale dușmănoase împotriva regimului și a clasei muncitoare.

Cu privire la aceasta vreau să fac remarcă, că isvorul acțiunilor dușmănoase ale lui IACOB ALEXANDRU pe lângă faptul că a fost și influența pe care am exercitat-o asupra lui și directivele pe care i le-am dat, constă și în aceea că el însuși este burghez și-a trăit viața burgheză, nerenunțând la această viață nici în postul de răspundere pe care îl avea în M.F.

IACOB ALEXANDRU este omul care a luptat consecvent pentru realizarea părerilor și ideilor sale, astfel că acțiunile sale au fost determinate în primul rând de însăși originea și interesele sale de clasă.

Față de poziția adoptată de el în această confruntare eu nu mai doresc să-i dau vre-o altă replică sau să invoc alte argumente și îmi mențin întocmai toate declarațiile date în această problemă atât în confruntare cit și în cursul anchetei.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul IACOB ALEXANDRU
Ești de acord cu cele spuse de V. LUCA?

Răspuns:

îmi mențin în totul declarațiile așa cum am declarat îmi asum toată răspunderea pentru tot ce s-a făcut la M.F. în sectorul meu.

După cum reiese din declarația mea n-am căutat să arunc vina mea asupra lui CRAIU ION, doar în două probleme neesențiale și anume: cuprinderea sau necuprinderea unor tabele din legea impozitului agricol și în privința unui argument am arătat că acesta aparține lui CRAIU ION.

După ce am citit răspunsurile noastre din prezentul proces verbal de confruntare și am constatat că ele au fost trecute just întocmai cu cele declarate de noi. Il semnă
Confruntarea a fost făcută de
Maior Mezei Gh., Cpt. Abramovici
Marcu, Lt. Pușcoci

ss/VASILE LUCA

ss/IACOB ALEXANDRU

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Incheiat astăzi 13 septembrie 1954 între martorul MIHAILEANU ALEXANDRU și arestatul LUCA VASILE.

Confruntarea a început la ora 9,30 min.
" s-a terminat la ora 15,30 min.

Intrebare: către martorul MIHAILEANU ALEXANDRU.
Cunoști persoana care vi se prezintă?

Răspuns:

Da îl cunosc este LUCA VASILE, fost vice președinte al Consiliului de Miniștri și ministrul Finanțelor.

ss/MIHAILEANU ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

D-ta cunoști această persoană?

Răspuns:

Persoana care mi se înfățișează este MIHAILEANU ALEXANDRU de profesie avocat.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către martorul MIHAILEANU ALEXANDRU.

Dacă sunteți în relații de rudenie s-au va-ți dușmănit cu LUCA VASILE?

Răspuns:

Nu sunt în relații de rudenie cu LUCA VASILE și nici nu ne-am dușmănit.

ss/MIHAILEANU ALEXANDRU

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Dacă sunteți în relații de rudenie s-au va-ți dușmănit vreodată cu MIHAILEANU ALEXANDRU?

Răspuns:

Nu sunt în relații de rudenie și nici nu ne-am dușmănit vreodată.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către martorul MIHAILEANU ALEXANDRU

Cînd l-ați cunoscut pe LUCA VASILE și ce cunoașteți

. / .

despre activitatea desfășurată de el în cadrul mișcării muncitorești?

Răspuns:

Pe LUCA VASILE l-am cunoscut acum 30 de ani cu prilejul unui proces inscenat de regimul bugheze-moșieresc îndreptat împotriva C.C. al P.C.R. Acest proces a avut loc în anul 1926. Locram în acel timp ca responsabil al biroului juridic al MOPR-ului. L-am revăzut în anul 1928 al esirea lui din închisoare. Din anul 1928 și pînă în anul 1933, am avut legături directe cu LUCA VASILE pe linia P.C.R. a sindicatelor unitare și a blocului muncitoresc țărănesc.

Am lucrat strins și direct pe aceste linii așa că cunosc întreaga activitate politică și sindicală pe care a desfășurat-o s-au în fruntea căreia a stat LUCA VASILE.

În anul 1928 m-am întilnit în două ocazii mai importante. Odată cu prilejul confiscării fondurilor blocului muncitoresc țărănesc de către siguranța generală și altă dată cu prilejul unei arestări și eliberări a lui VASILE LUCA, eliberare care a dus la discutarea unei atmosfere de suspiciune în urma dispariției și predării la siguranță, a unei rezoluții a congresului al IV-lea al P.C.R.

Între timp am mai avut o serie de legături pe linia B.M.T. și a sindicatelor. După aceea am lucrat împreună la B.M.T. pentru organizarea congresului sindicatelor unitare dela Timișoara, la organizarea întrunirii din sala constructorilor din București, apoi în timpul congresului sindicatelor dela Timișoara și mai tîrziu pînă în Ianuarie 1933 în resortul de agitație și propagandă al Consiliului General al Sindicatelor Unitare. Eu l-am mai revăzut decît în ziua de 3 noiembrie 1948 cu prilejul inaugurării muzeului Romino Kus.

În toată această activitate și în timpul acestor legături s-au petrecut o serie de fapte concrete care au deșteptat suspiciunea și conentarea lor în mijlocul tovarășilor fie din închisoare fie la cei care se aflau în stare de libertate:

Primul fapt important petrecut este cel în legătura cu confiscarea fondurilor B.M.T. V. LUCA, a fost arestat de către organele siguranței generale, în anul 1928, i s-au confiscat fondurile blocului muncitoresc țărănesc și apoi a fost

eliberat de siguranța generală, spre uimirea tovarășilor din conducerea care nu se așteptau la această eliberare intrucit V. LUCA era considerat ca un conducător al Partidului. După puțin timp dela eliberare, V. LUCA a venit la sediul B.M.T și a propus ca să mi se dea o împuternicire pentru ridicarea banilor confiscați.

M-am prezentat la siguranța generală în calitate de secretar al C.C. al Blocului Muncitoresc Tărănesc și în urma unei discuții de circa 15-20 minute, avută cu inspectorii, VLADIMIRESCU și BANCULESCU, unii din cei mai odioși criminali reprezentanți ai siguranței din vremea aceea, banii confiscați au fost înapoiți.

Rapida eliberare a lui V. LUCA și rapida înapoiere a banilor în acea vreme de cruntă teroare, au dat loc la o serie de discuții și suspiciuni în legătură cu acest caz. În general membrii C.C. ai blocului își puneau mereu întrebări, cum se poate că un conducător de partid atita de cunoscut și cu o sumă așa de importantă la el să fie eliberat așa de repede? Dealtfel și pe mine m-a surprins acest fapt, iar înapoierea banilor, a fost o adevărată surpriză mai ales că inspectorii VLADIMIRESCU și BANCULESCU, mi-au reproșat cu o oarecare ironie.

"Ce banii blocului, aceștia sunt banii partidului nu ai blocului".

După aceste fapte au mai urmat o serie de întâlniri în legătură cu organizarea campaniei pentru alegeri. Într-una din aceste întâlniri VASILE LUCA mi-a povestit un fapt pe care l-a confirmat în alte discuții și unui din eroii clasei muncitoare BELLA BRAINER, fapt care a format un timp obiectul unor discuții în mișcarea muncitorească, dar ce prin minune s-a stins deodată.

Acest fapt este următorul. Cu prilejul unei arestări a lui LUCA V. l s-a arătat la siguranță rezoluția Partidului subliniată cu roșu. Această rezoluție povestea V. LUCA a fost găsită la MARGULES. Cu toată această precizare, privitoare la MARGULES, acest MARGULES, a continuat să aibă mai târziu sarcini în mișcare, să participe la lupta fracționistă și să conducă în diferite perioade acțiunea de spargere a partidului și a solidarității maselor.

În afară de aceste fapte, unii din cazurile cele mai

importante, este cea dela intrunirea din sala constructorilor. La această intalnire trebuia să constituie o mare acțiune de masă pentru amnistia generală, pentru revendicările muncitorești și împotriva războiului antisovietic. Intrunirea a avut loc în februarie 1929. V. LUCA a participat la această intalnire, dar în timpul asaltului terorist al forțelor polițienești și jandarmerești, a dispărut.

Au fost arestați și terorizați mai multe sute de oameni împreună cu muncitorii TRAFĂRIEȘCU și ANGHEL PETRESCU. Am fost arestați și transportați la închisoarea Vacărești.

După câteva zile, a fost adus la Vacărești și LUCA VASILE. Deși element temperamental până la violență de multe ori, totuși V. LUCA a avut în acest timp în închisoare, o atitudine de așteptare a eliberării, fără să participe la delegațiile organizate la direcția închisorii.

După sala constructori a urmat pregătirea congresului sindicatelor dela Timișoara. Intre constructori și Timișoara s-a petrecut însă, un fapt mai mult decât semnificativ. Eu am fost delegat să particip la congresul împotriva războiului și fascismului care avea loc la Berlin în luna martie 1929. Plecat pentru câteva zile pentru organizarea blocului la Chișinău, am fost arestat și eliberat după o grevă de 40 ore. Intros la București, m-am pregătit să plec la Berlin, dar spre surpriza mea, în urma unei aprobări a lui LUCA VASILE și IMRE ALIADAR (așa mi-a comunicat responsabilul biroului juridic de atunci) au fost delegați să participe la acest congres LUCRETIU PATRASCANU și SAMOIL MARGULES. Intros la București dela congres cei doi delegați s-au mărginit să păstreze pentru ei rezultatele și debaterile congresului, necooperând nici-o intrunire și nepublicând niciun articol în presa muncitorească, deși lupta împotriva războiului și fascismului și în special împotriva războiului sovietic, era sarcina principală trasată de Partid, al cărui reprezentat principal era și LUCA VASILE.

După acțiunile dela constructori și congresul dela Berlin a urmat congresul sindicatelor unitare dela Timișoara. La acest congres am participat ca delegat reporter pentru legislația muncitorească și președinte al comisiei de rezoluție al congresului.

Cunoștând deci clipa cu clipă și cu și desfășurarea și

intimplarile dinainte, in timpul congresului și după congres.

Congresul dela Timișoara a marcat un moment important din lupta maselor și a însemnat un succes important al luptei lor, cu toate încercările de spargere, de împiedecare a elementelor troțchiste oportuniste și contrarevoluționare, care s-au manifestat in timpul acestui congres. LUCA VASILE a fost prin excelență responsabilul acestui congres. El a cunoscut lista tuturor membrilor de partid, el a trasat sarcinile și-a participat împreună cu MULER KOLOMAN la tratativele cu siguranța pentru amânarea congresului in zilele de paști. Guvernul siguranța și elementele contrarevoluționare din congres, aveau tot interesul ca congresul să se desfășoare fără prezența acțiunii și solidarității maselor. Amânarea congresului in zilele de paști, a lipsit congresul de o acțiune mai importantă de mase. După terminarea congresului, au urmat ședințele membrilor, comitetelor uniunilor alese de congres, care s-au ținut la casa Poporului din Timișoara. A urmat teroare deslănțuită împotriva căminului muncitorilor din Timișoara. Faptele petrecute in timpul acestei lupte la cămin, arestările, bătăile, trierea, eliberările, pregătirile pentru proces și apoi fixarea procesului.

In timpul desfășurării acestor acțiuni am asistat la o serie de fapte suspecte, fapte care au fost discutate de tovarăși in închisoare și care au urmat să formeze obiectul de suspiciune și discuții și in acel timp și chiar imediat după 23 august 1944, după ce LUCA V. s-a reintors in țară și a participat la treburile statului și acțiunea Partidului.

In primul rînd, eliberarea lui LUCA V. principalul responsabil al congresului, inaintea tuturor celorlalți acuzați s-au arestați mai puțin cunoscuți, a provocat in închisoare discuții continue. La întrebarea noastră pe care am adresat-o partidului afară, ni s-a răspuns că LUCA VASILE a fost eliberat printr-o confuzie de nume.

La primul interogatoriu, imediat după arestare V. LUCA a spus că îl cheamă LUCA VASILE in loc de LUCA LASZLO cum semna atît in calitate de conducător al mișcării muncitorești, cît și in articolele pe care le scria in presă. Această comunicare făcută de PATRASCANU, care și el dispăruse dela

rimșoara înainte de atacul terorist împotriva sindicatelor a provocat discuții și suspiciuni întemeiate și chiar discuții humoristice între tovarășii.

În al doilea rând țin să precizeze că dacă eliberarea lui V. LUCA a provocat suspectări îndreptățite, cele petrecute în timpul asaltului tihăresc al siguranței au fost mai mult decât un act de provocare, într-un moment în care solidaritatea și lupta hotărâtă la cămin, trebuia să fie singura expresie a atitudinii celor care se aflau în cămin.

Acest act și fapt s-a petrecut astfel:

În urma unei ședințe care s-a ținut în timpul asediului, subsemnatul am fost delegat să mă urc pe baricade, să i-au contact cu reprezentanții autorităților și să cerem încetarea teroarei, retragerea tuturor forțelor terosiste, evacuarea copiilor din cămin și înmormântarea eroului FOMAGHI de către organizațiile muncitorești.

În timpul în care urcat pe baricadă ceream satisfacerea condițiilor hotărâte în ședință, iar reprezentanții autorităților ne amenințau cu o represiune și mai sângeroasă. LUCA VASILE a ridicat o batistă albă ca semn al predării necondiționate. Acest fapt a provocat derută pentru un moment. Siguranța și jandarmeria au pătruns înăuntru sfărîmînd baricadele. După aceasta a urmat momente de teroare și de barbarie nemaiîntîlnite împotriva copiilor aflați în cămin și a tovarășilor rămași pentru ședința uniunilor.

Terorearea a continuat apoi la jandarmerie și în cetate, cu și mai mare intensitate.

În acest timp pe LUCA V. nu l-am văzut printre cei arestați și legați în lanțuri și nici în camerele de tortură. Am auzit apoi nu peste mult timp cu primele eliberări V. LUCA a fost eliberat.

Un fapt important îl constituie următoarea realitate: ridicarea batistei albe și predarea necondiționată, s-a petrecut în timpul în care valuri, valuri de muncitori organizați de partid se îndreptau spre cămin spre a demonstra și-a impune autorităților teroriste să înceteze asediul.

Dacă ridicarea batistei albe, care pe lângă un act de provocare a constituit împiedecarea înfăptuirii solidarității dintre masele care veneau să demonstreze și tovarășii

asediați, dacă eliberarea timpurie s-au rapidă a lui V. LUCA a provocat suspiciunea legitimă, apoi cele petrecute înaintea procesului și după proces, vin să completeze întregul șir de fapte suspecte.

Astfel, deși V. LUCA fusese eliberat și continua să conducă acțiunile în afară, nu a răcut nimica atât pentru organizarea eliberării cât și pentru organizarea unui proces de masă. Primul trimis la Timișoara să i-a contact cu acuzații, a fost LUCRETIU PATRASCANU. Prezența lui în oraș a coincis cu greva foamei a celor arestați. În loc să ni se dea directive clare și hotărâte pentru continuarea grevei până la eliberarea PATRASCANU a început să i-a legătură cu diverse autorități și să vinture svonal că noi urma să fim eliberați și fără această grevă de foame.

În același timp a trimis la închisoare pe soția mea și pe LAURA GERNEA fost IOHY FORISCH să se intereseze de situația luptei noastre în închisoare. Deși cele două tovarășe ne-au dat îndemnul să continuăm lupta până la eliberare, svocurile și manevrele lui PATRASCANU care păstra legătură continuă cu oportuniștii din închisoare, a determinat o ședință în care oportuniștii au obținut o majoritate de voturi și astfel greva foamei din închisoare a fost spartă mergându-se pe același drum al spargerii în timpul asediului și al înțelegerilor cu siguranța în vederea amânării congresului pentru zilele de paști.

Trebuie să precizeze din nou că PATRASCANU a subliniat totdeauna prin legăturile care le avea la închisoare că venea trimis de V. LUCA, secretarul general al consiliului sindical unitar.

Același lucru a fost urmat și față de proces.

În realitate procesul nici n-a existat. Datele procesului erau expresia unor simple formalități de amânare iar tovarășii implicați care trebuiau să pună problema tuturor revendicărilor care frământau mișcarea muncitorească în acea vreme, erau lipsiți de instrucțiuni și pregătirea care trebuia să vină și din partea consiliului sindicatelor unitare.

Procesul s-a amânat de câteva ori V. LUCA a fost implicat în acest proces și încadrat într-un text de lege mai

ușor, împreună cu alți tovarăși care nu dețineau posturi așa de mari de răspundere.

V. LUCA nu s-a prezentat nici-o dată la acest proces. Deși a fost o hotărâre a Partidului ca toți acuzații să se prezinte la primul termen cu fiind bolnav am plecat chiar într-un vagon de dormit împreună cu apărarea.

În concluzie țin să lămuresc că toate faptele expuse în declarație dela constructori și confiscarea banilor și pînă la fluturarea batistei albe, a eliberării rapide și a celor petrecute cu greva roamei în închisoare și cu lipsa de pregătire a procesului, au o înlănțuire faptică, care dovedește poziția suspectă a lui V. LUCA, poziție relevată de mulți tovarăși în acea vreme și de către unii tovarăși chiar și imediat după 23 august 1944.

Șs/MIHAILEANU ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Ce ai de spus d-ta în legătură cu cele declarate de martorul MIHAILEANU ALEXANDRU?

Răspuns:

În legătură cu cele declarate de martorul MIHAILEANU ALEXANDRU am de spus următoarele:

Cu MIHAILEANU am început legăturile în 1928 cînd am devenit membru în C.C. al P.C.R.

Banii găsiți asupra mea cu ocazia arestării mele din decembrie 1928, au fost banii mei personali, însă la siguranță am declarat că sunt banii blocului strînși pentru gazetă. Pe baza hotărîrii C.C. MIHAILEANU ALEXANDRU a rostit trimis la siguranța generală să ridice banii. La C.C. nu s-a ridicat în contra mea niciun fel de suspiciuni.

În legătură cu arestarea mea din februarie 1929 arat că, eu am plecat din sala constructorilor înainte de deschiderea întrunirii. În declarațiile mele anterioare am arătat ce am căutat acolo. Vreau să precizez că în prezenta mea declarație fac abstracții de ceace am marturisit anchetei în declarațiile mele anterioare și mă voi mărgini numai la precizări în legătură cu cele declarate de martor.

După întrunirea dela sala constructori, am fost arestat la Brașov, trimis la siguranța generală și depus la Vacărești - după ce am trecut pela parchet unde am găsit

pe TRANDAFIRESCU, PETRESCU și MIHAILEANU care erau în greva foamei. Am participat la toate acțiunile comune în închisoare, inclusiv greva foamei. După eliberarea împreună cu MIHAILEANU ALEXANDRU am pregătit raportul și materialul pentru congresul dela Timișoara, din însărcinarea C.C. P.C.R. și C.G.S.U.

Împreună cu IMRE ALADAR și MULLER am fost însărcinat cu organizarea congresului pe linie sindicală, iar cu MATHAIS pe linie de Partid.

Nu am dus tratative cu și uranța pentru aminarea congresului. Când am ajuns la Timișoara IMRE ALADAR și MULLER au trimis telegrame în care au adus la cunoștință delegaților aminarea congresului.

La C.C. când s-a auzit de aminare MARCEL PAUKER cu dela sine putere a trimis telegrame delegaților să vină la congres la data ce s-a fixat inițial.

Astfel s-a produs o anarhie, unii delegați sosind alții nu. În fața acestui fapt împlinit pe răspunderea mea am deschis congresul când au sosit toți delegații. Cu ocazia deschiderii MULLER a intrat în tratative cu reprezentanții siguranței în legătura cu scoaterea tabloului lui LENIN. Eu am cerut ca MULLER să înceteze aceste tratative, cărora le-am pus capăt declarând congresul deschis.

La congres am susținut noua lini a Partidului și sindicate, am demascată manifestările oportuniste și am combătut chiar și o eșire a martorului MIHAILEANU care putea provoca dizolvarea sindicatelor intrucit el cerea renunțarea la autonomie sindicală și afilierea deschisă la internaționala sindicală roșie.

Cu această ocazie a fost adus la Timișoara și corpul neînsuflețit al lui FONAGHI. Nu știu cine a luat această măsură și cine a dus tratative în acest sens cu autorități

După ce în urma refuzului nostru de a preda coșciugul autorităților în ziua înmormintării și armata a încercat evacuarea cu forța a muncitorilor din cămin, am hotărât să ne baricadăm. Când armata a început să tragă și amenința producerea unui măcel noi am ținut o ședință și am ajuns la concluzia că am demonstrat solidaritatea noastră refuzând să dăm coșciugul și că nu ar avea niciun rost să lăsăm

uciderea unor oameni neînarmați.

Cred că STROMINGER a fluierat de la etaj o batistă albă cu scopul de a intra în tratative cu autoritățile și ca armata să nu tragă. Eu am dat jos mâna care ținea batista albă și acest gest a făcut pe unii să creadă că eu am ridicat batista. După ce am esit din cămin am fost dus împreună cu ceilalți la poliție și bătut.

Am făcut greva foamei la închisoare împreună cu ceilalți și nu am fost eliberat singur înaintea altora deoarece la 1 mai am fost eliberat împreună cu un grup. Despre aceste evenimente am vorbit mai pe larg în declarațiile mele anterioare.

Eliberarea noastră nu era în legătură cu persoana mea ci a fost o tactică a siguranței de a compromite partidul, prin eliberarea comuniștilor și menținerea în arest a elementelor oportuniste folosindu-i astfel pe aceștia din urmă, pentru spargerea unității sindicale.

Nu este adevărat că nu am făcut nimic pentru apărarea celor arestați și pregătirea procesului. Deși MULLER și ceilalți oportuniști cereau să nu facem nici-o acțiune deoarece aceasta va ațîța și mai mult guvernul, totuși am luat contact cu organizația de partid din Timișoara am scos manifeste și am organizat chiar greve scurte la locul de muncă. Alară de aceasta în toată țara s-au făcut acțiuni pentru deschiderea căminelor și continuarea activității sindicale.

MULLER-iștii au pus piedeci deschise în acțiunea de apărare a sindicatelor și eliberarea celor arestați. M-au acuzat că am făcut jocul liberărilor pentru a compromite P.R.T. și astfel aș fi mers pe linia de a sparge sindicatele.

Eu am avut sarcina de a pregăti procesul pe linie sindicală și nu m-am ocupat cu partea juridică a procesului. Eu m-am prezentat la proces, însă înainte de începerea acestuia am plecat din motivele arătate de mine în declarația mea din 17 ianuarie 1953 și în altele.

În legătură cu rezoluția congresului al IV-lea al P.C.R. care a ajuns la Siguranța țin să arăt că în decembrie

1928 cînd am fost dus în fața inspectorului de siguranță BANCIULESCU, eu am văzut un exemplar al rezoluției pe masa lui BANCIULESCU, unele părți fiind subliniate cu creion roșu și albastru. Eu am arătat acest lucru la conducerea partidului și atunci s-a notărit stringerea tuturor exemplarelor pentru a stabili care lipsește. Intrucît MARGULES a tărăgănat prezentarea unui exemplar aflat asupra lui i-am cerut să-l aducă în trei zile.

După ce el a adus exemplarul său am văzut ca conține sublinierile cu roșu și albastru pe care le-am văzut la siguranță.

Pe MARGULIS nu l-am adus eu înapoi în mișcare și chiar din contră în anul 1939 cînd l-am găsit în Partid l-am scos eu.

Pe PATRASCANU nu l-am trimis eu la procesul din Timișoara, intrucît așa cum am arătat nu eu am aranjat partea juridică a procesului.

În general în legătură cu cele declarate de martorul MIHAILEANU ALEXANDRU. Tin să arăt că, abstrăgînd de activitatea mea negativă în legătură cu aceste probleme și despre care am dat declarații în cursul anchetei, el denaturează porțile pozitive din activitatea mea în acea vreme.

După anul 1950 nu am mai avut legături cu martorul MIHAILEANU ALEXANDRU.

ss/LUCA VASILE.

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Martorul MIHAILEANU ALEXANDRU a relatat unele fapte din activitatea d-tale ce sunt cunoscute de el.

Așa cum a rezultat și din anchetă aceste fapte sunt efectul unor cauze cu privire la care d-ta ai răcut mărturisiri în cursul acestei anchete.

Cu ce scop încerci deci să disimulezi adevărata cauză a acestor fapte?

Răspuns:

Eu și în cursul anchetei am arătat faptele mele și am mărturisit vina mea, acolo unde era această vină a mea. În această declarație nu am răcut altceva decît am precizat cum s-au petrecut faptele și am respins ceace nu am făcut eu, arătînd totodată și rolul pozitiv pe care l-am avut în această perioadă.

Prin aceasta nu am denaturat și nu denaturez lucrurile pentruca tot așa le-am aratat și in declarațiile mele anterioare.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către martorul MIHAILEANU ALEXANDRU.

Dacă aveți vreo observație de făcut in legătură cu cele declarate de LUCA VASILE s-au doriți să-i puneți vreo intrebare?

Răspuns:

In legătură cu cele declarate de LUCA VASILE vreau să fac următoarele precizări legate de fondul problemei.

Toate procesele muncitorești au fost coordonate de Partid, deci este imposibil ca responsabili pe linie sindicală să nu fi cunoscut și directivele pe linie politică și deci și toate însărcinările ce le-a avut PATRASCANU ce le-a avut in legătură cu procesul dela Timișoara.

Un reprezentat al biroului juridic, lua contact inainte de plecare cu toți responsabili pe diferite linii.

Este adevărat că in legătură cu acest proces s-au făcut diversiuni politice, însă o seire intreagă dintre cei mai buni tovarăși au rămas arestați, după eliberarea lui V. LUCA, așa că guvernul și siguranța burghezo-moșierească, căuta să mențină arestați pe cei mai buni tovarăși. Dacă guvernul ar fi urmărit compromiterea conducătorilor partidului, atunci ar fi pus in libertate pe toți fruntașii mișcării.

Cit despre pregătirea procesului arat că in presa sindicală din acel timp nu s-a vorbit aproape nimic.

LUCA V. vorbește despre instrucțiunile date de MARCEL FAUKER cu privire la data deschiderii congresului. V. LUCA făcînd parte din gruparea fracționistă condusă de MARCEL FAUKER (LUXIMIN) a cunoscut toate aceste directive.

Nu este adevărat că in ședința dea căminul muncitoresc am hotărît să cedam in fața autorităților și teroarei, dimpotriva, delegația a mers in fața autorităților și a cerut retragerea armatei și lăsarea liberă a tuturor celor prezenți in cămin. Ridicarea batistei albe s-a făcut tocmai in momentul cînd s-a cerut autorităților acest lucru.

N-am cerut ofilierea la internaționala sindicală roșie pentru că în raportul prezentat congresului, raport care se află publicat, am cerut în concluzie tocmai respectarea autonomiei sindicatelor.

V. LUCA declară că aducerea în timpul congresului a trupului neînsuflețit al lui FOMAGHI a fost o provocare. Atunci cum se explică faptul că manifestul scos de comisia locală a sindicatelor a fost scris de V. LUCA.

Deasemeni nu este adevărat afirmația că tov. arlați în cămin s-au reprezentat să dea baricadele la o parte. Aceasta ar fi însemnat o negare a spiritului de luptă revoluționar a tov. arlați în cămin în majoritatea comuniștilor.

Teroarea autorităților a început la câteva zeci de secunde după ce s-a riuturat batista alba. În aceasta navălire nici copiii nu au fost cruțați de paturile de armă a celor care au pătruns în cămin și au început evacuarea localului.

În legătură cu afirmația lui LUCA V. că nu s-ar mai fi întâlnit cu mine din anul 1930, declar că ne-am întâlnit în str. Sr. Constatin în anul 1932 decembrie, cu reprezentatul internaționalăi sindicalei roșii. După aceasta a urmat o ședință în str. 13 septembrie nr. 116 (avocatul GHERASIM) la care au participat fruntașii partidului și ai sindicatului.

La ședință a participat și o parte a comitetului de acțiune al ceferiștilor.

ss/MIHAILEANU ALEXANDRU

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE.

D-ta confirmă cele arătate de martorul MIHAILEANU ALEXANDRU?

Răspuns:

Nu confirm. Eu am cunoscut linia dată de Partid în legătură cu procesul dela Timișoara însă nu am cunoscut însă sarcinările concrete date lui PATRASCANU, cu privire la modul de organizare și conducerea juridică a procesului.

Faptul că cine a fost eliberat s-au menținut în arest se poate stabili din acte. Susțin mai departe că au fost eliberați conducătorii cunoscuți împreună cu mine.

În timpul congresului încă nu a fost niciun fel de

fracționism în sinul C.C. P.C.R. și chiar am respins directivele lui PAUKER în legătura cu data ținerii congresului. Chiar l-am atacat după aceea, spunind că directivele lui, ar fi avut drept rezultat spargerea congresului.

Baricada a fost inițiată de muncitorii din câmin pe baza unei hotărâri colective. Atacul autorităților și arestările s-au produs după eșirea autorităților din câmin.

Cu aducerea corpului lui FONAGHI arăt că în momentul acela încă nimeni nu s-a gândit la provocarea siguranței, că s-a dat voce să se aducă corpul lui FONAGHI la Timișoara. Odată adus la Timișoara am hotărât înmormântarea lui cu mare mobilizare ceace s-a făcut în numele comisiei locale iar eu am scris manifestul care a fost semnat de comisia sindicală locală.

Cit privește întâlnirea noastră din 1952 cred că martorul MIHAILEANU face o confuzie.

ss/LUCA VASILE

După ce am citit răspunsurile noastre din cuvânt în cuvânt și am constatat că ele sunt trecute just și întocmai le susținem și semnăm.

Confruntarea a fost făcută de
MAIOR, Mezei Gh.
Lt. Maj. Mahler W.
Lt. Fușcoci Gh.

ss/MIHAILEANU ALEXANDRU
ss/LUCA VASILE

GI/ 3 ex.

Proces verbal de confunțare

Tactieră astăzi 13 septembrie 1991 între
marionul MIHĂILEANU ALEXANDRU și arestatul LUCĂ VĂLITĂ

Confunțarea a început la ora 9³⁰

și terminat la ora 15³⁰

- Intrebare către marionul MIHĂILEANU ALEXANDRU.

Cunoașteți persoana care vi se prezintă?

Răspuns:

Da îl cunosc este Luca VĂLITĂ fost vicepreședinte
al consiliului de ministri și ministrul finanțelor.

Almihăileanu

Intrebare către arestatul Luca VĂLITĂ:

Îți cunoști această persoană?

Răspuns:

Persoana care mi se introduce este MIHĂILEANU
ALEXANDRU de profesie avocat.

Intrebare către marionul MIHĂILEANU ALEX.

- Dacă sunteți în relații de rudenie sau veți
dusmănit cu Luca VĂLITĂ?

Răspuns:

- Nu sunt în relații de rudenie cu Luca VĂLITĂ
și nici nu ne-am dusmănit.

Almihăileanu

Intrebare către arestatul Luca VĂLITĂ:

dacă sunteți în relații de rudenie sau veți

Semnătura,

Phurey

Urmare: dusmanii vrecdata cu MINAIBENIYU ALEX.?

Răspuns:

Hi sunt in relatie de rudenie si nu ne-am dusmanit vrecdata.

Intrebare catre marile MINAIBENIYU ALEX.

= Când l-ai cunoscut pe LUCA VAITE si ce cunoasteti despre activitatea desfășurată de el in cadrul mișcării muncitorești?

Răspuns:

Pe LUCA VAITE l-am cunoscut acum 30 de ani cu prilejul unui proces inscenat de regimul burghez-masieresc, incheptat impotriva C.C. al P.C.R. Acest proces a avut loc in anul 1926. Lucram in acel timp ca responsabil al biroului juridic al MORR lui. L-am revăzut in anul 1928 la esirea lui din inchisoare. Din anul 1928 si până in anul 1933, am avut legături directe cu LUCA VAITE pe linia P.C.R., a sindicatelor unitare si a blocului muncitoresc țărănesc.

Am lucrat stăns si direct pe aceste linii asa ca cunosc ințelega activitatea politico si sindicală pe care a desfășurat-o sae in fruntea căreia a stat LUCA VAITE.

In anul 1928, ni-am întâlnit in două cazuri mai importante. Odată cu prilejul confiscării fondurilor blocului muncitoresc țărănesc de către siguranța generală, si alta odată cu prilejul unei arestări si eliberări a lui VAITE LUCA, eliberare care a dus la dismutarea unei atmosfere de suspiciune in urma dispariției si predării la siguranță, a unei rezoluții a congresului al IV-lea al P.C.R.

In toate timp am mai avut a serie de legături pe

Semnătura,

Alimbrău

Urmare: linia B.M.T. a sindicatelor. După aceea am lucrat
cuprinsă la B.M.T. pentru organizarea congresului sindica- 86
lelor unitare dela Timişoara, la organizarea situaţiei
din sala constructorilor din Bucureşti, apoi în timpul congre-
sului sindicatelor dela Timişoara a mai lucrat până în
ianuarie 1933 în resortul de agitaţie & propagandă al
Consiliului General al Sindicatelor Unitare. Nu l-am
mai revăzut decât în ziua de 3 noiembrie 1948 în prelegul
inaugurării muzeului Româno-Rus.

În această perioadă activitate a în timpul acestor
legături sau petrecut o serie de fapte concrete care
au deşteptat suspiciunea & comentarea lor în mijlocul
tovarăşilor, fie din închisoare fie în cei care se aflau
în stare de libertate.

Primul fapt important petrecut este cel în
legătură cu confiscarea fondurilor B.M.T. V. Luca, a
fost arestat de către organele asigurărilor generale, în anul
1938, i s-au confiscat fondurile Blocului Muncitoresc Iăroşene
& apoi a fost eliberat de asigurările generale, spre uimirea
tovarăşilor din conducere, care nu se aşteptau la această
eliberare întrucât V. Luca era considerat ca un conducător
al Partidului. După puţin timp dela eliberare, V. Luca
a venit la sediul B.M.T. & a propus ca săi mi se
dea o împuternicire pentru ridicarea banilor confiscati.

În am prezentat la asigurările generale în
calitate de secretar al C.C. al Blocului muncitoresc Iăroşene
& în urma unei discuţii de circa 15-20 de minute avută
cu inspectorii, Stădănişescu & Bănuşescu, unii din cei mai
activi criminali reprezentanţi ai asigurărilor din vremea
aceia, banii confiscati au fost înapoiati.

Rapida eliberare a lui V. Luca & rapida

Semnătura,

Aluhand

Urmare: inapoierea a banilor in acea vreme de crunta teroare, au dat loc la o serie de discutii si suspiciuni in legatura cu acest caz. In general membrii C.C. ai Blocului, si puneau mereu intrebarea cum se poate, ca un conducator de partid atata de cunoscut, si cu o suma așa de importanta la el si fie eliberat așa de repede? Inaltfel si pe mine ma surprin acest fapt, iar inapoierea banilor, a fost o adevarata surpriza mai ales ca inspectorii Vladimirescu si Bănilăscu, m-au ripostat cu o oarecare ironie:

„Ce bani Blocului, acestia sunt bani Partidului nu ai Blocului”

Dupa aceste fapte au mai urmat o serie de intalniri in legatura cu organizarea campaniei pentru alegeri. Intr-una din aceste intalniri IANILE LUCU m-a povestit un fapt pe care l-a conficat in alte discutii si unul din arzi clasei muncitoare BELLA BRAINEZ, fapt care a format un timp obiectul unor discutii in mijlocul muncitorilor, dar ca prin minune s-a stins deodata.

Acest fapt este urmatorul: Cu prilejul unei arestari a lui I. LUCU, i s-a aratat la siguranta rezolutia Partidului subliniata cu rosu. Aceasta rezolutie povestea I. LUCU a fost gisita la MARGULES. Cu toate acestea prezare, privitoare la MARGULES, acest MARGULES, a continuat sa aiba mai tarziu tarari in miscare, sa participe la lupta fractionista si sa conduca in diferite perioade actiunea de tragere a partidului si a solidaritatii muncitorilor.

In afara de aceste fapte, unul din cazurile cele mai importante, este cel dela intrarea

Semnatura,

Alina

Urmare: din sala constructorilor. La aceasta instalatie trebuia sa constituie o mare adunare de masa pentru amnistia generala, pentru revendicarile muncitoresti si impotriva robiei anti-sovietice. Intunecarea a avut loc in februarie 1929. I. Luca a participat la aceasta intalnire, dar in timpul asaltului terorist al fortelor politienesti si jandarmesti, a disparut.

Au fost arestati si terorizati mai multe sute de oameni. Eu impreuna cu muncitorii TRANDAFIRESCU si ANGHEL PETRESCU, am fost arestati si transportati la inchisoarea SACARENII. După câteva zile, a fost adus la SACARENII si LUCA SAITE. Desi element temperamental pana la violenta de multe ori, totusi I. Luca a avut in acest timp in inchisoare, o atitudine de asteptare a eliberarii, fara sa participe la delegatiile organizate la directia inchisorii.

Dupa sala constructorilor a urmat pregatirea congresului Sindicatelor dela Timisoara. Sute constructori si Timisoara sa petrecut insa, un fost mai mult decat semnificativ. Eu am fost delegat sa particip la congresul impotriva robiei si fascismului care avea loc la BERLIN in luna martie 1929. Plecat pentru câteva zile pentru organizarea blocului la Chisinau, am fost arestat si eliberat dupa o greva de foame. Intors la Bucuresti, m'am pregatit sa plec la Berlin, dar spre surpriza mea, in urma unei aprobări a lui LUCA SAITE si IMRE ABADAR (ora mi-a comunicat responsabilul Biroului juridic de atunci) au fost delegati sa participe la acest congres LUCRETIU PAIRĂȘCANU si SAMUIL MARGHES. Intorsii dela Bucuresti dela congres cei doi delegati s'au marginisit sa poartez pentru ei rezultatele

Semnătura,

Almănuș

Urmare: a desbatutele congresului, neconvocand nici o intru-
nire a republicand nici un articol in presa muncitoreasca,
den lupla impotriva rasbarului a fascismului a in special
impotriva rasbarului sovietic, era sarcina principala
trasata de Partid, al carui reprezentant principal
era a Luca Vasile.

Dupa activitate dela constructori a congresul
dela BERLIN, a urmat congresul sindicatelor unitare
dela SIMIZARA. La acest congres am participat ca
delegat reporter pentru legislatia muncitoreasca a
prezidiu al comisiei de rezolutie al congresului.

Conose deci clipa a clipa, zi a zi desfasurarea
a intamplarile dinaintea, in timpul congresului a dupa
congres.

Congresul dela Simizara a marcat un moment
important din lupla marelui, a insemnat un succes im-
portant al luplei lor, cu toate incercarile de spargere,
de impiedicare a elementelor trotschiste oportuniste a
contarevolutionare, care s'au manifestat in timpul acestui
congres. Luca Vasile a fost prin excelenta responsa-
bilul acestui congres. El a urmasut lista tuturor
membrilor de Partid, el a trasat sarcinile a a
participat impreuna cu MUTA KOTOMAN la tratativele
cu bucuranta pentru amanarea congresului in zilele
de Pasti. Guvernul, siguranta a elementele conta-
revolutionare din congres, au avut tot interesul ca
congresul sa se desfasoare fara prezenta ostinii
a solidaritati marelui. Amanarea congresului in
zilele de Pasti, a lipsit congresul de a obtine
mai importanta de mase. Dupa terminarea con-
gresului, au urmat sedintele membrilor, comitetelor

Semnatura,

Alin

Urmare: unicatilor alese de congres, care s-au tinut la Casa
Poporului din Timisoara. A urmat liberarea de libertate ⁸⁸
impotriva comisului ministrilor din Timisoara. Faptele
petrecute in timpul acestei lupte la camera: arestarile, batutele,
bierea, eliberarile, pregatirile pentru proces si opri-
ficarea procesului.

In timpul desfasurarii acestor actiuni am
asistat la o serie de fapte suspecte, fapte care au fost
discutate de toronasi in inchisoare si care au urmat
sa formeze obiectul de suspiciune si discutii si in cel
lalt timp si chiar imediat dupa 23 August 1944, dupa ce
V. Luca s-a reantors in tara si a participat la debutul
strutului si actiunea Partidului.

In primul rand, eliberarea lui Luca V., prin-
cipalul responsabil al congresului, inaintea tuturor eler-
bati au fosti sau arestati mai putin cunoscuti, a provocat
in inchisoare discutii continue. La intrebarea noastra
pe care am adresat-o Partidului afarai, ni s-a raspuns
ca Luca Varite a fost eliberat pentru a confuzie de rume.

La primul interogatoriu, imediat dupa arestare
V. Luca a spus ca el chiaru Luca Varite in hoc
de Luca Laszka - unu temna atot in calitate de
conducator al miqarii munitoresti, cot si in articolele
pe care le scria in presa. Aceastai comunicare
facuta de Patrojanu, care si el dispune de la Timisoara
inainte de atacul tenarit impotriva sindicatar, a provocat
discutii si suspiciuni intemeiate si chiar discutii humoristice
inre toronasi.

In al doilea rand, tin sa prezitez ca daca
eliberarea lui V. Luca a provocat suspectari inadecvate,
cele petrecute in timpul asaltului falchiresc al agrentei

Semnatura,

Alubaru

Urmare: au fost mai mult decat un act de provocare, in un moment in care solidaritatea si lipsa hotarata la comina, trebuia sa fie singura expresie a alibiului celor care se aflau in comina.

Acest act si fapt s-a petrecut astfel:

In urma unei sedinte care s-a tinut in timpul asediului, subsemnatul a fost delegat si mai urc pe baricade, sa iau contact cu reprezentantii autoritatilor si sa cerem incetarea teroarei, retragerea tuturor fortelor teroriste, evacuarea capitelor din comina si inmormantarea cravului FONAGHI de catre organizatiile muncitoresti.

In timpul in care urcat pe baricada ceram satisfacerea conditiilor hotarate in sedinta, iar reprezentantii autoritatilor ne amenintau cu repetiune si mai sangeroasa, lucru care a ridicat a batista alba ca semn al predicii neconditionate. Acest fapt a provocat derota pentru un moment. Siguranta si jandarmaria au putut sa maninca sfaramand baricadele dupa aceasta a urmat momente de teroare si de barbarie nemaiintalnite impotriva capitelor aflati in comina si a terarilor ramasi pentru sedinta urzilor.

Terorarea a continuat apoi la jandarmaria si in cetate, cu si mai mare intensitate.

In acest timp pe lucrul V. nu l-au vazut pe nimeni cei arestati si legati in banturi si rici in camerele de tortura. Au auzit apoi nu peste mult timp, cu primele eliberari, V. lucrul a fost eliberat.

Un fapt important il constituie urmatarea realitate: Ridicarea batistei albe si predarea neconditionata, s-a petrecut in timpul in care valui, valui

Semnatura,

Alubaru

Urmare: de muncitori organizati de Partid se indreptau spre camin que a demantat & a raspune autoritatilor teritoriale sa inceteze asediul. 89

Daca ridicarea barierei albe, care pe langa un act de provocare a constituit impiedicarea infaptuirii solidaritatii dintr-o masa care veneau sa demonstreze & lozavarii asediului, daca eliberarea timpurie sau rapida a lui V. Luca a provocat suspiciunea legitima, apoi cele petecute (in timpul obtinantei procesului) inaintea procesului & dupa proces, vin sa completeze intregul act de fapte suspecte.

Asfel, desi V. Luca fusese eliberat & continua sa conduca activitate in afara, nu a fost rimica, atat pentru organizarea eliberarii cat & pentru organizarea unui proces de masa. Primul trimis la Timisoara sa ia contact cu organizati, a fost lucratorul PATRASCANU. Prezenta lui in oras, a coexistat cu greva foamei a celor arestati. In loc sa se dea directive clare & hotarate pentru continuarea grevei pina la eliberare, Patrascanu a inceput sa ia legatura cu diverse autoritati & sa vanteze monul, ca ar vrea sa fim eliberati & fara reactii greva de foame.

In acelasi timp a trimis la inchisoare pe sotiia mea & pe LAURA CERNEA - fost Loty Fensch - sa se intereseze de situatia luptei noastre in inchisoare. Desi cele doua lozavarii re-au dat indemnul sa continuam lupta pina la eliberare, manevrele lui Patrascanu care pinda legaturii continuau oportunistii din inchisoare, a determinat a sotiia in care oportunistii au obtinut a majoritate de voturi & astfel greva foamei din inchisoare a fost oprita.

Semnatura,

Alenhanu

Stare cu
sotia mea:
Alenhanu

Urmare: mergandu-se pe ocolul drum al marginii in timpul
activitatii si al intelegerilor cu exigenta in vederea
amânării congresului pentru zilele de parti-

Trebuie să precizăm din nou că Iohannisescu a
subliniat totdeauna prin legăturile care le avea, în
închisură cu venea lui de V. I. I. I., secretarul
general al comitetului sindical unitar-

Decizia luată a fost următoarea și fata de proces.
În realitate procesul nu a existat. Satele
procesului erau expresia unor simple formalități de
amânare, iar țoșarii implicati care trebuiau să
pună problema tuturor revendicărilor care rămân-
tau mișcarea muncitorească în oraș și în
lipsă de instrucțiuni și pregătire care trebuia
să vină și din partea comitetului sindicatelor
unitare.

Procesul s-a amânat de câteva ori. I. I. I.
a fost implicat în acest proces și încadrat într-un text
de lege mai ușor, împreună cu alți țoșari care
nu dețineau posturi așa de mari de răspundere.

I. I. I. nu s-a prezentat nicăieri la
acest proces. Sesi a fost o hotărâre a Partidului
ca săli acuzati să se prezinte la primul termen
cu fiind bolnav au plecat chiar într-un vagon
de dormit împreună cu oșararea.

În concluzie să se lămurească că toate
faptele expuse în declarațiile de la constructori și
confiscarea banilor și până la furtul banilor
albi, a eliberării rapide și a celor peteente în
grava faunei în închisură și de lipsa de pregătire
a procesului, au o înținuere faptică, care dovedește

Semnătura,

Almănil

Urmare: pozitia suspectii a lui V. Luca, pozitie relevata
de multi locuitori in acea vreme si de unele uniti sovietice
chiar si imediat dupa 23 August 1944. 90

Dumitru

Intrebare: vize arastatul Luca sa-l
ce ai de spus din legatura cu cele declarate
de martorul MIHAILEANU ALEXANDRU?

Raspuns:

In legatura cu cele declarate de martorul
MIHAILEANU ALEXANDRU am de spus urmatoarele:

Cu MIHAILEANU am inceput legatura in 1938 cand
am devenit membru in C.C. al P.C.R.

Banii gasiti asupra mea in noaptea arestarii mele
din decembrie 1948, au fost banii mei personali, inso la
siguranta am declarat ca sunt banii blanchi straini
peste gazeta. De baza la arestarea C.C. MIHAILEANU ALEX. a
fost trimis la siguranta generala sa ridice banii la
P.C. nu sa ridice in contra mea niciun fel de suspiciuni.

In legatura cu arestarea mea din februarie
1949 am sa spun ca eu am plecat din sala constructorilor
inainte de deschiderea intrarii. In declaratiile mele
anterioare am aratat ce am aratat acolo. Trebuie sa
precizez ca in prezenta mea declaratie fac abstractie
de ce ce am marturisit anchetei in declaratiile
mele anterioare, si ma voi marginii numai la precizari
in legatura cu cele declarate de martor.

Dupa intrarea dela sala constructori am
fost arestat la Bragan, trimis la siguranta generala
si dupa la Văcărești - dupa ce am trecut pe la parchet-
unde am fost pe TRANDAFIRESCU, PETRESCU si MIHAILEANU
care erau in greva faimei. Am participat

Semnatura,

Alu

Lucy

Urmare: la toate reuniunile comune in inchinare, inclusiv giera
saamei. După deliberare împreună cu MIHAIȚEANU ALE
am pregătit raportul și materialul pentru congresul de la
Timisoara, din inițiativa C.C. P.M. și C.G.S.C.

Împreună cu Imre ALADAR și Müller am
fost însărcinați cu organizarea congresului pe linii
individuale, iar cu Mathias pe linii de Partid.

Nu am dus tratative cu siguranța pentru
amânarea congresului. Când am ajuns la Timisoara
Imre ALADAR și Müller, au trimis telegrame în care
au adus la cunoștința delegaților amânarea congresului

la C.C. când s'a auzit de amânare MARCEL
PAUKER cu dela sine putere, a trimis telegrame delegaților
și s'ia la congres la data ce s'a fixat inițial.

Distruge să prindă o acuzație, unii delegați
sărită alții nu. În fata acestui fapt implicit pe
răspunderea mea am deschis congresul când au sosit
toți delegații. Cu reacția deschiderii Müller a intrat
în tratative cu reprezentanții siguranței în legătură cu
scutirea tabărei lui LENIN. Eu am cerut ca
Müller să înceteze aceste tratative, căreia le-am
putut răspunde declarând congresul deschis.

La congres am susținut noua linie a
Partidului în industrie, am demască manifestările
oportuniste și am combătut chiar și a exire a
marilor MIHAIȚEANU care putea provoca dizol-
varea sindicatelor întrucât el cerea renunțarea la
autonomie sindicală și afilierea deschisă la
internationala sindicatilor roșii.

Cu reacția maximă a fost adus la
Timisoara și corpul neînsușit al lui FONAGNI

Semnătura,

Dăuceș

Urmare: Nu stiu cine a luat aceasta masura, si cine a
dus tratorie in acest sens, cu autoritate. 91

Suferim de o urma refuzului nostru de a preda
casciugul autoritatilor in ziua inmormantării, si armata
a incercat evacuarea cu forta a munitiilor din
cămin, am hotărat sa ne baricadăm. Când
armata a inceput să tragă și amenința producerea
unui măcel noi am linut o sedință și am ajuns
la concluzia că am demonstrat solidaritatea noastră
refuzând să dam cascuiul și că nu ar avea niciun
pact să lasăm unirea unor oameni răsunători.

Cred că STROMINGEA a fluturat de la etaj
a baliste alba în scopul de a intra în tratative
cu autoritățile și ca armata să nu tragă. Eu
am dat jos mâna care ținea balista alba și rest
gest a făcut pe unii să creadă că eu am ridicat
balista. Suferim de o urma refuzului nostru de a preda
cascuiul și că nu ar avea niciun pact să lasăm unirea
unor oameni răsunători.

Am făcut greșala să ameri la închisoare împreună
una în celălalt și nu am fost eliberați singuri înaintea
altora deoarece la 1 noiembrie am fost eliberați împreună
în un grup. Să știți că aceste evenimente am vorbit
mai pe larg în declarațiile mele anterioare.

Eliberarea noastră nu era în legătură
cu persoana mea și a fost o tactică a Securității
de a compromite Partidul, prin eliberarea comunistilor,
și menținerea în arest a elementelor oportuniste
folosindu-i astfel pe restul din urmă, pentru
spargerea unității dintr-un grup.

= Nu este adevărat că nu am făcut
nimic pentru apărarea celor arestați și pregătirea

Semnătura,

Ruceș

Urmare: procesului. Leri Müller s. certării oportunități
cereau să nu facem nici o mișcare deoarece aceasta
va doborâ și mai mult guvernul, totuși am luat
contactu organizația de Partid din Timișoara care
seos manifeste și am organizat chiar greve surte
la locul de muncă. Afară de aceasta în țară
s-au slau făcut acțiuni pentru deschiderea comitetelor
și continuarea activității sindicale.

Müller și alții au pus piedici deschise în
acțiunea de opoziție a judecătorilor și abuzarea
celor austrieci. Au acuzat că au făcut
jocul liberalilor pentru a compromite P.N.T. și
postfel să fi mers pe linia de a sparge sindicatele.

Eu am avut sarcina de a pregăti procesul
pe linie sindicală și nu mi-am reștit cu portea
juridică a procesului. Eu mi-am prezentat la
proces, însă înainte de începerea acestuia am plecat
din motivele arătate de mine în declarația mea din
17 ianuarie 1953 și în altele.

Au legătură cu rezoluția Congresului al
III-lea al P.C.R. care a ajuns la digurația lui
și arăta că în decembrie 1928 când am fost
dus în foto inspectorului de siguranță Bărbulescu,
am avut în exemplar al rezoluției pe masa
lui Bărbulescu unele poști fiind subliniate
cu un penel și albeșteru. Eu am arătat
oeste lui la conducerea Partidului și atunci
s-a hotărât schimbarea tuturor exemplarelor
pentru a stabili care lipsește. Întrucât
MARGHERA a organizat prezentarea unei exemplare
afară asupra lui și am cerut să-l aducă în țară.

Semnătura,

[Signature]

Urmare: După ce el a adus exemplarul său am rănit
că conține sublinierile în roșu & albastru pe
care le-am rănit la siguranță. 92

De margules nu l-am adus eu inapoi în
misiune & chiar din contra în anul 1939 când
l-am găsit în Partid l-am scos eu.

De Potoșcanu nu l-am trimis eu la procesul
din Timișoara, întrucât așa cum am arătat nu eu
am arătat partea juridică a procesului.

În general în legătură cu cele declarate
de martorul Mihailescu Alex. Sîm și arăt că, abțin-
gînd de activitatea mea negativă în legătură cu
aceste probleme & depre care am dat declarații
în urul anchetei, el denotă părțile
peștive din activitatea mea în cea vreme.

După anul 1930 nu am mai avut
legături cu martorul Mihailescu Alexandru.

Dubitare căre arătatul lui aș putea.

Martorul Mihailescu Alex. a relatat unele
fapte din activitatea d'le că sunt unora de al.
asa cum a rezultat & din anchetă unele
fapte sunt efectul unor cauze cu privire la care
d'le ar fiut marturii în urul acestei anchete.

Eu ce scop încerci deci să dirimelezi
odăvărata cauză a acestor fapte?

Răspuns:

Eu & în urul anchetei am arătat faptele
mele & am mărturisit vina mea, având unde era
neasta vină a mea. În neasta declarație
nu am făcut altceva decît am prezintă un

Semnătura,

Vucy

Urmare: sau pehecul faptele si am respins ce-a ce nu am
fost eu, aratand tot adala si totul pozitiv pe care
l-am avut in aceasta perioada.

Pina neasta nu am denaturat si nu
denaturez lucrurile pentruca tot asa le-am aratat si
in declaratiile mele anterioare. *Lucy*

Intrebare catre martorul MIHAILEANU ALEX.

Si va aveti vrea observatie de fapt in legatura
cu cele declarate de lucra si sa aveti si-i puneti vrea
intrebare?

Raspuns:

In legatura cu cele declarate de lucra si
vrea si fac urmatoarele precizari legate de fondul
problemei.

Toate procesele muncitoresti au fost
coordonate de Partid, deci este imposibil sa respon-
sabil pe linie indicata si nu si unorat si
directivile pe linie politica si deci si toate
intarinarile ce le-a avut Potocanu ce le-a
avut in legatura cu procesul dela Timisoara.

Un reprezentant al biroului juridic, la
contact marint de plecare cu toti responsabilii
pe diferite linii.

Toate adevarat cu in legatura cu rest
proces sau facut diversioni politice, insi o serie
intreaga dinhe cei mai buni tararasi au ramas
arestati, dupa eliberarea lui V. lucra, apoi ca
guvernul si siguranta burghezo-modernea
vinta sa mentina arestati pe cei mai
buni tararasi. Iaca guvernul ai fi amarat

Semnatura,

Mihailianu

Urmare: compromiterea conducătorilor partidului, atunci
ar fi pus în libertate pe toți funcționarii mizerii. 93

- Cât despre pregătirea procesului arată că
în presa sindicală din acel timp nu s-a vorbit
aproape nimic.

Lucia V. vorbește despre informațiile date
de MARCEL PAUKER cu privire la data deschiderii
congresului. V. Lucia făcând parte din gruparea
fracționată condusă de MARCEL PAUKER (Luxemburg)
a avut toate aceste directive

nu este adevărat că în sedința de la
căminul muncitoresc au hotărât să cedăm în
fața autorităților de teroare, dimpotrivă, dele-
gația a mers în fața autorităților și a cerut
returnarea armelor și lăsarea liberă a tuturor
celelalte prefuzii în armie. Ridicarea bătăliei albe
să fie în toamnă în momentul când s-a cerut
autorităților restul lucrurilor.

Nam cerut eliberarea la interdicțiunile
judiciale, respectiv pentru că în raportul prezentat
congresului, raport care se afla publicat, am
cerut în amănunțite locuri respectarea autono-
miei sindicatelor.

- Lucia declară că aducerea în timpul
congresului a trupului neînsușit al lui FONAGHI
a fost o provocare. Atunci cum se explică faptul
că manifestul scris de comisia locală a
sindicatelor a fost scris de V. Lucia.

Altfel nu este adevărată afirmația
că toți afliți în armie s-au reșchit să dea
baricadele la apărare. Aceasta ar fi însemnat

Semnătura,

Alușianu

Urmare: a regare a spiritului de lupta revolutionar
a lov. aflat in camin in majoritate comunista.

Teroarea autoritatilor a inceput la
celea zeci de secunde dupa ce s-a fluturat
batista alba - Du aceasta revolutie reciproci
nu au fost cunoscuti de puterile de atunci a celor
care au putut in camin si au inceput evacu-
area locului.

Du legatura cu afirmatia lui Luca V. ca
nu s-ar mai fi instalat in mine din anul 1930, declar
ca se au instalat in strada Sf. Constantia in anul
1932, decembrie. in reprezentantul international
si radicalii pasii. dupa aceasta a urmat o sedinta
in str. B. septembrie str. 116 (cavoul V. Gherasim) la
care au participat fruntarii partidului si ai sindicatului.
La sedinta a participat si a parte a
comitetului de actiune al ceterilor.

Alina Ileana

Incheiere catre avocatul Luca Vasile.

Sto confirmi cele aritate de martorul
Luhoviciu Alex.?

Raspuns:

Sto confirm. Eu am urmasul lista data
de Partid in legatura cu procesul dela trimisura insa
nu am urmasul insiruirile concrete date lui
Pohoraru, in privire la modul de organizare
si conducerea juridica a procesului.

Faptul ca cine a fost eliberat sau
menzionat in vrest se poate stabili din
acte. Sustii mai departe ca au fost

Semnatura,

Pucey

Urmare: eliberati conducatori urmasului supravina cu
mise.

94

- In timpul congresului inca nu a fost sursa
fel de factionism in cadrul C.C.P.C. si chiar am
respins directivele lui PARKER in legatura cu data
tenerii congresului. Chiar l-am atacat dupa ocazia,
spunand ca directivele lui, ar fi avut drept
rezultat spargerea congresului.

Bancnota a fost izolata de manuscrit din
camera pe baza unei hotarari colective. Atacul autori-
tatilor si arestierilor s-au produs dupa esecul autoritatilor
din camera.

La aducerea corpului lui FONAGHI a fost ca
in momentul acela inca nu s-a gandit la
provocarea degerarii, ci a dat voie sa se
aduca corpul lui FONAGHI la Timisoara. Odo-
adus la Timisoara am hotarat inmormintarea
lui ~~cu~~ mare mobilizare ce-a ce s-a facut
in numele comitei locale iar eu am scris
manifestul care a fost semnat de
camerista si diavola locala.

Ca! priveste izolarea rastei din
1932. and ca montajul lui s-au face
a confuzie. Vancey

Dupa ce am avut raspunsurile rastei
din urmasii in urmasii si am constatat ca
ele sunt treaba just si intocmai le
sustinem si semnăm.

Confuziunea a fost facuta de:

MARTOR: *Amulyan*

MARCAZ:

ARESTAT: *Vancey*

la Maj. *Vancey*

Semnatura,

4

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Intre arestatii: LUCA VASILE si MUNTEANU IOAN.

Incheiat astazi 16 Mai 1953 in Bucuresti, incepand la ora 7,35 si s'a terminat la ora 23.-

Intrebare: Catre arestatul LUCA VASILE:

Cunoști persoana ce ți se prezintă?

Răspuns:

Acesta este MUNTEANU IOAN cu care nu am fost certat niciodată și nici nu am fost în judecată cu acesta.-
ss.Vasile Luca.

Intrebare: către arestatul MUNTEANU IOAN:

Cunoști pe acest om din fața d-tale?

Răspuns:

Da, îl cunosc, acesta este dl. LUCA VASILE, care a spus ade-
vărul că nu ne-am certat și nici nu ne-am judecat niciodată.-
ss. Munteanu Ioan

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE:

Arată anchetei activitatea criminală dusă cu arestatul
MUNTEANU IOAN?

Răspuns:

Pe MUNTEANU IOAN l-am cunoscut în anul 1923-1924, ca fost
agent al Siguranței orașului Brașov.- Acesta se ocupa cu urmărirea
activității mișcării muncitorești din acel oraș.-MUNTEANU IOAN cu-
noaște că eu am fost arestat de Siguranță în anul 1924 și deaseme-
nea el a fost de față când eu am fost anchetat și am trădat întreaga
acțiune a Partidului, precum și persoanele ce au condus această
acțiune, în fața inspectorului de Siguranță ZAHIU DUMITRU.-Deaseme-
nea tot cu această ocazie am arătat acestui inspector de Siguranță
și numele unor persoane din C.C.al P.C.R.precum și a unor conducă-
tori de regionale P.C.R.-

In anul 1925 pe când eu am fost arestat de către jandar-
ni în comuna Comandău fostul județ Trei Scaune, am fost predat de
către aceștia, inspectorului de Siguranță din Brașov. ZAHIU DUMITRU.
ss.Vasile Luca

Cu această ocazie inspectorul de Siguranță ZAHIU DUMITRU mi-a propus să fiu agentul său informator în problema activității ilegale a Partidului Comunist, adică să activez în calitate de agent provocator al Siguranței.- Cu această propunere eu am fost de acord.- Deoarece eu nu cunoșteam limba română în acel timp și deci cu ocazia redactării angajamentului ce eu mi l-am luat că voi colabora cu organele de siguranță a fost nevoie de un traducător din limba maghiară în limba română, iar această funcție a fost îndeplinită de către agentul de siguranță MUNTEANU IOAN.-

Tot cu această ocazie am aranjat ca legătura între mine și organele de siguranță să fie făcută de fratele meu VARGA GAVRIL care mai târziu a devenit informatorul agentului de siguranță MUNTEANU IOAN.-

În anul 1928 când la inspectorul de siguranță ZAHIU DUMITRU trebuia să-mi dea vre-o năsiune sau avea nevoie de unele informații în ceea ce privește activitatea mișcării muncitorești sau a conducătorilor acesteia, eram anunțat prin fostul agent de siguranță MUNTEANU IOAN, iar eu după ce eram anunțat de către acesta mă prezentam seara la inspectorul de siguranță ZAHIU DUMITRU acasă sau la biroul acestuia dela Siguranța Brașov.-

Pentru activitatea criminală ce am deșus-o de agent provocator am fost retribuit de inspectorul de siguranță ZAHIU DUMITRU astfel: În anul 1925 am primit 1500 lei pe când eram în biroul inspectorului ZAHIU DUMITRU, bani ce i-am trimis prin agentul MUNTEANU IOAN soției mele; deasemeni am mai primit suma de 500 lei dela acesta pentru a avea de drum spre Siguranța Generală. În anul 1928 am mai primit dela inspectorul de siguranță ZAHIU DUMITRU de două ori, în total suma de 3000 lei.- Cu ocazia plecării mele din orașul Brașov spre Siguranța Generală, inspectorul ZAHIU DUMITRU mi-a spus că îi va trimite soției mele prin fratele meu VARGA GAVRIL bani necesari pentru existență.- Fostul agent de siguranță MUNTEANU IOAN a fost de față numai o singură dată, când eu am primit suma de 2000 lei dela inspectorul ZAHIU DUMITRU, pentru serviciile aduse Siguranței și aceasta prin anul 1928.-

Deci fostul agent de Siguranță MUNTEANU IOAN cunoaște crimele săvârșite de mine de agent provocator din perioada arătată mai sus, deoarece la unele din ele a participat și acesta.-

ss. Vasile Luca

Intrebare: către arestatul Munteanu Ioan:
Confirmi aceste declarații?

Răspuns:

Da. Confirm declarația făcută de LUCA VASILE, deoarece cele arătate de acesta cum că eu am fost de față cu ocazia arestării acestuia în luna Decembrie 1924, când a trădat acea acțiune a Partidului Comunist Român, precum și unele persoane din conducerea acestuia, deasemenea cum că eu am fost întrebuințat ca traducător din limba maghiară în limba română și aceasta deoarece pe atunci LUCA VASILE nu cunoștea limba română, iar inspectorul de Siguranță ZAHIU DUMITRU nu cunoștea limba maghiară și cu care ocazie eu am tradus angajamentul luat de LUCA VASILE de a fi agent provocator al Siguranței, precum și diferite informații ce acesta le dădea lui ZAHIU DUMITRU despre activitatea ilegală a mișcării muncitorești. În timpul când acesta a fost informatorul inspectorului de Siguranță ZAHIU DUMITRU în problema activității ilegale a mișcării muncitorești, eu am făcut legătura între aceștia anunțându-l pe LUCA VASILE de a lua contact cu ZAHIU DUMITRU, atunci când era necesar. - LUCA VASILE a mai propus ca agent de legătură între el și Siguranță pe fratele său VARGA GAVRILA pe care după aceasta eu l-am folosit ca informatorul meu în problemele muncitorești. - Deasemenea cu ocazia retribuțiilor pentru activitatea sa de agent provocator al Siguranței ce le primea de la ZAHIU DUMITRU am fost de față când LUCA VASILE a primit suma de 2000 lei, deci cele declarate de LUCA VASILE și arătate de mine mai sus sunt adevărate. -

ss. Munteanu Ioan

Intrebare: către arestatul VASILE LUCA:

După 23 August 1944 te-ai mai întâlnit cu Munteanu Ioan?

Răspuns:

După data de 23 August 1944 nu l-am mai văzut pe Munteanu Ioan, dar în anul 1949-1950 fratele meu VARGA GAVRILA mi-a comunicat că acesta ar fi vorbit despre mine "că acum am ajuns om mare și că am uitat când umblam pe la Siguranță", după cele comunicate de fratele meu am cerut organelor în drept ca acesta să nu mai fie lăsat liber și să fie arestat. -

ss. Vasile Luca

Intrebare: către arestatul Munteanu Ioan:

Te-ai mai văzut după 23 August 1944, cu LUCA VASILE?

Răspuns:

Bu l-am văzut pe LUCA VASILE cam prin anul 1948, pe când era într'o mașină și eșea dela Securitatea din orașul Stalin, iar el nu m'a văzut pe mine.-

Mai știu că prin anul 1949 vara, a venit la mine fostul agent de Siguranță VOINBA SEPTIM și cu ocazia discuțiilor avute împreună cu acea ocazie i-am spus acestuia că am fost pela Direcția Generală a Securității Statului, prin anul 1947 și cu care ocazie un comisar de acolo mi-a spus că, fostul chestor dela Siguranță Ploești LIPOVEANU CONSTANTIN și care de altfel între anii 1924 și 1929 a fost comisar șef al Siguranței orașului Brașov, deasemenea a fost directorul Siguranței până în anul 1947 în București, tot cu această ocazie eu l-am întrebat pe VOINBA SEPTIM "că, cum a putut ca acesta să stea ca director de siguranță până în anul 1947, fără ca LUCA VASILE să ia măsuri contra lui?" La aceasta VOINBA SEPTIM mi-a răspuns "da cum tu nu știi că LUCA VASILE a fost agentul informator al inspectorului de siguranță ZAHIU DUMITRU și că aceasta este cunoscută de LIPOVEANU?". Bu i-am răspuns acestuia că cunosc aceasta și cred că de aceea LUCA VASILE nu ia măsuri contra lui LIPOVEANU CONSTANTIN.-

ss. Munteanu Ioan

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Ai de pus vre-o întrebare lui Munteanu Ioan?

Răspuns:

Nu am de pus nici o întrebare acestuia.-

ss. Vasile Luca

Intrebare: către arestatul Munteanu Ioan:

Răspuns:

Ai de pus vre-o întrebare lui LUCA VASILE?

Răspuns:

Bu nu am de pus nici o întrebare.-

ss. Munteanu Ioan

Răspunsurile din procesul verbal de confruntare sunt trecute just fiindu-ne citite cuvânt cu cuvânt și le confirmăm prin semnătura noastră.-

ARESTAT: ARESTAT:
ss. Vasile Luca ss. Munteanu Ioan

Confruntările s'au făcut de:
Major de securitate I. Vasilescu
Cpt. " I. Năstase
Locot. " S. Piesz

Proces-Verbal de confruntare.

Intre arestati Luca Vasile si Munteanu Teou.

Tinut azi 16 Mai 1953. in Bucuresti.

incepand la ora 7³⁵

si se terminat la ora 2.

Intrebare: către arestatul Luca Vasile.

Cumesti persoana ce ti se prezinta?

Raspuns:

Acesta este Munteanu Teou in care nu am fost certat nici odotat, si nici nu am fost in judecata cu acesta.

Intrebare: către arestatul Munteanu Teou.

Cumesti pe acest om din fata D. Tok?

Raspuns:

Da. In emose, acesta este D. Luca Vasile, care a spus adevarul ca nu ne-am certat si nici nu ne-am judecat nici odotat.

J. Munteanu

Intrebare: către arestatul Luca Vasile.

Cuota anchetei activitatelor economice comune dură cu arestatul Munteanu Teou?

Raspuns:

Pe Munteanu Teou l-au emosent in anul 1923 - 1924, ca fost agent al sigurantei scurului Brasov, Acesta se ocupa cu urmarea activitatii mizerii muncitoresti din acel oras. Munteanu Teou emosente ca eu am fost arestat de siguranta in anul 1924 si deasemenea el a fost de fata cand eu am fost anchetat si am tradat intreaga activitate a Partidului precum si persoanele ce au condus aceasta activitate, in fata inspectorului de siguranta Iohane Dumitru. Deasemenea tat eu aceasta ocazie am aratat arestati inspector de siguranta si numele unor persoane din C. G. al P.C.R. precum si a unor conducatori de regionale P.C.R.

Mon. H. H. H.

J. Munteanu

În anul 1925 pe când eu am fost arestat și eram
jandarm în camera Comandantului postului județ Trei Scame,
am fost pedesit de către acesta, inspectorului de siguranță
din Brașov, Zahiu Dumitru.

Cu această ocazie inspectorul de siguranță Zahiu Dumitru
mi-a propus să fiu agentul său informator în problema
activității ilegale a Partidului Comunist, adică să activez în
calitate de agent provocator al siguranței. Cu această propunere
eu am fost de acord. Deoarece eu nu cunoșteam limba română
în acel timp, și deci cu ocazia redactării cupajamentului
ce eu mi-l-au luat în vizi colabora eu organelor de siguranță a
postul meu de un traducător din limba maghiară în limba
română, iar această funcție a fost îndeplinită de către agentul
de siguranță Munteanu Ioan.

Tot cu această ocazie am aranjat ca legătura între mine
și organele de siguranță să fie făcută de protel meu
Vergo Gavril care mai târziu a devenit informatorul agentului
de siguranță Munteanu Ioan.

În anul 1928 când inspectorul de siguranță Zahiu Dumitru
trebuia să-mi dea vreo misiune și au avea nevoie de unele informații
în ceea ce privește activitatea mișcării comuniste și au
a conducătorilor acesteia, eram amintat prin postul agent de
siguranță Munteanu Ioan, iar eu după ce eram amintat de către
acesta mă prezentam rară la inspectorul de siguranță Zahiu
Dumitru acasă, și eu la biroul acestuia de la siguranța Brașov.

Pentru activitatea criminală ce am depusă de agent provocator
am fost retribuit de inspectorul de siguranță Zahiu Dumitru
ostfel; în anul 1925, am primit 1500 lei pe când eram în
biroul inspectorului Zahiu Dumitru, bani ce și-au trimis prin
agentul Munteanu Ioan soției mele, deoarece eu am mai primit
suma de 500 lei de la acesta pentru a avea de drum spre siguranța
generală. În anul 1928 am mai primit de la inspectorul de
siguranță Zahiu Dumitru de două ori, în total suma de 3000 lei.

Cu ocazia plecării mele din orașul Brașov spre siguranța generală,
inspectorul Zahiu Dumitru mi-a spus că și va trimite
soției mele prin protel meu Vergo Gavril bani necesari pentru
existență. Postul agent de siguranță Munteanu Ioan a fost de
faptă sumai o singură dată, când eu am primit suma de
2000 lei de la inspectorul Zahiu Dumitru, pentru servite
aduse siguranței, și aceasta prin anul 1928

11/11/28

Dei fostul agent de siguranță Munteanu Teodor cunoaște bine de
încredere de mine de agent provocator din perioada arestării mei
meu, deoarece la unele din ele a participat și acesta. 100

Întrebare: Către arestatul Munteanu Teodor.

Confirmați aceste declarații?

Răspuns:

Da. Confirm declaratiile făcute de Luca Varile, deoarece cele
arătate de acesta cum că eu am fost de fapt cu scuză arestat
arstat în luna Decembrie 1944, trădător ceea ce lăsa a Partidului
Comunist Român precum și unele persoane din conducerea arest-
ării, deosebite cum că eu am fost întrebuit tot ca trădător
din limba maghiară în limba română și aceasta deoarece pe din-
u Luca Varile din cunoștea limba română iar inspectorul de sig-
uranță Zăhrie Dumitru din cunoștea limba maghiară și în cere ca-
zie eu am trădit angajamentul meu de Luca Varile de a fi agent
provocator al siguranței, precum și diferite informații ce acesta le
dădea lui Zăhrie Dumitru despre activitatea ilegală și misiuni
muncitorești. În timpul cât aresta a fost informatorul inspe-
ctorului de siguranță Zăhrie Dumitru în problema activității ileg-
ale și misiuni muncitorești. Eu am fost legătura între acesta
amintându-l pe Luca Varile de a lua contact cu Zăhrie Dumitru
atunci când era necesar. Luca Varile a mai propus ca agent de legă-
tură între el și siguranță, pe fratele său Varga Gavrilă pe care
după aresta eu l-am folosit ca informatorului meu în problemele
muncitorești. Deasemenea în scuză retribuțiilor pentru activitatea sa
de agent provocator al siguranței ce le primea de la Zăhrie Dumitru
am fost de fapt când Luca Varile a primit suma de 5000 lei,
acei cele declarate de Luca Varile și arătate de mine mai sus sunt
corecte.

Zăhrie

Întrebare: Către arestatul Luca Varile.

După 23 August 1944 Te-ai mai întâlnit cu Munteanu Teodor?

Răspuns:

După data de 23 August 1944 nu l-am mai văzut pe Munteanu
Teodor, dar în anul 1949-1950 fratele meu Varga Gavrilă mi-a
comunicat că aresta ar fi vorbit despre mine "că acum am ajuns cu
mare și că am uitat când m-am blam pe la siguranță", după cele comunicate
mie de fratele meu am cerut expunerea în drept pe acesta și am mai
pe fost liber și nu pe arestat.

Varga

Întrebare: către arestatul Munteanu Ioan.

Te-ai mai văzut după 23 august 1944, cu Luca Vasile ?

Răspuns:

Eu l-am văzut pe Luca Vasile cam prin anul 1948 pe când era într-o moșnie și era de la securitate din orașul Iași, dar el nu mă văzută pe mine.

Mai târziu că prin anul 1949 vreo, a venit la mine fostul agent de siguranță Vasile Septimiu și cu ocazia discuțiilor amite împreună cu această ocazie și am spus acestuia că am fost pe la direcția generală a securității statului prin anul 1947 și cu care ocazie eu cunoșteam de acolo mi-a spus că, fostul chestor de la siguranța Ploesti, Lipoveanu Constantin și care de altfel între anii 1924 și 1929 a fost comisar șef la siguranța orașului Brașov, de asemenea a fost directorul siguranței până în anul 1947 în București; Tot cu această ocazie eu l-am întrebat pe Vasile Septimiu "când ai fost tu director de siguranță până în anul 1947 până cu Luca Vasile să ia măsuri împotriva lui?" la aceasta Vasile Septimiu mi-a răspuns "de cum tu nu știi că Luca Vasile a fost agentul informator al inspectorului de siguranță Gabriel Dumitru și că aceasta este unora de Lipoveanu?" Eu și-am răspuns acestuia că unora aceasta și cred că de aceea Luca Vasile nu ia măsuri împotriva lui Lipoveanu Constantin.

J. Munteanu

Întrebare: către arestatul Luca Vasile.

Ci de pus vreo întrebare lui Munteanu Ioan?

Răspuns:

Nu am de pus nici o întrebare acestuia.

Întrebare: către arestatul Munteanu Ioan

ci vreo întrebare de pus lui Luca Vasile?

Răspuns:

Eu nu am de pus nici o întrebare

J. Munteanu

Răspunsurile din procesul-verbal de conștientare sunt treabă just fiindu-mă cetite emiand eu emiand și le confirmăm prin semnătura noastră.

arestat

J. Munteanu

arestat

J. Munteanu

semnăturile au fost de:

Major de sec. J. Munteanu
Căpitan de sec. H. H. H.
Locotenent de sec. P. P.

101
LH

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Intre arestatii VASILE LUCA si TURCU N.

Incheiat astăzi 9 Iunie 1953, în București.

A început la ora 19,00

S'a terminat " 1

Intrebare pentru arestatul VASILE LUCA:

Iți este cunoscută persoana din fața d-tale?

Răspuns:

Da. Il cunosc. Acesta este fostul comisar șef de siguranță TURCU NICOLAE și pe care l-am cunoscut încă din anul 1933; relațiile dintre noi au fost normale, nejuducându-ne niciodată.-

Mai arăt că, cu ocazia procesului ce l-am avut în anul 1934, acesta a depus ca martor al acuzării și ca organ oficial de atunci al Siguranței, dar pentru aceasta nu am nimic de spus.

ss. Vasile Luca.

Intrebare pentru arestatul TURCU NICOLAE:

D-ta ai auzit cele spuse de acest arestat?

Răspuns:

Da, am auzit clar și am înțeles totul.-

ss. Turcu Nicolae.

Intrebare pentru arestatul TURCU NICOLAE:

Prin răspunsul și după vocea pe care ai auzit-o poți să cunoști cine a vorbit?

Răspuns:

Da, desigur pot să-l recunosc.-

A vorbit agentul informator al Siguranței VASILE LUCA și pe care îl cunosc din anul 1933, iar relațiile între noi au fost normale, nejuducându-mă cu acesta niciodată.-

.//.

Intrebare pentru arestatul TURCU NICOLAE:

Nu ai greșit persoana pe care ai recunoscut-o?

Răspuns:

Eu înțeleg că această întrebare mi se pune fiindcă eu sunt orb.-

Însă cu toate că eu am orbit în închisoare în anul 1951 și l-am cunoscut pe VASILE LUCA în anul 1933, totuși vocea lui îmi este foarte bine cunoscută.- Ca să confirm și mai bine cele spuse de mine mai sus am să dau unele date și semnalmente ale lui VASILE LUCA: Stiu că acesta era de meserie metalurgist la C.F.R.Brașov, că era născut în partea locului deasemenea era de naționalitate ungar.-

VASILE LUCA avea talie mijlocie, robust, iar ca semn mai principal avea o cicatrice de circa doi centimetrii patrați pe obrazul stâng.-

Aș ruga ancheta ca arestatul în care am arătat acum pe VASILE LUCA, să-mi spună dacă corespunde realității descrierea lui făcută de mine.

ss.Turcu Nicolae

Intrebare pentru arestatul VASILE LUCA:

Răspunde la întrebarea pusă de TURCU NICOLAE.

Răspuns:

Eu răspund lui TURCU NICOLAE că el nu a greșit și că m'a recunoscut într'adevăr că eu sunt VASILE LUCA, iar cele spuse de el despre mine corespund realității.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare pentru arestatul VASILE LUCA:

Arată legăturile criminale comune dintre d-ta și TURCU NICOLAE?

Răspuns:

Cam prin toamna anului 1939, pe când veneam pe fostul Bd.Ferdinand său în împrejurimile acestuia, am fost oprit de un agent de siguranță care arăta înalt, robust, cu fața plină și blond și care m'a invitat să merg după el, ducându-mă la o mașină care era oprită la circa 20 metri în fața noastră, spunându-mi că în mașină sunt așteptat de către inspectorul general de siguranță VINTILA IONESCU și comisarul șef TURCU NICOLAE.-

Ajungând la mașină agentul care m'a adus s'a retras iar eu m'am urcat în mașină la invitația celor dinăuntru, așezându-mă între inspectorul de siguranță VINTILA IONESCU și comisarul șef TURCU NICOLAE, după care mașina a pornit pe un drum ce eșea din oraș.-

După pornirea mașinei cei doi de lângă mine observând că-mi era teamă de a nu fi exterminat de către aceștia au început să mă liniștească spunându-mi că nu îmi vor face nici un rău.- Deasemenea au început să-mi propună ca să deviu agent provocator în slujba Siguranței.- Inspectorul general de siguranță VINTILA IONESCU știa că eu am mai fost agent provocator în slujba Siguranței înainte de arestarea mea din anul 1933 și că cu acesta m'am întâlnit de circa două trei ori, în biroul său dela Siguranța Generală și cu care ocazie m'am angajat față de acesta de a da Siguranței, informații despre mișcarea muncitorească, deasemenea acesta mi-a spus să lucrez mai departe cu subinspectorul de siguranță BANCIULESCU TEODOR.-

În urma propunerilor făcute de inspectorul general de siguranță VINTILA IONESCU și comisarul șef TURCU NICOLAE, de a fi din nou agent provocator al Siguranței, am acceptat întocmai propunerile acestora care de altfel mi-au dat și numele conspirativ de "TOMA", tot cu această ocazie mi-a fixat și locul de întâlnire ce trebuia s'o am cu TURCU NICOLAE.- Mașina în care mă găseam împreună cu cei arătați mai sus, s'a reîntors cam după circa o oră jumătate - două, iar eu am fost dat jos în dreptul unei farmacii din împrejurimile fostului Bd. Ferdinand, iar mașina continuându-și drumul.-

Cam la timpul cel mai apropiat am avut circa două trei întâlniri cu TURCU NICOLAE și acestea prin jurul străzii Avrig și cu care ocazie l-am informat pe acesta despre unii activiști ai mișcării muncitorești ca: PAVEL ȘTEFAN, ELENA ȘARBU și alții.- Deasemenea l-am mai informat și despre o ședință a conducătorilor C.C. al P.C.R. ce se va ține în cartierul Serban Vodă.-

TURCU NICOLAE cu ocazia acestor întâlniri mi-a cerut ca să mă deplasez în Basarabia și să-i aduc informații despre activitatea mișcării muncitorești de acolo și a inginerului SCHOR, care se ocupa cu scoaterea manifestelor.- După cele arătate mai sus am plecat în Basarabia, aranjând această plecare

și pe linia Partidului sub pretextul să cunosc activitatea mișcării muncitorești din Basarabia și Bucovina și să combat activitatea inginerului SCHOR care era împotriva conducerii Partidului de atunci.- Am stat în aceste regiuni circa 10 (zece) zile și cu care ocazie am strâns informațiile cerute de TURCU NICOLAE iar de felul cum am strâns aceste informații am arătat în procesele verbale anterioare.-

Intorcându-mă din această misiune m'am întâlnit cu TURCU NICOLAE în locul dinainte stabilit, adică în str. Antim nr. 10, în locuința numitei MONI SCHON, unde i-am dat și rezultatul cerut de el și arătat mai sus precum și alte informații despre mișcarea muncitorească ce-l interesa.-

Mai arăt că, cu ocazia plecării mele în Basarabia, am primit de la TURCU NICOLAE suma de 2000 lei pentru plata trenului.-

În str. Antim nr. 10 am avut întâlniri de agent provocator cu TURCU NICOLAE, de circa trei ori și cu care ocazie acesta a început să devină mai pretențios cerându-mi lucruri mai mari și mai importante.- Astfel TURCU NICOLAE mi-a cerut ca să caut și să-i dau locul sau persoana ce ar putea duce la găsirea de către Siguranță a tipografiei C.C. al P.C.R.-

Eu i-am spus lui TURCU NICOLAE că părerea mea este că se poate ajunge la descoperirea tipografiei C.C. al P.C.R. prin TECHARI GEORGESCU, deoarece știam că acesta era însărcinat cu căutarea tipografiilor pentru schimbarea celor vechi care erau estenuați de munca în tipografie.-

Din discuția cu TURCU NICOLAE eu am înțeles că el știe despre TECHARI GEORGESCU că are legături cu Siguranța.-

În timpul discuțiilor TURCU NICOLAE mi-a spus ca eu să iau legătură cu TECHARI GEORGESCU pentru a stabili amănunțele în privința predării tipografiei și să-l conving să îndeplinească cerințele lui TURCU NICOLAE.- Eu am obiectat la indicația lui TURCU NICOLAE de a lua legătură cu TECHARI GEORGESCU exprimându-mi îndoiala că acesta ar putea să vadă de acord.- TURCU a insistat spunându-mi că el este sigur că eu o să-l conving ușor pe TECHARI GEORGESCU.- Din cele spuse de TURCU NICOLAE am fost convins că o să izbutesc să îndeplinesc însărcinarea dată de acesta având convingerea din cele relatate de TURCU NICOLAE că el știe despre legăturile anterioare ale lui TECHARI GEORGESCU cu Siguranța.-

ss. Vasile Luca

Intrebare pentru arestatul TURCU NICOLAE:
Confirmi cele declarate de VASILE LUCA?

Răspuns:

Da. Confirm în totul declarația făcută de VASILE LUCA, cum că l-am recrutat pe acesta ca agent informator al Siguranței în problema mișcării muncitorești, deasemenea cum că acesta mi-a furnizat informațiile arătate de el precum și însărcinările ce i le-am dat în cazul deplasării în Basarabia și cazul inginerului SCHOR care sunt întocmai după cum le arată VASILE LUCA.- Deasemenea confirm că arată just și suma de bani dată de mine pentru acea deplasare, mai arăt că sunt întocmai și întâlnirile ce le-am avut și arătate de VASILE LUCA, în str. Antim și unde s'au discutat în afară de alte probleme în legătură cu mișcarea muncitorească și despre predarea tipografiei C.C.al P.C.R. în mâinile Siguranței și cu care ocazie VASILE LUCA mi-a spus că la descoperirea tipografiei C.C.al P.C.R. se poate ajunge numai prin sprijinul lui TECHARI GEORGESCU, care avea deja misiunea dată de Partid de a găsi tipografii necesari în locul celor vechi, oboseți de muncă.-

I-am cerut lui Vasile Luca să ia contact cu TECHARI GEORGESCU în vederea unei întâlniri între mine, VASILE LUCA și TECHARI GEORGESCU, pentru ca împreună să stabilim modul de organizare pentru căderea tipografiei.-

VASILE LUCA s'a îndoit că îl va putea convinge pe TECHARI GEORGESCU să participe la această acțiune.-

Eu am căutat să-l conving pe VASILE LUCA și prin insistențele depuse de mine ca să aranjeze întâlnirea dintre noi așa după cum am arătat mai sus. I-am mai dat de înțeles acestuia că va fi sigur de reușită făcându-l deasemeni să înțeleagă că și TECHARI GEORGESCU este agent informator al Siguranței.-

Tin să arăt că am cunoscut într'adevăr că TECHARI GEORGESCU este agent informator al Siguranței, dela comisatul ANTONESCU PRAFCU care mi-a spus că TECHARI GEORGESCU este informatorul lui VINEILA IONESCU însă de câțiva ani în urmă.-

Totuși mai am de obiectat în unele cazuri din cele declarate de VASILE LUCA și anume: cum că recrutarea ca agent informator al Siguranței a lui VASILE LUCA a fost făcută de către mine cu ocazia unei întâlniri ce a avut loc în str. Avrig și unde am intrat împreună într'o bodegă din apropierea acestei străzi al cărui patron era un legionar și deci în această

bodegă într'o cameră din fund am propus lui VASILE LUCA de a deveni informatorul Siguranței și de a lucra cu mine.-

VASILE LUCA a acceptat propunerea mea dându-i cu această ocazie și numele conspirativ de "TOMA". Deasemeni i-am fixat a doua zi în jurul orei 20 o întâlnire în str. Fluierului colț cu Bd. Pache, în fața farmaciei "Dr. Soreni" unde voi veni cu VINTILA IONESCU.-

La ora și locul fixat am venit cu mașina împreună cu VINTILA IONESCU și eu personal l-am invitat să poftască în mașină, ceea ce a și făcut. Nu cunosc și nu-mi aduc aminte de agentul de care vorbește VASILE LUCA, că l-ar fi oprit și adus la mașină.-

Cu excepția acestor obiecțiuni arătate mai sus, eu confirm în totul cele declarate de VASILE LUCA.-

ss. Turcu Nicolae.

Intrebare pentru arestatul VASILE LUCA:

Ce ai de spus la obiecțiile făcute de TURCU NICOLAE?

Răspuns:

Eu trebuie să arăt că TURCU NICOLAE face confuzie și că recrutarea mea a avut loc așa cum am arătat eu mai sus, iar întâlnirea dela bodega din jurul străzii Atrig a avut loc după recrutarea mea de către VINTILA IONESCU și TURCU NICOLAE, iar cât privește cazul cu agentul care m'a dus la mașină, este posibil să aibe dreptate TURCU NICOLAE.-

ss. Vasile Luca

Intrebare pentru arestatul TURCU NICOLAE:

Ce ai de spus la răspunsul dat de VASILE LUCA?

Răspuns:

Cred că în ceea ce privește recrutarea, VASILE LUCA are dreptate, fiind posibil ca eu să fac o confuzie între locul de recrutare și locul întâlnirii ulterioare avute.-

ss. Turcu Nicolae.

Intrebare pentru arestatul VASILE LUCA:

Cum a fost rezolvată în continuare problema cu predarea tipografiei C.C. al P.C.R.?

Răspuns:

Pe baza discuțiilor ce le-am avut cu TURCU NICOLAE de a organiza împreună cu el și cu TEOHARI GEORGESCU căderea tipografiei C.C. al P.C.R. am luat contact cu TEOHARI GEORGESCU și am fixat locul întâlnirii, care mi-a fost dat de către TEOHARI GEOR-

GESCU, deoarece după câte îmi aduc aminte aceasta a fost locuința unui frate al lui TEHARI GEORGESCU și unde cred că stătea și el.-

M'am întâlnit cu TEHARI GEORGESCU la ora și locul fixat dinainte de către mine și țin să arăt că această locuință se găsea undeva între str. Clucerului și depozitul sanitar militar.- Aci am început să discut cu TEHARI GEORGESCU despre cele cerute de TURCU NICOLAE dar nu am terminat încă această discuție și a venit la această locuință imediat și TURCU NICOLAE, continuând a discuta mai departe despre organizarea căderii tipografiei.-

TURCU NICOLAE a cerut lui TEHARI GEORGESCU ca să procure tipografi noi la care acesta a promis că va face cele cerute.-

Noii tipografi aduși de TEHARI GEORGESCU la tipografia C.C.al P.C.R.urmau să fie urmăriți de către Siguranță și astfel să fie descoperită tipografia.-

In cazul predării tipografiei discuția dintre mine și TEHARI GEORGESCU și TURCU NICOLAE a fost scurtă, deoarece discuțiile au fost începute cu ceva mai înainte între mine și TEHARI GEORGESCU.-

In afară de misiunea în cazul tipografiei ce i-a fost cerută de TURCU NICOLAE lui TEHARI GEORGESCU acesta (TURCU NICOLAE) a mai fixat atribuțiile, ca eu să mă ocup cu trimiterea la Siguranță a instrucțiunilor și hotărârilor ce vor apare la C.C.al P.C.R., deasemenea ținerea în curent a Siguranței cu informații despre activitatea membrilor C.C.al P.C.R.-

TEHARI GEORGESCU în afară de cazul tipografiei a mai avut atribuția de a da informații Siguranței despre activitatea persoanelor din cadrul Comitetului Local de Partid unde și din care acesta făcea parte.-

Tot cu această ocazie ne-a fixat retribuții lunare din partea Siguranței în jurul sumei de 8000 lei.

După întâlnirea de mai sus cred că m'am mai întâlnit cu TURCU NICOLAE și știu precis că printre alte informații și material de partid i-am dat acestuia "copie după raportul C.C.al P.C.R." cu care eu trebuia să plec la Moscova.-

Până în luna Aprilie când am fost arestat la Cernăuți știu că am primit dela TURCU NICOLAE 4000 lei drept retribuție.-

Intrebare pentru arestatul TURCU NICOLAE:
Confirmi cele declarate de VASILE LUCA?

Răspuns:

Da, confirm în totul cele declarate de VASILE LUCA, cum că am luat parte la ședința ce a avut loc într-o locuință din jurul depozitului sanitar militar și unde eu am venit cu o mașină mică și pe care am lăsat-o la o stațiune de mașini din apropierea locuinței de mai sus, deasemeni arăt că la acea locuință am fost condus de comisarul ANTONESCU PRAFCU și care a rămas mai departe în mașină.- Deasemeni arăt că la sosirea mea în locuință am găsit acolo pe VASILE LUCA și pe TEOHARI GEORGESCU.-

Împreună fiind cu aceștia m'am adresat lui TEOHARI GEORGESCU și i-am cerut să-mi comunice numele noilor tipografi care urmează a fi introduși în tipografie spunându-i că această notă să o predea lui ANTONESCU PRAFCU, care la rândul său urma să o predea lui VINTILA IONESCU.-

I-am mai cerut lui TEOHARI GEORGESCU să se ocupe și să dea informații despre activitatea membrilor comitetului local de Partid al cărui șef era el, deasemeni să fiu anunțat la timp despre manifestele ce urmau a se lansa precum și de ședințele ce se vor ține.-

Lui VASILE LUCA i-am cerut să trimeată informații despre activitatea membrilor C.C. al P.C.R. precum și lansarea de material, precum și ședințele ce vor fi ținute. Deasemeni dacă vor fi organizate greve muncitorești.-

După terminarea discuțiilor arătate mai sus eu am părăsit primul acea locuință și am comunicat lui VINTILA IONESCU ceea ce am făcut, rămânând ca acesta să trimeată peste câteva zile pe ANTONESCU PRAFCU la TEOHARI GEORGESCU să-i ceară informațiile despre tipografi.- Cu ocazia întâlnirii cu cei de mai sus am fixat acestora și retribuții lunare și cred că în sume mai mari de 3000 lei de fiecare.-

Dela această întâlnire arătată mai sus nu mai m'am întâlnit cu TEOHARI GEORGESCU până în anul 1946 și 1950 când am fost dus la cabinetul acestuia când era ministru de Interne.

Cu VASILE LUCA mai m'am întâlnit cred că o singură dată și am primit dela acesta copie după raportul declarat de el și alte informații din domeniul mișcării muncitorești.-

Acestuia știu că i-am dat drept retribuție 4000 sau 5000 lei.-

ss.Turcu Nicolae

Intrebare: pentru arestatul VASILE LUCA:

TURCU NICOLAE a confirmat declarațiile d-tale, dacă mai ai de completat ceva sau dacă mai ai de pus vre-o întrebare?

Răspuns:

Nu am de completat nimic. Deasemeni nu am de pus nici o întrebare.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare: pentru arestatul TURCU NICOLAE:

Dacă mai ai ceva de arătat sau de pus vre-o întrebare?

Răspuns:

Nu mai am de arătat nimic și nu mai am de pus nici o întrebare.-

ss.Turcu Nicolae

Cele consemnate în procesul verbal de confruntare sunt trecute just și întocmai cum am declarat.-

Semnătura:

Arestat. ss.Vasile Luca

Semnătura:

Arestat: ss.Turcu Nicolae.

Confruntarea a fost făcută de:

Maior de securitate. ss.I.Vasilescu

Locot. de securitate ss.W.Mahler.

Proces-Verbal de confunțare.

110

Între arestatii Vasile Luca și Turcu Nicolae, s-a chemat
astăzi 9 Iunie 1953, în București.

A început la ora 19.
S-a terminat la ora 1.

Întrebare: Pentru arestatul Vasile Luca.

Ți este cunoscută persoana din fotografia Itale ?

Răspuns:

Da. Îl cunosc, acesta este fostul Comisar, Șef de Siguranță
Turcu Nicolae și pe care l-am cunoscut încă din
anul 1933, relațiile între noi au fost normale ne-
judecându-ne nici odată.

Mai crăț că cu ocazia procesului ce l-am avut din anul
1934, acesta a depus ca martor al arestării și ca organ
oprit de activitate al Siguranței, dar pentru aceasta nu
am nimic de spus.

Întrebare: Pentru arestatul Turcu Nicolae.

Ți ai auzit cele spuse de acest arestat ?

Răspuns:

Da. Am auzit clar și am înțeles totul.

Întrebare: Pentru arestatul Turcu Nicolae.

Prin răspunsul și după vocea pe care ai auzit-o
găsi ră cunoscută cine o vorbit ?

Răspuns:

Da. de sigur pot să-l recunosc.

A vorbit agentul informator al Siguranței Vasile
Luca și pe care îl cunosc din anul 1933, iar relațiile
între noi au fost normale, ne judecându-ne în
aceste mici odată.

Mai de nu.

U. de nu.

[Signature]

[Signature]

Întrebare: Pentru arestatul Turcu Nicolae.

Am a gresit persoana pe care ai recunoscut-o?

Răspuns:

Eu inteleg că această întrebare mi-se pune fiindcă eu sunt orb.

Turcu cu toate că eu am orbit în închisoare în anul 1951 și l-am cunoscut pe Vasile Luca în anul 1933. Totuși vocea lui și mi este parte bine cunoscută.

Că ră confirm și mai bine cele spuse de mine mai sus am ră olan unele date și semnamente a lui Vasile Luca: Știu că acesta era de meserie metalurgist la C.F.P. Borsos, că era măsut în partea locului deasemenea era de naționalitate ungur.

Vasile Luca, avea table mijlocie, robust iar ca semn mai principal avea o creatură de circa doi centimetri patrati pe obrazul stâng.

Ca rugă anchetei ca arestatul în care am creatat semna pe Vasile Luca să-mi spună dacă corespunde realității descrierea lui făcută de mine. ?

Întrebare: Pentru arestatul Vasile Luca.

Răspunde la întrebarea pusă de Turcu Nik? *Ungur*

Răspuns:

Eu răspund lui Turcu Nicolae că el nu a gresit și că ma recunoscut întradevăr că eu sunt Vasile Luca, iar cel spuse de el despre mine corespunde realității. *Ungur*

Întrebare: Pentru arestatul Vasile Luca.

areto legăturile eliminate comune dintre dte și Turcu Nicolae ?

Răspuns:

cau prin toamna anului 1939 pe când veneam pe

Maia de su. *Știler*

H. de su. *F. Mollly*

Ungur

postul Bulevardului Ferdinand n'au în suprejuriunile
acestuia, am fost aprit de un agent de Siguranță
care exăta înalt, robust, cu față plină și bland
și care ma invită să merg după el, ducându-mă
la o mașină care era aprită la circa 20 metri în față
meastă, spunându-mi că în mașină sunt așteptat de
către Inspectorul General de Siguranță Viștilă Tăvescu și
Comisarul Șef Turcu Nicolae.

Ajunșând la mașină agentul care ma adus se retras
iar eu m'am urcat în mașină la invitația celor dinăuntru
esezându-mă între Inspectorul de Siguranță Viștilă
Tăvescu și Comisarul Șef Turcu Nicolae după care mașina
a pornit pe un drum ce ieșea din oraș.

După pornirea mașinei cei doi de lângă mine observând
că m'era teamă de a mi se exterminat de către acestia
au început să mă liniștească spunându-mi că mi
sunt vor face mie un rău. Deasemenea au început să-mi
propună ca să devin agent provocator în slujba Sig-
uranței. Inspectorul General de Siguranță Viștilă
Tăvescu știa că eu am mai fost ca agent provocator
în slujba Siguranței înainte de arestarea mea din
anul 1933, și că eu acesta m'am intitulat de circa două
trei ani în biroul său de la Siguranța Generală și eu
care încep m'am angajat față de acesta de a da Sig-
uranței, informații despre mișcarea muncitorească,
deasemenea acesta mi-a spus să lucrez mai departe cu
Subinspectorul de Siguranță Băveșulescu Teodor.

În urma propunerilor făcute de Inspectorul General
de Siguranță Viștilă Tăvescu și Comisarul Șef Turcu
Nicolae de a fi din nou agent provocator al Siguranței
am acceptat întocmai propunerile acestora care de altfel
mi-au dat și numele conspirativ de "Toma", tot eu această
scopie mi-a fixat și locul de întâlnire ce trebuia
folosit. *H. M. S.*
L. de me *Emolaj.* - *Muray*

no am eu Turcu Nicolae.

Mașina în care mă găseam împreună cu cei acotați mei
rus, s'a reușit cam după circa o oră jumătate de noapte
iar eu am fost dat jos în dreptul unei farmacie din împre-
jurimile fortului Biserocă Ferdinand, iar mașina cont-
inuându-și drumul.

Cam la timpul cel mai apropiat am sunit circa două
trei interlovi cu Turcu Nicolae și acesta prin jurnul

Străzi Avrig și eu care ocazie l'am informat pe acesta
despre unii activiști și mișcări revoluționare ca; Pavel, Ștefan
Ștefan Sărbu și alții, deoarece l'am mai informat și
despre o rediută a conducătorilor C.C al P.C.R ce se va
ține în cartierul, Serben-Vodă.

Turcu Nicolae cu ocazia acestor interlovi mi-a cerut ca
ră mă deplasiez în Basarabia și să-i aduc informații
despre activitatea mișcării revoluționare de acolo și
o Inginerului Șchor care se ocupa cu scoaterea manifest-
elor. După cele acotați mai rus am plecat în Basa-
rabia, aranjând ocazită plecare și pe linia particulii
sub pretextul să urmăresc activitatea mișcării revoluționare
din Basarabia și Bucovina și să cambat activitatea
Inginerului Șchor care era impotrivă conducerei Partidului
de atunci. Am stat în aceste regiuni circa 10 (zece)
zile și eu care ocazie am strâns informațiile cerute
de Turcu Nicolae iar de felul meu am strâns aceste
informații am acotați în procesele verbale anterioare.
Tuborându-mă din ocazită misiune m'am interlovit cu
Turcu Nicolae în locul dinaintea stabilit adică în strada
Ostrov No 10 în locuința munităului Ștefan Ștefan unde s'am
dat și rezultatul cerut de el și acotați mai rus precum
și alte informații despre mișcarea revoluționară ce l
interese.

Mai acotați că eu ocazie plecării mele în Basarabia am

Mai de see.

Horilescu

H. de see.

Ștefan

Ștefan

primul de la Turcu Nicolae suma de 2000 lei pentru plata
trenului.

În strada Antim Nr 10 am avut întâlniri de agent
provocator, cu Turcu Nicolae de circa trei ori și cu care
scopul acesta a început să devină mai prezent, cerând
măi lucruri mai mari și mai importante, astfel Turcu
Nicolae mi-a cerut ca să caut și să dau locul sau per-
soane ce ar putea duce la găsirea de către Siguranță
a tipografei C. C. al P. C. R.

Eu în urma spus lui Turcu Nicolae că părerea mea este
că se poate ajunge la descoperirea tipografei C. C. al P. C. R.
prin Teohari Georgescu, deoarece știu că acesta era imă-
nincinat cu cântărea tipografilor pentru schimbarea celor
vechi care erau estimați de numea în tipografie.

Din discuția cu Turcu Nicolae eu am înțeles că el știe despre
Teohari Georgescu că are legături cu Siguranța.

În timpul discuțiilor Turcu Nicolae mi-a spus că eu
să iau legătura cu Teohari Georgescu pentru a stabili
amănunțele în privința predării tipografei și să îl con-
ving să îndeplinească cerințele lui Turcu Nicolae.

Eu am obiectat la indicația lui Turcu Nicolae de a
lua legătura cu Teohari Georgescu exprimându-mi înd-
oișoară că acesta ar putea să cadă de acord. Turcu a insi-
stat spunându-mi că el este sigur că eu o să îl conving
și mă voi pe Teohari Georgescu. Din cele spuse de Turcu Nic-
olae am fost convins că o să izbutesc ^{cu încredere} în sarcinile date
de acesta când convingerea din cele relatate de Turcu Nicolae
că el știe despre legăturile anterioare a lui Teohari Georgescu
cu Siguranța.

stat de mine
independență)

Maion de nu. *[Signature]*

st. de ser. *[Signature]*

[Signature]

-6-

Întrebare. Pentru arestatul Turcu Nicolae.

Conștinii cele declarate de Verile Luca?

Răspuns:

Da, conștinii în totul declarați în raport de Verile Luca.
Cum că I am recrutat pe acesta ca agent informator al
siguranței în problema mizeriei muncitorești; deosebit
cum că acesta mi-a furnizat informațiile exacte
de el precum și înscărunțirile ce s-au dat în cazul
deplăsării în Berexaloe și cazul inginerului Scher care
sunt întocmiți după cum se arată Verile Luca. Deosebit
conștinii că arată just și nume de bani date de mine
pentru acea deplasare, mai arată că sunt întocmiți și
înțeluirile ce s-au dat și arată de Verile Luca în
strada Antim, și multe nu discutat în afară de alte
probleme în legătură cu mizeria muncitorească și
despre predarea tipografiei C.C. al P.C.R. în mâinile
Siguranței și cu care arată Verile Luca mi-a spus că
la descoperirea tipografiei C.C. al P.C.R. se poate ajunge
numai prin sprijinul lui Teohari Georgescu care are
deja misiunea dată de Partid de a găsi tipografii necesare
în locul celor vechi, obștile de muncă,

I am cerut lui Verile Luca să ia contact cu Teohari Georgescu
în vederea unei înțeluiri între mine, Verile Luca și
Teohari Georgescu, pentru a impune să stabilim modul
de organizare pentru căderea tipografiei.

Verile Luca se îndoit că îl va putea convinge pe Teohari
Georgescu să participe la această activitate.

Eu am căutat rol conving pe Verile Luca și prin insiste-
nțele depuse de mine ca să aranjeze înțeluirea dintre
noi așa după cum am arătat mai sus; și am mai dat
de înțeles acestuia că nu fi vorba de reușită picănoasă - l

Moian de eu.

D. de nec.

[Signature]
[Signature]

[Signature]

deosemeni să înțeleagă că și Teohari Georgescu este agent
informator al Siguranței.

Tim să arăt că am emisut întotdeauna că Teohari Georgescu
este agent informator al Siguranței: de la Comisarul Antonescu
Profcu care mi-a spus că Teohari Georgescu este informatantul
lui Vintilă Tăvescu încă de câțiva ani în urmă.

Tatășii mei am de obicei în multe cazuri din cele decla-
rate de Vasile Luca și amuse; cum că recitarea ca agent
informator al Siguranței a lui Vasile Luca a fost făcută
de către mine cu ocazia unei întâlniri ce a avut loc în
Strada Oriz și unde am intrat împreună într-o bodegă
din apropierea acestei străzi al cărei patron era un legionar
și deci în această bodegă într-o cameră din fund am propo-
s lui Vasile Luca de a deveni informatantul Siguranței și de
a lucra cu mine.

Vasile Luca a acceptat propunerea mea dându-mi cu această
ocazie și unule conspirativ de "Toma", deosemeni iam fixat
a doua zi în jurul orei 20 o întâlnire în Str. Fluerului cald
cu Bulvardul Pașke în foto farmaciei "Doctor Soreni",
unde voi veni cu Vintilă Tăvescu.

La ora și locul fixat am venit în masina împreună
cu Vintilă Tăvescu și eu personal l-am invitat să prefe-
rență în masina cea ce a și făcut, nu emose și nu mi-
aduc aminte de agentul de care vorbește Vasile Luca că l-a
și aprit și adus la masină.

Cu excepția acestor obiective arătate mai sus eu confiez
în totul cele declarate de Vasile Luca.

Tăbăre: către arestatul Vasile Luca. *Murcu*

Ce ai de spus la obiectivele făcute de Tăvescu Nicolae
Răspuns:

Eu trebuie să arăt că Tăvescu Nicolae face confuzie

Major de rez. *Hondaru*

U. de rez. *J. Mihail*

Murcu

și că recuțarea mea a avut loc așa cum am arătat eu
mai sus, iar inutilizarea de la boșega din jurul Străzi
Suzi a avut loc după recuțarea mea de către Muti la
Tureu Nicolae și Tureu Nicolae, iar cât privește cazul cu agentul
care m-a dus la moșnică este posibil să aibe dreptate
Tureu Nicolae.

Intrebare: către arestatul Tureu Nicolae

Ce ai de spus la răspunsul dat de Verile Luca?

Răspuns:

Cred că în ce ce privește recuțarea, Verile Luca are
dreptate, fiind posibil ca eu să fac o compuzie între locul
de recuțare și locul inutilizării ulterioare. ovute.

Intrebare: către arestatul Verile Luca.

Cum a fost rezolvată în continuare problema cu predarea
tipografiei C.C. al P.C.R.?

Răspuns:

Pe baza disensiilor ce s-au avut cu Tureu Nicolae de
a organiza impreună cu el și cu Teohari Georgescu căderea
tipografiei C.C. al P.C.R. am luat contact cu Teohari Georgescu
și am fixat locul inutilizării, care mi-a fost dat de că-
re Teohari Georgescu, deoarece după câte îmi aduc aminte
acesta a fost locuința mamei frate a lui Teohari Georgescu
și munde cred că stătea și el.

Maam inutilizat cu Teohari Georgescu la ora și locul fixat
dintru de către mine și din ră arăt că această
locuință se găsea undeva între Str. Clucerului și
depozitul navilor militare. Ai am început să discut cu
Teohari Georgescu despre cele ceute de Tureu Nicolae
dar nu am terminat încă această discuție, și a venit
la această locuință imediat și Nicolae Tureu, conti-
nuind a discuta mai departe despre organizarea
căderii tipografiei.

Moșor de ser. Houltun
L. de ser. Muti

Nancy
Mureș
Lucy

Intrebare Pentru arestatul Tuseu Nicolae.

Confirmați cele declarate de Verile Luca?

Răspuns:

Da, confirmăm în totul cele declarate de Verile Luca cum că am luat parte la sedința ce a avut loc într-o locuință din jurul depozitului navitar militar, și unde eu am avut marșină mică și pe care am lăsat la o stațiune de marină din apropierea locuinței de marină, deoarece erau că la acea locuință la care am fost convocat de comisarul Autoveseu Profen și care o rămasă mai departe în marșină, deoarece erau că la revirea mea în locuință am găsit acolo pe Verile Luca și pe Teohari Georgesen.

În prezența fiind eu acertat înarmat către lui Teohari Georgesen și s-au cerut să-mi comunice numele unității tipografice care urma să se introducă în tipografie spunându-mi că acesta notă să o predau lui Autoveseu Profen care la rândul său urma să o predau lui Virgilă Tăveseu.

Am mai cerut lui Teohari Georgesen să se ocupe și să dea informații despre activitatea membrilor comitetului local de Partid al căruia refuz și deosemenii să fie amintit la timpul despre manifestele ce urmau să se lăure precum și de sedințele ce se vor ține.

Lui Verile Luca iam cerut să trimească informații despre activitatea membrilor C.C. al P.C.R. precum și lăsurarea de material, precum și sedințele ce vor fi ținute, deoarece vor fi organizate greve municipale.

Unii de la Hordescu
D. de comitate D. Mihail

Mureș

După terminarea disemțurilor arătate mai sus eu am pierăsit pînă la acest locuință și am comunicat lui Viștitița Tăvescu ceea ce am făcut rămânând la această rațiune trimisă peste câteva zile pe Căpitanul Profen la Teohari Georgescu răsăcără informațiile despre tipografi. Cu ocazia întiluirii eu și de mai sus am primit acertare și retribuți lucrare și cred că în sumă mai mari de 8000 lei de peșare.

De la această întilnire arătate mai sus nu mai mam întilnit cu Teohari Georgescu pînă în anul 1946 și 1950 cînd am fost dus la cabinetul acestuia cînd era ministru de Interne.

Cu Verile Luca mam întilnit cred că o rugă dată și am primit de la acesta, copia după raportul declarat de el și alte informații din domeniul misiunii municipale.

Acestuia stău că iam dot drept retribuție 4000 sau 5000 lei.

Întrebare: Cître arestatul Verile Luca. *Muraru*

Tureu Nicolae a confirmat declarațiile stăle dacă mai ai de completat ceva sau dacă mai ai de pus vreo întrebare?

Răspuns

Nu am de completat nimic deosemeni nu am de pus vreo întrebare. *Phury*

Întrebare: Pentru arestatul Tureu Nicolae.

Dacă mai ai ceva de arătat sau de pus vreo întrebare?

Răspuns:

Nu mam de arătat nimic și nu mam de pus vreo întrebare.

Maize de sic. *H. de sic*

H. de sic. *H. de sic*

Muraru

cele consemnate în procesul verbal de comparație
sunt treente just și întocmai cum au declarat
Semnătura, creștătul Semnătura creștătul.

Muray

în
Mureș

comparația a fost făcută de:
Mareș. de [signature]
Locat. de [signature]

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
 =====

Incheiat astăzi 21 Decembrie 1953, între arestații :
 VASILE LUCA și
 TURCU NICOLAE.-

Confruntarea a început la ora _____
 " s'a terminat " _____

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Cine este persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

Persoana care mi se infățișează este fostul comisar șef
 de siguranță TURCU NICOLAE.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- D-ta ai auzit cele spuse de acest arestat?

Răspuns:

Da, am auzit.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- Cine este persoana care a vorbit acum și a pronunțat
 numele d-tale?

Răspuns:

După voce cunosc că este PECHARI GEORGESCU, fostul minis-
 tru de interne.-

ss.Turcu Nicolae.-

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- D-ta ești sigur, nu faci vre-o confuzie?

Răspuns:

Nu fac nici o confuzie.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Arată pe scurt când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
 pe TURCU NICOLAE și ce legături ai avut cu acesta?

Răspuns:

Pe TURCU NICOLAE l-am cunoscut în anul 1933, cu ocazia
 arestării mele în legătură cu evenimentele dela Grivița, când am
 fost cercetat de el.-

ss.Vasile Luca

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- Ai auzit și înțeles cele spuse de acest arestat și dacă ești sigur că identitatea lui?

Răspuns:

Am auzit și sunt sigur de identitatea lui.-
ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

D-ta l-ai arestat și cercetat pe TECHARI GEORGESCU în legătură cu evenimentele dela Grivița din 1933?

Răspuns:

Nu l-am cercetat pe TECHARI GEORGESCU în anul 1933, în legătură cu evenimentele dela Grivița.-

Intrebare:

ss.Turcu Nicolae

- Arestatul cu care ești confruntat precum ai auzit și d-ta, declară că l-ai cercetat în legătură cu evenimentele dela Grivița.- Dorești să-ți dea și alte amănunte cu privire la legăturile avute cu d-ta?

Răspuns:

Da, doresc să-mi dea și alte explicații cu privire la legăturile pe care le-a avut în continuare cu mine ca să fiu mai bine edificat.-

ss.Turcu Nicolae:

Intrebare către arestatul LUCA VASILE:

- Arată deci d-ta în continuare legăturile pe care le-ai avut cu fostul comisar șef TURCU NICOLAE?

Răspuns:

La procesul ce am avut în legătură cu evenimentele dela Grivița, TURCU NICOLAE a fost martorul acuzării.- Ulterior în toamna anului 1939, când am fost eliberat din închisoare am intrat în legătură cu TURCU NICOLAE care împreună cu fostul inspector general de siguranță VINTILA IONESCU, m'a luat cu mașina căutând să mă recruteze ca informator.-

Cu această ocazie am acceptat propunerile ce mi s'au făcut și printre altele am primit sarcina dela TURCU NICOLAE, de a pleca în Basarabia pentru a-i aduce unele informații.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- Dacă ai auzit cele spuse de acest arestat și ce observații ai de făcut?

Răspuns:

Am auzit cele spuse și astfel sunt în dubiu asupra identității arestatului care a vorbit, întrucât cele povestite de el, nu s'au întâmplat cu TEOHARI GEORGESCU, ci cu VASILE LUCA.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Întrucât ești în dubiu cu privire la identitatea arestatului cu care ești confruntat, dorești ca acesta să-ți dea și alte detalii asupra persoanei sale?

Răspuns:

Da, doresc să dea și alte detalii și chiar să-mi spună cum se numește, ca să știu cu cine vorbesc, întrucât eu sunt orb și nu am posibilitate de a-l recunoaște.-

Astfel fiind arătându-și identitatea, voi putea să-mi reamintesc relațiile noastre.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare către arestatul LUCA VASILE:

- La cererea arestatului TURCU NICOLAE, ancheta îți pune în vedere să declari identitatea d-tale!

Răspuns:

Sunt VASILE LUCA.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- După ce arestatul cu care ești confruntat a dat unele detalii cu privire la legăturile sale avute cu d-ta și după ce și-a declarat și identitatea în fața d-tale, dacă ești convins că acesta este VASILE LUCA și în acest caz să dai și semnalmentele acestuia?

Răspuns:

După ce arestatul cu care sunt confruntat și-a declarat identitatea sunt convins că acesta într'adevăr este VASILE LUCA, recunoscându-i acum și vocea.-

Semnalmentele lui VASILE LUCA, sunt: statură mijlocie, corpulent și ca semnalment are pe obraz niște cicatrice vechi.

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

- La confruntarea d-tale din 9 Iunie 1953, cu LUCA VASILE, cât și în cursul anchetei anterioare, ai arătat că l-ai recrutat ca informator pe LUCA VASILE.- Este adevărat acest lucru?

Răspuns:

Da, este adevărat faptul că l-am recrutat pe LUCA VASILE ca informator și susțin declarațiile mele anterioare date în acest sens.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Legătura d-tale cu LUCA VASILE ai întreținut-o personal sau prin agent de legătură?

Răspuns:

Legătura cu VASILE LUCA am menținut-o tot timpul personal fără a folosi vreun agent de legătură.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Când, unde v'ați întâlnit cu LUCA VASILE în cursul legăturilor avute și până când au continuat aceste legături?

Răspuns:

Prima întâlnire cu VASILE LUCA am avut-o în capul străzii Avrig în anul 1939; data mai precisă nu-mi aduc aminte.-

A doua întâlnire a fost în str. ~~Fli~~erului colț cu Bd. Pache în fața farmaciei "Soreni" într'o seară pela orele 21, când am venit cu mașina cu VINTILA IONESCU.-Cu această ocazie VASILE LUCA a fost luat în mașină, am pornit pe Sos.Iancului până aproape de pădurea Pantelimon.-

Alte întâlniri în număr de 7 până la lo - le-am avut cu VASILE LUCA, pe str. Antim, pe stradă, iar o singură dată am intrat cu el și într'o casă.-

Una din aceste întâlniri a mai avut loc pe o altă stradă de care momentan nu-mi aduc aminte.-

Aceste întâlniri au durat până la sfârșitul anului 1939, după care LUCA nu a mai răspuns la nici o întâlnire și precum m'am informat prin informatorii serviciului, șeful de poliție MUNTEANU T. NICOLAE și BANCIULESCU, am aflat că a trecut în Bucovina și că acolo LUCA VASILE ar fi fost numit ajutor de primar în Bucovina Sovietică.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- La întrebările ce i-au fost puse, TURCU NICOLAE a arătat adevărul?

Răspuns:

TURCU NICOLAE a relatat adevărul numai în parte.-Felul cum a relatat faptele și timpul nu se potrivește cu realitatea.-

În primul rând a greșit cu privire la data plecării mele din țară, întrucât eu nu am plecat la sfârșitul anului 1939, ci am vrut să plec în Aprilie 1940, când am fost arestat la frontieră după la Penitenciarul Cernăuți și eliberat în Iunie 1940, cu ocazia eliberării Bucovinei de Nord de către Armata Sovietică.-

Nu corespunde numărul întâlnirilor arătate de TURCU NICOLAE pe str. Antim, întrucât pe stradă nu m'am întâlnit cu el existând pericolul desconspirării întrucât în această stradă locuiau oameni din mișcare.-

Este adevărat însă că am avut circa trei întâlniri cu TURCU NICOLAE, în locuința numitei MONY SCHON din str. Antim nr. 10.-

După reîntoarcerea mea din Basarabia unde am plecat din însărcinarea lui TURCU NICOLAE, am mai avut o întâlnire cu acesta tot la locuința mai sus arătată cu care ocazie am discutat modul de legătură în viitor.-

După această întâlnire m'am întâlnit încăodată cu TURCU NICOLAE și cu TEHARI GEORGESCU în trei într'o casă din jurul Pieței Victoriei.-

După această întâlnire în trei alte întâlniri personale cu TURCU NICOLAE nu am avut.- Legătura între mine și TURCU NICOLAE a fost menținută în continuare printr'un agent de legătură.-

ss. Vasile Luca

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- Ce sarcini concrete a primit LUCA VASILE de la data în timpul acestor întâlniri și ce informații ți-a dat el în îndeplinirea acestor sarcini?

Răspuns:

LUCA VASILE a primit de la mine sarcina de a mă informa în mod permanent despre activitatea Partidului, în special în legătură cu Sindicatele Unitare.-

Astfel i-am cerut să-mi dea un tabel nominal al membrilor din conducerea Sindicatelor Unitare, activitatea Sindicatelor în legătură cu țărănimea. L-am însărcinat să plece în Basarabia și să aducă de acolo informații cu privire la activitatea fracționistă desfășurată de inginerul SCHOR și concubina lui, în contra C.C. al P.C.R.-

Afară de aceste însărcinări concrete i-am cerut să mă informeze despre tot ceea ce este în legătură cu activitatea P.C.R.-

În urma acestor însărcinări LUCA VASILE mi-a predat un tabel cu numele membrilor din conducerea Sindicatelor Unitare, mi-a adus informații din Basarabia despre activitatea inginerului SCHOR, arătând că nu este vorba de o acțiune periculoasă față de conducerea Partidului.-

Din propria inițiativă, respectiv în cadrul însărcinărilor cu caracter general privind activitatea Partidului, VASILE LUCA mi-a predat o copie după raportul politic al Partidului către Komintern.-

Îmi aduc aminte de o informație pe care mi-a dat-o VASILE LUCA, privind directivele date de Partid, în vederea sindicalizării țăranilor.- Mi-a mai dat alte informații însă parțial nu pot să-mi aduc aminte de ele.-

ss.Turcu Nicolae.-

Intrebare către arestatul LUCA VASILE:

- TURCU NICOLAE a arătat toate însărcinările pe care le-ai executat din dispoziția lui?

Răspuns:

TURCU NICOLAE a vorbit despre unele însărcinări inexistente.- Din toate aceste însărcinări am primit numai aceea în legătură cu plecarea mea în Basarabia, pentru a aduce informații cu privire la inginerul SCHOR.- Cât privește copia raportului politic al Partidului către Komintern, despre care vorbește TURCU NICOLAE, într'adevăr l-am predat lui TURCU însă nu personal, ci prin agentul de legătură.-

TURCU NICOLAE nu vorbește despre faptul că după reîntoarcerea mea din Basarabia mi-a cerut să-l ajut în descoperirea tipografiei ilegale a Partidului.- Această discuție a avut loc la locuința lui MONY SCHON pe str.Antim nr.10.

I-am arătat cu această ocazie lui TURCU NICOLAE, că de urma tipografiei ilegale a Partidului s'ar putea da numai prin TECHARI GEORGESCU, care cunoaște tipografi comuniști și prin urmărirea acestora s'ar putea descoperi tipografia.- TURCU NICOLAE mi-a propus să-l conving pe TECHARI GEORGESCU ca să ajute la descoperirea tipografiei. I-am spus lui TURCU, că adresându-mă direct lui TECHARI în această problemă, mă voi demasca.- TURCU mi-a răspuns că acest lucru ca merge ușor

intrucât eu voi putea să-l conving pe TECHARI GEORGESCU.-
Din răspunsul lui TURCU am înțeles că TECHARI GEORGESCU nu
este curat în privința aceasta și că are legături cu Sigu-
ranța.-

Intrucât eu am ezitat TURCU mi-a propus să facem o
întâlnire comună cu TECHARI GEORGESCU și în acest caz el ar
avea nevoie numai de un singur agent de legătură pentru a
ține contactul cu amândoi.- După ce am fost de acord s'a ho-
tărât de mine și TURCU NICOLAE, să aibă loc această întâlnire
care trebuia organizată de TURCU NICOLAE prin legăturile pe
care le avea Siguranța cu TECHARI GEORGESCU.- Nu țin minte
cum a fost organizată în mod practic această întâlnire în-
cert este că am fost chemat de TECHARI GEORGESCU pe str. Mone-
tăriei și am intrat cu el într'o casă în cartierul Filantro-
pia.-

Această casă se găsea ori pela începutul Bd-ului Filan-
tropia de lângă Calea Victoriei, ori la capătul Bd-ului Filan-
tropiei lângă Depozitul Sanitar.-

In orice caz în jurul străzii Clucerului.-

La vre-o douăzeci de minute după intrarea noastră a
apărut și TURCU NICOLAE.-

ss. Vasile Luca.

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

D-ta confirmi cele spuse de VASILE LUCA cu privire la
tipografie și întâlnirea în trei?

Răspuns:

Recunosc cele spuse de VASILE LUCA, cu privire la dis-
cuțiile privitoare la tipografie și întâlnirea în trei, însă
nu pot da amănunte din cauză că nu mai țin minte în legă-
tură cu organizarea practică a acestei întâlniri.-

ss. Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Dacă este așa, atunci de ce prin declarația d-tale
din 25 Iunie 1953, ai retractat cele declarate în legătură cu
această problemă la confruntarea avută cu VASILE LUCA din
9 Iunie 1953 și nici cu ocazia acestei confruntări nu ai ară-
tat aceste fapte?

Răspuns:

După confruntarea avută cu VASILE LUCA la 9 Iunie 1953,
am retractat faptul că ar fi avut loc această întâlnire, deca-

rece nu mi-am adus aminte ca această întâlnire să fi avut loc.

In răspunsul meu de mai sus, deși am recunoscut acest fapt, totuși acuma revin asupra acestui răspuns și declar că întâlnirea în trei despre care vorbește VASILE LUCA, nu a avut loc.-

Discuțiile cu privire la tipografie într'adevăr au avut loc în care s'a vizat și persoana lui TEOHARI GEORGESCU, în sensul declarat de VASILE LUCA, adică:

Cu ocazia uneia din întâlnirile avute cu VASILE LUCA pe str. Antim nr. 10, i-am cerut relații despre existența tipografiei ilegale a P.C.R., la care dânsul mi-a comunicat că despre aceasta știe TEOHARI GEORGESCU, care cunoaște pe tipografi. Eu am luat act despre acest lucru și nu am discutat mai mult cu VASILE LUCA despre tipografie.-

ss. Turcu Nicolae.-

Intrebare:

- După ce VASILE LUCA ți-a dat indicații cu privire la modul cum s'ar putea ajunge la descoperirea tipografiei, ce măsuri ai luat d-ta?

Răspuns:

Am comunicat lui VINTILA IONESCU întreaga această discuție avută cu VASILE LUCA și mai departe nu știu ce a făcut VINTILA cu TEOHARI, însă știu că ulterior tipografia a fost descoperită.-

ss. Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Dece nici în declarația d-tale din 25 Iunie 1953, și nici cu ocazia prezentei confruntări, d-ta nu ai vorbit despre discuțiile purtate cu VASILE LUCA în legătură cu tipografia?

Răspuns:

Am omis să declar acest lucru atât cu ocazia declarației dată la 25 Iunie cât și la această confruntare, însă susțin că această discuție în legătură cu tipografia a avut loc între mine și VASILE LUCA așa cum am arătat mai sus.-

ss. Turcu Nicolae.

Intrebare:

La data discuției avute cu VASILE LUCA despre tipografie, d-ta știai că TEOHARI GEORGESCU este informatorul Siguranței?

././.

Răspuns:

Da știam că TECHARI GEORGESCU este informatorul Siguranței, lucru ce mi s'a comunicat de către ANTONESCU PRAVCU care era omul de legătură între VINTILA IONESCU și TECHARI GEORGESCU.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

D-ta ai vorbit ceva cu VASILE LUCA în cursul discuțiilor avute în legătură cu tipografia în sensul că TECHARI GEORGESCU ar avea legături cu Siguranța?

Răspuns:

Nu am spus cu această ocazie nimic din care VASILE LUCA ar fi putut să înțeleagă că TECHARI GEORGESCU este informatorul Siguranței.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

Dacă nu a avut loc această întâlnire în trei, atunci ce rost au mai avut discuțiile purtate de d-ta cu VASILE LUCA, despre TECHARI GEORGESCU?

Răspuns:

Discuția despre TECHARI a fost deschisă de VASILE LUCA. Rezultatul acestei discuții eu l-am arătat lui VINTILA IONESCU și astfel fiind este posibil ca prin ANTONESCU PRAVCU, care era omul de legătură, VINTILA IONESCU să-i fi dat dispozițiuni lui TECHARI GEORGESCU.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Precum ai auzit TURCU NICOLAE nu confirmă declarațiile d-tale în privința unei întâlniri în trei între TECHARI GEORGESCU, TURCU NICOLAE și d-ta.-

Poți să arăți d-ta alte fapte concrete și amănunte în privința împrejurărilor în care a avut loc și a decurs această întâlnire?

Răspuns:

Alte amănunte în legătură cu această întâlnire în afară de cele arătate de mine, cu ocazia confruntării mele cu TURCU NICOLAE din 9 Iunie 1953, nu pot să dau.-Tin să precizez însă faptul că în afară de cele ce a confirmat TURCU la acea confruntare el a declarat din proprie inițiativă faptul că a venit la această întâlnire cu o mașină și a fost introdus în casă de comisarul ANTONESCU PRAVCU.-Ulterior, adică după această

întelnire în trei eu nu am avut legătură personală directă cu TURCU NICOLAE ci numai printr'un agent de legătură, care precum îmi aduc aminte a fost chiar gazda casei unde a avut loc întâlnirea în trei.- Despre acest agent de legătură TURCU nu vorbește nimic.-

ss.Vasile Luca.

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- Acuma ți-ai adus aminte de această întâlnire?

Răspuns:

Nu îmi aduc aminte nici de întâlnire și nici nu am declarat la confruntarea din 9 Iunie 1953, faptul că am venit la întâlnire cu o mașină mică și că așa fi fost introdus în locuință de comisarul ANTONESCU PRAVCU.- Acest lucru l-am declarat după confruntare anchetatorului meu însă prin aceasta am făcut o afirmație nefondată.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Față de negarea d-tale ancheta redă textual pasajul respectiv din declarația făcută de d-ta la confruntarea din 9 Iunie 1953, în legătură cu această problemă:

"..am luat parte la ședința ce a avut loc într'o locuință din jurul depozitului sanitar militar și unde eu am venit cu o mașină mică și pe care am lăsat-o la o stațiune de mașini din apropierea locuinței de mai sus. Deasemenea arăt că la acea locuință am fost condus de comisarul ANTONESCU PRAVCU și care a rămas mai departe în mașină".-

Ce observații ai de făcut în legătură cu aceasta?

Răspuns:

Auzind pasajul din declarația mea din 9 Iunie, țin să arăt că, într'adevăr am umblat pe locurile acelea cu ANTONESCU PRAVCU având întâlniri cu informatorii, însă acest lucru nu s'a întâmplat cu ocazia întâlnirii în trei despre care vorbește LUCA VASILE.- Eu am făcut o confuzie când la confruntare am declarat că am venit cu ANTONESCU PRAVCU.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare:

- Intr'o declarație anterioară d-ta ai arătat că nu ai fost niciodată în cartierul depozitului sanitar.- Cum explic această contradicție cu cele ce ai arătat mai sus?

Răspuns:

Atunci când am declarat acest lucru nu mi-am adus aminte că am umblat cu ANTONESCU PRAVCU în acel cartier.- De acest lucru mi-am adus aminte numai cu ocazia confruntării din 9 Iunie 1953, adică precizez că am umblat cu ANTONESCU PRAVCU în acel cartier având întâlniri cu informatorii, dar această întâlnire în trei despre care vorbește VASILE LUCA, nu a avut loc.-

ss.Turcu Nicolae.

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- TURCU NICOLAE nici după explicațiile date de data nu confirmă cele declarate în privința întâlnirii în trei.-

Ce observații mai ai de făcut în legătură cu aceasta?

Răspuns:

Contrar celor declarate de TURCU su susțin și pe mai departe că întâlnirea în trei a avut loc întrucât în acel timp nu am avut legături cu altcineva din partea Siguranței afară de TURCU NICOLAE.-

TURCU NICOLAE confundă multe lucruri și evident că nu spune tot adevărul în această problemă.-

Intrucât el confirmă faptul că m'a luat în mașină împreună cu VINTILA IONESCU când m'a recrutat, că m'a trimis cu o însărcinare în Basarabia, discuțiile purtate în legătură cu tipografia unde a fost vorba și de TEOHARI GEORGESCU sunt probe evidente pentru dovedirea faptului că, cu el am avut legături în anul 1939 și ca atare această întâlnire în trei a avut loc.-

Dealtfel TURCU NICOLAE încă în 1933 cu ocazia anchetării mele de către el, a căutat să mă convingă să devin informatorul lui, desconspirând încă atunci în fața mea alți informatori pe care îi avea în mișcarea muncitorească, cum a fost de exemplu MARCEL PAUKER.- Cu aceasta vreau să documentez faptul că nici în cazul lui TEOHARI GEORGESCU nu a făcut excepție și a desconspirat în fața mea faptul că acesta este informatorul Siguranței, arătându-mi încă în 1933 dealtfel și alte metode de lucru ale Siguranței cu informatorii.-

ss.Vasile Luca

107

Intrebare către arestatul TURCU NICOLAE:

- Dacă mai ai de făcut vre-o observație în legătură cu cele declarate de VASILE LUCA?

Răspuns:

Nu îmi amintesc ca în timpul arestării lui VASILE LUCA din 1933 sau cu altă ocazie să-i fi destăinuit acestuia numele vreunui informator al Siguranței sau metodele întrebuințate cu informatorii.-

Agent de legătură între mine și LUCA VASILE nu am avut și dacă el susține că aceasta ar fi fost gazda casei unde a avut loc întâlnirea, atunci să spună cum îl cheamă.-
ss. Turcu Nicolae.-

Intrebare către arestatul VASILE LUCA:

- Arată d-ta numele agentului de legătură?

Răspuns:

Nu am cunoscut numele acestuia și am declarat în declarațiile anterioare că această persoană ar fi fost o rudă a lui TECHARI GEORGESCU, care era proprietarul casei sau putea să fi fost o altă persoană.-

ss. Vasile Luca.

Cele consemnate în procesul verbal de confruntare sunt trecute just și întocmai cum am declarat.-

Arestat: ss. Vasile Luca.

Arestat: ss. Turcu Nicolae.

Confruntarea a fost făcută de:

CAPTAN DE SECURITATE: ss. Mezei Gheorghe

" " ss. Socol Petre

LT. MAJOR DE SECURITATE ss. Mahler Viliam

LT. DE SECURITATE: ss. Pușcoci Gheorghe.-

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Incheiat azi 21 Decembrie 1953 intre arestatii Vasile Luca si Turcu Nicolae.

Confruntarea a inceput la ora 6

- " - s-a terminat la ora -

Intebare catre arestatul Luca Vasile:

Cine este persoana care ti se prezinta?

Raspuns:

- Persoana care mi se infatiseaza este fostul comisar sef de siguranta Turcu Nicolae.

Intebare catre arestatul Turcu Nicolae:

Ita ai auzit cele spuse de acest arestat?

Raspuns:

Ita am auzit.

Intebare catre arestatul Turcu Nicolae:

Cine este persoana care a vorbit acum si a pronun-
tat numele d-tale?

Raspuns:

Dupa voce cunosc ca este Teohari Georgescu fostul
ministru de interne.

Intebare: catre arestatul Turcu Nicolae:

Ita esti sigur, nu faci nica o confuzie?

Raspuns:

Nu fac nica o confuzie.

Intebare catre arestatul Vasile Luca:

Orata pe scurt cand si in ce imprejurari l-ai
cunoscut pe Turcu Nicolae si ce legaturi ai avut cu
acesta?

Semnatura,

Urmare:

Răspuns:

Pe Suceu Nicolae l-am cunoscut în anul 1933 cu
ocazia arestării mele în legătură cu evenimentele dela
Grivita, când am fost cercetat de el.

Întrebare către arestatul Suceu Nicolae

- Ai auzit și iuteles cele spuse de acest arestat și
dacă ești sigur de identitatea lui?

Răspuns:

Da, auzit și sunt sigur de identitatea lui.

Întrebare către arestatul Suceu Nicolae

Da l-ai arestat și cercetat pe Teohari ^{Mureșan} Georgescu
în legătură cu evenimentele dela Grivita din 1933.

Răspuns:

Da l-am cercetat pe Teohari Georgescu în anul
1933 în legătură cu evenimentele dela Grivita.

Întrebare către arestatul Suceu Nicolae

Arestatul cu care ești confruntat precum ai
auzit și da declarații că l-ai cercetat în legătură cu
evenimentele dela Grivita. Poști să îți dea și alte
amănunți cu privire la legăturile avute cu da?

Răspuns:

- Da, doresc să mi dea și alte explicații cu privire
la legăturile pe care le-a avut în continuare cu mine
ca să fiu mai bine identificat.

Întrebare către arestatul Luca Vasile ^{Mureșan}

Ortași deci da în continuare legăturile pe care
l-ai avut cu fostul comisar ref Suceu Nicolae?

Răspuns:

La procesul ce am avut în legătură cu evenimentele
dela Grivita, Suceu Nicolae a fost martorul acușării.
Ulterior în toamna anului 1939 când am fost eliberat din

Semnătura,

[Signature]

Urmare: inchisoare am intrat in legatura cu Surcu Nicolae care
impuneva ca fostul inspector general de siguranta Vasile
Ionescu ma luat in a masina cautand sa ma recu-
leze ca informator.

cu aceasta ocazie am acceptat propunerile ce
mi s'au facut si prietere altele am primit sarcina de la
Surcu Nicolae de a pleca in Basarabia pentru a
aduce unele informatii.

Intrebare catre arestatul Surcu Nicolae.

Daca ai auzit cele spuse de acest arestat si ce observatii
ai de facut?

Raspuns:

Am auzit cele spuse si astfel sunt in dubiu asupra
identitatii arestatului care a vorbit, intucit cele povestite
de el, nu s'au intamplat cu Teohari Georgescu si cu Vasile
Luca.

Intrebare catre arestatul Surcu Nicolae.

Intucit esti in dubiu cu privire la identitatea are-
statului cu care esti confruntat, doresti ca acesta sa ti
dea si alte detalii asupra persoanei sale?

Raspuns:

Da, doresc sa dea alte detalii si chiar sa mi spună
cum se numeste, ca sa stiu cu cine vorbesc, intucit
eu sunt orb si nu am posibilitatea de a-l recunoaste.

Astfel fiind aratandu-mi identitatea vai putea
sa mi reamintesc relatile noastre.

Intrebare catre arestatul Luca Vasile.

La cererea arestatului Surcu Nicolae ancheta iti
pune in vedere sa declari identitatea d'el!

Raspuns:

Sunt Vasile Luca.

Semnatura,

Urmare: Intrebare către arestatul Tureu Nicolae:

după ce arestatul în care esti confunat a dat unele detalii cu privire la legăturile sale avute cu d-ta și după ce și-a declarat și identitatea în fața d-tale dacă esti convins că acesta este Vasile Luca și în acest caz și dai semnamentele acestuia?

Răspuns:

- după ce arestatul în care sunt confunat și-a declarat identitatea sunt convins că acesta într-adevăr este Vasile Luca reamănuindu-mi ochii și vocea.

Semnamentele lui Vasile Luca sunt: statură mijhie, corp slab și ca semnamente are pe obraz niște cicatrice vechi.

~~Urmare~~
Intrebare către arestatul Tureu Nicolae:

La confruntarea d-tale din 9 Iunie 1953 cu Luca Vasile cât și în cursul anchetei anterioare, ai arătat că l-ai recrutat ca informator pe Luca Vasile.

Este adevărat acest lucru?

Răspuns:

- Da este adevărat faptul că l-am recrutat pe Luca Vasile ca informator și susțin declarațiile mele anterioare date în acest sens.

~~Urmare~~
Intrebare către arestatul Tureu Nicolae:

Legătura d-tale cu Luca Vasile ai menținut-o personal sau prin agent de legătură?

Răspuns:

- Legătura cu Luca Vasile am menținut-o tot timpul personal fără a folosi vreun agent de legătură.

~~Urmare~~
Intrebare către arestatul Tureu Nicolae:

Când, unde va-ți întâlnit cu Luca Vasile,

Semnătura,

Urmare: in cursul legaturilor ovule si piana cand au
continuat aceste legaturi?

Raspuns:

Prima intalnire cu Vasile Luca am avut in
capul strazii Drzig in anul 1939 data mai precisa nu mi
aduc aminte.

A doua intalnire a fost in str. Iserului colt cu
Bd. Poche in fata farmaciei "Sorori" intr-o seara
pe la orele 21 cand am venit cu masina cu Visbta-
Jonescu. Cu aceasta ocazie Vasile Luca a fost luat
in masina, am parat pe sos. Sancelui piana aproape
de padurea Pastekimau.

Alte intalniri in numar de 7 - piana la la te am
avut cu Vasile Luca, pe str. Antim pe strada iar a
singura data am intrat cu el si intr-o casa.

Una din aceste intalniri a mai avut loc pe o alta
strada de care momentan nu imi aduc aminte.

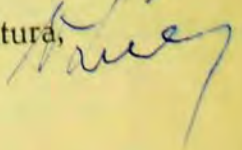
Aceste intalniri au durat piana la sfarsitul anu-
lui 1939, dupa care Luca nu a mai raspuns la nicio
intalnire si precum mi am informat prin informatorii
serviciului, seful de politie Munteanu I. Nicolske si
Banculescu am aflat ca a trecut in Bucovina si ca
acolo Luca Vorita ar fi fost numit ajutor de primar
in Bucovina Sovietica.

Intrebare cate arestari Vasile Luca:

- La intrebările ce i au fost puse, Surcu Nicolae
a aratat adevărul?

Raspuns:

- Surcu Nicolae a relatat adevărul numai in
parte. Faptul cum a relatat faptele si timpul nu
se potrivește cu realitatea. In primul rând a gresit

Semnatura,

Urmare: eu privire la data plecării mele din țară, întucât eu nu am plecat la sfârșitul anului 1939, ci am vrut să plec în aprilie 1940. Când am fost arestat la frontieră după la penitenciarul Cernăuți și eliberat în jumie 1940 cu scopul eliberării Bucovinei de Nord de către Armata Sovietică.

În corespunde numărul întâlnirilor arătate de Șuruc Nicolae pe st. Antim, întucât pe strada nu m'am întâlnit cu el existând pericolul deconspirării, întucât în această st. locuiau oamenii din mișcare.

Este adevărat însă că am avut circa trei întâlniri cu Șuruc Nicolae în locuința numitei Mary Schö'n din st. Antim nr. 10.

După reînțarcerarea mea din Basarabia unde am plecat din înțarcerarea lui Șuruc Nicolae am mai avut o întâlnire cu acesta tot la locuința mamei sale arătate în care oarecând am discutat modul de legătură în viitor.

După această întâlnire m'am întâlnit încă odată cu Șuruc Nicolae și cu Teohari Georgescu în trei străzi casa din jurul pieței Victoriei.

După această întâlnire în trei alte întâlniri personale cu Șuruc Nicolae nu am avut. Legătura între mine și Șuruc Nicolae a fost menținută în continuare printr-un agent de legătură.

Întrebare câte arestatul Șuruc Nicolae:

Ce sarcini concrete a primit Luca Vasile de la st. în timpul acestor întâlniri și ce informații li-a dat el în îndeplinirea acestor sarcini.

Răspuns:

Luca Vasile a primit de la mine sarcina de a mă

Semnătura,

Urmare

Urmare: informa in mod permanent despre activitatea
Partidului, in special in legatura cu Sindicatele Unitare. 131

Astfel i-am cerut sa-mi dea un tabel nominal al
membrilor din conducerea Sindicatatelor Unitare, activitatea
sindicatelor in legatura cu faranimea. L-am insarcinat
sa plece in Basarabia si sa aduca de acolo informatii cu
privire la activitatea factionistai desfasurata de inginerul
Schor si concubina lui, in contra c.c. al P.C.R.

Afară de aceste insăruinări concrete i-am cerut să
mă informeze despre tot ce a ce este in legatura cu
activitatea P.C.R.

In urma acestor insăruinări Luca Vasile mi-a predat
un tabel cu numele membrilor din conducerea Sindicatelor
unitare, mi-a adus informatii din Basarabia despre activitatea
inginerului Schor arătând ca nu este vorba de o actiune
periculoasa folai de conducerea Partidului.

Si in proprie initiativa respective in cadrul insăru-
nărilor cu caracter general privind activitatea Partidului
Vasile Luca mi-a predat o copie după raportul politic
al Partidului către Comintern.

Imi aduc aminte de a informație pe care mi-a dat
Vasile Luca privind directivele date de Partid în vederea
sindicalizării faranitor. Mi-a mai dat alte informatii însă
parțial nu pot să-mi aduc aminte de ele.

Intrebare: câte arestatul Luca Vasile ~~vorbea~~
- Turcu Nicolae a arătat toate insăruinările
pe care le ai executat din dispoziția lui?

Răspuns:

Turcu Nicolae a vorbit despre unele insăruinări
inexistente. Din toate aceste insăruinări am primit numai
aceia in legatura cu plecarea mea in Basarabia pentru

Semnătura

Urmare: a aduce informatii cu privire la inginerul Ioh. I.

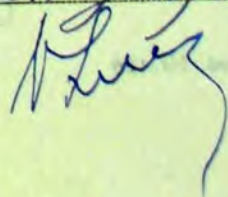
Cat priveste copia raportului politic al Partidului com. Romania despre care vorbeste Turcu Nicolae, intode- voi l-am predat lui Turcu insa nu personal ci prin agentul de legatura.

Turcu Nicolae nu vorbeste despre faptul ca dupa reabilitarea mea din Basarabia, mi-a cerut ca sa-l ajut in descoperirea tipografiei ilegale a Partidului. Aceasta discutie a avut loc la domiciliul lui hony Ioh. I. pe Str. Antim H. 10.

Am aratat cu aceasta ocazie lui Turcu H. ca de urma tipografiei ilegale a Partidului s-ar putea da numai prin Teohari Georgescu, care urmaseste ti- pografii comunisti si prin vanarea acestora s-ar putea descoperi tipografia. Turcu H. mi-a propus sa-l conving pe Teohari Georgescu ca sa ajute la descoperirea tipografiei. I-am spus lui Turcu, ca adresându-mă direct lui Teohari in aceasta problema, mă voi de- masca. Turcu mi-a raspuns ca acest lucru va merge ușor intrucât eu mai putea sa-l conving pe Teohari Georgescu. Din raspunsul lui Turcu am inteles ca Teohari Georgescu nu este urcat in privinta aceasta si ca are legaturii cu siguranta.

Intrucât eu am epitat Turcu mi-a propus sa facem o intalnire comună cu Teohari Georgescu si in acest caz el ar avea nevoie, numai de un singur agent de legatura pentru a tine contactul cu amândoi. După ce am fost de acord sa hotărât de mine si Turcu Nicolae sa aiba la aceasta intalnire care trebuia organizată de Turcu H. prin lega- ture pe care le avea siguranta cu Teohari Georgescu.

Semnătura,

Urmare: Nu tin miata cum a fost organizata in mod 132
practic aceasta intalnire insa cert este ca eu am fost
chemat de Teohari Georgescu pe str. Monetarii si am
intalnit cu el intr-o casa in cartierul Filantropia.

Deoarece casa se gasea ori pe la inceputul
Bulei Filantropia de lungi calea Victoriei, ori la
capatul Bulei Filantropia langa depozitul sanitar.

In orice caz in jurul strazii Clucerului
la vremea danajiei de minute depointarea noastra
a aparut si Turcu Nicolae.

Intrebare catre arestatul Turcu Nicolae:

Iti confirmi cele spuse de Vasile Luca, cu pri-
vire la tipografie si intalnirea in trei?

Raspuns:

- Recunoase cele spuse de Vasile Luca cu privire
la discutile privitoare la tipografie, si intalnirea
in trei insa nu pot da amanunte din cauza ca nu
mai tin miata in legatura cu organizarea practica
a acestei intalniri.

Intrebare catre Turcu Nicolae:

Daca este asa atunci de ce prin declaratia
dela dnu 25 Iunie 1933 ai retractat cele declarate in
legatura cu aceasta problema la confruntarea
avuta cu V. Luca dnu 9 Iunie 1933 si nici in rapo-
rtul acestei confruntari nu ai aratat aceste fapte?

Raspuns:

- După confruntarea avuta cu Luca la 9 Iunie 1933
am retractat faptul ca eu si-am avut la aceasta intol-
nire deoarece nu mi-am adus aminte ca aceasta
intalnire sa fi avut loc.

In raspunsul meu de mai sus desi am recunoscut

Semnatura,

Urmare: acest fapt totuși nu mă revin asupra acestui
răspuns și declar că întâlnirea în trei despre care
reveste Verile Luca nu a avut loc.

Discuțiile cu privire la tipografie întâmplător
au avut loc în care sta vizat și persoana lui Teohari
în sensul declarat de Verile Luca, adică:

Cu ocazia unei din întâlnirile avute cu V. Luca
pe Str. Antim Str. Ia. i-am cerut relații despre existența
tipografiei ilegale a P.C.R., la care din sursele mi-a comu-
nicat că despre această sta Teohari Georgescu care
cunoaște pe tipografi. Eu am luat notă despre acest
lucru și nu am discutat mai mult cu V. Luca, despre
tipografie.

Întrebare către orăstăul Iureu Nicolae:

- După ce Verile Luca ține a dat indicații cu privire
la modul cum s-ar putea ajunge la descoperirea
tipografiei ce măsuri ai luat etc.?

Răspuns:

- Am comunicat lui Vintilă Ionescu în cea pe
această discuție avută cu Verile Luca și mai departe
nu știu ce a făcut Vintilă cu Teohari însă știu că
ulterior tipografia a fost descoperită.

Întrebare către orăstăul Iureu Nicolae:

- De ce nici în declarația d-tă din 25 Iunie 1983
și nici în rapoartă preputeră confunțării d-tă nu ai vorbit
despre discuțiile purtate cu Verile Luca și legătura
cu tipografia?

Răspuns:

- Am omis să declar acest lucru atât în rapoartă
declarației d-tă la 25 Iunie cât și în această confunțare
într-o susțină în această discuție în legătura cu tipogra-

Semnătura

I. Iureu

Urmare: Da a avut loc intalnirea si Vasile Luca era cum am aratat mai sus.

133

Intrebare catre crestutul Turcu Nicolae:

La data discutiei avute cu Vasile Luca despre tipografia, Da stiam ca Teohari Georgescu este informativul sigurantei?

Raspuns:

Da stiam ca Teohari Georgescu este informativul sigurantei, lucru ce mi l-a comunicat de catre Antonescu Praveu, care era omul de legatura intre Vistitiu Ionescu si Teohari Georgescu.

Intrebare catre crestutul Turcu Nicolae:

Da ai vorbit ceva cu Vasile Luca in cursul discutiilor avute in legatura cu tipografia in sensul ca Teohari Georgescu or avea legatura cu siguranta?

Raspuns:

Nu am spus cu aceasta ocazie nimic din care Vasile Luca a putut sa inteleaga ca Teohari Georgescu este informativul sigurantei.

Intrebare catre crestutul Turcu Nicolae:

Daci nu a avut loc aceasta intalnire in trei, atunci ce rost au mai avut discutiile purtate de Da cu Vasile Luca despre Teohari Georgescu?

Raspuns:

- Discutia despre Teohari a fost deschisa de Vasile Luca. Rezultatul acestei discutii ce l-am aratat lui Vistitiu Ionescu si astfel fiind este posibil ca prin Antonescu Praveu, care era omul de legatura, Vistitiu Ionescu sa fi dat dispozitivul lui Teohari Georgescu.

Intrebare catre crestutul Luca Vasile:

Semnatura

Urmare: Precum ai auzit Turcu Nicolae nu confirmă
declarațiile d-tale în privința unei întâlniri între
Teodoru Georgescu, Turcu Nicolae și d-ta.

Dați să arăți d-ta alte fapte concrete și
amănunțe în privința împrejurărilor în care s'ovest
la și a decurs acestei întâlniri?

Răspuns:

- Alte amănunțe în legătură cu această întâlnire
în afara de cele arătate de mine cu ocazia confunță-
rii mele cu Turcu Nicolae din 9 Iunie 1953 nu pot să
dau. În să prezentez însă faptul că în afara de
cele ce a confirmat Turcu la aceeași confunțare
el a declarat din proprie inițiativă faptul că
a venit la această întâlnire cu o mașină și a
fost introdus în casă de comisarul Antonescu
Draven. Ulterior adică după această întâlnire
între eu nu am avut legătură personală directă
cu Turcu Nicolae și numai printr-un agent de
legătură care precum îmi aduc aminte a fost
chiar gazda casei unde a avut loc întâlnirea
între ~~eu~~ și acest agent de legătură Turcu
nu vorbește nimic.

Întrebare: câte creștutul Turcu Nicolae.

- Cumva și ai adus aminte de această
întâlnire?

Răspuns:

Eu îmi aduc aminte nici de întâlnire și nici
nu am declarat la confunțarea din 9 Iunie 1953
faptul că am venit la întâlnire cu o mașină
mică și că ea s'fi fost introdus în locuința
de comisarul Antonescu Draven. Acest lucru

Semnătura

Muraru

Urmare: L'am declarat depa' confutare anchetatorului
meu inai' p'ia aceasta am ficut o afirmatie ne- 134
fundatai' Muraru

Intebare catre orestatul Sursei Nicolae:

Sala de negarea d'le ancheta reda' textual
paragul respectiv dui declaratia d'le ficuti la
confutarea dui 9 iunie 1953 in legatura cu
aceasta problema:

....." am luat parte la sedinta ce a avut
loc inia locuinta' din jurul depozitulu'
sonitai militar si unde eu am venit cu
o masina mica si pe care am lasat-o
la o statie de masini din apropierea
locuintei de mai sus, dessemenea oroi
ei la acea locuinta' am fost
condus de comisarul Antonescu
Pravce, si vore a r'inas mai departe
in masina."

- Ce observatii ai de ficut in legatura cu aceasta?

Raspuns:

Avind paragul din declaratia mea dui 9
iunie, tin sa arat ca, intradevor am umbat pe
banii acelu cu Antonescu Pravce avind intol-
riti cu informatiile ino acest lucru nu sta intam-
plet cu ocazia intalnirii in trei desme care vorbeste
Luca Vasile. Eu am ficut o copie c'nsol
la confutare am declarat ca' am venit cu
Antonescu Pravce.

Muraru

Intebare catre orestatul Sursei Nicolae:

Inia declaratiei anterioarai d'le ai aratat ca'

Semnatura,

Urmare: nu ai fost nici o data in cartiul depozitului
sanitar. Cum explici aceasta contrazicere, cu cele
ce ai aratat mai sus?

Răspuns:

Otuni când am declarat acest lucru nu mi-am
adus aminte că am umblat cu Antoneseu Proavu în
oal cartier. De acest lucru mi-am adus aminte
numai cu ocazia confunării din 9 Iunie 1953, adică
precizez că am umblat cu Antoneseu Proavu în
oal cartier ocazia instalării în informatorii, dar
această instalare în trei despre care vorbește
Vasile Luca nu a avut loc.

Intrebare: câte orestatul Luca Vasile:

Surse Nicolae nu după explicabile date
de data nu confirmă cele declarate în privința
instalării în trei.

Pe observații mai ai de făcut în legătură
cu aceasta?

Răspuns:

Contar celor declarate de Surse eu susțin și pe
mai departe că intolmirea în trei a avut loc într-
tot în acel timp nu am avut legături cu elicineva
din partea figuranței afării de Surse Nicolae.

Surse Nicolae confundă multe lucruri
și evident că nu spune tot adevărul în această
problemă.

Intucât el confirmă faptul că ma luat în
mașină împreună cu Vintilă Șerescu când ma reculeț,
că ma trimis cu o mașină în Basarabia, disu-
lib portate în legături cu tipografia unde a
fost rola și de scrieri gergesce sunt

Semnătura,

Lucy

Urmare: probe evidente pentru dovedirea faptului 135
ca, cu el au avut legaturi in anul 1933 si ca oare
aceasta intalnire in trei a avut loc.

Dealtfel Turcu H. inca in 1933 in rapia arestarii
mele de catre el a vandat si mai unvinge si
devia informativul lui desconspirand inca atunci
in fata mea alti informatori pe care ii avea in
miscarea muncitoreasca cum a fost de exemplu
Marcel Pauker. In aceasta vreme si documentez
faptul ca nici in cazul lui Teodor Georgescu
nu a fost exceptie si a desconspirat in fata
mea faptul ca acesta este informativul sigurantei,
aratandu-mi inca in 1933 de altfel si alte metode
de lucru a sigurantei cu informatorii.

Intrebare catre arestatul Turcu Nicolae

Joaca mai ori de front vrea observatie in
legatura cu cele declarate de Vasile?

Raspuns:

Hu imi amintesc ca in timpul arestarii lui Vasile
Luca din 1933 sau in alta vizita si fi destainuit
ocustura numelor unuia informativ al sigurantei sau
metodele intrebuintate cu informatorii.

Agenti de legatura in te mine si Luca Vasile nu
am avut si daca el stia sau aceasta
ex fi fost garda cu care vade a avut loc intalnirea
atunci si spune cum il cheama.

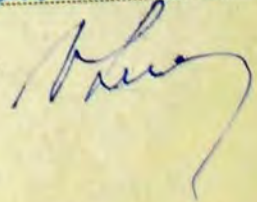
Intrebare catre arestatul Vasile Luca

Prati de numele agentului de legatura?

Raspuns:

Hu am unscut numele ocustura si am

Semnatura,

Urmare: ardat in declaratiile anterioare, in acestai
persoana or fi fost o rudă a lui Teshari
Gergesuu, care era proprietarul casei sau putea
sa fi fost a altii persoanei.

Cele consemnate in procesul verbal de
confruntare sunt reale just d. intocmai cum
am declarat.

Arestat.

VASILE LUGA

Ardat.

Tureu Nicolae.

Chiriac

Confruntarea a fost făcută de:

cpt. de securitate Mejeri Sh. - *Mejeri*

cpt. " " - *Mejeri*

li maj. " " - *Mejeri*

li de " " - *Mejeri*

Sacal beba - *Sacal*

Stahles Vitianu - *Stahles*

Tasuc Sh. - *Tasuc*

Semnătura,

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Inchelat astazi 1. septembrie 1954 Buc. Intre arestați
LUCA VASILE și TURCU NICOLAE.

Confruntarea a început la ora 9
" s-a terminat la ora 13.

Intrebare: pentru LUCA VASILE
Cine este persoana ce ți se prezintă?

Răspuns:
Persoana care mi se prezintă este TURCU NICOLAE ,
fost comisar șef de siguranță.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE.
D-ți ai auzit cele spuse de persoana cu care ești
confruntat?

Răspuns: Da! am auzit. Persoana cu care sunt confrun-
tat, a spus că eu sunt TURCU NICOLAE fost comisar șef de
Siguranță.

ss/TURCU NICOLAE

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE
După voce recunoști persoana cu care ești confruntat?

Răspuns:
Da îl recunosc este LUCA VASILE fost ministru de Finan-
țe.

ss/TURCU NICOLAE

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE
Ești sigur că persoana care a vorbit este LUCA VASILE?

Răspuns:
Da, sunt sigur intrucit îl cunosc după voce.

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE
Înțelegi de ce ți se pune aceasta intrebare?

Răspuns:
Înțeleg întrebarea anchetei, intrucit poate să fie
și altă persoana cu numele de LUCA VASILE, însa precizeze

anchetei că persoana care a vorbit este identic cu acel
LUCA VASILE pe care l-am avut eu în anchetă.

ss/TURCU NICOLAE

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE

Afară de vocea lui pe altă cale nu poți să-ți stabili
identitatea?

Răspuns:

Nu! Intrucît sunt fără vedere.

ss/TURCU NICOLAE

Intrebare: pentru LUCA VASILE

Arată d-ta dacă TURCU NICOLAE a stabilit identitatea
d-tale?

Răspuns:

TURCU NICOLAE a stabilit intradevăr identitatea mea,
intrucît eu sunt LUCA VASILE și am fost cercetat de TURCU
NICOLAE.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE.

În cursul anchetei și în prezenta confruntare ai
declarat că în timp ce ai activat la Dir. G-rală a
Siguranței, l-ai anchetat pe LUCA VASILE.

Vorbește d-ta despre acest lucru.

Răspuns:

Pe la sfîrșitul anului 1953, după cum țin minte în
luna august, adică după evenimentele petrecute la C.F.R.
LUCA VASILE a fost arestat de organele mele care îl aveau
în supraveghere și a fost adus la siguranță cu un vast
material de propagandă comunistă compus din materiale și
broșuri. Adus la Siguranță, LUCA VASILE a fost luat în cer-
cetare de către mine. El a fost cercetat în primul rînd în
legătură cu materialul lui ce s-a găsit asupra lui.

Cu ocazia cercetării eu am făcut o incursie și
asupra evenimentelor de la Grivița, intrucît știam că a fost
condamnat în lipsă la 20 de ani.

În cursul interogatoriului, LUCA VASILE a dat
declarații amănunțite cu privire la mișcarea C.F.R.-istă
și cu privire la activitatea Partidului Comunist Român.

Aceste relațiuni date de LUCA VASILE au fost consem-

nate de mine într-un proces verbal, pe care Luca Vasile a refuzat să-i semneze, spunind că-l oprise regulile de conspirație comunistă, adică într-un cuvânt, mi-a dat relații ample însă nu a vrut să le iscălească.

Acest refuz de semnare l-am consemnat în acel proces verbal.

Declarațiile făcute de LUCA VASILE, au fost date fără constrângere sau amenințare, în cadrul unor discuții ce s-ar putea numi chiar amicale. În timpul acestor discuții, l-am servit pe LUCA VASILE cu țigări și cu câteva cafeleuțe.

Văzind că LUCA VASILE este dispus să vorbească dându-mi o serie de informații, unele cunoscute altele necunoscute de mine, l-am făcut propunerea să-mi devină informator intrucit va fi bine plătit și nu va mai fi trimis în judecată. LUCA VASILE mi-a răspuns că asta nu se poate însă mi-a promis că va avea în vedere propunerile mele la eliberarea sa din închisoare, când va căuta să i-a legătură cu mine.

După terminarea acestor discuții, în timp de 24 de ore l-am întocmit dosarul și l-am trimis în judecată la Tribunalul Militar București, unde a fost condamnat la 10 ani.

ss/TURCU NICOLAE

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

Ce-ai de spus în legătură cu cele declarate de martorul TURCU NICOLAE.

Răspuns:

În legătură cu declarația lui TURCU NICOLAE, am de făcut următoarele observații. Este adevărat că fiind condamnat la 20 de ani muncă silnică în lipsă în procesul C.F.R.-iștilor, siguranța descoperind locuința mea la sfârșitul lunii august 1933, m-a arestat. Este un neadevăr faptul că cu această ocazie s-ar fi găsit asupra mea un material vast de manifeste și broșuri comuniste. Nu s-a găsit asupra mea și nici la locuința mea nici un fel de material, intrucit aceasta contravenea regulilor conspirației, mai ales după ce am fost condamnat la 20 de ani și eram urmărit de siguranță.

Arestarea mea s-a produs dimineata devreme și am fost dus la Siguranța Generală fiind întâmpinat de TURCU NICOLAE, care știa deja cine sunt intrucit mi-a spus:

. / .

"Eih ce faci acum. Ai 20 de ani muncă silnică" I-am răspuns că după 20 de ani, am și uitat regimul capitalist! La aceasta TURCU mi-a spus: "Ai curaj dacă vorbești așa". Feste citeva zile am fost scos la anchetă la TURCU NICOLAE.

Cu această ocazie el a scos niște lucrări despre mișcarea comunistă în care se spunea că aceasta este o nouă religie și m-a antrenat în discuție. I-am combătut, spunându-i că, comunismul este o mișcare social-economică, politică. În continuare TURCU a spus că, pentru uciderea muncitorilor greviști dela Grivița se face vinovat F.C.R. I-am replicat că greva dela Grivița a fost o mișcare de revendicări economice și am condamnat reprimirea în sânge a mișcării muncitorilor pentru pâine. În timpul celor două săptămâni cât am stat la siguranță. TURCU NICOLAE mă scotea la anchetă todeauna seara și singur. În timpul anchetei el s-a purtat cu mine civilizată și aceasta sub influența companiei deslănțuite în contra bătailor practice la siguranță și împotriva arestării mele.

M-a servit cu țigări și cafea. Propriuzi el nu a făcut o anchetă obișnuită ci căuta să mă antreneze în discuții ca să fac astfel declarații. Discuțiile purtate au avut un caracter politico-economico-social în care TURCU NICOLAE își susținea tezele lui, iar eu tezele mele respingând acuzațiile făcute de el, că mișcarea sindicală ar fi o mișcare comunistă și că greva dela Grivița ar fi fost provocată din afară de Internaționala comunistă, etc. TURCU NICOLAE m-a rugat ca pentru complectarea cunoștințelor sale, să-i arăt care este diferența între mișcarea sindicală și cea comunistă. I-am arătat că mișcarea sindicală nu este identică cu mișcarea comunistă, i-am vorbit despre democrația muncitorească în sindicate, despre antanomia sindicatelor etc. M-a întrebat cine conduce Consiliul Sindical, i-am răspuns că eu. Când s-a interesat și de alte persoane, i-am răspuns: "până aici" refuzând să-i spun alte nume.

M-a întrebat cine este tehnica prin care se scot manifestele și alte instrucțiuni.

I-am răspuns că cu aceasta se ocupă un frate de-al meu fără să-i spun numele. TURCU NICOLAE, a început să mă

impresioneze cu condamnarea mea , făcându-mi propuneri că mă scapă, dacă voi accepta să-i devin informator. I-am răspuns că noi nu avem încredere reciprocă, că siguranța vrea să trădeze mișcarea și pe urmă tot să fiu condamnat.

Ca să mă convingă., TURCU NICOLAE a început să-mi vorbească de o serie de metode ale siguranței, arătându-mi cum lucrează ei cu agenții informatorii ca ei să nu fie descoperiți de mișcare, spunându-mi ca siguranța are oameni în mișcare mai mari ca mine, amintindu-mi numele lui MARCEL PAUKER.

I-am răspuns lui TURCU NICOLAE, că chiar dacă aș vrea să mă pună în libertate, aceasta nu se poate, deoarece mișcarea m-ar descoperi și nu vre-au să scap pe această cale ca să fiu demascat.

M-am antrenat în această discuție ca TURCU să nu aibă o atitudine duscănoasă față de mine și să aflu și eu metodele siguranței. După ce i-am dat informații în legătură cu fratele meu am luat măști ca el să fie schimbat dela tehnica. La spusele mele TURCU NICOLAE mi-a răspuns că el nu mă pune în libertate în așa fel ca să fiu demascat ci el va face o înscenare făcându-mă scăpat și că face chiar 6 luni închisoare pentru că m-a scapat.

I-am spus lui TURCU că înainte de a-i da un răspuns definitiv, vreau să mă consfătuiesc cu soția. TURCU NICOLAE mi-a acordat un vorbitor cu soția mea, cu care ocazie i-am spus dînsei că, Siguranța ce-mi propune și că eu voi refuza aceasta. I-am spus dînsei că probabil după refuzul meu voi fi torturat și dacă pînă a doua zi nu voi fi trimis la Consiliul de Război, mișcarea să înceapă o campanie pentru scoaterea mea dela Siguranță. Seara am fost scos din nou de TURCU NICOLAE, fiind prezentă și o fată tînără, despre care TURCU spunea că este fata lui. I-am spus lui TURCU categoric că eu nu trădez mișcarea și am cerut să fiu trimis la Consiliul de Război.

A doua zi într-adevăr am fost trimis la Consiliul de Război și înainte de plecare, TURCU NICOLAE mi-a spus să mă mai răsăgîndesc. I-am răspuns că în acest caz îi voi comunica acest lucru prin soția mea.

Țin să mai arăt că în timpul anchetei TURCU nu a dresat în fața mea nici un proces verbal ci a luat numai note. El nu mi-a prezentat pentru semnare niciun proces verbal, astfel că el puntea să întocmească procesul verbal și fără mine, întrucât eu în general am refuzat de a scrie și de a da declarații

Întrebare: pentru TURCU NICOLAE.

D-at confirma cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns:

Țin mențin declarația că LUCA VASILE în 1933 a fost arestat cu întregul material de propagandă comunistă și mașini de scris, consemnate într-un proces verbal de descindere dresat de un alt organ de siguranță din serviciul condus de mine.

Acest material consta îndeosebi din câteva mii de exemplare din broșura "Toua ofensivă C.F.R.-istă" despre care mi-a spus că el este autorul.

În această broșură s-a demascat întreaga activitate a P.C.R.-ului cu greva dela Grivița. În afară de aceasta broșură s-au găsit mii de manifeste pe foi volante privind mișcarea sindicală și instrucțiunile cu privire la modul de activare a sindicatelor. În afară de acestea mai erau 3 sau 4 mașini de scris.

Despre manifestele care în majoritatea lor erau scrise în limba maghiară, LUCA VASILE mi-a spus că sunt destinate pentru mișcarea sindicală din Ardeal.

Declarațiile date de LUCA VASILE în timpul anchetei le-am consemnat în proces verbal pe care dînsul l-a refuzat să-l semneze. În legătură cu aceasta am fost citat la Tribunalul Militar din Brașov pentru a confirma acest fapt.

După ce am susținut în fața Tribunalului Militar din Brașov că cele cuprinse în procesul verbal dresat de mine, corespund întocmai cu declarațiile lui LUCA VASILE făcute în timpul anchetei, LUCA VASILE a recunoscut și confirmat tot materialul consemnat în acel proces verbal, LUCA VASILE nu recunoaște faptul că el mi-a promis că după eliberarea va sta de vorbă cu mine în privința angajării sale ca informator. Eu țin mențin în totul declarația mea în acest sens.

In restul problemelor eu confirm cele declarate de LUCA VASILE.

ss/TURCU NICOLAE

Intrebare: pentru LUCA VASILE.

Ce mai ai de spus in legatură cu observațiile lui TURCU NICOLAE.

Răspuns:

Sustin și pe mai departe faptul că la arestarea mea nu s-a găsit asupra mea niciun material. Despre broșura intitulată "Nouă ofensivă C.F.R.-istă" nici nu am cunosțință.

In fața Tribunalului Militar din Brașov și nici la București eu nu am confirmat cele cuprinse în procesul verbal dresat de TURCU NICOLAE și nici nu s-a pus in discuții faptul că eu am refuzat să semnez declarațiile mele date la Siguranță.

ss/VASILE LUCA.

Intrebare: pentru LUCA VASILE

Dacă dorești să-i pui vreo întrebare lui TURCU NICOLAE

Răspuns:

Rog ancheta, ca TURCU NICOLAE să rpsundă la următoarea întrebarea

1. Pe ce stradă se afla locuința mea unde am fost arestat in 1933.

2. Cum proceda siguranța atunci când cu ocazia arestării găsea la locuința persoanei respective, material compromițător".

ss/LUCA VASILE

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE

Ai auzit întrebarea lui LUCA VASILE. Răspunde deci la această întrebare.

Răspuns:

La întrebarea lui LUCA VASILE răspuns: 1. Nu-mi aduc aminte unde a fost arestat LUCA VASILE, intrucît arestarea a fost efectuară de organele mele de teren. cred comisarul șef STELIAN ION și 2 cu ocazia descinderilor, dacă s-a găsit material compromițător, acest lucru a fost consemnat in procesul verbal fie la fața locului, fie la siguranță. In procesele verbale se menționa numele tuturilor

organelor de siguranță care erau de față și care apoi
contrasemnav. Nu se chemau martori din afară. Pe materialul
găsit se obișnuia să semneze și cei arestat, că "acest materi
al s-a găsit asupra lui, însă în cazul lui LUCA VASILE nu s-a
procedat așa, fiind vorba de un material foarte bogat.

Intrebare: pentru TURCU NICOLAE ss/TURCU N.

Dacă ai de pus vre-o întrebare lui LUCA VASILE .

Răspuns:

Nu am de pus nici-o întrebare.

ss/TURCU NICOLAE

Cele consemnate în procesul verbal de confruntare
sunt trecute just și întocmai cum am declarat.

Confruntarea a fost făcută de: ss/VASILE LUVA

Maior: Mezei Gh.

ss/TURCU NICOLAE

Lt. Maj. Mahle W.

Slt. IFandopol Constatin.

IG/ 3 ex.

Proces Verbal de Confruntare
 incheiat astazi 11 Septembrie 1954 - Buc.
 Intre arestatii: LUCA VASILE si TURCU NICOLAE

Confruntarea a inceput la ora 9
 —"— s'a terminat —"— 13

Intrebare pentru LUCA VASILE
 Cine este persoana ce ti se prezinta?

Raspuns: Persoana care mi se prezinta
 este TURCU NICOLAE, fost comisar sef de siguranta.

Intrebare pentru TURCU NICOLAE
 D-ta ai auzit cele spuse de persoana cu care
 esti confruntat?

Raspuns: Da! Am auzit. Persoana cu care
 sunt confruntat a spus ca eu sunt TURCU
 NICOLAE fost comisar sef de siguranta.

Intrebare pentru TURCU NICOLAE
 Dupa voce recunosti persoana cu care esti con-
 fruntat?

Raspuns: Da, il recunosc este LUCA VASILE
 fost ministru de Finante.

Intrebare pentru TURCU NICOLAE
 Esti sigur ca persoana care a vorbit, este
 LUCA VASILE?

Raspuns: Da, sunt sigur intenciat il cunosc

Semnatura

Urmare: după voce.

Întrebare: pentru TURCU NICOLAE

Întelegi de ce ti se pune această întrebare?

Răspuns: Înteleg întrebarea anchetei, întrucât poate să fie și altă persoană cu numele de LUCA VASILE, însă precizez anchetei că persoana care a vorbit este identică cu acel LUCA VASILE pe care l-am avut eu în anchetă.

Întrebare: pentru ^{Muraru} TURCU NICOLAE

Afară de vocea lui, pe altă cale nu poți să-i stabilești identitatea?

Răspuns: Nu! Întrucât sunt fără vedere.

Întrebare pentru LUCA VASILE

Arată-mi dacă TURCU NICOLAE a stabilit identitatea ta?

Răspuns: TURCU NICOLAE a stabilit într-adevăr identitatea mea, întrucât eu sunt LUCA VASILE și am fost cercetat de TURCU NICOLAE.

Întrebare pentru TURCU NICOLAE.

În cursul anchetei și în prezenta conferințelor ai declarat că, în timp ce ai activat la Bir. G-rotă a Siguranței, l-ai anchetat pe LUCA VASILE.

Vorbește-mi despre acest lucru.

Răspuns: Pe la sfârșitul anului 1933, după cum ții minte în luna August, adică după evenimentele petrecute la CFR, LUCA

Semnătura,

Muraru

Urmare: VASILE a fost arestat de organele mele care îl aveau în supraveghere, și a fost adus la Siguranță cu un vast material de propagandă comunistă compus din materiale și broșuri. Adus la Siguranță, LUCA VASILE a fost luat în cercetare de către mine. El a fost cercetat în primul rând în legătură cu materialul ce s'a găsit asupra lui.

Cu ocazia cercetării eu am făcut o incursie și asupra evenimentelor dela Givrita, întrucât știam că a fost condamnat în lipsă la 20 de ani.

În cursul interogatoriului, LUCA VASILE a dat declarații amănunțite cu privire la mișcarea CER-istă și cu privire la activitatea Partidului Comunist Român.

Aceste ~~de~~ relațiuni date de LUCA VASILE au fost consemnate de mine într'un proces verbal, pe care LUCA VASILE a refuzat să-l semneze, spunând că-l opresc regulile de conspirație comunistă, adică într'un uriaș, mi-a dat relații ample însă nu a vrut să le iscătească.

Acest refuz de semnare l-am consemnat în acel proces verbal.

ectaf cu
simțăm
men,
Mureșan

Declarațiile făcute de LUCA VASILE au fost date fără constrângere sau amenințare, în cadrul unor discuții ce s'ar putea numi chiar amicale. În timpul acestor discuții, l-am servit pe LUCA VASILE cu țigări și cu câteva cafele.

Semnatura,
Mureșan

Urmare: văzând că, LUCA VASILE este dispus să vorbească dându-mi o serie de informații, unele cunoscute altele necunoscute de mine, iam făcut propunerea să-mi devină informator, întrucât va fi bine plătit și nu va mai fi ținut în judecată.

LUCA VASILE mi-a răspuns că asta nu se poate însă mi-a promis că va avea în vedere propunerile mele la eliberarea sa din închisoare, când va căuta să ia legătura cu mine.

După terminarea acestor discuții, în timp de 24 de ore iam întocmit dosarul și l-am ținut în judecată, la Tribunalul Militar București, unde a fost condamnat 10 ani.

Întrebare pt. LUCA VASILE

Ce-ai de spus în legătură cu cele declarate de martorul TURCU NICOLAE.

Răspuns: În legătură cu declarația lui TURCU NICOLAE, am de făcut următoarele observații: Este adevărat că fiind condamnat la 20 de ani muncă silnică, în lipsă, în procesul CFR-istilor, siguranța descoperind locuința mea la sfârșitul lunii august 1933, m-a arestat. Este un neadevăr faptul că, cu această ocazie s'ar fi găsit asupra mea un material vast de manifeste și broșuri comuniste. Nu s'a găsit asupra mea și nici la locuința mea, nici un fel de material, întrucât aceasta

Semnătura,

Dancy

Urmare: contravenirea regulilor conspiratiei, mai ales dupa ce am fost condamnat la 20 de ani si eram urmarit de siguranta 146

Arestarea mea s'a produs dimineata de vreme si am fost dus la Siguranta Generala, fiind intimpinat de TURCU NICOLAE, care stia deja cine sunt intrecut mi-a spus:

"eh ce faci acum ai 20 de ani munca silnica". I-am raspuns ca, "dupa 20 de ani, am si uitat regimul capitalist".

La aceasta, TURCU mi-a spus: "ai curaj daca vorbești așa". Peste câteva zile am fost scos la ancheta la TURCU NICOLAE.

Cu această ocazie el a scos niște lucruri despre mișcarea comunistă, în care se spunea că aceasta este o nouă religie și m-a antrenat în discuție. L-am combătut spunându-i că, comunismul este o mișcare social-economică-politică. În continuare TURCU a spus că, pentru uciderea muncitorilor gheristi de la Givita se face revolut P.C.R. I-am replicat că, greva de la Givita, a fost o mișcare de revendicări economice și am condamnat reprimarea în sânge a mișcării muncitorilor pentru pâine. În timpul celor două săptămâni cât am stat la Siguranta, TURCU NICOLAE mă scotea la ancheta totdeauna seara și singur. În timpul anchetei el s'a purtat cu mine civilizată și aceasta sub influența campaniei deslanțuite în contra

Semnătura,

[Signature]

Urmare: batăilor practice la siguranță și împotriva arestării mele

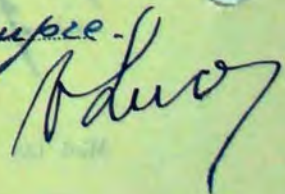
M'a servit cu țigări și cafea. Propriu zis, el nu a făcut o anchetă obisnuită ci căuta să mă antreneze în discuții, ca să fac astfel declarații. Discuțiile purtate au avut un caracter politico-economic-social, în care TURCU NICOLAE își susținea tezele lui, iar eu tezele mele respingând acuzațiile făcute de el, că mișcarea sindicală ar fi o mișcare comunistă și că greva dela Givrita ar fi fost provocată din afară de internaționala comunistă, etc. TURCU NICOLAE, m'a rugat ca pentru completarea cunoștințelor sale, să-i arăt care este diferența între mișcarea sindicală și cea comunistă. Iam arătat că mișcarea sindicală nu este identică cu mișcarea comunistă, iam vorbit despre democrația muncitorească în sindicate, despre autonomia Sindicatelor etc. M'a întrebat cine conduce Consiliul Sindical, iam răspuns că eu. Când s'a interesat și de alte persoane, iam răspuns: „până aici”, refuzând să-i spun alte nume.

M'a întrebat cine este tehnica prin care se scot manifestele și alte instrucțiuni.

Iam răspuns că, cu acestea se ocupă un frate de-al meu fără să-i spun numele.

TURCU NICOLAE, a început să mă împre-

Semnătura,

Urmare: sioneze cu condamnarea mea, făcându-mi propuneri ca mă scapă, dacă voi accepta să-i devin informator. M Iam răspuns că noi nu avem încredere reciprocă, că siguranța mea să trădez mișcarea și pe urmă tot să fiu condamnat.

Ca să mă convingă, TURCU NICOLAE a început să-mi vorbească de o serie de metode ale Siguranței, arătându-mi cum lucrează ei cu agenții informatori ca ei să nu fie descoperiți de mișcare, spunându-mi că Siguranța are oameni în mișcare mai mari ca mine, amintindu-mi numele lui MARCEL RAUKER.

Iam răspuns lui TURCU NICOLAE, că chiar dacă ar vrea să mă pună în libertate, aceasta nu se poate, deoarece mișcarea mi-ar descoperi și nu vre'au să scap pe această cale ca să fiu demascat.

M'am antrenat în această discuție ca TURCU să nu aibă o atitudine dusmănoasă față de mine și să afle și eu metodele Siguranței. După ce iam dat informații în legătură cu fratele meu, am luat măsuri ca el să fie schimbat dela tehnica. La spusele mele, TURCU NICOLAE mi-a răspuns că, el nu mă pune în libertate în așa fel ca să fiu demascat ci el va face o inscenare făcându-mă scăpat și că face chiar 6 luni închisoare pentru că ma scăpat.

Semnătura,

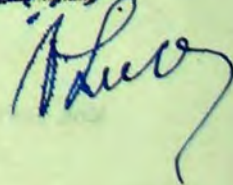
[Signature]

Urmare: Tam spus lui TURCU ca' inainte de a-i da un raspuns definitiv, vreau sa ma' consfătuiesc cu sotia TURCU NICOLAE mi-a acordat un vorbitor cu sotia mea, cu ca-ze ocazie i'am spus dăusei ca', Siguranta ce-mi propune si ca' eu voi refuza aceasta. I'am spus dăusei ca', probabil dupa re-fuzul meu voi fi torturat, si daca până a doua zi nu voi fi trimis la Consiliul de Război, miscarea sa' inceapa o cam-panie pentru scoaterea mea dela signu-ranta. Seaca am fost scos din nou de TURCU NICOLAE, fiind prezentă si o fa-tă tânără, despre care TURCU spunea ca' este fata lui. I'am spus lui TURCU categoric ca' eu nu trădez miscarea, si am cerut sa' fiu trimis la Consiliul de Război.

A doua zi intr'adevar am fost trimis la Consiliul de Război, si inainte de plecare, TURCU NICOLAE mi-a spus sa' ma' mai răsăndesc. I'am raspuns ca', in acest caz ii voi comunica acest lucru prin so-tia mea.

Tin sa' mai arăt ca' in timpul anchetei, TURCU nu a dresat in fata mea ni-ci'un proces verbal, ci a luat numai note. El nu mi-a prezentat pentru semnare nici'un proces verbal, astfel ca', el pu-tea sa' intocmeasca procesul verbal, si fi-rai mine, intrucat eu in general am re-fuzat de a scrie, si de a da declaratii.

Semnătura,

- 7 -

Urmare: Intrebare pentru TURCU NICOLAE 148
J. ta confirmi cele declarate de LUCA VASILE?

Raspuns: Jui mentin declaratia ca,
LUCA VASILE in 1933 a fost arestat cu intregul
material de propaganda comunista si masini
de scris, consemnate intr'un proces verbal
de descindere adresat de un alt organ de
siguranta din serviciul condus de mine.

Acest material consta in deosebi din ca-
tera mi de exemplare din brosură „Noua
ofensiva CFR-ista” despre care mi-a spus
ca el este autorul.

In aceasta brosură s'a demarcat intrea-
ga activitate a P.C.R.-ului cu greva dela
Gurita. In afara de aceasta brosură,
s'au gasit mi de manifeste pe foi volan-
te privind miscarea sindicala si instin-
ctiuni cu privire la modul de activare
a sindicatelor. Afara de acestea mai
erau 3 sau 4 masini de scris.

Despre manifestele care in majoritatea
lor erau scrise in limba maghiara, LUCA
VASILE mi-a spus ca sunt destinate pentru
miscarea sindicala din Ardeal.

Declaratii date de LUCA VASILE in tin-
put anchetei, le-am consemnat in proces
verbal pe care d'nsul l'a refuzat sa-l
semneze. In legatura cu aceasta am
fost citat la Tribunalul Militar din
Brasov pentru a confirma acest fapt.
După ce am sustinut in fata tribu-

Semnatura,

- 10 -

Urmare: nănelui Militar din Braşov că cele cuprinse în procesul verbal dresat de mine, corespund întocmai cu declaraţiile lui LUCA VASILE făcute în timpul anchetei, LUCA VASILE a recunoscut şi confirmat tot materialul consemnat în acest proces verbal. LUCA VASILE nu recunoaşte faptul că, el mi-a promis că după eliberare va sta de vorbă cu mine în privinţa angajării sale ca informator. Eu iui menţiu în totul declaraţia mea în acest sens.

În restul problemelor eu confirm cele declarate de LUCA VASILE.

Întrebare pentru LUCA VASILE

Ce mai ai de spus în legătură cu observaţiile lui TURCU NICOLAE.

Răspuns: Sustin şi pe mai departe, faptul că, la arestarea mea nu s'a găsit asupra mea nici un material. Despre broşura intitulată "NOUA OFENSIVĂ CFR-ISTĂ" nici nu am cunoscut-o.

În faţa Tribunalului Militar din Braşov şi nici la Bucureşti eu nu am confirmat cele cuprinse în procesul verbal dresat de TURCU NICOLAE şi nici nu s'a pus în discuţie faptul că, eu am refuzat să semnez declaraţiile mele date la semnătură.

Întrebare pt. LUCA VASILE.

Semnătura,

Urmare: Dacă dorești să-i pui vre-o întrebare
lui TURCU NICOLAE?

149

Răspuns: Rog ancheta, ca TURCU NICOLAE
să răspundă la următoarea întrebare:

1) pe ce stradă se afla locuința mea
unde am fost arestat în 1933,

2) cum proceda Siguranța atunci când
cu ocazia arestării găsea la locuința per-
soanei respective, material compromițător"

Phucy

Întrebare: pentru TURCU NICOLAE
ai auzit întrebarea lui LUCA VASILE.
Răspunde deci la această întrebare.

Răspuns: La întrebarea lui LUCA VASI-
LE răspund: 1) Nu-mi aduc aminte un-
de a fost arestat LUCA VASILE, întinut
arestarea a fost efectuată de organele
mele de teren, cred comisarul șef STELIAN
ION și 2) Cu ocazia descinderilor, dacă s'a
găsit material compromițător, acest lucru
a fost consemnat în proces verbal fie la
fața locului, fie la Siguranță. În proce-
sul verbal se menționa numele tuturor
organelor de Siguranță care erau de față
și care apoi contrasemneau. Nu se cheamă
martori din afară. Pe materialul găsit
se obișnuia să semneze și cel arestat, că
"acest material s'a găsit asupra lui, însă
în cazul lui LUCA VASILE nu s'a proce-
dat așa, fiind vorba de un material
foarte legat

Semnătura,

Phucy

Urmare: Intrebare pentru TURCU NICOLAE
Dacă ai de pus vre'o întrebare lui
LUCA VASILE.

Răspuns: Nu am de pus nici'o in-
trebare.

Cele consemnate în procesul verbal
de confruntare sunt trecute just și întoc-
mai cum am declarat.

Semnătura
arestat,

[Signature]

Semnătura:
arestat:

[Signature]

confruntarea a fost făcută de:
Maior de Securitate, *[Signature]*
Lt. maj. *[Signature]*
Slt. *[Signature]*

[Signature]
[Signature]

Semnătura,

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Încheiat astăzi 7 septembrie 1954 între arestații
LUCA VASILE și VIJOLI AUREL.

Confruntarea a început la ora 9

" s-a terminat la ora 23.

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE

Cunoști persoana ce ți se prezintă?

Răspuns:

Da îl cunosc este VIJOLI AUREL, fost președinte al
B.B.F.R. și ministrul adjunct la M.F.

ss/LUCA VASILE

Întrebare: către arestatul VIJOLI AUREL

D-ta cunoști persoana care ți se înfățișează?

Răspuns:

Da îl cunosc este LUCA VASILE fost vice președinte
al consiliului de miniștri și ministru de finanțe.

ss/VIJOLI AUREL

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Dacă sunteți în relații de rudenie s-au vați dușmănit
vreodată cu VIJOLI AUREL?

Răspuns:

Nu sunt în relații de rudenie și nici nu ne-am dușmă-
nit cu VIJOLI AUREL.

ss/VASILE LUCA

Întrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Dacă sunteți în relații de rudenie s-au vați dușmă-
nit vreodată cu LUCA VASILE.

Răspuns:

Nu sunt în relații de rudenie și nu m-am dușmănit
vreodată cu LUCA VASILE.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE
Care a fost poziția lui VIJOLU AUREL, față de
introducerea sistemului socialist în practica bancară și cu
privire la finanțarea economiei Naționale?

Răspuns:

Abitudinea lui VIJOLU AUREL față de introducerea sis-
temului socialist de finanțarea economiei naționale a fost
potrivnică. Când am început introducerea sistemului gospodă-
riei chibzuite, VIJOLU AUREL s-a manifestat împotriva intro-
ducerii acestui sistem arătându-mi că sistemul de finanțare
prin credite dela bancă este mai potrivit. În acest sens
VIJOLU a intocmit și o lucrare despre finanțarea industriei
socialiste, în care a arătat că sistemul ce-l vechi, adică
forma de finanțare capitalistă este mai bună.

Această linie VIJOLU AUREL a susținut-o și atunci
când am trecut la introducerea sistemului socialist de
finanțare.

VIJOLU AUREL la sfârșitul anului 1950 sau începutul
anului 1951, pe baza propunerii mele a fost trimis de Guvern
în URSS în fruntea unui grup de finanțisti, pentru a studia
acolo sistemul bancar socialist. Cu această ocazie VIJOLU
AUREL, a primit toate lămuririle cu privire la organizarea
băncii de stat și practica bancară.

Cu toate acestea, după întoarcerea sa în țară el s-a
manifestat în continuare împotriva sistemului de finanțare
socialist, afirmând să sistemul de finanțare prin bancă este
mai potrivit decât sistemul socialist, cu toate că VIJOLU
AUREL știa că vechiul sistem a dat rezultate negative.

Fină când am trecut la înzestrarea primelor 20 de
intreprinderi cu fond de rulment și am început finanțarea lor
pe baza sistemului de gospodărie chibzuită întreprinderile lua
credite dela bancă cît voiau, fără a se controla activitatea
lor de producție, astfel că datoriile acestora față de bancă
creșteau mereu, atingînd suma de 30 miliarde lei pe care nu
mai erau în stare să le ramburseze.

Deci acest sistem nu stimula lupta întreprinderilor
pentru ridicarea productivității muncii, reducerea prețului
de cost și nu stimula lupta pentru rentabilitatea întreprinde-

rilor și pentru o cit mai mare acumulare socialistă.

I-am documentat de multe ori lui VIJOLI vrind să-l conving că sistemul socialist de finanțare nu este ceva formal și se deosebește fundamental de sistemul capitalist și prezintă avantaje economice și politice.

Li ceream lui VIJOLI AUREL să reorganizeze banca potrivit sarcinilor sale și controlul activității financiare a întreprinderilor. Cu toate acestea VIJOLI atât înainte cât și după reîntoarcerea sa din U.R.S.S. s-a manifestat deschis în contra introducerii sistemului socialist, ca pînă la urmă a arate în mod formal că s-a convins și că este de acord cu noul sistem.

În cursul efectuării reformei bănești din 1952 am primit un document dela M.A.I., în care se arată că în cadrul E.R.P.R. se duce o activitate de sabotaj față de aplicarea sistemului socialist, și că asupra acestui fapt i s-a atras atenția lui VIJOLI AUREL de către unii funcționari dela bancă față de care sesizare însă VIJOLI nu a luat nici-o măsură. Si acest fapt dovedește că VIJOLI a avut o atitudine potrivnică față de experiența socialistă, fapt care s-a resfrînt asupra întregii activități a băncii, dînd naștere la rezultate negative ce s-au produs.

În această privință vreau să arăt unele aspecte din activitatea practică a lui VIJOLI AUREL în ce privește activitatea saboteare dusă de el în complicitate cu IACOB ALEXANDRU.

VIJOLI AUREL avea datoria ca prin E.R.P.R. să efectueze controlul prin leu, asupra activității întreprinderilor, ceace nu a făcut. Astfel s-a putut întîmpla că întreprinderile foloseau de multe ori fondurile lor de rulment pentru alte cheltueli. Prin efectuarea defectuasă a acestui control, el nu a prevenit încurcăturile și blocarea conturilor întreprinderilor. Am discutat de nenumărate ori cu VIJOLI AUREL, defecțiunile produse în finanțarea întreprinderilor ceace a contribuit la blocarea conturilor lor. El trebuia să cunoască că fondurile de rulment aprobate de M.F. sunt insuficiente și că nu sunt acordate la timp, chiar în cazurile cînd ele au fost aprobate, fapt care constituia un sabotaj al direcției finanțării economiei naționale în frunte cu IACOB ALEXANDRU care aplica în practică finanțarea.

Indiscuțiile avute cu VIJOLI AUREL precum și în rapoartele prezentate consiliului de ministri, el arunca vina pentru provocarea cauzelor ce a dus la blocaj, numai asupra întreprinderilor, acoperind partea de răspundere ce-i revenea M.F.

Astfel sabotarea finanțării întreprinderilor de către IACOB ALEXANDRU, VIJOLI AUREL vroia să o acopere și să o explice prin insuficiențele sistemului socialist de finanțare, în contra căruia el s-a manifestat și a luat atitudine și astfel de fapt a devenit complicele lui IACOB ALEXANDRU în această atitudine dușmănoasă.

Efectele acestui sabotaj a B.P.F.R. și M.F. s-au resfrint asupra producției, asupra emisiunii bănești provocând o emisiune mai mare decât era necesar economiei, s-au resfrint asupra prețurilor, atât asupra celor privind producția întreprinderilor provocând mărirea prețului de cost și implicit acumulării socialiste cât și asupra prețurilor produselor agricole.

Existind o circulație bănească mai mare decât ce-a necesară aceasta a redus puterea de cumpărare a leului, ceace lovea în nivelul de trai al clasei muncitoare și frâna construcția socialistă.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL
D-ta confirm cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns:

Nu confirm și am de spus următoarele: întâi vreau să arăt că sistemul socialist nu se deosebește de cel capitalist prin aceea că ce-l socialist are fondul de ruiment propriu și apelează la credite și cel capitalist n-are fonduri proprii și se folosește numai de credite. Menționez că și cel capitalist are fonduri proprii întreprinderea și folosește și creditul după cum are relații mai mari sau mai mici cu băncile.

ss/VIJOLI AUREL.

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Intrucit ancheta consemnează din cuvânt în cuvânt declarațiile d-tale și se pune în vedere să te rezumi exclusiv la cele declarate de arestatul LUCA VASILE și să-ți faci

observațiile legate de fondul problemei în speță.

Deci era teoretizări?

Răspuns:

Deosebirea între sistemul de finanțare și creditare socialist față de cel capitalist constă în faptul că în sistemul socialist se dătează întreprinderile pe bază de normativ și se dă credite pe obiect nu global, lucruri care nu le face sistemul capitalist.

Eu prin propunerile mele nu m-am abătut cu o iota de la principiile socialiste de finanțare și creditare. Aceasta înseamnă că n-am fost potrivit sistemului socialist și n-am fost potrivit gospodăriei chibzuite. Propunerile mele au format o variantă a sistemului socialist. Ceace m-a determinat să nu fiu de acord cu copierea întocmai a sistemului socialist a fost situația de fapt de la noi.

La noi deși aveam înainte de introducerea sistemului financiar-bancar socialist, o creditare globală, însă urmărirea de aproape întrebunțarea banilor luați de întreprinderi.

Varianta propusă de mine, este în lucrarea întocmită de mine.

Tin să menționez că eu nu m-am opus a se introduce varianta întocmai a sistemului socialist, doar mi-am manifestat părerile mele pentru varianta mea. Indată ce ministerul finanțelor a hotărât să se copieze întocmai modul de finanțare și creditare socialist din U.R.S.S. am aplicat întocmai fără nici-o ezitare.

Intrădevăr când m-am întors din URSS, am rămas și mai ferm convins pe propunerile din varianta mea, deoarece arătând propunerile acestea la gosbank mi s-a spus să le traduc în practică.

Menționez că de la întoarcerea mea din URSS n-am mai discutat cu LUCA VASILE sau cu altcineva despre varianta propusă de mine, care am considerat-o căzută odată cu neaprobarea ministrului de finanțe.

Menționez că niciodată nu m-am manifestat formal, ca este mai indicată copierea întocmai a ceace este în URSS.

Tin să menționez că Banca de Stat a fost prima dintre

toate băncile din democrațiile populare, care a introdus sistemul socialist. Nu știu la ce neplăceri din întreg sistemul bancar se referă LUCA VASILE. Nici într-un caz la decontări cum menționează și cred că este vorba de calcularea resurselor de credite. În privința calculării resurselor de credite și folosirea lor, eu personal m-am opus intrucât nu era coaptă așa cum am arătat în declarațiile mele anterioare. Afară de asta tot angrenajul sistemului bancar socialist a fost introdus.

Protestez că eu în viața mea am sabotat regimul actual sub orice formă, lucru cu care a fost de acord LUCA VASILE, când mi-a mărturisit a doua după destituirea mea, aceasta.

B.R.P.R. a efectuat controlul prin leu, care nu este altceva decât introducerea planului de casă, decontărilor, controlul salariilor și sistemul creditelor.

Dacă se admitea de LUCA VASILE varianta propusă de mine, care ținea socoteala de variantele greutății din întreprinderi, sunt sigur că contribuia mult la lichidarea lor.

Banca și timpul controlului prin leu a sesizat minitările și conducerea asupra defecțiunilor ce se întâmplă în întreprinderi și de blocajul care îl provoacă acestea.

Tin să menționez că am avizat și M.F. în ce privește blocajul din întreprinderi. Eu nu am putut fi complice împreună cu IACOB ALEXANDRU la sabotarea întreprinderilor căora nu li se da fonduri de rulment suficiente.

Eu am făcut chiar în scris M.F. atit cazurile când întreprinderile nu sunt dotate suficient și-au dificultăți de producție din această cauză și cazurile multiple când întreprinderile sunt dotate mai mult decât trebuie, ceace le face să-și creieze supranormative anuale.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul LUC VASILE

Intrucât VIJOLI AUREL nu confirmă cele arătate de d-ta dacă dorești să mai faci complectări la cele declarate de d-te în această problemă?

Răspuns:

Asupra celor declarate de VIJOLI AUREL, vreau să fac

următoarele observații.

VIJOLI AUREL, încearcă să prezinte problema că varianta lui s-ar încadra complet în principiile sistemului socialist de finanțare a întreprinderilor justificând prin aceasta că el n-ar fi fost împotriva sistemului socialist și că condițiunile din țară noastră încă nu ar permite copierea întocmai a experienței socialiste în economie.

Sunt de acord cu VIJOLI în cece privește faptele că nu se poate copia întocmai activitatea și practica instituțiilor socialiste, însă resping încercarea lui de justificare și de prezentare a variantei sale, ca ceva ce ar fi în concordanță cu principiile socialiste. Varianta lui VIJOLI nu se referă și nu exprimă numai o diferențiere în ce-ace privește aplicarea în practică a unor principii socialiste adevrate situației existente la noi, întrucît această variantă este străină din punct de vedere principal de orice sistem socialist. El nega însăși necesitatea înzestrării întreprinderilor cu fond de rulment propriu și susținea necesitatea finanțării acestora numai prin credite, El vroia să introducă în sistemul socialist un sistem de finanțare capitalist.

În jurul acestei probleme am avut cu el cele mai multe discuții.

Este absurd și ilogic cece afirmă VIJOLI că el nu ar fi vorbit cu mine după întoarcerea sa din URSS în legătură cu această problemă, întrucît el a încercat chiar să se luade că varianta lui este justă. Această discuție am avut-o cu VIJOLI chiar în cabinetul meu și mi-a dat și raportul în scris, pe care la întocmit asupra vizitei și observațiilor sale făcute în URSS. Îmi mențin deci și pe mai departe declarația dată în acest sens.

În declarația sa VIJOLI AUREL trece cu vederea faptul că el a întocmit rapoarte pe care le-a prezentat și susținut și în fața guvernului, cu privire la blocarea fondurilor și măsuri pentru deblocarea făcînd totodată critici la adresa unor ministere și întreprinderi fără să vorbească de răspunderea M.F.

Proiectul de hotărâre al Consiliului de Miniștri cu privire la deblocarea conturilor a fost întocmit de VIJOLI și aprobat de M.F. El a participat câte odată și la ședințele consiliului de miniștri.

Chiar și în prezenta lui declarație VIJOLI căuta să explice fenomenele negative privind situația financiară a întreprinderilor, numai prin vina acestora, fără să arate însă și răspunderea M.F. și B.R.F.R. Acest fapt susține și confirmă cele declarate de mine, că VIJOLI AUREL avea tendința de a arunca vina numai asupra întreprinderilor.

Faptul că am declarat mai sus că VIJOLI AUREL a fost de acord cu introducerea sistemului socialist numai în mod formal, l-am afirmat pe baza concluziilor trase de mine din activitatea lui VIJOLI AUREL. Dealtfel această afirmație de a mea este confirmată chiar și de VIJOLI AUREL, care și în această confruntare susține că varianta sa este justă. Astfel fiind însăși acest fapt dovedește că el a fost de acord numai în mod formal cu introducerea noului sistem de finanțare socialist.

Faptele dovedesc că el a sabotat aplicarea principiilor gospodăriei chibzuite.

Activitatea lui VIJOLI AUREL în această confruntare nu face decât să sublinieze răspunderea sa în toate problemele despre care am vorbit în declarațiile mele.

Făcînd aceasta observație eu îmi mențin și pe mai departe declarația mea.

ss/VASILE LUCA

Întrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Acum confirmi cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns: Nu confirm și am de spus următoarele:

Privitor la latura principală a problemei am arătat-o mai înainte cit și în lucrarea mea, din care se vede precis că cuprinde întocmai principiile socialiste și nu are nimic cu capitalismul păstrînd complet principiile gospodăriei chibzuite.

Faptul că nu este un sistem capitalist ci socialist, am la confirmat Gosbankul.

Nu este adevărat că după venirea mea din URSS am discutat cu LUCA VASILE sau cu altcineva despre varianta mea. +mi

aduc perfect de bine aminte discuțiile purtate cu LUCA, după venirea mea în țară cu care prilej i-am prezentat și raportul de cele constatate.

A citit acest raport împreună cu un supliment de raport în legătură cu productivitatea muncii. După ce a citit aceste două rapoarte, i-am spus că am mai făcut un exemplar după rapoarte, care vreau să le prezint secretarului general, VASILE LUCA mi-a spus să nu mă duc la nimeni și să las exemplarul la dânsul ceace am făcut.

Alte discuții nu am avut cu LUCA VASILE.

Țin să menționez că decind am devenit subalternul lui LUCA VASILE, nicio dată pînă după reforma bănească n-am fost și nu mi s-a îngăduit de LUCA VASILE să i-au parte la consiliul de miniștri, ceace poate constata din evidența celor prezenți la ședințele consiliului.

După reforma bănească am fost odată la consiliul de miniștri, pentru că a hotărîre a consiliului de miniștri prevedea că asupra situației planului de casă va face raport sub a lui semnătură, președintele băncii de stat.

Eu am fost cu ledeia să se prezinte de către președintele băncii de stat rapoarte sub a lui semnătură, despre circulația monetară deoarece LUCA VASILE n-ă făcea în fața consiliului. Dealtfel LUCA VASILE avea o astfel de comportare, încât eu eram convins că are mină liberă dela consiliul de miniștri.

De exemplu imi dădea dispoziții să dau drumu planului de credite și planurilor de casă fără aprobarea consiliului de miniștri pe propria sa semnătură, urmînd ca ulterior să treacă prin consiliul de miniștri. În modul acesta s-a suprapus consiliul de miniștri.

Confirm cele arătate de LUCA VASILE că eu am făcut proiectul de deblocări.

În ce privește faptul că eu nu aș fi arătat vina M.F. și B.R.F.R. în ceace privește defecțiunile întreprinderilor adică participarea lor în provocarea acestor deficiențe, țin să menționez că am comunicat M.F. nu numai verbal ci și în scris, greșita dotare a întreprinderilor, pentru fiecare în parte și deși am comunicat de mai multe ori verba

și în scris nu s-au luat măsuri de îndreptare. Are și Banca de stat o vină care a creiat dificultăți întreprinderilor prin faptul că nu fixa întotdeauna just scadențele creditelor, despre care am vorbit în declarațiile mele anterioare.

Tin încodată să protestez că eu nu am sabotat, pe mine nu mă cheamă LUCA, IACOB etc.

Pentru a fi acuzat de sabotaj trebuie să mi se dovedească fapte concrete săvârșite cu intenție.

ss/VIJOLI AUREL

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE

Intrucît VIJOLI nici de data aceasta nu vrea să confirme cele declarate de d-ta ce mai ai de spus în legătură cu afirmațiile sale?

Răspuns: Nici nu i-au în seamă provocarea lui VIJOLI AUREL, intrucît nu în fața lui răspund pentru faptele și provocările mele. Pentru acestea eu răspund în fața clasei muncitoare.

VIJOLI s-a supărat deoarece am pus degetul pe rană. Este adevărat că faptele dovedesc existența sabotajului și participarea lui VIJOLI la acest sabotaj și nu este treaba mea să stabilesc eu acest lucru, adică dacă el a lucrat cu intenție sau fără intenție.

Recunosc că am pus în aplicare planurile de casă și de credite, înaintea cărora să fie aprobate de consiliul de ministrii. VIJOLI AUREL ascunde însă faptul că nici-o dată nu a terminat planurile de casă și de credite la timp, astfel că să fie posibilă prezentarea lor consiliului de ministrii la începutul trimestrului respectiv și intrucît viața nu se putea opri eu trebuia să le pun în aplicare. Deci el este vinovat de neîntocmirea planurilor de casă și de credite la timp.

În cece privește prezentarea situației emisiunilor și a planurilor de credite acest lucru se făcea de către mine trimestrial, deci nu stă în picioare afirmația lui VIJOLI că nu ar fi fost prezentată consiliului de ministrii de către mine situația emisiunilor și planurile de credite. Afară de aceasta din 10 în 10 zile eu primeam dela B.P.F.R. raportul de executare a planului de casă pe care îl prezentam trimestrial consiliului de ministrii.

In sfirşit ţin să mai arăt că VIJOLI AUREL, afirmă că el a arătat răspunderea băncii şi a M.F. în ceace priveşte provocarea cauzelor ce au frinat activitatea întreprinderilor. Dacă este aşa, atunci de ce nu a arătat acest lucru şi în rapoartele prezentate consiliului de ministrii prin ministerul de finanţe şi ca adjunct de ce nu a ridicat această problemă faţă de mine discutînd-o numai cu IACOB .

Dealtfel IACOB s-a înţeles foarte bine cu VIJOLI. Eu vroiam să-l schimb mai de mult pe VIJOLI dela conducerea B.R.P.R. însă IACOB ALEXANDRU îl susţinea în faţa mea, spunîndu-mi să nu-l schimb întrucît el îşi va îndrepta lipsurile .

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Dacă doreşti să dai răspuns la afirmaţiile lui LUCA, să-i pui vre-o întrebare, sau să mai faci vreo complectare la cele ce ai declarat pînă în prezent?

Răspuns: Este adevărat că planurile se făceau cu întîrziere, din cauză că sarcinile de plan se dădeau cu întîrziere.

După mine scuza lui LUCA VASILE că a pus în aplicare fără aprobarea consiliului de ministrii planurile de casă şi de credite, nu stau în picioare.

Poziţia ce o avea LUCA VASILE, ca secretar de partid ca vice preşedinte al consiliului de ministrii şi ca ministru de finanţe , fi da posibilitatea să convoace urgent consiliul de ministrii, pentru a aproba aceste lucrări atît de importante ca planul de casă şi de credite.

Cînd dînsul semna planurile de casă acesta îmbrăca forma definitivă lipsind doar aprobarea consiliului de ministrii.

Cînd m-am referit că VASILE LUCA nu prezintă consiliului de ministrii situaţia circulaţiei monetare şi a creditelor, mă bazez pe faptul că LUCA VASILE nu se documenta în măsură să poată arăta situaţia reală a circulaţiei monetare şi a creditelor. Mai ales în materie de credite fără a documentare temeinică nu aveai ce să-i spui consiliului de ministrii.

Rapoartele făcute, unu sau două către consiliul de

Miniștrii, era de așa natură doctuită că nu se punea problema stabilirii răspunderii decât constatarea faptului și propunerea soluții de remediere. Nicio dată LUCA VASILE nu mi-a cerut să fac un raport către consiliul de miniștrii, legate de deficiențele întreprinderilor, B.R.P.R. și a M.F.

Menționez că eu am arătat lui V. LUCA deficiențele M.F. în legătură cu dotarea, când IACOB s-a supărat pe mine.

Sesizarea în scris este adevărat că i-am dat-o lui IACOB și lui CRAIU, însă relațiile erau atât de strânse între LUCA VASILE și IACOB, încît eu găsesc exclus să nu-i fi spus acest lucru lui LUCA VASILE.

În legătură cu schimbarea care a vrut să mi-o facă LUCA VASILE din fruntea B.R.P.R. și ministru adjunct, nu cunosc decât aceia cînd au vrut să mă schimbe dela bancă și minister, făcîndu-mă ministru al industriei alimentare.

Este adevărat că eu nu mă înțelegeam prea bine cu LUCA VASILE pentru că îl contraziceam și îi arătam situația reală. Cînd îi arătam că prețurile cresc la piața neorganizată mă făcea pesimist și lipsit de orizont.

O asemenea discuție violentă am avut-o cu LUCA VASILE la 6 august 1951 cînd i-am spus că dat fiind că prețurile la piața neorganizată merg în sus deși recolta în acel an era mai bună ca înainte și îi arătam că se impun măsuri excepționale pentru a remedia situația tot așa m-a acuzat că sunt lipsit de orizont și pesimist.

Însă ce l-a determinat să gîndească la schimbarea mea dela B.R.P.R. și M.F. a fost faptul că nu i-a convenit atitudinea mea în legătură cu reforma bănească în contra căreia era LUCA VASILE după cum mi-a mărturisit.

Arăt următoarele fapte:

A doua zi după ce am fost convocați de secretarul general, la 26 sau 27 august 1951 m-a chemat la cabinetul său VASILE, LUCA și mi-a spus următoarele:

„Ce zici VIJOLI de reforma bănească?”

Eu i-am răspuns hotărît „o facem tov. LUCA”. Față de răspunsul meu hotărît, n-a mai insistat asupra problemei și a trecut la alta.

După ce LUCA VASILE a venit din concediu mi-a reproșat

fiind de față și IACOB ALEXANDRU că de ce am spus că în circulație se află 10-15 miliarde în plus tezaurizați, cu un ton de reproș. Eu i-am răspuns. Am spus tov. LUCA și în anul acesta ca și în anul trecut că se află în circulație o sumă importantă în plus peste necesar.

Cu prilejul aprobării planului de casă pe trimestrul IV 1951 după ce comisia formată cu consimțământul lui LUCA VASILE compusă din BALACEANU, MOISESCU C.S.P., IACOB și cu mine din partea finanțelor, am căzut de acord că este necesar, pentru buna activitate a întreprinderilor și instituțiilor ca pe acel trimestru să se pună în plus în circulație trei miliarde, LUCA VASILE cu toate protestele mele hotărâte a tăiat două miliarde din această sumă.

I-am motivat lui V. LUCA că suferă producția și este imposibil să se facă așa tăieri masive, însă cu toate acestea n-a cedat, iar IACOB care era prezent și care cu o zi înainte a fost de acord cu mine și cu ceilalți ca să se pună în circulație pe acest trimestru trei miliarde în plus, a renunțat la atitudinea lui și s-a alăturat lui VASILE LUCA și mi-a spus mie.

"Las că e mai bine așa să crape odată".

Menționez că la venirea mea dela Moscova la 15 noiembrie 1951, am făcut propuneri practice și ușor realizabile să se ducă o astfel de politică încât să se ajungă la o circulație monetară de 60 miliarde. V. LUCA a refuzat propunerea mea.

Consider că poziția care am avut-o eu în favoarea reformei bănești și poziția potrivnică a lui LUCA în privința reformei bănești la determinat să stăruie a mă schimba dela finanțe și B.R.P.R.

V. LUCA mi-a mărturisit mie, după efectuarea reformei bănești, că a fost împotriva reformei bănești. Mi-a spus așa că dînsul ar fi făcut reforma, peste un an de zile, făcînd schimb 1 la 20 lei pentru toată lumea, ce-ace înseamnă o schimbare de bani dar nu o reformă bănească.

LUCA VASILE n-a urmărit prin schimbarea mea decît una din două.

S-au reforma bănească să fie lipsită de un element ca

experiență cum eram eu care luasem parte și la reforma precedentă și astfel să se efectueze în condițiuni proaste, S-au să pună o altă persoană în locul meu, cu care să saboteze în voce reforma bănească, împotriva căreia a fost ss/VIJOLI AUREL.

Intrebare: către VIJOLI AUREL.

Cu ce scop țe-a combătut LUCA VASILE cind i-ai semnalat ridicarea prețurilor alimentare?

Răspuns:

În cît îmi dau eu seama două lucruri la determinat pe V. LUCA să aibă poziția de a mă combate atît de violent.

1. V. LUCA avea în atribuțiune și problema prețurilor și nu-i convenea să arăt o situație proastă în materie de prețuri de care era responsabil.

2. V. LUCA se erija mereu ca facto ul care hotărăște în materie de schimb între sat și oraș, ori politica dusă a arătat protejarea țărănimii și în special a chiaburimii și nu-i convenea că vin eu și scot la iveală rezultatele acestei linii politice.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Ce la determinat și ce scop a urmărit LUCA VASILE prin tălerea celor două miliarde lei la capitolul plății al planului de casă pe trim.IV.1951?

Răspuns:

După cum rezultă și din celelalte acte ale lui LUCA VASILE, reiese precis că a urmărit ca la efectuarea reformei bănești să se afle cîți mai puțin bani în circulație dînd astfel o lovitură reformei bănești.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Arestatul VIJOLI AUREL în această confruntare a vorbit despre poziția d-tale potrivnică față de reforma bănească, arătînd și cazuri concrete. D-ta confirmi cele arătate de VIJOLI AUREL?

Răspuns:

Despre faptul că am fost în contra reformei bănești am vorbit în declarațiile mele anterioare și am arătat o

serie de măsuri luate de mine prin care am încercat să zădărnicesc s-au să amîn reforma bănească.

VIJOLI AUREL însă prezintă lucrurile în mod denaturat afirmînd că el ar fi fost de acord cu reforma bănească pe care a susținut-o împotriva părerii mele și că nu a făcut niciun act împotriva intereselor reformei și că acesta ar fi fost motivul pentru care eu intenționez să-l schimb dela conducerea B.R.F.R. el fiind o piedecă în calea mea de a zădărnici reforma bănească.

Problema schimbării lui VIJOLI s-a ridicat încă înainte de intrarea lui în comisia de reformă bănească fiindcă ar fi fost o absurditate scoaterea sa dela B.R.F.R. în timpul reformei atunci cînd el însuși era membru în comisie.

Resping afirmația lui VIJOLI AUREL cum că el ar fi fost pentru reforma bănească. Eu am vorbit cu VIJOLI despre reforma bănească în octombrie 1951 după ce am venit din concediu și apoi în continuare și deci nu în august 1951 cum afirmă dînsul, întrucît nu am participat la ședința de constituirea a comisiei și nu știam dacă s-a adus la cunoștință membrilor comisiei faptul că se pregătește o reformă bănească.

Încă în timpul concediului meu am fost informat că VIJOLI AUREL este cel care a ridicat problema că ar exista un plus de 15 miliarde lei în circulație, bani care sunt tezurizați la țărani.

După venirea mea din concediu am discutat cu VIJOLI această problemă, contestînd această cifră, totuși VIJOLI a susținut în continuare că există acest surplus în circulație, deși înainte nici-o dată nu mi-a vorbit despre aceasta.

L-am întrebât ce părere are cînd am putea face reforma și cît timp trebuie pentru pregătirea ei. El mi-a spus că reforma nu se poate face încă și pentru pregătirea ei este necesar ce-l puțin un an. Deci VIJOLI AUREL s-a manifestat împotriva liniei date de conducere pentru a pregăti reforma bănească.

Părerea lui VIJOLI m-a întărit și pe mine în părerea mea, că reforma trebuie făcută mai tîrziu, că întîi trebuie eliminate cauzele care au provocat necesitatea reformei, cauze pentru care M.F. și B.R.F.R. purtau răspunderea. Aș

făcut acest lucru cu scopul de a nu comprimate M.F. pe lângă alte motive despre care am vorbit deja în alte declarații.

Afară de aceasta în discuțiile purtate cu VIJOLI AUREL el manifesta o atitudine de panică vrînd să dezerteze dela îndatoriile sale în legătură cu reforma și a încercat să submineze încrederea mea în comisia de reformă bănească. El s-a manifestat și în alt mod în contra reformei bănești în raportul său despre situația economico-financiară din care reeșea că prețurile nu sunt influențate de emisiune și că cu toată creșterea emisiunii, prețurile nu au crescut în aceeași proporție.

Prin aceasta el vroia să dovedească că nu-i nevoie de o reformă bănească, deoarece plusul de circulație bănească se poate retrage și prin alte măsuri. Deci în fața comisiei el nu a mai susținut cu atîta tărie că prețurile au crescut precum mi-a demonstrat mie acest lucru, ba din contră vroia să documenteze că ele nu au crescut denaturînd astfel adevărul.

În sprijinul afirmației sale că el ar fi fost pentru efectuarea reformei bănești, VIJOLI arată că la întocmirea planului de casă pe trim. IV 1951, el a propus mărirea emisiunii cu trei miliarde, fapt cu care eu ^{am} fost de acord, tăind două miliarde la capitalul plății.

Eu confirm cele declarate de VIJOLI în această privință și recunosc că am făcut aceste tăieri întrucît am avut în vedere faptul că față de un plus de circulație de 15 miliarde trebuie să oprim orice altă emisiune care ar mări acest plus și să facem un plan de casă eliberat. Menționez că VIJOLI AUREL n-a motivat ridicarea emisiunii cu trei miliarde ca o necesitate a reformei ci cu acoperirea necesităților cheltuelilor prevăzute în planul de casă care au fost cerute de ministere și întreprinderi.

VIJOLI AUREL a protestat nefiind de acord cu aceste tăieri făcute de mine. Am făcut totuși aceste tăieri, însă tot odată i-am spus lui VIJOLI și dealtfel practicăm acest lucru și înainte, ca pentru plata achizițiilor și colectărilor să se facă plăți și peste planul de casă aprobat.

166

După aprobarea planului de casă de către consiliul de miniștri, am primit proteste din partea ministerelor, că tăerile ce am făcut la capitolul plății în special la cărăușie și deplasări, cauzează diferite greutăți. Atunci am admis lui LUCA MARIN fost vicepreședinte al B.F.P.R. să efectuează suplimentări la transporturi și cheltueli legate de producție

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Pentru ce alte suplimentări ai dat d-ta aprobări în trimestrul IV.1951 și cui anume?

Răspuns:

În decembrie 1951 am dat deslegare lui VIJOLI AUREL să facă plăți la capitolul cumpărături dela particulari, ceace era oprit înainte.

ss/V. LUCA

Intrebare: Către arestatul LUCA VASILE.

Continuă mai departe relatarea d-tale.

Răspuns:

Eu am menținut linia ca în trim. IV. 1951 să restrângem emisiunea și nici decum să o mărim, întrucît pe lângă existența unui plus de 15 miliarde lei aflat în circulație ridicarea emisiunii în continuare, ar fi mărit și mai mult prețurile și astfel n-am fi putut face față achizițiilor.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Ce ai de spus în legătură cu cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns: Am de spus următoarele: Nu este adevărat că VASILE LUCA a vrut să mă schimbe înainte de începerea pregătirii reformei bănești și stăruința pentru schimbarea mea, care e califică chiar dînsul absurdă, a fost după două luni dela începerea pregătirii reformei bănești, adică înainte de a pleca la Moscova. Acest lucru îl pot dovedi, prin faptul că a stăruit în fața unor membrii ai comisiei de față fiind eu și MALINSKI. Apoi IACOB ALEXANDRU poate să dovedească acest lucru care tot pe timpul acela stăruia a mă convinge să primesc să fiu ministrul industriei alimentare. Afirm că multe n-am vorbit la 26 sau 27 august 1951 cu V. LUCA în legătură cu reforma bănească ci doar următoarele: Mi VIJOLI ce spui de reforma bănească la care eu am răspuns, că o facem tov. LUCA.

Alte cuvinte n-a fost decît acestea.

V. LUCA spune că n-avea de unde să știe dacă secretarul general n-a spus despre reforma bănească, lucru care nu poate să-i creadă nimeni, deoarece IACOB ALEXANDRU, omul ce-l mai de încredere și devotat al dînsului, care a luat și el parte la ședința convocată de secretarul general, n-a putut să nu-i spună de modul cum a decurs ședința respectivă. Menționez că rar s-a întîmplat să mă duc vreodată la LUCA VASILE în birou să nu-l găsesc pe IACOB în biroul lui LUCA VASILE, IACOB nu putea să nu-i spună, deoarece ni s-a comunicat că LUCA se scupă din partea partidului de reforma bănească.

Este adevărat eu înainte nu i-am vorbit de suma ce se găsește tezaurizată la țară, dar eu am arătat acest lucru în scris în fața comisiei dela C.S.P. din toamna anului 1950 la care a luat parte și IACOB ALEXANDRU, care s-a angajat să-l informeze despre toate problemele pe V. LUCA, așa că este exclus că o prob emă așa importantă să nu i-o fi spus-o.

*in să arăt că atunci cînd am discutat suma ce se găsește tezaurizată la țară, lucrurile s-au petrecut după cum urmează. Mi-a spus așa V. LUCA: "Dece ai spus că se găsește tezaurizată suma de 12 miliarde?" eu i-am răspuns: "că am spus aceste lucru fiindcă așa este și că și cu un an de zile înainte am arătat la C.S.P. că se găsește o sumă cam de aceeași mărime tezaurizată. A intervenit și IACOB ALEXANDRU care era de față spunînd următoarele: așa este tov. LUCA după care V. LUCA nu a mai spus nimic.

Nici vorbă nu poate să fie că m-a întrebat pe mine cît timp trebuie pentru efectuarea reformei bănești. Pot dovedi acest lucru cu IACOB ALEXANDRU care a luat și el parte la această conversație. Dar în niciun caz nu puteam spune că este necesar pentru pregătirea reformei un an de zile cînd eu am făcut propuneri la comisie (cu prilejul celor 20 de puncte) că reforma bănească trebuie făcută ce-l mai tîrziu pînă la 15 decembrie 1951.

S-a efectuat reforma în ianuarie 1952 din motive tehnice. Tin să menționez că are un tîlc ce spune V. LUCA. Vrea să demonstreze că a mers pe ideia amînării efectuării reformei bănești influențat fiind de un tehnician cum eram

eu in aceasta materie si nu ca pe orice cale a vrut sa zădărnicească reforma așa cum a declarat el mai înainte, așa că nu poate rezulta nimic din toate acestea că eu am fost împotriva reformei bănești.

Nu este adevărat că eu am manifestat panică. I-am mărturisit și este adevărat lui V. LUCA, că sunt tras in toate părțile și citeodată și in cite 4 locuri.

Nu este adevărat că am subminat încrederea lui LUCA V. in comisie.

In legătură cu raportul întocmit de mine cu privire la evoluția circulației monetare și prețurile întocmite la 6 septembrie 1951, pe care nu l-am prezentat, cum n-am prezentat nici-o hirtie, la M.F. și să arăt că acea lucrare este o lucrare științifică, fără nici-o idee preconcepută. Am arătat acolo evoluția circulației și a prețurilor, cum reea și din datele ce le posedam. După cum am arătat la interoga-toriile mele și cum se poate vedea bine din raport, că afară de efectuarea reformei bănești, precum și alte măsuri de extragera rea numerarului, sunt absolut necesare și măsuri economice aici in caz contrar n-am eliminat cauzele care au dus la reforma bănească .

ss/VOLOJI AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL

Unde se vorbește in acest raport al d-tale despre reforma bănească ca măsură necesară pentru extragerea acestui surplus de numerar in circulație?

Răspuns: in raportul in formă definitivă nu este trecut cuvântul reforma bănească și ideia reformei bănești este cuprinsă in noțiunea de mijloace de extragerea surplusului de nume ar. Am folosit această expresie pentru ca să nu desconsfir reforma bănească față de dactilografa care a scris raportul, față de RADULESCU Gh. și PARVU VIRGIL care au luat parte la întocmirea raportului.

Dovedesc că am înțeles in noțiunea respectivă și reforma bănească prin faptul că in scrisoarea anterioară formei definitive a raportului RADULESCU GH. și PARVU VIRGIL mi-a insirat mai multe măsuri de extragerea numerarului, iar eu le-am tăiat acestea motivându-le că de ce să punem pololo-

ghia întreaga. Am făcut aceasta ca să pot folosi o noțiune în care să se poată cuprinde și ideea de reformă baneară.

VASILE LUCA arată că eu în raportul din 6 septembrie 1951, arătăm o altă evoluție a prețurilor și dînsului arătam înainte de reformă altă evoluție a prețurilor. Vreau să menționez că aceleaș date le-am folosit atît în raportul din 6 septembrie cît și atunci cînd i-am prezentat evoluția prețurilor dînsului. Diferența este doar în faptul că în raport este evoluția prețurilor comparativă cu evoluția circulației monetare, în două versiuni una lunară și una din trei în trei luni, iar dînsului îi prezentam numai evoluția prețurilor făcută din 15 în 15 zile. Așa că nu s-a umblat cu nici-o falsificare care nu avea niciun rost.

Probabil dl. LUCA și-a format impresia despre existența unor prețuri joase sau ridicate din cauză că graficele prețurilor ce i-am prezentat din 15 în 15 zile era mai isbitor din punct de vedere optic decît graficele care arăta evoluția prețurilor pe o lună sau pe trei luni însă ambele grafice reprezentau aceleaș cifre. Așa că din toate acestea, nu rezultă că eu aș fi fost împotriva reformei bănești.

ss/VIJOLI AUREL.

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL

Graficele evoluția lunară a indicilor circulației monetare și a indicelui general al prețurilor de detaliu pe piața București, atașat la raportul respectiv, arată realitatea?

Răspuns:

Graficele prezentat arăta un indice contopit al sectorului organizat cu piața neorganizată. Desigur, contopind prețurile ale pieții neorganizate cu sectorul organizat atenuiază considerabil, prețurile pieții neorganizate însă trebuia făcută o contopire pentru a avea o sinteză a prețurilor ca să se poată compara cu circulația.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Continuă cu răspunsul d-tale în legătură cu cele declarate de VASILE LUCA?

Răspuns:

LUCA VASILE confirmă că a tăiat două miliarde la capitalul plății din planul de casă pe trim. IV.1951. Ceace nu poate fi înțeles de nimeni este motivarea pentru care a făcut aceste reduceri de plăți. In preajma reformei bănești este un lucru prea elementar ca să faci o politică, care să ducă la întărirea leului nou, ori întărirea leului nou nu poate fi făcută decât majorând - în general vorbind - plățile și micșorând încasările.

Prin acțiunea lui VASILE LUCA s-a dus o politică absolut contrarie și de cine? de ministrul de finanțe despre care nu se poate spune că nu cunoștea un lucru atât de elementar.

Este adevărat că V. LUCA a dat dispoziții în decembrie ca anumite plăți care pînă atunci erau interzise, să se efectueze. Menționez însă că suma acestor plăți este extrem de redusă față de tăerile făcute de V. LUCA la planul de casă pe trim. IV.1951 și mai ales față de totalul plăților planului de casă.

ss/VIJOLI AUREL.

Confruntarea se întrerupe urmînd a fi continuată în dimineața zilei de 8 septembrie 1954.

După ce am cetit din cuvînt în cuvînt răspunsurile noastre și am constatat că ele corespund intru totul cu cele declarate de noi îl susținem și semnăm.

Confruntarea a fost făcută de:

Maior. Mezei Gh.

Lt. Maj. Nisto V.

Lt. Pușcoci Gh.

ss/VASILE LUCA

ss/VIJOLI AUREL.

Proces verbal de confruntare. H. I.

Incheiat astazi 7 septembrie 1951 intre
arestatii LUCA VARILE si VIJOLI AUREL.

Confruntarea a inceput la ora 9⁰⁰.

- " - a terminat - " - 23⁰⁰.

Intrebare catre arestatul LUCA VARILE.

Cunosti persoana ce ti se prezinta?

Raspuns:

Da il cunosc este Vijoli Aurel, fost prese-
dinte al B.R.P.R. si ministru adjuncat la M.F. *Mucey*

Intrebare catre arestatul VIJOLI AUREL.

Sti cunosti persoana care ti se infatiseaza?

Raspuns:

Da il cunosc este LUCA VARILE fost vice pre-
sedeinte al consiliului de ministri si ministru de finante. *Mucey*

Intrebare catre arestatul LUCA VARILE.

Daca sunteti in relatii de rudenie sau
soti dusmanit vreodata cu VIJOLI AUREL?

Raspuns:

Nu sunt in relatii de rudenie si nici nu
am dusmanit cu VIJOLI AUREL. *Mucey*

Intrebare catre arestatul VIJOLI AUREL.

Daca sunteti in relatii de rudenie sau
soti dusmanit vreodata cu LUCA VARILE.

Urmare:

Răspuns:

Eu sunt în relații de rodnicie și nu mă așez doar
monit ureadoto cu lucrările. Nu

Intrebare câte arestatul Luca Vasile.

Care a fost poziția lui Vijoli Aurel, față
de introducerea sistemului socialist în practica ban-
cară și cu privire la finanțarea economiei naționale?

Răspuns:

Atitudinea lui Vijoli Aurel, față de introduce-
rea sistemului socialist de finanțarea economiei naționale
a fost pozitivă. Când am început introducerea
sistemului gospodăriei chibzuite, Vijoli Aurel s-a mani-
festat, impetivă introducerea acestui sistem arătându-mi
că sistemul de finanțare prin credite de la bancă
este mai pozitiv. În acest sens Vijoli a întocmit
o lucrare despre finanțarea industriei socialiste,
în care a arătat că sistemul cel vechi, adică
forma de finanțare capitalistă este mai bună.

Pe această linie Vijoli Aurel a susținut
și atunci când am trecut la introducerea sistemului
socialist de finanțare.

Vijoli Aurel, la sfârșitul anului 1950
sau începutul anului 1951, pe baza propunerii mele
a fost trimis de Guvern în URSS în fruntea
unui grup de finanțisti, pentru a studia același
sistem bancar socialist. Cu această ocazie Vijoli
Aurel, a primit textul lucrării cu privire la
organizarea băncii de stat și practica bancară.

Cu toate acestea, după întoarcerea sa
în țară, el s-a manifestat în continuare, impetivă
sistemului de finanțare socialist, afirmând că
sistemul de finanțare prin bancă este mai pozitiv

Semnătura,

Muc

Urmare: decît sistemul socialist, cu toate cã Vijoli
dădea sãrã cã vecheul sistem a dat rezultate
negative. 172

ambipios
de unia:

Dumoy

Dinã Cãnd am trecut la infestarea primelor
20 de întreprinderi cu fond de rolment și am ince-
put finanțarea lor pe baza sistemului de gospodãrie
chibzuitã, acestea întreprinderi erau creditate de la banca
cãrãrașilor, fãrã a se controla activitatea lor de
producție, astfel cã datoritiile acestora fãcã de bancã
creștea mereu, atîngãnd suma de 30 miliarde lei
pe care nu mai erau în stare sã le ramburseze.
Deci acest sistem nu stimula lupta întreprinderilor
pentru ridicarea productivității muncii, reducerea
prețului de cost și nu stimula lupta pentru
restabilitatea întreprinderilor și pentru a cãt mai
mare acumulare socialistã.

În acest document de multe ori lui Vijoli
vrãnd sã lã convingã cã sistemul socialist de
finanțare nu este ceva formal și se deosebeste
fundamental de sistemul capitalist, și prezintă
avantaje economice și politice.

Și ceream lui Vijoli dădea sã reorganizã
Teze banca potrivit sarcinilor sale și controlul
activității financiare a întreprinderilor. Cu toate
acestea Vijoli stãt înainte cãt și dupã reãntãorcerea
sa din URSS, sta manifestat deschis în contra inha-
docerii sistemului socialist, ca pãna la urmã
sã arãte în mod formal cã sta convins și cã este
de acord cu
(a intradot) rãul sistem.

vãntul
hador nufc
cãli:

Dumoy

- În cursul efectuãrii reformei banesti din
1952, am primit un document de la MAF. în care se
arãta cã în cadrul B.R.R. se duce a activitate de

Semnatã

Dumoy

Urmare: sabotaj fata de aplicarea sistemului socialist
si ca asupra acestui fapt i sa atas atentie lui
Vijoli Anel de catre unii functionari de la banca,
fata de care sesizare insa Vijoli nu a luat
nici-o masura. Si acest fapt dovedeste ca
Vijoli a avut o atitudine potrivita fata de
experienta socialista, fapt care sa reflecte
asupra integritatii activitatii a bancii, dand nastere
la rezultatele negative ce s-au produs.

= In aceasta privinta vreau sa arat unele
aspecte din activitatea practica a lui Vijoli Anel
in ce priveste activitatea sabotaie dusi de el in
complexitate cu IACOB ALEXANDRU.

= Vijoli Anel avea datoria ca prin
B.R.I.R. sa efectueze controlul prin lei, asupra
activitatii intreprinderilor, ceea ce nu a facut. Astfel
se potol intampla ca intreprinderile folosau de
multe ori fondurile lor de rulment pentru alte
cheltuieli. Din efectuarea defectuosa a acestui
control, el nu a pre-egit invecaturile si blocarea
conturilor intreprinderilor. Din disueta de neu-
marate ori cu Vijoli Anel, defectiunile produse
in functionarea intreprinderilor ceea ce a contribuit
la blocarea conturilor lor. El trebuia sa inuaceca,
ca fondurile de rulment aprobate de M.F. sunt
insuficiente si ca nu sunt acordate la timp, chiar
in cazurile cand ele au fost aprobate, fapt care
constitua un sabotaj al directiei functionarii econo-
miei nationale in fata cu Iacob Alex. care apli-
ca in practica functionarea.

= In discutile avute cu Vijoli Anel
precum si in rapoartele prezentate consiliului de

Semnatura

Murphy

Urmare: ministrii, el arunca vina pentru provocarea
cauzelor ce a dus la blocaj, numai asupra intreprinderilor,
operand pentru de raspundere ce
revine M.F. 173

Asfel sabotarea financiară intreprinderilor
de catre Iacob Alex. Vijoli dusele vraia să o opere
și să o explice prin insuficiențele sistemului socialist
de finanțare, în contra căruia el să manifestat
și a luat atitudine și astfel de fapt a devenit
complicele lui Iacob Alex. în această ordine
dusmărașă.

Efectele acestei sabotaj a B.R.P.R. și M.F.
sau resping asupra producției, asupra emisiunii bănești
provocând o omniauere mai mare decât era necesar
economiei, sau resping asupra preturilor, atât asupra
celor privind producția intreprinderilor provocând
mărirea pretului de cost și implicit acumulării socialist
cât și asupra preturilor produselor agricole.

Existând o circulație bănească mai mare
decât cea necesară creșterea a (valorii) reală puterea
de cumpărare a leului, cea ce borea în nivelul de
trai al clasei muncitoare și fără construcția
socialistă. *Lucu*

Intrebare către onestatul Vijoli Alex.

Se confirmă cele declarate de lucu susite?

Răspuns:

Se confirmă și am de spus următoarele: Stai ureau
și arat că sistemul socialist nu a deosebit de cel
capitalist, prin ceea ce cel socialist are fondul
de valment propriu și apelează la credite, și cel
capitalist are fonduri propriu și se folosește numai de

Semnătura

Urmare: credite. Mentionez ca si cel capitalist are
fonduri proprii intreprinderii si foloseste si creditul
dupa cum are nevoie mai sau mai mare
cu bancile. N.B.

Dubitare cahe restul Vijoli are.

= Dubitacii auheta coasemneafă din
curentii in curent declaratiile mele si se pune in
vedere sa se rezumi exclusiv la cele declarate
de restatul lucrărilor si sa se facă observatiile
legate de fondul problemei in gura!
Deci fara teoretizari!

Răspuns:

= Inseamna inhe sistemul de finantare si
creditare socialist fata de cel capitalist constau
faptul ca in sistemul socialist se detinuta intru
prindute pe baze de normativ si se da credite pe
obiect nu global, lucru care nu le face sistemul
capitalist.

In privu propunerile mele nu m'au abilitat
cu o rata de la principiile socialiste de finantare
si creditare. Aceasta insemeafă ca m'au fost
potrivnic sistemului socialist si n'au fost
potrivnic gospodariei chibzuite. Propunerile
mele au format o varianta a sistemului soci-
alist. Ce a ce ma determinat sa nu fu de
acord cu copierea intocmai a sistemului socialist
a fost situatia de fapt de la noi.

La noi desi oream inariete de rabadu
cerea sistemului financiar-bancar socialist, a creditare
globala, insa unuaream de aproape inheborintarea
lucru lucrărilor de intreprindere.

Varianta propusa de mine, este in luarea

Semnatura

[Signature]

Urmare: intocmita de mine.

174

Tin sa mentionez ca eu nu m'am opus a se intraduce varianta intocmai a sistemului socialist, dar mi-am manifestat parerile mele pentru varianta mea. Dubioi ce ministrul finantelor a hotarat sa se copieze intocmai model de finantare si creditare socialist din URSS, am aplicat intocmai fara nicio opozitie.

Subadversor cand m'am uitat din URSS, am ramas si mai ferm convins pe propunerile din varianta mea, deoarece aratand propunerile acestea la Gosbank mi s'a spus sa le traducem in practica, mentionez ca de la intrarea mea din URSS n'am mai discutat cu luca Vasile sau cu altcineva despre varianta propusa de mine, care am considerat-o cizuta adata cu neaprobarea ministrului de finante.

mentionez ca nicio data nu m'am manifestat formal, ca este mai indicata copierea intocmai a ceea ce este in URSS.

Tin sa mentionez ca banca de stat a fost prima dintr-un total de banci din democratia populare, care a intradus sistemul socialist. In situ la ce replicari din intreg sistemul bancar se refera luca Vasile. Nu intru ca sa la decantam cum mentioneaza si cred ca este vorba de calcularea resurselor de credite. Cu privire la calcularea resurselor de credite si folosirea lor, eu personal m'am opus intocmai in era ceapla apar cum am aratat in declaratiile mele anterioare. Afara de asta tot convingerul sistemului bancar socialist a fost intradus.

Protestez ca eu in viata mea am sabotat regimul school av. b. orice forma, lucru cu care a fost de acord luca Vasile, cand mi-a mortuarit a doua

Signature
1970

Urmare: dupa deslaturarea mea, aceasta.

B.R.S.R. a efectuat controlul prin leu, care nu este altceva decat introducerea planului de salarii, decontarilor, controlul salariilor si sistemul creditelor.

- Daca se admitea de buna vointa varianta propusa de mine, care linia decontarilor de variabile greutati din intreprinderi, sunt sigur ca contribuiau mult la lichidarea lor.

Banca in timpul controlului prin leu a sesizat minusterele (si guvernul) si conducerea asupra defecsiunilor ce se intampla in intreprinderi si de blocajul care il provoca acestea.

Si nu sa mentionez ca am avizat si M.F. in ce priveste blocajul din intreprinderi. Ei nu au putut fi complice supravietuirii cu Jacob Alexandru la solbatarea intreprinderilor carora nu li s-a da fonduri de rulment suficiente. Ei au facut chiar in scris M.F. atat cazurile cand intreprinderile nu sunt dotate suficient si au dificultati de productie din aceasta cauza si cazurile multiple cand intreprinderile sunt dotate mai mult decat trebuie, ceea ce le face sa aiba creste supranormative anormale. *Vijoli*

Intrebare cotea orostolul luca vaita.

Intrebat Vijoli Anel nu confirmo cele aritate de dte, daco doresti sa mai fici completorii la cele declarate de dte in aceasta problema?

Raspuns:

Asupra celor declarate de Vijoli Anel, vreau sa fac urmatoarele observatii:

= Vijoli Anel, incearca sa prezinte problema

Semnatura,

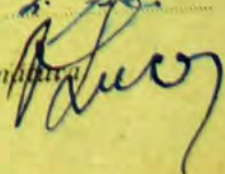
P. Anel

Urmare: ca varianta lui s'ar incadra complet in prin-115
ciplele sistemului socialist de finantare a intreprinderilor
justificand prin aceasta ca el n'ar fi fost impotriva
sistemului socialist si ca, conditiunile din tara noastră
inca nu ar permite copierea intocmai a experientei
socialiste in economie.

Sunt de acord cu Vijoli in ce a ce priveste
faptul ca nu se poate copia intocmai activitatea
si practica institutiilor socialiste, insi resping incer-
carea lui de justificare si de prefutare a variantei
sale, ca ceva ce ar fi in concordanta cu princi-
pile socialiste. Varianta lui Vijoli nu se refera
si nu exprima numai o diferentiere in ce a ce
priveste aplicarea in practica a unor principii soci-
aliste adecvate situatii existente la noi, intrucat aceasta
varianta, este straina din punct de vedere princi-
pial de orice sistem socialist. El nega insasi
necesitatea intreprinderilor cu fond de
palmei propriu si sustinea necesitatea finantarii
acestora numai prin credite. El vroia sa intro-
duca in sistemul socialist un sistem de finantare
capitalist.

Du jurul acestei probleme am avut cu el
cele mai multe discutii.

Este absurd si ilogic ce a ce afirma Vijoli
ca el nu ar fi vorbit cu mine dupa intorcerea sa
din U.R.S.S. in legatura cu aceasta problema, intrucat
el a incercat chiar sa se laude ca varianta lui este
justa. Aceasta discutie am avut-o cu Vijoli chiar
in cabinetul meu si mi-a dat si raportul in scris
pe care l-am intocmit asupra vizitei si observatiilor
sale facute in U.R.S.S. I mi mentin deci si azi

Urmare: mai departe declaratia data in acest sens.

- In declaratia sa Vijoli Aurel trece cu sederea faptul ca el a intocmit rapoarte pe care le-a prezentat si sustinut si in fata Guvernului, ca pricina la blocarea fondurilor si masuri pentru deblocare facand tot adato cititi la adresa unor ministere si intreprinderi fara sa vorbeasca de raspunderea M.F.

Proiectul de hotarare al Consiliului de liivshi cu privire la deblocarea conturilor a fost intocmit de Vijoli si aprobat de M.F. El a participat si la o data si la sedintele consiliului de ministrii.

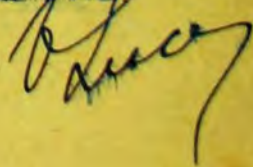
Chiar si in prezenta lui declaratie, Vijoli cauta sa explice finamentele negative privind situatia financiara a intreprinderilor, numai prin vina acestora, fara sa avute in vedere raspunderea M.F., I. B. R. I. R. Acest fapt sustine si confirma cele declarate de mine, ca Vijoli Aurel avea tendinta de a arunca vina numai asupra intreprinderilor.

- Faptul ca am declarat mai sus ca Vijoli Aurel a fost de acord cu intraducerea sistemului socialist numai in mod formal, l-am afirmat pe baza concluziilor mele de mine din retinutalea lui Vijoli Aurel. Decizia aceasta afirmativa de o urea este confirmata chiar si de Vijoli Aurel, care si in aceasta confesiune sustine ca varianta sa este justa. Astfel fiind insa acest fapt dovedeste ca el a fost de acord numai in mod formal cu intraducerea noului sistem de finantare socialist.

- Faptele dovedesc ca el a sabotat aplicarea principiilor gospodarii chetizite.

Atitudinea lui Vijoli Aurel in aceasta

Semnatura,

Urmare: confrontare, nu face decat sa sublinieze ras-176
prudencia sa in toate problemele despre care am
vorbit in declaratiile mele.

Făcând aceste observatii eu imi mentin
si pe mai departe declaratia mea. Jhu

Intrebare catre arrestatul Vijoli Aurel.

Cum confirmi cele declarate de luca Varile?

Raspuns:

Nu confirm si am de spus urmatoarele:

Privitor la natura principala a problemei, am
aratat o noua incalzire tot si in lucrarea mea, din care
se vede precis ca cuprinde intocmai principalele probleme
si nu are nimic cu capitalismul postind complot
principale gospodariei chibzuite.

Tractul cu nu este un sistem capitalist si
socialist, mi l-a confirmat Gosbankul.

= Nu este adevarat ca dupo venirea mea din
URSS am discutat cu luca Varile sau cu altcineva despre
varianta mea. Imi aduc perfect de bine amintire
discutiile purtate cu luca dupo venirea mea in tara
in care putez sa am prezentat si raportul de cele
constatate.

A citit acest raport impreuna cu un supli-
ment de raport in legatura cu productivitatea muncii.
Dopo ce a citit aceste doua rapoarte, i-am spus
ca am mai fost cu exemplar dupo rapoarte, care
vreau sa le prezint secretarului general, (care sa
Varile luca mi-a spus sa nu ma duc la nimeni si
sa las exemplarul la dănușul ce o ce am fost.

= Alte discutii nu am avut cu luca Varile.

Fin sa mentionez ca decand am devenit

Signature
Vijoli

Urmare: subalternul lui Luca Vasile, nu a dat pînă după reforma bănească n'au fost și nu mi s'a îngăduit de Luca Vasile să iau parte la consiliul de ministri, ceea ce se poate constata din evidența celor prezenți la sediul consiliului.

- După reforma bănească am fost adus la consiliul de ministri, pentru că a hotărît a consiliului de ministri președea să asupra situației planului de casă să face raport sub a lui semnătură, președintele băncii de stat.

- Eu am fost cu ideea să se prezinte de către președintele băncii de stat rapoarte sub a lui semnătură, despre circulația monetară deoarece Luca Vasile nu făcea în fața consiliului. De altfel Luca Vasile avea a astfel de comportare, încot eu eram convins că are mîini liberă de la consiliul de ministri.

De exemplu îmi dădea dispoziții să dau drumu planurilor de credite și planurilor de casă fără aprobarea consiliului de ministri pe propria sa semnătură, urmînd ca ulterior să treacă prin consiliul de ministri. În modu acesta să suprapas consiliului de ministri.

- Confirmă cele arătate de Luca Vasile că eu am fost proiectul de dezbateri.

- În ce privește faptul că eu nu as fi arătat vîna M.F. și B.R. în ceea ce privește defectivitățile (din rînd) lor în întreprinderilor adică participarea lor în provocarea acestor deficiențe, și să menționez că am comunicat M.F. nu numai verbal ci și în scris (cîș) gresita dătare a întreprinderilor pentru fixare în parte și deși am comunicat de mai multe ori

Am o minuz

Stănișcu
Vasile

117
Urmare: verbal & in scris nu dau loc unor de incheptare. Une & banca de stat o suma care a avut dificultati inchepturilor, prin faptul ca nu fixa intaldeauna just scadentele creditelor, despre care am vorbit in declaratiile mele anterioare.

Tia inca adati sa protestez ca eu nu am sabotat, pe mine nu ma cheama Luca, Iacob etc.

Pentru a fi ouzgat de sabotaj, trebuie sa mi se dovedeasca fapte concrete savarsite cu intentie. *Nijoh*

Intrebare catre arestatorul luca Vasile.

- Intrebat Vijoli rici de data aceasta nu vrea sa confirme cele declarate de dle ce mai ai de spus in legatura cu afirmatiile sale?

Raspuns:

= Hici nu i-au in seama provocarea lui Vijoli. Aurel, intucot nu ii folo lui raspund pentru faptele & povatele mele. Pentru acestea eu raspund in fata clasei muncitoare.

Vijoli sa suparat deoarece am pus degetul pe rana. Este adevarat ca faptele dovedesc existenta sabotajului & participarea lui Vijoli la rest sabotaj - si nu este neoba mea sa stabilesc eu rest luam, adica (Recunoscere sa) daca el a lucrat cu intentie sau fara intentie.

Recunosc ca am pus in aplicare planurile de cassi & de credite, inainte ca ele sa fie aprobate de consiliul de ministrii. Vijoli Aurel ascunde insa faptul ca rici o data nu a terminat planurile de cassi & de credite la timp, astfel ca sa fie posibila prezentarea lor consiliului de ministri la inceputul trimestrului respectiv. *Semp*

Stus de
uine:

Urmare: tot ceata nu se putea opri eu trebuia sa le
pun in aplicare. Deci el este inuorat de neintocmirea
planurilor de casa d. de credite la timp.

Ad. Ionescu	de	credite,	pe	bază	planurilor	intocmirea	de	ca
de	Vijoli,	eu	le	prezentam	la	consiliul		

Acum
fapt
de ca

In ceea ce priveste prezentarea situa
iei emisiunilor si a planurilor de credite
orest lucru se facea de catre mine trimestrial,
deci nu sta in picioare afirmatia lui Vijoli
ca nu ar fi fost prezentata consiliului de
ministrii de catre mine situatia emisiunilor si
planurile de credite. Afara de aceasta din
to in to zile eu primeam de la B.R.I.R. raportul
de executare a planului de casa, pe care il
prezentam trimestrial consiliului de ministrii.

In sfarsit tin sa mai arat ca Vijoli
Aurel, afirma ca el a aratat raspunderea bancii
d. o M.F. in ceea ce priveste provocarea cauzelor
ce au fonat activitatea intreprinderilor. Saca este
apoi, atunci de ce nu a aratat orest lucru si
in rapoartele prezentate consiliului de ministrii
prin ministruul de finante, si ca adjunct de ce
nu a ridicat aceasta problema fata de mine,
discutand-a numai cu Iacob.

dealtfel Iacob sta inteles foarte bine
cu Vijoli. In vrocum sa-l schimb mai de mult
pe Vijoli de la conducerea B.R.I.R. insa Iacob
alexandru il sustinea in fata mea, spunandu-mi
sa nu-l schimb intrucat el mi va indrepta
lipsurile.

Intebare catre arstatul Vijoli Aurel.

Semnatura

Vijoli

Urmare: remediere. Alina a dat: Luca V. nu mi-a cerut
să fac un raport către consiliul de ministri, legat
de deficiențele întreprinderilor, B.R.I.R. și a M.F.

Menționez că eu am arătat lui V. Luca
deficiențele M.F. în legătură cu dolarea, când
Jacob s-a supărat pe mine.

Sesizarea în scris este adevărată și
nu am dată lui Jacob și lui Craiu, însă
relatiile erau atât de stricte între Luca V. și
Jacob, încât eu găsesse exclusiv și nu mi s-a
restat nimic lui Luca Varile.

În legătură cu schimbarea care o vreau
să mi-o facă Luca V. din partea B.R.I.R. și ministrului
adjunct, nu vreau decât reia când eu vreau
să mi schimb de la bancă și ministru, făcându-
mi ministru al industriei alimentare.

Este adevărat că eu nu am înțeles
prea bine cu Luca Varile, pentru că îl contrăziceam
și îi arătam situația reală. Când îi arătam că
prețurile cresc la proto. reorganizată mai puțin
pesimist și lipsit de orizont.

O asemenea discuție violentă am
avut-o cu Luca Varile la 6 august țării când
nu am spus că pot fi și prețurile la proto.
reorganizată merg în sus desi rezolvă în cel
ce era mai bun ca înainte și îi arătam
că se iau măsuri excepționale pentru a remedia
situația, tot așa mă arătat că sunt lipsit de
orizont și pesimist.

Am să te determinat să gândească
la schimbarea mea de la B.R.I.R. și M.F. a fost
faptul că nu mi-a convenit abilitatea mea

Semnatura.

Vijoh

Urmare: in legatură cu reforma bancară, in contra
căreia era luca Varite după cum mi-a mărturisit. 179

Arăt următoarele fapte:

A doua zi după ce am fost convocat
de secretarul general, la 26 sau 27 august 1921
mă cheamă la cabinetul său Luca și mi-a
spus următoarele:

„Ce firi sigori de reforma bancară?
Eu n-am răspuns hotărât... o facem tot luca.
Fato de răspunsul meu hotărât, n'a mai insistat
asupra problemei și a trecut la alta.

După ce luca Varite a venit din concediu
mă reproșat fiind de falo și Jacob Alex. că de
ce am spus că in circulație se află 10-15 miliarde
is plus tezaurizati, in un ton de reproș. Eu n-am
răspuns... Am spus tot luca și in anul acesta
ce și in anul trecut că se află in circulație o
suma importantă in plus peste necesar.

Cu prilejul aprobării planului de câștig
pe trimestrul II 1921 după ce comisia formată
de consimțământul lui luca Varite, compusă din
Boloieanu, haiescu c.s.p., Jacob și in mine din
partea finantelor, am avut de acord că este
necesar, pentru buna activitate a întreprinderilor
și institutiilor ca pe ocel trimestru să se pună in
plus in circulație trei miliarde, luca Varite cu
toate protestele mele hotărâte a ține din nou
miliarde din rezerva sumă.

Și am motivat lui V. luca că suficient
productiv și că este responsabil să se facă așa lucru
masiv, însă in toate acestea n'a cedat, iar
Jacob care nu preferă și care nu a fi înaintea,

Seppäntä,

Urmare: a fost de acord cu mine si cu ceilalti, ca sa se puna in circulatie pe acest timp este trei miliarde in plus, a renuntat la atitudinea lui si sta alaturat lui Vasile Luca, si mia spus mie:

"Las ca e mai bine asa sa ustepe adala!"

mentionez ca la venirea mea dela Moscova la 15 noiembrie 1957, am facut propuneri practice si usor realizabile sa se duca a astfel de politici incot sa se ajunga la o circulatie monetara de 60 miliarde. V. Luca a refuzat propunerea mea.

Consider ca politica care am vruta eu in favoarea reformei banesti si politica potrivita a lui Luca si in privinta reformei banesti la determinat sa stornie a mo schimbu dela finante si B.R.R.

V. Luca mia morturisit mie, dupa efectuarea reformei banesti, ca a fost in privinta reformei banesti. Mia spus asa ca dansul ar fi facut reforma peste un an de zile, facind schimb 1- la 20 lei pentru toata lumea, ce a ce inseamna o schimbare de bani dar nu o reforma banearca.

Luca Vasile n'a vrutit pira schimbarea mea decot una alta dala.

Sau reforma banearca sa fie lipita de un element cu experienta cum eram eu care luasem parte a la reforma precedenta si astfel sa se efecteze in conditii practice;

Sau sa pona a alta pensana in lant

Semnatura,

Vijel

Urmare: meu, cu care se saboteaza in vao reforma.
Binească, suspodiva carera a fost.

180

Intrebare cote arestatul Vijoli Aurel.

= Ce se scop te a cambotul luca vasele cond
sai semnalat noticarea preturilor a alimentare?

Răspuns:

= Din cat imi dau eu seama dauo lucruri la
determinat pe luca sa aiba pozitia de a mi combote
atol de violat.

1. Luca orea in atributiune si problema
preturilor si noi convenea ca arat o situatie proasta
in materie de preturi de care era responsabil

2. Luca se eija merem ca factorul
care haboraste in materie de schimb inke sot si
oras, ori politica dusa a aratat protejarea tora-
rimii si in special a chioburimii si nu i convenea
ca vin eu si sunt la creata rezultatele acestei
linii politice.

Intrebare cote arestatul Vijoli Aurel.

Ce la determinat si ce scop a urmorit
luca vasele priu torrea celor daua miliarde lei
la coprtolul plati al planului de casu pe linia idiqn?

Răspuns:

Dupa cum rezultă si din celelalte are sta
luca vasele, reiese prius ca a urmorit ca la
efectuarea reformei bineesti si se afle cota mai
puteri bani in circulatie dauo astel a levitura
reformei bineesti.

Intrebare cote arestatul luca vasele:

= Arestatul Vijoli Aurel in aceasta confon-
sare a vorbit despre pozitia stela potivrirea foto
de reforma binească, aratand si cazuri poncte.

[Signature]

Urmare:

Se confirmă cele arătate de Vijoli Aurel?

Răspuns:

-- Despre faptul că am fost în vârstă reformei bănești am vorbit în declarațiile mele anterioare și am arătat o serie de măsuri luate de mine prin care am încercat să jăduresc sau să amân reforma bănească.

- Vijoli Aurel însă prefăcându-se în mod deosebit afirmând că el ar fi fost de acord cu reforma bănească pe care a susținut a impotriva puterii mele și că nu a făcut nimic din impotriva intereselor reformei și că acesta ar fi fost motivul pentru care ne intenționăm să-l schimbăm dela conducerea B.R.P.R., el fiind o piedică în calea mea de a îndărnicii reforma bănească.

Problema schimbării lui Vijoli s-a ridicat încă înainte de intrarea lui în comisia de reformă bănească fiindcă ar fi fost o absurditate scutirea sa dela B.R.P.R. în timpul reformei, atunci când el însuși era membru în comisie.

- Resping afirmația lui Vijoli Aurel că el ar fi fost pentru reforma bănească. Eu am vorbit cu Vijoli despre reforma bănească în octombrie 1951 după ce am venit din concediu și apoi în continuare și deci nu în august 1951 cum afirmă dănușul, întorcându-mi se am participat la sedința de constituire a comisiei și nu știu, dacă s-a adus la cunoștința membrilor comisiei faptul că se pregătește a reforma bănească.

Dacă în timpul concediului meu am fost informat că Vijoli Aurel este cel care o ridică problema că ar exista un plus de 15 miliarde lei în circulație, bani care sunt tezonizați la poartă

Semnat de

[Signature]

Urmare: După venirea mea din concediu am discutat cu
Sijoli această problema, cauzându-se această cifră, totuși 181
Sijoli a susținut în continuare că există rest surplus
în circulație, deși înaintea rîcii-o dolă nu mi-a vorbit despre
aceasta.

L-am întrebat ce părere are când am putea
face reforma și cât timp trebuie pentru pregătirea ei.

El mi-a spus că reforma nu se poate face încă și
pentru pregătirea ei este necesar să-l pută un an.
Deși Sijoli avușea să manifestat impoziția lîrrei dolă
de conducere pentru a pregăti reforma bănească.

Părerii lui Sijoli mă întorci și pe mine în
părerii mea, că reforma trebuie făcută mai tîrziu, că
întîi trebuie eliminate cauzele care au provocat
necesitatea reformei, cauze pentru care M.F. și B.N.R.
purtau răspunderea. Au făcut acest lucru în scopul
de a nu compromite M.F. pe lângă alte motive despre
care am vorbit deja în alte declarații.

afară de aceasta în discuțiile purtate
cu Sijoli avușea el manifesta o atitudine de panică
vrînd să se deferteze dela îndatoririle sale în legătură cu
reforma și a încercat să submineze încrederea mea
în comisia de reformă bănească. El s-a manifestat și
în alt mod în contra reformei bănești; în raportul său
despre situația economică financiară, din care reapa
că prețurile nu sunt influențate de emisiune și
că cu toată creșterea emisiunii, prețurile nu au
crescut în aceeași proporție.

Prin aceasta el vrîia să dovedească, că
nu-i nevoie de o reformă bănească, deoarece plusul
de circulație bănească se poate reține pe prin alte
măsurii. **Dacă** în fata comisiei el nu a mai susținut

Urmare: cu atata tarie ca preturile au crescut precum miza
demonstrat mie nest lucru, bo din costuri uras o ta
documente ca ele nu au crescut denaturand astfel
adevarul.

In sprijinul afirmarii sale ca el ar fi fost
pentru efectuarea reformei bonasti, Tjoli arata ca la
intocmirea planului de casa pe trim. IV. 1951, el
a propus marea emisiunii cu trei miliarde, fapt ce care
eu nu au fost de acord, lasand doua miliarde la
capitolul plati.

Eu confirm cele declarate de Tjoli in
aceasta privinta si revinase ca au fost aceste
tineri intrucat au avut in vedere faptul ca folia
de un plus de circulatie de 15 miliarde trebuie sa
oprim orice alta emisiune ^{care ar mai fi plus} si sa facem un plan de
casa echilibrat. Mentionez ca Tjoli carel n'a
motivata ridicarea emisiunii cu trei miliarde ca o
necesitate a reformei si ca deschiderea necesitatii
cheltuielilor prevazute in planul de casa care au
fost cerute de ministere si intreprinderi.

Tjoli carel a protestat nefind de acord
cu aceste tineri facute de mine. Au facut totusi
aceste tineri, insa tot adata i-au spus lui Tjoli si astfel
procedam rest lucru si marile, ca pentru plata achizi-
tivelor si colectarilor sa se faca plati si peste planul
de casa aprobat.

Dupa aprobarea planului de casa de catre
consiliul de ministri, au primit proteste din partea
ministerelor, ca tinerile ce au fost la capitolul
plati in general la carousie si deplasari, cauzeaza
diferite greutati. Atunci am admis lui LOPU MARIN
fost viceprezident al B.N.S.R. si efector ^{suplimentari}

Semnatura,

[Signature]

Urmare: la transporturi de cheltuieli legate de productie.

- Intrebare catre arsestatul luca vasile. 182

Pentru ce alte suplimentari ai dat de aprobare in trimestrul ii 1991 si vi anume?

Raspuns:

= In decembrie 1991 am dat deslegare lui Vizoli Aurel sa faca plati la capitala cumparatori de la particulari, ce a ce era oprit inainte.

Intrebare catre arsestatul luca vasile.

Continuati mai departe relatarea stela!

Raspuns:

In am mentionat linia ca in timp ii 1991 sa restringem emisiunea si nici decum sa o marim, intrucut pe langa existenta unui plus de 15 miliarde lei aflati in circulatie, ridicarea emisiunii in continuare, ar fi merit

Steno de
ine: ~~si~~ mai multe preturile, (la achizitii) si astfel n'au putut face fata achizitiilor.

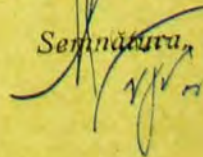
Intrebare catre arsestatul Vizoli Aurel.

Ce ai de spus in legatura cu cele declarate de luca vasile?

Raspuns:

Sim de spus urmatoarele: Nu este adevarat ca Vasile luca a vrut sa ma schimbe inainte de inceperea pregotirii reformei banesti si stovinta pentru schimbarea mea, care a calificat chiar dansul obsurdai, a fost dupa doua luni de la inceperea pregotirii reformei banesti, adica inainte de a pleca la Moscova. Acest lucru il pot dovedi, prin faptul ca a stovit in fata unor membri ai comisiei de fata fiind eu si MALINSKI. Apoi IACOB Alex. poate sa dovedeasca acest lucru care tot pe timpul reba stovio ca ma convinge sa primesc sa fiu ministrul industriei alimentare. Afirm ca multe n'au vorbit la

Semnatura,

Urmare: 26 sau 27 august 1971 cu V. Luca in legatura cu reforma bancara si daei urmatoarele. Si Nicolice spui de reforma bancara la care eu am raspuns, ca o facem tot luca. Alte cuvinte n'a fost decat acestea.

V. Luca spune ca noua de unde sa stie ca secretarul general n'a spus despre reforma bancara, lucru care nu poate sa-l creada nimic, deoarece Iacob Alex. omul cel mai de incredere si devotat al dănsului, care a luat si al parte la sedinta convocata de sectorul general, n'a putut sa nu-i spuna de modul cum a decurs sedinta respectiva. Mentionez ca rar sa intampin sa ma duc ureadato la luca Vanile in birou sa nu-l gasesc pe IACOB in biroul lui luca V. IACOB nu putea sa nu-i spuna, deoarece mi s'a comunicat ca luca se ocupa din partea partidului de reforma bancara.

- Este adevarat ca inainte nu s'am vorbit de suma ce se gasește favorizată la țară, dar eu am arătat ca rest luca in scris in fata comisiei dela C.S.P. din toamna anului 1970 la care a luat parte si IACOB Alex., care sa angajase sa-l informeze despre toate problemele pe V. luca, asa ca este exclus ca o problema asa importanta sa nu se fi spus.

- Tin sa arăt ca atunci când am discutat suma ce se gasește favorizată la țară, lucrurile s'au petrecut dupa cum urmează: luca spus ca V. luca: de ce ori spus ca se gasește favorizată suma de 15 milioane?, eu r'ame raspuns: eu am spus ca rest luca fiindca asa este si ca si eu am de zice inainte ca am arătat la C.S.P. ca se gasește o suma cam de otreia marime favorizată. A intervenit si IACOB Alex. care eu de fata, spunand urmatoarele: asa este tot luca, dupa care V. luca nu a mai spus nimic.

Semnatura

Nicolice

Urmare: Sici vorba nu poate să fie că una întrebare pe 185
mine cât timp trebuie pentru efectuarea reformei bănești.
Pot dovedi acest lucru cu Iacob Alex. care a luat și el
parte la această conversație - Dar în niciun caz nu
puteam spune că este necesar pentru pregătirea reformei
cu un an de zile înainte, eu am fost propus în comisie
(cu privilegiul celor 20 de puncte) și reforma bănească trebuie
făcută cel mai târziu până la 15 decembrie 1931.

S-a efectuat reforma în ianuarie 1932 din motive
tehnice. Din să-mentionez că are un talc ce spun V. Luca.
Vrea să demonstreze că a mers pe ideea amănunțită efectuării
reformei bănești, influențat fiind de un tehnician care
erau eu în această materie, și nu că pe orice cale
a avut să gădarnicească reforma așa cum a delirant
al mai înainte, așa că, nu poate rezulta nimic
din toate acestea că eu am fost împotriva reformei
bănești.

Nu este adevărat că eu am manifestat parizii.
I-am morturizat și este adevărat, lui V. Luca, că sunt
trei în toate părțile și câteodată și în câte 4 locuri.
Nu este adevărat că am subminat încrederea lui
Luca V. în comisie.

Am legat în raportul întocmit de mine cu
privire la evoluția circulației monedei și prețurile intervenit
la 6 sept 1931, pe care nu l-am prezentat - cum n'am
prezentat nici o dată - la M.F. Din să arăt că oca
lucrare este o lucrare științifică, fără nici o idee precau-
cipulă. Am arătat oca evoluția circulației și a prețu-
rilor cum reza din datele ce le posedam. După
cum am arătat la interogatoriile mele și cum a
putut vedea bine din raport, că oca de efectuarea
reformei bănești, precum și alte măsuri de extinderea

Semnătura,

Vijă

Urmare: numerarului, sunt absolut necesare si masuri economice
caci in caz contrar n'au eliminat cauzele care au dus
la reforma bancarsca.

Intrebare cahe aratatul Tijoli Aurel.

Unde se vorbeste in acest raport al Stat
despre reforma bancarsca ca masura necesara
pentru extragerea restui surplus de numerar in
circulatie.

Raspuns:

In raportul in forma definitiva nu este
bunul moment reforma bancarsca si ideea reformei
bancarsci este cuprinsa in rationea de mijloace de
extragerea surplusului de numerar. Am folosit
aceasta expresie pentru ca sa nu descopla
reforma bancarsca falo de etichetografa care a
suis raportul, falo de Radulescu Gh. si Parvu
Virgil care au luat parte la intocmirea raportului.

Doaredese ca au inteles in rationea rez-
pectiva a reforma bancarsca prin faptul ca in
versiunea actuala formei definitive a raportului
Radulescu Gh. si PARVU Virgil, mi-a insinat mai
multe masuri de extragerea numerarului, iar eu
bram lasat acestea motivandule ca de ce sa punem
polibreghia intreaga. Am facut aceasta ca sa
pot folosi a ratione in care sa se poata
cuprinde si ideea de reforma bancarsca.

Lasite lucr arata ca eu in raportul
din 6 septembrie 1951, arötam a alta evolutie a
prefuritor si dösului: ii arötam inainte de reforma
alta evolutie a prefuritor. Deau sa mentionez
ca unelez date le-am folosit otot in raportul
din 6 sept. cot si atunci cand i-am prefuritor evolutia

Semnatura.

[Signature]

Urmare: preturilor. Diferenta este doar in faptul
ca in raport este evolutia preturilor comparativa cu 184
evolutia circulatiei monetare. in doua versiuni una
luna si una din trei si trei luni, iar dintr-unii ii
prezentam numai evolutia preturilor pentru din
15 in 15 zile. Asa ca nu sa umblat cu nici o
fabulatie care nu avea nici un rast.

adogat cu
programe
rea.

Probabil de lucru s-a format impresia
despre existenta unor preturi foarte ^{sau ridicate} din cauza ca
graficele preturilor ce erau prezentate din 15 in 15 zile
erau mai isbitor din punct de vedere optic decat
graficele care arata evolutia preturilor pe o luna
sau pe trei luni insa ambele grafice reprezentau
orele acele. Asa ca din toate acestea, nu
rezulta ca eu as fi fost impotriva reformei banetii.

Intrebare catre arstatul Sigol Aurel.

Graficele evolutia lunara a indicelui circu-
latiei monetare si a indicelui general al preturilor de
detaliu pe piata Bucuresti. atasa la raportul
respectiv arata realitatea?

Raspuns:

Graficele prezentate arata un indice conta-
pit al sectorului organizat cu piata neorganizata.
Desigur, contopind preturile ale pietii neorganizate
cu sectorul organizat, atenuiaza considerabil, preturile
pietii neorganizate. insa trebuie foarte o conta-
pire pentru a avea o siteză a preturilor ca sa
se poata compara cu circulatia.

Intrebare catre arstatul Sigol Aurel.

Continuati cu raspunsul d-voastra in legatura cu
cele declarate de Tarile luca.!

Raspuns:

Semnatura,

Urmare: Lucra Vasile confirma ca a lasat dovă mihi: orde la capitolul plăți din planul de casă pe trim. iv. 1951. Ceva ce nu poate fi inteles de nimeni este motivarea pentru care a fost aceste reduceri de plăți. În programul reformei bănești este un lucru prea elementar ca să faci o politică, care să ducă la întărirea leului nou, ori întărirea leului nou nu poate fi făcută decât majorând în general salariile și micșorând încasările.

Peis reacționează lui Vasile luca de doi a politică absolut contrarie și de cine? ... de ministrul de finanțe despre care nu se poate spune că nu cunoștea un lucru atât de elementar.

Poste adresat cu J. luca a dat dispoziții în decembrie ca anumite plăți care până atunci erau interzise să se efectueze. Menționez însă că suma acestor plăți este extrem de redusă față de țările făcute de J. luca la planul de casă pe trim. iv. 1951 și mai ales față de totalul plăților planului de casă. Nijiri

Confruntarea se interupe urmând a fi continuată în dimineața zilei de 8 septembrie 1951

După ce am așteptat din urmăru și am așteptat răspunsurile noastre și am constatat că ele corespund întru totul cu cele declarate de noi și le susținem și semnem -

Confruntarea a fost făcută de:
MAIOR. MELEȘCU
LT. MAJ. NISTOR
LT. RUSCOIU

Arrestat:
Arrestat:

Semnătură:
Nijiri

Semnătura.

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Incheiat astăzi 8 septembrie 1954 între arestații
LUCA VASILE și VIJOLI AUREL.

Confruntarea a început la ora 7,30 min.
" s-a terminat la ora 21,30 min.

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

In continuarea procesului verbal de confruntare din
7 septembrie 1954, arată d-ta ce ai de spus in legătură cu
cele declarate de VIJOLI AUREL și dacă cunoști și alte manifes-
tări potrivnice ale acestuia legate de reforma bănească?

Răspuns:

Eu am ce răspunde la replica lui VIJOLI pe care dînsul
a făcut-o in legătură cu cele declarate de mine, întrucît
el negă și denaturează adevărul.

Eu îmi mențin întocmai declarațiile date mai sus
Cu privire la alte manifestări ale lui VIJOLI care
dovedesc situdinea lui potrivnică din ianuarie, 1952, arăt
in continuare următoarele fapte.

In octombrie 1951, după ce m-am întors din concediu am
aflat de unele lucruri care loveau in pregătirea reformei pe
linia desconspirării fapt de care se face vinovat și VIJOLI
AUREL.

Secretarul general mi-a arătat o circulară lăsată de
B.N.F.R. prin care se dădeau instrucțiuni sucursalelor, de a
primi la bancă vărsămintele de numerar aflat asupra între-
prinderilor și instituțiilor și in acest scop să țină deschise
ghișeele și in zilele de duminică. Am fost întrebat ce pă-
rere am despre această circulară. Am răspuns că o consider
ca o provocare, întrucît in preajma reformei, i-a dat nas-
tera la svonuri in legătură cu efectuarea reformei bănești.

TEOHARI GEORGESCU care a fost de față la această discuție a și confirmat faptul că precum rezulta acest lucru din rapoartele organelor M. I. această circulară pe baza interpretării făcute de funcționarii filialelor, a și dat naștere la svonuri în unele locuri.

Am vorbit cu VIJOLI AUREL despre această circulară cu ocazia când el a fost chemat în fața conducerii cu care ocazi el a afirmat că circulara a fost făcută de Gh. RADULESCU, că el nici nu a văzut-o și că dealtfel ea nu a avut niciun efect dăunător pentru desconspirarea reformei. După reforma bănească, cercetându-se activitatea B.N.P.R. și a M.F. fiind interogată și VIJOLI AUREL, la început el a negat răspunderea sa în această problemă, ca ulterior - fiind pus față în față cu Gh. RADULESCU - să recunoască răspunderea ce-i revine. Acest lucru îl știu din documentele comisiei de cercetare din care la început am făcut parte și eu.

Alte svonuri în legătură cu efectuarea reformei bănești s-au creiat în jurul bacnotei de 1000 lei tip BALCESCU. Am arătat în cursul anchetei că în cursul anului 1950 Guvernul a hotărât lansarea bacnotei BALCESCU, pentru a retrage din circulație vechile bancnote de 500 și 1000 lei.

La începutul trimestrului IV.1951 Guvernul a hotărât lansarea acestei bancnote, însă pe baza propunerii comisiei de reformă s-a contramandat această hotărâre. Eu l-am întrebat personal pe VIJOLI dacă el a luat deja vreo măsură și dacă a comunicat unităților băncii R.P.R. că se va emite bancnota Bălcescu. Vijoli mi-a răspuns că el nu a dat nici-o dispoziție în acest sens. Astfel fiind guvernul a contramandat lansarea bacnotei BALCESCU, considerând că acest lucru nu este cunoscut de personalul băncii sau de alte persoane.

După amânarea bacnotei BALCESCU, totuși au pornit svonuri despre această bancnotă chiar dela funcționarii băncii din provincie și București, cum că se va face o reformă bănească și că vin bancnotele Bălcescu. Acest svon pe urmă a cuprins toată țara.

Din cele de mai sus rezultă că în realitate VIJOLI AUREL a luat măsuri și a comunicat unităților băncii faptul că se va lansa bancnota BALCESCU, lucru pe care el la ascuns

față de mine, inducând astfel în eroare și Guvernul, care în necunoștință de cauză socotind că problema a rămas conspirativă a luat măsuri de contramandarea lansării.

Dacă Guvernul ar fi cunoscut că VIJOLII AUREL a comunicat deja unităților băneii, faptul că se vor emite bancnote noi tip BALCESCU, atunci în mod evident nu s-ar fi luat măsuri de contramandare care au întărit svonurile, ci chiar din contră ar fi dat dispoziții de lansarea acestor bancnote tocmai pentru a combate aceste svonuri.

Această desconspirare făcută de VIJOLII AUREL, a avut drept efect intensificarea cumpărăturilor, dînd astfel cea mai gravă lovitură reformei provocînd scăderea masivă a emisiunii.

Acuma ceva despre propunerea lui VIJOLII AUREL din noiembrie 1951.

Este adevărat că VIJOLII AUREL a venit cu propuneri de a provoca o inflație prin mărirea prețurilor la achiziții și oprirea încasării impozitelor, neîncasarea datoriilor și alte măsuri susținînd că propunerea sa a fost acceptată și de organele în drept, ceace nu a fost confirmat. Pe mine m-a surprins acest fapt prin aceste propuneri mai ales prin ridicarea prețurilor la achiziție, s-ar fi subminat valoarea leului, s-ar fi provocat o scumpete și s-ar fi răsturnat bugetul.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Dar înainte de trimestrul IV.1951 ridicarea prețurilor de achiziție aprobată de d-ta nu a subminat valoarea leului?

Răspuns:

Înainte de trim. IV. 1951 am aprobat ridicarea de prețuri la achiziții la două trei sortimente, intrucît lipseau aceste mărfuri și nu puteam face față achizițiilor. Iar în noiembrie 1951 cînd prețurile erau deja săltate o ridicare a prețurilor de achiziție ar fi subminat valoarea leului și mai mult, consecință care nu s-ar fi produs înainte de trim. IV.1951 pentru acele majorări de prețuri. Subminarea valorii de cumpărare a leului, nu este o consecință a acestor ridicări de prețuri aprobate de mine, ci este consecința factorilor de lungă durată despre care am vorbit în cursul anchetei, inclusiv

politica mea țărănească și a altora, precum și o serie de motive de ordin economic. În trimestrul IV.1951, nimeni în afară de propunerea lui VIJOLI de care am vorbit mai sus. nu mi-a făcut vreo propunere de a merge pe linia ridicării emisiunii. Asemenea propuneri n-au fost discutate în comisia de reformă bănească, ci dimpotrivă pînă la mijlocul lunii decembrie 1951, toate directivele și măsurile au fost date pe linia restrîngerii circulației monetare. Dar chiar și după decembrie unele măsuri ale comisiei de reformă cum a fost de exemplu: desființarea gratuității medicamentelor, micșorarea cartelelor, nesuținerea cantinelor din buget etc., au avut și ele drept rezultat restrîngerea emisiunii.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE .

Continuă ideia anterioară?

Răspuns: Mai tîrziu în luna decembrie 1951 s-au luat o serie de măsuri de către comisie să intrăm la normal, să nu mai forțăm incasările, deci într-o oarecare măsură mult mai redusă, au fost aplicate în practică, ideile lui VIJOLI AUREL. Cu această ocazie însă s-a întimplat un lucru contrar a cece trebuia să se facă. În loc de intensificarea plăților și restrîngerea incasărilor, în ultima decadă a lunii decembrie 1951, circulația bănească care la 20 decembrie 1951, a atins cifra de circa 54 miliarde lei pînă la 31 decembrie 1951 a scăzut la circa 50 miliarde lei în loc să se mențină la nivelul circulației din 20 decembrie 1951.

Deși această scădere a circulației bănești nu este exclusiv vina lui VIJOLI AUREL totuși, el care cunoștea situația zilnică a intrărilor și eșirilor avea datoria să propună o serie de măsuri pentru intensificarea plăților și restrîngerea intrărilor.

Dela 20 decembrie 1951 și pînă la 27 ianuarie 1952, circulația bănească a continuat să scadă pînă la 44 miliarde lei.

Deși în ianuarie 1952 n-a fost plan de casă, totuși VIJOLI cunoștea situația și putea lua măsurile cerute de această situație. Astfel, el nu a alarmat comisia despre scăderea emisiunii ca astfel să se poată lua măsurile necesare. În cursul

anchetei am arătat concret o serie de măsuri ce trebuiau luate de VIJOLI AUREL, dacă el intradevăr dorea să oprească scăderea circulației bănești.

Însăși acest fapt adică neluarea măsurilor cerute de situație din partea lui VIJOLI AUREL dovedește caracterul provocator al propunerilor făcute de el în noiembrie 1951, cu privire la provocarea unei inflacții prin ridicarea emisiunii, în ianuarie când trebuia să ridice emisiunea în interesul reformei el nu a mai luat aceste măsuri.

După efectuarea reformei și discutarea raportului comisiei de reformă în fața conducerii, au fost ridicate invinuiri directe la adresa lui IACOB ALEXANDRU și VIJOLI AUREL și la adresa M.F. în general în legătură cu scăderea circulației bănești și alte probleme legate de reformă.

După cum a reeșit, VIJOLI AUREL cu scopul ca să acopere scăderea masivă a circulației bănești în perioada 20 decembrie 1951- 27 ianuarie 1952, a comis un fals arătînd în raportul său că circulația bănească la 27 ianuarie 1952 ar fi fost de 48 miliarde lei și nu 44 miliarde cît era în realitate. Acest fals VIJOLI la comis prin aceea că a inclus în suma de 48 miliarde și suma de circa 4 miliarde lei ce a fost depusă deja la bancă de către întreprinderi încă în zilele de 25 și 26 ianuarie 1952 deci o sumă ce nu se mai găsea în circulație.

Cînd s-a ridicat această problemă, eu am avut o discuție cu VIJOLI AUREL și el a afirmat că în realitate circulația bănească la 27 ianuarie 1952 ar fi fost de 48 miliarde, spunîndu-mi că el a discutat această problemă și cu comisia, cerînd indicații cu privire la cifrele ce trebuie să reprezinte circulația bănească la 27 ianuarie 1952 și că i s-a spus că suma de 48 miliarde trebuie considerată ca fiind în circulație.

Mă i-am spus lui VIJOLI că banii ce se găsesc deja în casa întreprinderilor, deși în evidența contabilă a băncii figurează ca fiind în circulație, totuși în realitate acești bani nu mai sunt în circulație întrucît se află în casa întreprinderilor.

Chiar și la schimb întreprinderile în loc de cîteva sute de milioane lei ce puteau să-l aibă asupra lor ca fondul casei,

s-au prezentat cu un plus de circa 4 miliarde lei, ceace deaseme nea dovedește lipsa de control din partea băncii, asupra disciplinei financiare a întreprinderilor. Aceasta dovedește că B.R.P.R. nu cunoaște situația reală a numeralului găsit pe piață, căci pe lângă intrările labancă rezultate din evidența contabilității se mai găseau și alte sume importante în miliarde lei peste fondul casei asupra întreprinderilor de stat, ce nu erau deja în circulație.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

D-ta confirm cele declarate de LUCA V?

Răspuns:

Eu am de spus următoarele în legătură cu cele declarate de VASILE LUCA.

Eu consider că intrucît LUCA VASILE nu contestă faptele precise arătate de mine, le confirmă. Eu n-am denaturat nimic și nu am negat nimic și am lămurit punct cu punct chestiunile puse de V. LUCA.

Este adevărat ce arată V. LUCA că s-a dat la 25 septembrie 1951 o telegramă circulară, care prevedea depunerea la bancă a tuturor sumelor care erau asupra întreprinderilor în luna septembrie și care erau încasate în cadrul trimestrului III.1951 în acest scop în circulară se prevedea ca ghișeele să fie deschise și sîmbăta și duminica.

Această circulară este adevărat cum arată V. LUCA, că a provocat svonuri în unele locuri, despre o eventuală reformă bănească, svonuri care după cum mi-a mărturisit președintele C.S.P.-ului au dispărut după două săptămîni dela emiterea acestei circulări.

Circulara a fost dată de Gh. RADULESCU, care împotriva celor arătate de sectorul P.C.M. din B.R.P.R. că nu este necesară totuși a emiso. GHEORGHE RADULESCU în mod intenționat mi-a ascuns după cum s-a stabilit, părerea sectorului P.C.M. de a nu se emite această circulară. Eu fără să știu de această situație convins fiind că este necesară, am fost de acord cu emiterea ei, dar i-am cerut lui GH. RADULESCU, ca după redactarea ei să mi-o citească și mie. Gh. RADULESCU mi-a citit-o și eu i-am făcut observația că are un stil alarmist pentru banca de stat și să

nu-i dea drumul înainte de ai schimba acest stil. El împotriva celor dispuse de mine, a emis fără să-și schimbe stilul, care fără îndoială că a fost acela care a provocat svonurile, deoarece fondul ei ar fi dovedit măsuri împotriva unei efectuări a reformei bănești. După cum am recunoscut în fața comisiei înainte de arestare, am făcut și eu o greșală că n-am încrezut în GH. RADULESCU, că va modifica stilul și n-am verificat acest lucru, circulara plecând cu stilul alarmist. Nu este adevărat că eu în fața conducerii am spus că ea nu a avut niciun efect dăunător asupra desconspirării reformei, mai ales că TEOHARI GEORGESCU a arătat cazuri concrete de svonuri.

Nu am arătat în fața conducerii că circulara a fost dată de GH. RADULESCU, eu nu i-am văzut forma ei definitivă și că și altă dată s-a mai dat o circulară similară, și că cele prevăzute în ea nu erau de natură a crea svonuri.

Nu este adevărat că eu am negat la comisie la început răspunderea mea în legătură cu această circulară, și pe urmă fiind pus față în față cu RADULESCU am recunoscut vina mea. Eu nu am fost pus față în față cu GH. RADULESCU cece se poate dovedi. S-a întâmplat însă altceva. V. LUCA m-a informat greșit că comisia vine la Banca de Stat pentru a verifica cifrele în discuție nu pentru alt ceva.

Nu fiind indus în eroare de V. LUCA, când m-a întrebat comisia asupra acestei telegrame circulară am vorbit despre aceasta fără să mă ocup de vina cuiva. Când mi-am dat seama că comisia verifică și activitatea băncii nu numai cifrele, am arătat vina lui RADULESCU și greșala mea.

Tot ce spune LUCA VASILE în legătură cu punerea în circulație a biletului de 1000 lei tip BALCESCU, este o pură invenție.

Nu s-a discutat nimic nicăeri pînă în luna decembrie 1951 despre punerea în circulație a biletului de 1000 lei tip BALCESCU. Despre acest bilet s-a vorbit cu comisia că dacă s-ar face reformă bănească cu un leu de mărimea aproximativă a leului dinaintea reformei bănești, acest bilet să formeze unul din noile bilete. Odată ce s-a hotărît ca reforma să se facă cu un leu de 20 de ori mai mare decît cel aflat în circulație pînă la reformă, să stabilise de către comisie că biletul

tip Bălcescu să nu fie pus în circulație decât circa cu o luna înainte de reforma bănească, pentru a contrabalansa svonurile despre reformă. Lucrurile s-au petrecut astfel cum s-au planificat. Astfel că la sfârșitul lunii decembrie m-a întrebat coșia dacă putem pune în circulație biletul tip BALCESCU, iar eu răspunzând afirmativ s-a trecut la întocmirea hotărârii consiliului de Miniștri și la punerea în circulație a biletului tip BALCESCU. "Ici vorbă nu poate să fie că s-a proiectat punerea în circulație în luna octombrie 1951, și eu am luat măsuri în consecință pentru efectuarea acestor operațiuni. Se poate dovedi că nu s-a luat absolut nici-o măsură în legătură cu punerea în circulație a acestui bilet, înainte de sfârșitul lunii decembrie 1951.

Mi se pune în sarcină că deși am luat măsurile respective lucru care se poate proba că n-am făcut, am îndus în eroare pe LUCA VASILE că n-am luat măsuri. Îmi pun întrebarea, ce rost ar fi avut să-l înduc în eroare cîndeu dacă luam măsuri le luam pe baza unei hotărâri și deci nu aveam nici-o vina pe care trebuie să o ascund?

VASILE LUCA spune că măsurile mele ar fi determinat svonuri în legătură cu efectuarea unei reforme bănești. Țin să menționez că dacă era cazul da provoace svonuri, svonurile noastre nu era necesare să pornească dela vreo măsură de a nea de lansarea acestui bilet, ci prin faptul că acest bilet se tipărea la banca de un an de zile, la tipărirea și numărarea acestui bilet lua parte sute de persoane și nu se făcea secret. Svonurile ar fi pornit dela cei care lucrează și dela toată banca R.P.R. care știa de tipărirea acestui bilet.

De data aceasta ca și altă dată tipărirea noilor bilete de bancă n-a produs nici-un svon despre reforma bănească pentru că toată lumea știa că asta este treaba băncii să tipărească mereu bilete.

Cu prilejul unei discuții ce am avut cu președintele C.S.P. și cu ministrul adjunct dela Securitate în legătură cu svonurile ce s-au creiat despre efectuarea reformei bănești președintele C.S.P. a insirat printre altele că și chestia biletului BALCESCU a produs svonuri despre efectuarea reformei bănești, lucru care l-a constatat categoric ministrul adjunct

dela securitate. Atunci președintele C.C.P. a arătat că informația o are dela LUCA VASILE.

In primul moment nu mi-au dat seama ce rol are invenția lui V. LUCA. Acum imi dau seama ca V. LUCA a inventat cele arătate cu privire la biletul Belcescu, pentru a demonstra că svonurile create cu acest bilet a determinat reducerea circulației monetare și nu politica dusă potrivit reformei după cum o recunoaște, a făcut să scadă emisiunea.

In legătura cu propunerile făcute de mine in luna noiembrie 1951 de a se mări circulația monetara pînă la 60 miliarde, an de spus urmatoarele.

VASILE LUCA, combate propunerile mele pe considerentul că ele ar fi dus la o marirea in general a prețurilor, la subminarea leului și la rasturnarea bugetului. Cele ce arată V. LUCA nu stau in picioare. Măsurile propuse de mine ar fi dus la mărirea prețurilor pentru achiziții, care chiar așa arătau propunerile să se mărească. Pe cine avantajam și pe cine dezavantajam prin mărirea acestor prețuri la achiziții? Dadeam o grațiozitate țărănimii și in special chiaburimii că îi cumpăram produsele cu un leu care să schimbă dezavantajos pentru ea la reforma bănească

ss/VIJOLU AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLU AUREL.

Ancheta îți pune in vedere din nou să nu faci teorii și să răspunzi concret la întrebările ce ți se pun, deci in speță să răspunzi cu privire la invinuirile deșpre care vorbește LUCA VASILE in declarația sa.

Răspuns:

Nu știu despre ce fel de măsuri ale comisiei referitoare la forțarea ritmului încasărilor ce s-ar fi dat pentru trimestru IV.1951 vorbește LUCA VASILE. Aveam contact zilnic cu comisia respectivă și nici-o dată nu mi s-a spus și n-am auzit că ar fi existat pînă la mijlocul lunii decembrie vreo dispoziție, de a forța ritmul încasărilor, iar dela mijlocul lunii decembrie 1951 să se dea dispoziții contrare.

Dacă ar fi existat o asemenea dispoziție ar fi trebuit să aș găsose și eu ințrucit făceam parte din colectiv și aveam contact zilnic cu comisia.

Menționez că la sfârșitul lunii noiembrie s-au în primele zile ale lunii decembrie, am primit din partea lui LUCA VASILE, proiectul întocmit de mine cu privire la executarea debitorilor agricoli pe căi excepționale, cu dispoziția să-l pun în aplicare după ce îi dau forma legală arătându-mi că așa este dispoziția conducerii.

I-am arătat că n-are rost ca acum în preajma reformei bănești să încasăm masiv datoriile agricole. Mi s-a spus că să-l pun în aplicare fiind hotărârea conducerii. Față de situația aceasta n-am prezentat proiectul respectiv la comisie și am arătat că LUCA VASILE mi-a dat acest proiect să-l pun în aplicare și fără să le motivez inoportunitatea punerii lui în aplicare, mi sa răspuns că nu trebuie pus în aplicare înainte de reforma bănească și să-l punem în aplicare după reforma bănească, ceace am și făcut.

De aici rezultă că nu era nicio linie de restringerea circulației monetare.

Nici de la mijlocul lunii decembrie 1951 încolo nu s-au luat alte măsuri în privința măririi sau micșorării circulației monetare, față de cele din trecut. Nu este adevărat că eu cunoșteam zilnic situația intrărilor și eșirilor ci o știam decadal când o știa și VASILE.

LUCA și ceilalți care erau puși în curent cu evoluția circulației bănești. Vreau să menționez că eu nu aveam de propus alte măsuri de mărirea circulației monetare, decit cele care le-am propus în luna noiembrie 1951. Mi se pare un lucru foarte curios afirmația făcută de către fostul ministru al finanțelor că de ce n-am luat măsurile convenite, ori era știut că măsurile se aprobau de V. LUCA și eu le executam.

LUCA VASILE mă acuză că am comis un fals în legătură cu stabilirea circulației monetare pe ziua de 27 ianuarie 1952. Dacă eu am comis un fals atunci LUCA VASILE este cofalsificator împreună cu mine. Inșă menționez că eu nu sunt falsificator cum nici pe dînsul nu-l pot acuza în chestia asta ca falsificator.

Chestiunea stabilirii circulației monetare în ziua de 27 ianuarie 1952 se prezintă astfel: în ultima zi a reformei bănești am comunicat comisiei cifra circulației monetare după contabilitatea băncii care arăta 44.800.000.000 lei.

Comisia mi-a cerut explicații de ce a scăzut atât de mult circulația, știind că la 24 ianuarie 1952 seara circulația era de 48 miliarde.

Am explicat comisiei că scăderea atât de mare dela 48

de miliarde la 44 miliarde 800 milioane se datorește măsurilor excepționale luate înainte de reforma bănească. Măsurile constau în faptul că în timp ce magazinele cu mici excepții au fost închise în zilele de 25-26 ianuarie 1952 (27 a fost duminică) banca de stat a fost deschisă, lucru ce a îngăduit ca cele mai multe întreprinderi și instituții care bănuiau că este vorba de reforma bănească să vină să depună la banca de stat, numerarul ce aveau asupra lor, în loc ca acesta să-i prezinte la schimb.

Menționez că din punct de vedere al planului de casă cu mici excepții încasările au încetat în dimineața zilei de 25 ianuarie 1952.

Arătând aceste situații comisiei mi-a spus că cifra dela contabilitate este din cauza măsurilor arătate mai sus alterată, și-șă facă o notă prin care să arăt că circulația monetară este de 48 miliarde, răcind mențiune în nota respectivă de calculul care justifică circulația aceasta. În acelaș timp comisia mi-a spus să alătuiesc instrucțiunile respective ale M.F. semnate de ministru finanțelor, care să dispună că sumele vărsate de întreprinderi în ziua de 25 și 26 se schimbă cu 1-zec la fel cum se făcea schimbul pentru întreprinderile care au venit la schimb. Am întocmit proiectul respectiv, împreună cu o notă, adică cu un exemplar de pe nota arătată mai sus și le-am prezentat lui IUCA VASILE care a aprobat instrucțiunile respective, iar eu le-am pus în aplicare.

Țin să menționez că de câte ori s-a comunicat cifra circulației monetare, se arăta modul cum a fost formată. Menționez că întreprinderile și instituțiile - o bună parte din ele - n-au plafon de casă ci au sume importante asupra lor care le încasează dela populație, s-au sunt date în vederea plăților mari ce trebuie să se facă. Ex. magazinele de stat, cooperativele, instituțiile exceptate etc. Așa că la plafonela de casă care sunt extrem de reduse trebuiesc adăugate și sumele arătate mai sus.

Nu este adevărat că banca nu cunoaștea ce trebuia să cunoască în legătură cu sumele ce se aflau asupra întreprinderilor și instituțiilor. Vreau să arăt că la efectuarea reformei bănești s-a găsit totuși o sumă de aproximativ de 300 milioane sau un miliard mai mult, asupra întreprinderilor

și instituțiilor, menționez că acest plus s-a constatat la instituțiile exceptate. Vina pentru că s-a găsit această sumă asupra lor este a M.F. care puna la dispoziție fondurile bugetare necesare, și analiza planurilor de casă cu prilejul alcătuirii planului de casă.

Mă surprinde extrem de mult că un fost ministru de finanțe timp de 4 ani să susțină că banii care se află la întreprinderii în casele lor și la instituții, nu trebuie considerați bani în circulație, lucru absolut contrariu practicii și doctrinei de specialitate.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Ai declarat că în interesul reformei bănești în trim. IV. 1951 trebuia mărită emisiunea prin intensificarea plăților. Ce măsuri trebuiau luate în acest sens pe linia încasărilor?

Răspuns:

Pe linia încasărilor trebuia sistat și redus la maximum incasarea impozitelor și a datoriilor agricole către banca de stat, apoi făcut de așa natură schimbul în fondul unic al cooperăției ca țărănimea și în special chiaburimea să dea cât mai multe produse agricole în schimbul celor industriale.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL?

Cum se explică atunci faptul că contrar intereselor reformei în trimestrul IV.1951 pe lângă reducerea plăților, s-au intensificat încasările.

Cine a dat asemenea dispoziții?

Răspuns:

În ce privește intensificarea încasării datoriilor agricole a dat-o V. LUCA. În ce privește incasarea impozitelor au fost făcute de M.F. în frunte cu LUCA VASILE.

În ce privește reducerea plăților în trim. IV. ele au fost făcute de V. LUCA, cu prilejul întocmirii planului pe acel trimestru.

Comisia de reformă n-a dat nici-o dispoziție să se reducă plățile și să se mărească încasările.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

Pe linia B.R.F.R. ce măsuri ai luat d-ta în legătură cu aceste reduceri a plăților și intensificarea încasărilor ce s-au efectuat în trim. IV. 1951?

Răspuns:

Pe linia B.R.F.R. n-am făcut altceva decât să execut întocmai dispozițiile lui LUCA VASILE, care singur era în măsură să hotărască aceasta.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare către arestatul VIJOLI AUREL.

D-ta cunoșteai faptul că aceste măsuri de intensificarea încasărilor și reducerea plăților în trim. IV. 1951 sunt potrivnice reformei bănești?

Răspuns:

Desigur că știam că măsurile de restrângerea plăților și mărirea încasărilor sunt potrivnice intereselor reformei bănești.

ss/VIJOLI AUREL

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

În cursul prezentei confruntări ai declarat textual.

"Nimeni nu mi-a răcut vreo propunere de a merge pe linia ridicării emisiunii".

Atunci cine ți-a dat dispoziții de micșorarea plăților și intensificarea încasărilor pe trim. IV. 1951?

Răspuns:

Nimeni nu mi-a dat dispoziție directă pentru micșorarea plăților și nici pentru mărirea lor. Tot așa nici pentru intensificarea s-au pentru reducerea încasărilor pe trim. IV. 1951 nu am primit nici-o dispoziție din partea nimanui.

Arăt însă că planul de casă pe trim. IV. 1951 l-am întocmit de comun acord cu C.S.F. pe ideia echilibrării intrărilor și eșirilor fără ridicarea emisiunii. Măsurile luate de mine în cursul trimestrului IV.1951 cu privire la intensificarea încasărilor pe linia impozitelor, au fost luate de mine în legătura cu executarea planului de casă pe trim. IV. 1951. Pe linia rambursării creditelor agricole, nu am realizat încasările planuite, întrucât proiectul de decret sau pe baza căruia trebuia să asigurăm încasarea acestor datorii a fost întocmit de VIJOLI

cu întârziere și fiind tardiv a fost respins de comisia de reformă în decembrie 1951. Cu această ocazie am discutat cu membrii comisiei care mi-au spus că având în vedere reforma bănească nu mai este nevoie să încasăm creditele nerambursate prin măsuri excepționale, ci să lăsăm să meargă și pe mai departe încasarea acestor debite în mod normal pe baza legii vechi. Tot cu această ocazie s-a stabilit că și în privința celorlalte încasări totul să decurgă normal.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Cum se explică faptul că în tot cursul anchetei când s-a ridicat problema intensificării încasărilor pe trim.IV. 1951, d-ta te-ai referit și ai invocat că ai acționat conform dispozițiilor primite de la comisia de reformă bănească, în vederea intensificării încasărilor?

Răspuns:

În cursul anchetei prin afirmațiile pe care le-am făcut în sensul că în intensificarea încasărilor eu aș fi executat și m-aș fi conformat dispozițiilor primite în acest sens din partea comisiei de reformă bănească, eu am înțeles acele măsuri și directive primite din care rezulta linia restrîngerii emisiunii. Aceste directive din care am tras asemenea concluzii a fost, planul de casă și cererea conducătorului C.S.P. și a membrilor comisiei, de stringerea impozitului agricol, precum și alte măsuri despre care am vorbit în prezenta confruntare. Dealtfel consider și în prezent că această linie de restrîngerii a emisiunii corespundea și concepțiilor mele și era necesară, pînă la mijlocul lunii decembrie 1951. Făgubitor reformei bănești a fost ceace s-a întîmplat în această privință după 15 decembrie 1951.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Ce ai de spus d-ta în legătură cu replica făcută de VIJOLU AUREL la cele declarate de d-ta la începutul prezentului proces verbal de confruntare?

Răspuns:

La replica lui VIJOLU am de făcut următoarele observații.

Eu n-am confirmat in niciun fel ceace a declarat VIJOLI și am arătat că el mergînd pe aceeaș linie de a nega răspunde-rea sa denaturează faptele. Deaceia am spus că imi mențin declarația și aceasta nici decum nu însemnează că eu aș confirma tot ceace a spus el.

In replica sa el nu numai că nu recunoaște nici-o vină dar caută să arate că tot ce s-a făcut in interesul reformei ar fi fost inițiativa lui.

In legătură cu circulara provocatoare din 29 septembrie 1951 vreau să arăt că felul in care VIJOLI a tratat problemele legate de reformă față de RADULESCU GH. acesta putea să tragă concluzii despre reforma bănească, mai ales datorită faptului că chiar VIJOLI confirmă că GH. RADULESCU in mod intenționat a ascuns in față lui, părerea sectorului P.C.M. de a nu se emite aceasta circulară și că această circulară făcută de RADULESCU avea un caracter alarmist, asupra cărui fapt precum declară VIJOLI chiar el i-a atras atenția lui RADULESCU GH.

De aici trag concluzia că RADULESCU GH. cunoștea s-au a înțeles ceva dela VIJOLI că se va face reformă, deoarece altfel el nu avea niciun interes să facă ceace a făcut.

In privința descoperii reformei bănești prin măsurile de lansare a bancnotei de loco lei tip BALCESCU, afirmația lui VIJOLI nu stă în picioare.

El denaturează lucrurile in mod grosolan contrariul afirmațiilor sale rezultă din însăși propia lui declarație încă înainte de numirea lui VIJOLI in comisia de reformă bănească eu am discutat cu persoanele competente, despre eventualitatea unei reformei bănești cu care ocazie s-a discutat realizarea unui ban nou cu aceeaș putere de cumpărare ca rubla s-au aproape de aceasta. Deci in niciun caz nu s-a pus problema creierii unui ban nou cu semne valorice ridicate care ar fi făcut posibilă folosirea bancnotei Bălcescu de loco lei.

Mai departe VIJOLI spune că pînă in decembrie nici nu s-a vorbit de bancnota BALCESCU ceace iarăși nu corespunde adevărului, intrucit încă in septembrie 1951 aveau gata tipărit un stoc gata de lansare. Atunci am propus guvernului să lansăm această bancnotă fapt cu care a fost de acord. Acest lucru, l-am

comunicat personal și lui VIJOLI. A doua zi însă conducerea pe baza propunerii comisiei de reformă a revenit asupra acestui lucru așa cum am arătat însă VIJOLI dăduse dispozițiuni pe linia lui eu privire venirea acestei bancnote.

VIJOLI are această tendință de a deplasa aceasta problemă în timp cit mai aproape de reforma bănească, după cum îi dictează interesele de a scăpa de răspundere.

Nu este adevărat afirmația lui VIJOLI că tipărirea unor noi bilete de bancă, cum era și cazul bancnotei Bălcescu se face cu așa mare publicitate și fără niciun fel de conspirativitate.

Afară de aceasta numai din faptul tipării bancnotei Bălcescu, deși a știut de acest lucru multă lume în timpul tipării, încă nu se putea trage concluzia unei eventuale reforme bănești intrucit s-au schimbat și alte bancnote tot în timpul respectiv, fără ca această măsură să fi fost explicată ca o prevestire a reformei.

Până la desconspirarea reformei de către VIJOLI prin răspândirea svonului cu privire la lansarea bancnotei Bălcescu, nu s-a vorbit nimic despre bancnota Bălcescu. După ce însă s-a contramandat lansarea și pînă la apariția ei pe piață s-au răspîndit în toată țara svonurile despre această bancnotă și despre reformă.

Însuși faptul că VIJOLI AUREL afirmă că eu l-am informat pe șeful C.S.P. despre svonurile în legătură cu bancnota Bălcescu, dovedește faptul că eu nu am scos din deget această chestiune și că am luat cunoștință de acest svon din public și dela organele M.A.I.

VIJOLI mai declară că el deabia acum înțelege scopul cu care eu am făcut această "invenție" cu privire la desconspirarea reformei prin bancnota Bălcescu făcută de el. În legătură cu aceasta țin să arăt că după ce VIJOLI AUREL în confruntările avute cu el a luat cunoștință de mărturisirile mele cu privire la atitudinea mea potrivnică față de reforma bănească, de atunci el caută să arunce toată răspunderea exclusiv asupra mea ca astfel să scape de orice răspundere afirmând că "el nu este LUCA sau IACOB".

Se vede clar deci în atitudinea lui VIJOLI că el merge pe linia de a nega orice vină a sa.

Cu privire la propunerile lui VIJOLI despre care el vorbește în declarația sa privind măsurile legate de reforma bănească, eu îmi mențin declarația mea în sensul că eu am combătut propunerile lui VIJOLI și comisia de asemenea a respins aceste propuneri.

În legătură cu falsul comis de VIJOLI privind circulația bănească din 27 ianuarie 1952 lucrurile nu stau așa cum le prezintă dînsul și arăt următoarele: Comisia a întocmit instrucțiunile M.F. cu privire la efectuarea reformei bănești

Eu am ridicat obiecțiunea că în aceste instrucțiuni nu s-a prezentat felul cum se vor schimba banii găsiți asupra întreprinderilor și am cerut să fie precizată această chestiune

În momentul în care am discutat această problemă falsul a fost deja săvîrșit de VIJOLI întrucît instrucțiunile aveau la bază raportul făcut de el cu privire la circulația bănească din 27 ianuarie, raport pe care eu nu l-am văzut decît după reformă

Nota despre care vorbește VIJOLI că a trimis-o la mine, eu am văzut-o eventual numai în ziua de 29 ianuarie, întrucît în ziua de 28 eu nu am fost la minister.

Instrucțiunea suplimentară despre care VIJOLI afirmă că mi-a predat-o în legătură cu schimbul banilor încasați de bancă în zilele de 25 și 26 ianuarie 1952, nare nicio legătură cu falsul comis de el.

Îmi mențin deci declarațiile anterioare date asupra acestei probleme.

Tin să arăt în legătură cu instrucțiunile suplimentare ce le-a făcut VIJOLI că accio s-a prevăzut că banii aflați asupra întreprinderilor, și placoanelor lor de casă se va schimba în raport de 1-200 socotind că este vorba de o sumă mică.

VIJOLI AUREL a calculat însă la acest raport și sumele întreprinderilor ce au fost incasate în zilele de 25 și 26 ianuarie la bancă.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către arestatul VIJOLI AUREL.

De data aceasta confirm cele declarate de LUCA VASILE?

. / .

Răspuns:

La cele declarate de LUCA V. am de spus următoarele:
Înainte de toate arăt că eu nu am negat nimic și
nu am denaturat niciun fapt.

În legătură cu insinuarea care o face V. LUCA că eu aş
fi desconspirat reforma faţă de RADULESCU GH. ţin să menţionez
că eu n-am desconspirat reforma faţă de nimeni. Am ţinut cu
sfîntenie secretul reformei atît pentru ce-a din 1947, cît
şi pentru ce-a din 1952.

Dacă RADULESCU GH. a înţeles ceva din activitatea
mea despre efectuarea reformei eu cred că n-a putut înţele-
ge intrucit nu numai că m-am ferit de a arăta vreun fapt din
care să deducă despre reforma bănească, dar l-am şi derutat.
Dacă totuşi a putut să înţeleagă ceva GH. RADULESCU nu este
treaba mea să o stabilesc ci a organelor în drept.

Ţin să arăt că eu îmi menţin în totul cele declarate
în legătură cu punerea în circulaţie a biletului tip Băl-
cescu.

Nu este adevărat ce arată V. LUCA că nu s-a pus în
discuţie posibilitatea reformei cu un leu de mărirea leului
în vigoare la pregătirea reformei băneşti. Acest lucru s-a
făcut în luna septembrie 1951, acest lucru a fost discutat
de mine cu comisia, fiind de faţă GOGU RADULESCU şi MALINSKI.
În acelaş timp am făcut şi în scris la cererea comisiei despre
creerea stocului necear pentru o reformă cu un leu de mari-
rea leului sus amintit.

Ţin să menţionez că nu mi s-a spus de nimeni pînă
în decembrie 1951 despre lansarea bancnotei Bălcescu şi în
consecinţă n-am dat nicio dispoziţie în acest sens după
cum se poate verifica la banca de stat.

Ţin să menţionez că biletul Bălcescu ca şi toate
celelalte bilete de bancă s-a făcut după cum se poate proba
la Banca de stat fără să se păstreze secretul şi fără
nici-o conspiraţie.

În legătură cu svonurile create de biletul Bălcescu
ţin să arăt că eu nu am auzit de la nimeni pînă la constă-
tirea cu şeful C.S.P. şi ministrul adjunct dela securitate
despre aceste svonuri.

Ma se pare foarte curios că V. LUCA care nu avea ocupația de a cunoaște svonorile care circulă în țară știe mai multe decit ministrul adjunct al securității care a declarat textual că nu s-a svonit nimic în legătură cu acest bilet.

Tin să arăt că eu n-am arătat numai în cursul confrun-
tării că V. LUCA a fost potrivit reformei bănești ci am arătat
și pînă acum la interogatoriile anterioare pe baza politicii
dusă de LUCA V.

In legătură cu "zisul fals" am de spus următoarele:
Nu este adevărat că circulația monetară era calculată
la 48 miliarde la data cînd s-a alcătuit instrucțiunile de
bază ale M.F. Calculul respectiv s-a făcut la sfîrșitul
efectuării reformei bănești, pentru că nu aveam date concrete
din toată țara pentru acest calcul, iar instrucțiunile de
bază ale M.F. a capatat forma definitivă în seara zilei de
26 ianuarie 1952.

In legatura cu instrucțiunile de bază și suplimentarea am
de spus următoarele, pentru că V. LUCA prezintă lucrurile inexac-
te.

V. LUCA pentru că era nemulțumit că în proiectul de
instrucțiuni de bază se facea schimbul pentru întreprinderi și
instituții la fel ca pentru populație, a cerut comisiei să se
prevada în instrucțiuni că pentru întreprinderi și instituții
să se facă schimbul 1-200 ceace s-a aprobat.

Rațiunea pentru care în prima versiune comisia a prevă-
zut să se facă schimbul pentru întreprinderi și instituții la
fel ca la populație, a fost faptul ca să se evite ca parti-
cularii să profite de un schimb mai favorabil pentru instituții
și întreprinderii, plasîndu-și banii cu ocazia reformei la
aceste întreprinderi.

Vreau să arăt că era prevăzut de comisie ca după reforma
bănească să se despăgubească întreprinderile pentru pierderile
avute prin schimbul de 1-200.

Tin să arăt că instrucțiunile suplimentare după cum se
poate constata care s-au făcut odată cu nota de care am vorbit
se refereau numai la sumele depuse la B.R.P.R. în zilele de 24
și 25 ianuarie 1952.

În ce privește sumele ce erau în conturi la întreprinderi și instituții erau reglementate de instrucțiunile de bază. Rațiunea instrucțiunilor suplimentare aprobate de V. LUCA a fost tocmai datorită înglobării sumei depuse de întreprinderi și instituții în zilele de 25 și 26 ianuarie 1952 în circulația monetară.

ss/VIJOLI AUREL.

Întrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Cum a fost întocmit planul de casă pe trimestrul I.1952

Răspuns: Planul de casă pe trim. I. 1952 avea o importanță deosebită întrucât negăseam în preajma reformei. Proiectul planului trebuia terminat cel puțin până la sfârșitul lui decembrie, astfel că la 1 ianuarie să intre în vigoare, zi de zi îl întrebam pe VIJOLI ce-i cu planul de casă dar el se scuza mereu că nu a primit cifrele de la C.S.F. și cererile întreprinderilor și astfel în tot decursul lunii ianuarie 1952 el a sabotat întocmirea planului de casă. I-am spus să-l prezinte cu lipsuri așa cum este la Consiliul de Miniștri, dar el tot n-a făcut nimic, deși a fost sarcina lui să fixeze circulația necesară pe ianuarie 1952.

După ce planul de casă a fost întocmit după reforma bănească VIJOLI AUREL trebuia să prevadă în acest plan pentru luna ianuarie 1952, cifrele realizate la încasări și plățile pe acea lună.

Cu toate acestea în planul de casă VIJOLI AUREL a înscris pentru luna ianuarie la capitolul încasării o sumă mai mică decît cea realizată vrînd să justifice prin acest fals, celălalt fals comis de el, cu privire la stabilirea circulației bănești la 27 ianuarie 1952 .

Cu alte cuvinte prin faptul că el a scris în planul pe ianuarie la încasări o sumă mai mică decît ce-a realizată el vroia să dovedească că circulația bănească la 27 ianuarie 1952, a fost aceea arătată de el în raportul pe care l-a întocmit cu ocazia reformei bănești.

Afară de aceasta, datorită faptului că în luna ianuarie 1952 nu a fost încă întocmit și pus în aplicare planul de casă VIJOLI AUREL avea deplină libertate și chiar trebuia să acorde avansuri, să facă toate plățile pe baza cererii întreprinderilor putînd astfel dirija plățile și întîrziările în interesul reformei

pentru care avea deplină justificare.

Totuși VIJOLII AURELI nu a luat aceste măsuri, pe baza cărora el ar fi putut ridica emisiunea în ianuarie 1952, cu toate că încă în noiembrie 1951 el propovăduia, necesitatea unei inflații. Nici degetul nu și la mișcat cu toate că vedea scăderea emisiunii din zi în zi.

ss/V. LUCA

Intrebare: către arestatul VIJOLII AURELI.
Recunoști cele arătate de LUCA VASILE?

Răspuns:

Nu recunosc și am de arătat următoarele:

Recunosc că planul de casă nu a fost alcătuit pe luna ianuarie 1952 și recunosc că VASILE LUCA m-a întrebat de mai multe ori de întârzierea alcătuirii planului, de fiecare dată i-am spus motivul adevărat că C.S.P. fiind la începutul anului, nu ne poate da datele necesare pentru alcătuirea planului.

În reamintesc lui V. LUCA că în zilele 22-23 sau 24 ianuarie președintele C.S.P. a venit la dînsul în cabinet unde eram și eu și i-a explicat de ce nu poate să ne de-a datele pentru alcătuirea planului de casă, propunînd ca planul de casă să se facă abia după efectuarea reformei bănești ceace LUCA VASILE a aprobat.

Menționez în legătură cu "falsul" că odată ce comisia a stabilit ca circulația monetară este 48 de miliarde dela acea dată s-a făcut toate rectificările în scriptele băncii în legătură cu cifra această, deci și cu operațiunile planului de casă.

Mi se pare extrem de absurd cînd mi se spune că în ianuarie puteam face o politică cu personal de a mări circulația monetară în voce, neriind împiedecat de nimeni adică să bat toba să vină lumea să le dau bani cu nemiluita. Dacă aș fi făcut lucru asta indiscutabil că alarmam piața și în felul acesta să mărea încasările de mai multe ori. Ca să fi mărit cu adevărat circulația monetară fără ca să fi desconspirat reforma trebuiau luate măsuri care depășeau competența mea.

Ex. mărirea prețurilor la achiziții, s-au prime, schimbul

in fondul unic trebuia făcut de așa natură ca să se dea mai
✓ multe produse agricole pentru cele industriale, acordare
de sume importante instituțiilor exceptate, pentru a cumpăra ma-
siv piese de schimb și materiale de la particulari.

ss/VIJOLI AUREL

După ce am citit din cuvint în cuvint răspunsurile noas-
tre și am constatat că ele corespund din cuvint în cuvint
cu cele declarate de noi și susținem și semnăm propiu.

Confruntarea a fost făcută de:

Maior, Mezei Gh.

Mt. Maj. V. Nistor

Lt. Pușcoci Gh.

ss/LUCA VASILE

ss/VIJOLI AUREL

GE/ 3 ex.

Proces verbal de confurtare. Nr. 2.

Incheiat astăzi 8 septembrie 1954 între
arestatii LUCA VASILE și VIJOLI AUREL.

Confurtarea a început la ora - 7³⁰.

- " - s-a terminat - " - 21¹²

Intrebare către arestatul LUCA VASILE:

În continuarea procesului verbal de confurtare din 7 septembrie 1954, arată d-ta ce ai de spus în legătură cu cele declarate de Vijoli Aurel și dacă cunoști și alte manifestări potivrice ale acestuia legate de reforma bănească?

Răspuns:

= N'am ce răspunde la replica lui Vijoli pe care dânsul a făcut-o în legătură cu cele declarate de mine, întrucât el reacționează și denaturează adevărul. În imi mențin întocmai declarabilele date mai sus.

= Cu privire la alte manifestări ale lui Vijoli care dovedesc atitudinea lui potivrică din ianuarie, 1952, arăt în continuare următoarele fapte:

1.- În octombrie 1951, după ce mi'au întors din concediu am aflat de unele lucruri care loveau în pregătirea reformei pe linia desconspirării, fapt de care se face vinovat și Vijoli Aurel.

Semnătura,

Urmare:

Secretarul general mi-a arătat o circulară lansată de B.R.I.R. prin care se dădeau instrucțiuni succursalelor de a primi la bancă vânzările de numerar aflat asupra întreprinderilor și instituțiilor și în acest scop să țină deschise ghișeele și în zilele de duminică. Am fost întrebat ce părere am despre această circulară. Am răspuns că o consider ca o provocare, întrucât în pregătirea reformei ia a stat naștere la svoruri în legătură cu efectuarea reformei bănești. Teohari Georgescu, care a fost de față la această discuție, a și confirmat faptul că - precum rezulta acest lucru din rapoartele organelor M.A. - această circulară pe baza interpretării făcute de funcționarii filialelor, a și dat naștere la svoruri în unele locuri.

Am vorbit cu Vijoli Aurel despre această circulară cu ocazia când el a fost chemat în fața comisiunii cu care naște el a afirmat că circulara a fost făcută de Gh. Radulescu, că el nu a văzut și că de altfel ea nu a avut niciun efect dăunător pentru desconfianța reformei. Supra reforma bănească, cercetându-se activitatea B.R.I.R. și a M.F., fiind interogat și Vijoli Aurel, la început el a negat răspunderea sa în această problemă, ca ulterior - fiind pus față în față cu Gh. Radulescu - să recunoască răspunderea ce i revine. Acest lucru îl știu din documentele comisiei de cercetare din care la început am făcut parte și eu.

- 2 - Alte svoruri în legătură cu efectuarea reformei bănești, s-au creat în jurul bancnotei de 1000 lei tip Bălcescu - Am arătat în urechi

Semnătura,

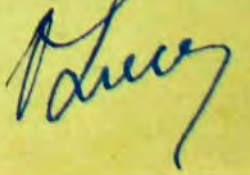
Păuceș

Urmare: anchetei ca, in cursul anului 1950 Guvernul a hotarat lansarea bancnotei Balcescu, pentru a retrage din circulatie vechile bancnote de 500 si 1000 lei. La inceputul trimestrului IV. 1951, Guvernul a hotarat lansarea acestei bancnote, insa pe baza propunerii comisiei de reforma s-a contramandat aceasta hotarare. Eu l-am interbat personal pe Tizoli daca el a luat deja vre-er masuri si daca a comunicat unitatilor bancii R.P.R. ca se va emite bancnota Balcescu. Tizoli mi-a raspuns ca el nu a dat nici o dispozitie in acest sens. Astfel fiind, Guvernul a contramandat lansarea bancnotei Balcescu, considerand ca acest lucru nu este cunoscut de personalul bancii sau de alte persoane.

Dupa amanarea bancnotei Balcescu, totusi au persistat zvonuri despre aceasta bancnota chiar dela functionarii bancii din provincie si Bucuresti, cum ca se va face o reforma banneasca si ca vor bancnotele Balcescu. Acest zvon pe urme a cuprins toata tara.

Din cele de mai sus rezulta ca in realitate Tizoli Aurel a luat masuri si a comunicat unitatilor bancii faptul ca se va lansa bancnota Balcescu, lucru pe care el la ascuns fata de mine, inducand astfel in eroare si Guvernul, care in neconstienta de cauza, socotind ca problema a ramas cuprinsa, a luat masuri de contramandarea lansarii.

Daca Guvernul ar fi cunoscut ca Tizoli Aurel a comunicat deja unitatilor bancii faptul ca se vor emite bancnote noi tip Balcescu, atunci in mod evident nu star fi luat masuri de contramandare.

Semnatura,

Urmare: care au ratat sporurile, si chiar din cauza
ar fi dat dispozitie de lansarea acestor bancnote
tocmai pentru a combate aceste sporuri-

Aceasta desconfianță făcută de Vijol
cuvel, a avut drept efect, intensificarea cumpără-
turilor, dând astfel ce-a mai gravă lovitură reformei
provocând scăderea masivă a emisiunii

3. - Duma cea despre propunerea lui Vijol
Cuvel din noiembrie 1951

Este adevărat că Vijol Cuvel (cunoscutele
une cu Gogu Ladulera) a venit cu propuneri
de a provoca o inflație prin mărirea prețurilor
la achiziție și oprirea încasării impozitelor, renoua-
rea datoriilor și alte măsuri, susținând că,
propunerea sa a fost acceptată și de organele
în drept. ^(ceea ce nu a fost confirmat)
De mine mă surprins acest fapt prin
aceste propuneri, mai ales prin ridicarea prețurilor
la achiziție, s'ar fi subminat valoarea leului, s'ar
fi provocat o scumpete și s'ar fi răsturnat bugetul.

Ce este
de fapt
Vijol

Tabelare către ministrul lucrărilor.

dar înainte de trimestrul IV-1951 ridicarea
prețurilor de achiziție ^{aprobată} ridicarea de alți nu ^{ritică și submisie} ^{complect}
valoarea leului? ^{nu}

Răspuns:

Inainte de trim. IV-1951, am aprobat
ridicări de prețuri la achiziție ^{la data trei săptămâni} întrucât ^{cauza} aceste
măsurii și nu puteam face față achizițiilor. Dar
în noiembrie 1951 când prețurile erau deja saltate
o ridicare a prețurilor de achiziție ar fi subminat
valoarea leului și mai mult, consecință care ar
s'ar fi produs înainte de trim. IV-1951, pentru alege

cauza
nu s'ar
Vijol

Semnătura,

[Signature]

209

Urmare: majorari de preturi. Subminarea valorii de cumparare a leului, nu este o consecinta a acestor ridicari de preturi aprobate de mine, ci este consecinta factorului de lunga durata despre care am vorbit in cursul anchetei, inclusiv politica mea taraneasca si a altora, precum si o serie de motive de ordin economic. In trimestrul IV 1951, rimeni in afara de propunerea lui Vizoli de care am vorbit mai sus, nu mi-a fost vre-o propunere de a merge pe linia ridicarii emisiunii. O asemenea propuneri n'au fost discutate in comisia de reforma baneasca, si discutata pana la mijlocul lunii decembrie 1951, toate directiunile si masurile au fost date pe linia restrangerii circulatiei monetare. Dar chiar si dupa decembrie unele masuri ale comisiei de reforma cum a fost de exemplu: desfiintarea gratuitatii medicamentelor, micșorarea cartelelor, resuscitarea cantinelor din buget etc. au avut si ele drept rezultat restrangerea emisiunii.

Trebare cahe arestatul buca sarite.

Continua ^{ideia} restrebaria anterioara!

Răspuns:

hai tarziu in luna decembrie 1951 s'au luat o serie de masuri de care comise sa return la normal, sa nu mai forțam incasarile, deci iata oarecare masura ^{mult} mai redusa, au fost aplicate in practica, ideile lui Vizoli au rel. Cu oarece razie insa s'a intamplat un lucru contrar a ce a ce trebuia sa se faca. In loc de intensificarea platilor si restrangerea incasarilor, in ultima decada a lunii decembrie 1951, circulatia baneasca care la 20 decembrie 1951, a atins cifra de circa 57 miliarde

Semnatura,

Urmare: lei, până la 31 decembrie 1951 a scăzut la
circa 20 miliarde lei în loc să se mențină la
nivelul circulației din 20 decembrie 1951.

Deși această scădere a circulației bănești
nu este exclusiv vina lui Vijoli Aurel totuși, el care
cunoștea situația zilnică a intrărilor și esurilor
avea datoria să propună o serie de măsuri, pentru
intensificarea plăților și restrângerea intrărilor.

De la 20 decembrie 1951 și până la 27
ianuarie 1952, circulația bănească a continuat
să scadă până la 44 miliarde lei.

Deși în ianuarie 1952 n'a fost plan de
casă, totuși Vijoli cunoștea situația și putea
lua măsurile cerute de această situație. Astfel,
el nu a (fapt) alarmat comisia despre scăderea emisiunii
ca astfel să se poată lua măsurile necesare. În cursul
anchetei am arătat conștient o serie de măsuri ce
trebuiau luate de Vijoli Aurel, dacă el înțelega
dorea să oprească scăderea circulației bănești.

Însăși acest fapt, adică ne luarea măsurii
cerute de situație din partea lui Vijoli Aurel
dovedește caracterul provocator al propunerilor
făcute de el în noiembrie 1951, cu privire la provo-
carea unei inflații prin ridicarea emisiunii. În
ianuarie când trebuia să ridice emisiunea în interesul
reformei, el nu a mai luat aceste măsuri.

— După efectuarea reformei și dismutarea
raportului comisiei de reformă în fața conducerii, au
fost ridicate invinuirii directe la adresa lui Jacob
Alex și Vijoli Aurel și la adresa M.F. în general
în legătură cu scăderea circulației bănești și alte

Semnătura,

Phu

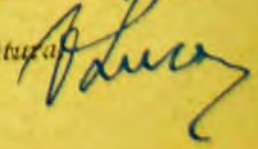
Urmare: probleme legate de reformă.

Dupa cum a reiesit Vijoli Aurel cu scopul ca sa acapare scaderea masiva a circulatiei banesti in perioada 30 decembrie 1951 - 27 ianuarie 1952, a comis un fals, aratand in raportul sau ca circulatia banearca la 27 ianuarie 1952 ar fi fost de 48 miliarde lei si nu 44 miliarde cat era in realitate. Acest fals Vijoli la comisiunea aceea ca a inclus in suma de 48 miliarde si suma de circa 4 miliarde lei ce a fost depusa deja la banca de catre intreprinderi inca in zilele de 25 si 26. ianuarie 1952, desi a suma ce nu se mai gasa in circulatie.

Cand s'a ridicat aceasta problema, eu am avut o discutie cu Vijoli Aurel si el a afirmat ca in realitate circulatia banearca la 27 ianuarie 1952 ar fi fost de 48 miliarde, spunandu-mi, ca el a dirijat aceasta problema si cu comisia, cerand indicatii cu privire la cifrele ce trebuie sa reprezinte circulatia banearca la 27 ianuarie 1952 si ca i s'a spus ca suma de 48 miliarde trebuie considerata ca fiind in ~~circulatie~~ -.

Eu i-am spus lui Vijoli ca banii ce se gasesc deja in cassa intreprinderilor, desi in evidenta contabila a bancii figureaza ca fiind in circulatie, totusi in realitate acesti bani nu mai sunt in circulatie intru cat se afla in cassa intreprinderilor.

Chiar si la schimbul intreprinderile in loc de cetera sute de milioane lei ce puteau avea aioba asupra lor ca fondul casei, sau preferat cu un plus de circa 4 miliarde lei, ce a ce deasemenea dovedeste lipsa de control din partea bancii, asupra directiei financiare a intreprinderilor. Aceasta dovedeste

Semnatura

Urmare: ca B.R.L.R. nu cunoaste situatia reala a
numerarilor gasiti pe piata, ca pe langa intrarile
la banca rezultate din evidenta contabila, se mai
gasiau si alte sume importante in miliarde ^{peste fondul cassei} la ^{adunare} asupra ^{mine} intreprinderilor de stat, ce nu erau dezo in circulatie.

Intrebare: vate arestatul Vijoli Aurel.

De confirmi cele declarate de luca V.?

Raspuns:

Eu am de spus urmatoarele in legatura
cu cele declarate de Vasile Luca.

Eu consider ca intrucat Luca Vasile nu
contestă faptele precise arătate de mine, le confirmă.
Eu stam denaturat nimic si nu am negat nimic si am
lămurit punct cu punct chestionile puse de V. Luca.

Este adevarat ce arata V. Luca ca
sa dat la 25 septembrie 1951 a telegrama circula-
toră, care prevedea depunerea la banca a
tuturor sumelor care erau asupra intreprinderilor
in luna septembrie si care erau incasate in cadrul
trimestrului III-1951. Eu rest scap in circulatie
se prevedea ca ghișeele sa fie deschise si sambota
si duminica.

Oceasta circulară este adevarat cum
arata V. Luca, ca a provocat suopuri in unele
locuri, despre a eventuala reforma bănească,
suopuri care dupa cum mi-a marturisit prese-
dintele C.S.P. au dispărut dupa doua săptă-
măni dela emiterea acestei circulări.

Circulara a fost data de Gheorghe Rădu-
lescu, care impotriva celor arătate de sectorul
P.C.M. din B.R.L.R. ca nu este necesară, lausi

Semnătura,

Vijoli

211

Urmare: a emisa. Gheorghe Radulescu in mod inten-
tional mi-a ascuns dupa cum s-a stabilit, parerea secta-
rului P.C.M. De a nu se emite aceasta circulara. Eu
fara sa stiu de aceasta situatie convins fiind ca
este necesara, am fost de acord cu emiterea ei,
dar i-am cerut lui Gh. Radulescu, ca dupa redacta-
rea ei sa mi-a citeasca si mie. Gh. Radulescu
mi-a citit-o si eu i-am facut observatia ca are un
stil alarmist pentru banca de stat si s-ar putea
drumul inainte de a-i schimba acest stil. El
impotriva celor dispuse de mine, a emis-o fara sa-i
schimbe stilul, care fara indoiala ca a fost rela-
care a provocat scandalul, deoarece fondul ei ar
fi dovedit masuri impotriva unei efectuari reformei
binesti. După cum am recunoscut in fata comisiei
inainte de arestare, am facut si eu o greșală ca m-am
increzut in Gh. Radulescu, ca va modifica titlul si m-am
verificat acest lucru, circulara plecând cu stilul alar-
mist. Nu este adevarat ca eu in fata conducerii
am spus ca ea nu a avut niciun efect daunator
asupra desconspirării reformei, mai ales ca TEODHARII
Georgescu a arătat cazuri concrete de scandal.

Eu am arătat in fata conducerii ca circulara
a fost data de Gh. Radulescu, eu nu i-am văzut forma
ei definitivă si ca s-a dat altă dată s-a mai dat a circulară
similare, si ca ele pre-văzute in ea. nu erau de
natură a crea scandal.

Nu este adevarat ca eu am negat la ca-
misiile la inceput raspunderea mea in legatura cu aceasta circu-
lara, si pe urma fiind pus in fata cu Radulescu
am recunoscut vina mea. Eu nu am fost pus in fata
in fata cu Gh. Radulescu ca a avut parte de dovedii.

adina
misiile
Vijol

Sen
Vijol

Urmare: Sa intamplat insa altceva. V. Luca ma informat
gresit ca comisia vine la banca de stat pentru a veri-
fica cifele in directie, nu pentru alt ceva.

Do fiind indus in eroare de V. Luca, cand
ma intrebam comisia asupra acestei telegrame circulare
am vorbit despre aceasta fara sa mi rup de vina
civica. Cand mi-au dat seama ca comisia verifica
si activitatea bancii nu numai cifele, am aratat vina
lui Radulescu si gresala mea.

Tot ce spune Luca lasate in legatura cu
punerea in circulatie a biletului de 1000 lei tip
Balcescu, este o pura inventie.

Nu s-a discutat nimic nicăieri până în
luna decembrie 1931 despre punerea în circulație a biletului
de 1000 lei tip Balcescu. După acest bilet s-a vorbit
cu comisia ca dacă s-ar face o reformă bănească
cu un leu de maxime aproximativă a leului dinaintea
reformei bănești, acest bilet să formeze unul din
cele mai multe. Odată ce s-a hotărât că (acest
bilet) reforma să ^{se facă} cu un leu de ea de ori mai mare
decât cel aflat în circulație până la reformă, să stabilească
de către comisie că biletul tip Balcescu să nu
se poată în circulație decât circa cu o lună înainte
de reforma bănească, pentru a contabakusa
raportele despre reformă. lucrurile s-au petrecut
astfel cum s-au planificat. Astfel că la sfârșitul
lunii decembrie ma intrebam comisia dacă putem
pune ^{în circulație} biletul tip Balcescu, iar eu răspunzând
afirmativ, sa treacă la întocmirea hotărârii consiliului
de ministri și la punerea în circulație a biletului
tip Balcescu. Nici vorba nu poate să fie că s-a
proiectat punerea în circulație în luna octombrie 1931

Sten. de m. r. e.

adiugof de m.

Sem. M. r. e.

Urmare: si eu am luat masuri in consecinta pentru efectuarea acestor operatiuni. Se poate dovedi ca nu s-a luat absolut nici o masura in legatura cu punerea in circulatie a acestui bilet, inainte de sfarsitul lunii decembrie 1927.

Mi se pune in sarcina ca desi am luat masurile respective - lucru care se poate proba ca n'au fost - am indus in eroare pe lumea intreaga ca n'am luat masuri. S-mi pun intrebarea: ce rost ar fi avut sa-l induc in eroare cand eu ~~nu~~ ~~am~~ ~~luat~~ ~~deja~~ ~~masuri~~ daca luam masuri la timp pe baza unei hotarari si deci nu aveam nici o vina pe care trebuia sa o ascund?

Stri cu
opre
si inca:
Nijik

Vasste lucru spus ca masurile mele ar fi determinat suvereni in legatura cu efectuarea unei reforme banesti. Din sa mentionez ca daca era cazul sa provoace suvereni, suverinite, restea nu era necesar sa pornesci de la vrea masura de a mea de lansarea acestui bilet, si prin faptul ca acest bilet se tiparise la banca de un an de zile la tiparirea si numerarea acestui bilet nu au parte de persoane si nu se facea unel. Suverinite ar fi pornit de la cei care lucreaza si de la toate banca, R.R. care stia de tiparirea acestui bilet.

De data aceasta ca si alta data tiparirea noilor bilete de banca n'a produs nici un suor despre reforma banestea, pentru ca toate lumea stia ca asta este treaba banii sa tiparirea mereu bilete.

Cu prilejul unei discutii ce am avut cu presedintele C.S.P. si cu ministrul adjunct de la ~~Securitate~~ in legatura cu suverinite ce s'au creiat despre efectuarea reformei banesti, presedintele C.S.P. a intrat printre

Semnatura

Nijik

Urmare: altele ca și chestia biletelor Bălescu a produs
svoruri despre efectuarea reformei bănești, lucru care la
contestat categoric ministru adjunct dela securitate. Atunci
presedintele C. S. P. a arătat că informația o are dela
luca Vasile.

= În primul moment nu mi-am dat seama
ce rost are intervenția lui V. luca. Numai imi dau seama
că V. luca a inventat cele arătate cu privire la bilețul
Bălescu, pentru a demonstra că svorurile emise
cu acest bilețel a determinat reducerea circulației
monetare și nu politica dusă pozitivă reformei
după cum a recunoscute, a făcut să scadă emisiunea.

= În legătura cu propunerile făcute de mine
în luna noiembrie 1931 de a se mări circulația monetară
până la 60 miliarde, am de spus următoarele

Forțele luca, combat propunerile mele pe
considerentul că ele ar fi dus la a mări în general
a preturilor, la subminarea leului și la subminarea
bugetului. Cele ce arată V. luca nu stau în
privaire. Măsurile propuse de mine ar fi dus la
mărirea preturilor pentru uzul public, care chiar așa arătau
propunerile să se mărească. De cise arătau au
și pe unele desavantajau prin mărirea acestor preturi
la achiziții? Se deam o grea locitorii țării
și în special chioburimii că îi împorau produsele
cu un lucru care să schimbi dezavantajul pentru
ea la reforma bănească, și luca produsele.

Întrebare către onestul vizol. Aurel.

Onestul îți pune în vedere din nou
să nu faci teorii și să răspunzi concret la întrebările
ce te se pun, deci în special să răspunzi cu
privire la invinuirile despre care vorbește luca

Semnatura
Vizol

Urmare: Varste in declaratia sa.

213

Răspuns

Ma stiu despre ce fel de masuri ale comisiei referi
saare la fortarea ritmului incasarilor ce sar fi dat
peste trimestru in 1951 vorbeste luca Varste. Aveam
contact zilnic cu comisia respectiva si ruri a dat
eu mi sta spus si n'am auzit ca ar fi existat pana
la mijlocul lunii decembrie vrea dispozitie, de
a fortea ritmul incasarilor, iar dela mijlocul lunii
decembrie 1951 sa se dea dispozitie contare.

Daca ar fi existat o asemenea dispozitie
ar fi trebuit sa a curse si eu intrucat faceam parte
din colectiv si aveam contact zilnic cu comisia.

Mentionez ca la sfirsitul lunii noiembrie
sau in primele zile ale lunii decembrie, am primit
din partea lui luca Varste, proiectul intocmit de mine
cu privire la (debitarea) executarea datoriilor agricole
pe cai exceptionale, cu dispozitia so-l pu in
aplicare dupa ce ii dau forma legala, aratandu-mi
ca asa este dispozitia conducerii.

I am aratat ca nare rest ca acum in
prezenta reformei banești sa incasam masiv datoriile
agricole. Mi sta spus ca so-l pu in aplicare
fiind hotararea conducerii. Dati de situatia
aceasta m'au prezentat cu proiectul respectiv la
comisie si au aratat ca luca Varste mica dat
rest proiect so-l pu in aplicare, si fara sa se
motiveze inoportunitatea puneri lui in aplicare, mi
sta raspuns ca nu trebuie pus in aplicare inainte
de reforma baneasca si sa-l punem in aplicare dupa
reforma baneasca, ce-a ce au a facut.

Semnatura

Nijoh

Urmare: Se arăta rezulta că nu era necesar luarea de
măsură circulației monetare.

Și de la nivelul lunii decembrie 1951 în ceea
ce s-au luat toate măsurile în privința mării sau
micșorării circulației monetare, față de cele din
 trecut. Nu este necesar să se cunoască zilnic
situația intrărilor și ieșirilor și știm decadal
când o stă și varșie luca și cerțali care erau
puși în circulație în evoluția circulației de le

Vreau să menționez că eu nu aveam de
propus toate măsurile, dar mărirea circulației monetare,
deci cele care le-am propus în luna noiembrie 1951

Mi se pare un lucru foarte curios ^{afirmația țării} de către
șeful ministerului finanțelor că de a năun luat
măsurile necesare, ori era știut că măsurile se aprobau
de v. luca și eu le executam

Luca Varșie mă acuză că am comis
un fals în legătură cu stabilirea circulației monetare
pe ziua de 27 ianuarie 1952. Dacă eu am comis
un fals atunci luca Varșie este calificat împre-
ună cu mine. Însă menționez că eu nu sunt un
falsificator, cum ară pe dânsul nu-l pot acuză în
chestea asta ca falsificator.

Chestiunea stabilirii circulației monetare
pe ziua de 27 ianuarie 1952 se prezintă astfel:

În ultima zi a reformei banesti, am
comunicat comisiei afă circulației monetare după
contabilitatea băncii care arăta 44.000.000.000 lei

Comisia mi-a cerut explicații de ce
a scăzut atât de mult circulația, știind că la
24 ianuarie 1952 suma circulației era de 48 miliarde.

Semnătura,

Nijohi

Urmare: Am explicat comisiei ca scaderea atât de mare de la 48 de miliarde la 4 miliarde 800 milioane se datorește măsurilor excepționale luate înainte de reforma bănească. Măsurile constau în faptul că în timp ce magazinele cu mici excepții au fost închise în zilele de 25-26 ianuarie 1952 - (27 a fost duminică), banca de stat a fost deschisă, lucru ce a îngăduit ca cele mai multe întreprinderi și instituții care bănuiau că este vorba de reforma bănească să vină să depona la banca de stat, numerarul ce aveau asupra lor, în loc ca acesta să-l prefete la schimb. Menționez că din punct de vedere al planului de casă cu mici excepții încasările a încetat în dimineața zilei de 25 ianuarie 1952.

Orând aceste situații comisiei, mi-a spus că cifra de la contabilitate este din cauza măsurilor ^{oportune} ~~atenuate~~ și să fac o notă prin care să arăt că circulația monetară este de 48 miliarde, făcând mențiune în nota respectivă, de calculul care justifică circulația aceasta. În același timp comisia mi-a spus să alcătuesc instrucțiunile respective ale M.F. semnate de ministru finanțelor, care să dispună ca sumele versate de întreprinderi în ziua de 25 și 26 să schimbată cu 1-200 la fel cum se făcea schimbul pentru întreprinderi care au venit la schimb. Am întocmit proiectul respectiv, împreună cu o notă, adică cu un exemplar de pe nota arătată mai sus și le-am prezentat lui Luca V. care a aprobat instrucțiunile respective, iar eu le-am pus în aplicare.

În să menționez că de câte ori s-a comunicat cifra circulației monetare, se arăta modul cum a fost

Signature
M. I. S.

Urmare: formata. Mentionez ca intreprinderile si institutiile
- o buna parte din ele - n-au plafon de cassa si au
sume importante asupra lor care le incaseaza de la
populatie sau sunt date in vederea platilor mari ce
trebuie sa se faca. Ex. magazinele de stat, coopera-
tivele, institutiile exceptate etc. Osa ca la plafonul
de cassa care sunt etreu de reduse trebuie adau-
gote si sumele aritate mai sus-

Nu este adevarat ca banca nu cunoaste
ce trebuie sa cunoasca in legatura cu sumele ce
se aflau asupra intreprinderilor si institutiilor. Trebuie
sa arat ca la efectuarea reformei banesti sa
gasit totusi o suma de aproximativ de 800 milioane
sau un miliard mai mult, asupra intreprinderilor
si institutiilor - mentionez ca acest plus sta
constatat la institutiile exceptate. Trebuie pentru
ca sa gasit aceasta suma ^{si} este a M.F. care punea ^{relezat}
la dispozitie fondurile bugetare necesare, si ana- ^{relezat}
liza planurile de cassa cu putetul alcatuirii planului ^{relezat}
de cassa. ^{relezat}

Ma surprinde extrem de mult ca un fost
ministru de finante timp de 4 ani sa sustina
ca banii care se afla la intreprinderi in casele
lor si la institutii, nu trebuie considerati bani in
circulatie, lucru absolut contrariu practicii si doctrii
de specialitate. ^{relezat}

Intrebare este constatatul vizat. Are el
= ai declarat ca in interesul reformei
banesti in trim. II 1957 trebuie marita emisiunea
prin intensificarea platilor. Ce masuri trebuiau
luate in acest sens pe linia incasarii?

Semnatura,

Urmare:

Raspuns:

Pe linia incasarilor trebuia existat si redus la maximum incasarea impozitelor si a datoritiilor agricole unde banca de stat, opaii sunt de asa natura schimbul in fondul unic al cooperatiei ca tararimea si in special chibburimea sa dea cat mai multe produse agricole in schimbul celor industriale.

Nijdr:

Intrebare catre arstatul Sijoli Aurel?

- Cum se explica atunci faptul ca contractele intereselor reformei in trimestrul II 1951 pe langa reducerea platilor, sau intensificat incasarile.

Cine a dat asemenea dispozitii?

Raspuns:

In ce priveste intensificarea ^{incasarii} datoritiilor agricole a dat-a V. LUCEA. In ce priveste incasarea impozitelor, au fost facute de M.F. in functie de LUCEA VASILE.

In ce priveste reducerea platilor in trim. II- ele au fost facute de V. LUCEA, cu prilezul intocmirii planului pe acel trimestru.

Comisia de reforma n'a dat nici-a dispozitii sa se reduca platile si sa se mareasca incasarile.

Nijdr:

Intrebare catre arstatul Sijoli Aurel:

Pe linia B.R.F.R. ce masuri ai luat tu in legatura cu aceste reduceri a platilor si intensificarea incasarilor ce s-au efectuat in trimestrul II 1951?

Raspuns:

Pe linia B.R.F.R. n'am facut altceva decat sa execut intocmai dispozitiile lui LUCEA VASILE

Semnatura
Nijdr

Urmare: siare singur era in masura sa hatorasca aceasta
Intrebare catre arstatul Vijioli Aurel.

Ita cunostea faptul ca aceste masuri
de intensificarea incasarilor si reducerea plotilor
in tim. IV-1957 sunt potrivnice reformei banesti?

Raspuns:

= Desigur ca stiam ca masurile de intou-
gerea plotilor si marirea incasarilor sunt potrivnice
intereselor reformei banesti. Nijdu

Intrebare catre arstatul Luca Vasile.

In cursul prezentei confruntari ai declarat
testual:

"Nimeri --- nu mi-a fost ure-a
propunere de a merge pe linia ridicarii
emisiunii"

Atunci cine tia dat dispozitie de micșorarea
plotilor si intensificarea incasarilor pe tim. IV-1957?

Raspuns:

= Nimeri nu mi-a dat dispozitie directa
pentru micșorarea plotilor si nici pentru marirea
lor. Tot asa nici pentru intensificarea sau
pentru reducerea incasarilor pe tim. IV-1957 nu
am primit nici dispozitie din partea nimonui.

Orot insa ca planul de casa pe tim.
IV-1957 l-am intocmit de comun acord cu C.S.P.
pe ideea echilibrului introrilor si esirilor fara
ridicarea emisiunii. Masurile luate de mine

in cursul trimestrului IV-1957 cu privire la intensifi-
carea incasarilor pe linia impazitelor, au fost
luate de mine in legatura cu executarea planului
de casa pe tim. IV-1957. Pe linia rambursarii

Semnatura,

216
Urmare: creditelor agricole, nu am realizat incasarile planificate, intrucat proiectul de decret nou pe baza caruia trebuia sa asiguram incasarea acestor datorii a fost inlocuit de unul cu intarziere si fiind tardiv a fost respins de comisia de reforma in decembrie 1951. Cu aceasta ocazie am discutat cu membrii comisiei care mi-au spus ca avand in vedere reforma bancara nu mai este necesar sa incasam (A) creditele re-pambursate prin mosuri exceptionale, ci sa lasam sa mearga si pe mai departe incasarea acestor debite in mod normal pe baza legii vechi. Tot cu aceasta ocazie sa stabilim ca si in privinta celorlalte incasari totul sa decurga normal.

Intrebare catre arhivatul LUCIA V.

Cum se explica faptul ca in tot cursul anchetei cand sa ridicat problema intensificarii incasarilor pe termenii in 1951, Sta le-ai referit si ai invocat ca ai actionat conform dispozitiilor primite de la comisia de reforma bancara, in vederea intensificarii incasarilor?

Raspuns:

In cursul anchetei prin afirmatiile pe care le-am facut in sensul ca in intensificarea incasarilor eu as fi executat si mai ales conform dispozitiilor primite in acest sens din partea comisiei de reforma bancara, eu am inteles cele mosuri si directive primite din care rezulta linia restantelor emisiunii. Aceste directive din care am tras asemenea concluzii a fost planul de casa si cererea conducatorului C.S.P. si a membrilor comisiei, de strangerea impozitului agricol, precum

Semnatura

Urmare: si alte masuri despre care am vorbit in prezenta
confuziune. Dealtfel consider si in prezent ca aceasta
linie de restingerii a emisiunii corespunde si
conceptului meu si era necesara, pana la mijlul
lunii decembrie 1951. Pogubitul reformei banesti
a fost ce-o ce s-a intamplat in aceasta privinta
dupa 15 decembrie 1951 - *Mucy*

Intrebare catre onestatul Luca Vasile.

Ce ai de spus de in legatura cu
replica facuta de Vijoli Aurel la cele declarate
de el la inceputul prezentului proces verbal de
confuziune?

Raspuns:

La replica lui Vijoli am de facut urmatoarele
observatii:

- Eu n'am confirmat in nici un fel ce-o ce a
declarat Vijoli si am aratat ca el mergand pe
aceiași linie de a nega raspunderea sa de a declara
faptele. Aceasta am spus ca imi mentin declaratiile
si aceasta nu de cum nu insemnati ca eu as
confirma tot ce-a spus el.

In replica sa el nu numai ca nu
recunoaste nici o vină dar cauta sa arate ca
tot ce s-a facut in interesul reformei ar fi fost
iniativa lui.

- In legatura cu circularea provocatoare
din 25 septembrie 1951 vreau sa arat ca felul in
care Vijoli a tratat problemele legate de reforma
fata de Radulescu Gh., acesta putea sa traga
concluzii despre reforma banesti, mai ales
datorita faptului ca chiar Vijoli confirma

Semnatura

Elmare : că Gh. Rădulescu în mod intențional a ascuns
înfata lui, părerea sectorului P.C.M. de a nu se emita 217
această circulară și că această circulară formulată
de Rădulescu avea un caracter alarmist, asupra
cărui fapt precum declară Vijoli chiar el în otras
afirmație lui Rădulescu Gh.

De aici trag concluzia că Rădulescu
Gh. unastea stau a înțeles ceva de la Vijoli că
se va face reforma, deoarece altfel el nu avea
niciun interes să facă ce a ce a făcut.

În privința desconspirației reformei bănești
prin măsurile de lansare a bancnotei de 1000 lei
tip Bălcescu, afirmația lui Vijoli nu stă în picioare.
El denaturează lucrurile în mod grosolan
Contrariul afirmațiilor sale rezultă din însuși propria
lui declarație. Încă înainte de numirea lui
Vijoli în comisia de reformă bănească eu am
disputat cu persoanele competente, despre eventua
litatea unei reforme bănești, eu care nașterea
de disputat realizarea unui ban nou cu
ocazia putut de comparare cu rubla, stau
aproape de aceasta. Deci în niciun caz nu
sta pe problema, creerii unui ban nou
cu semnne valorice ridicole care ar fi fost
posibila falsificarea bancnotei Bălcescu de 1000 lei.

hai departe Vijoli spune că prima în
decembrie nu nu sta vorbit de bancnota Bălcescu
ce a ce iarăși nu corespunde adevărului, întrecut
înco în septembrie 1951 aveam gata tipriton
stok gata de lansare. atunci am propus
guvernului să lansăm această bancnotă, fapt

Semnătura,

[Signature]

Urmare: eu care a fost de acord. Acest lucru i l-am comunicat personal si lui Sijoli. A doua zi insa conducerea pe baza propunerii comisiei de reforma a revenit asupra acestui lucru, era cum am avut, insa Sijoli doanduse dispozitii pe linia lui eu putine revine asupra bancnotei.

Sijoli are oarece tendinta de a deplasa aceasta problema in timp cat mai aproape de reforma bancara, dupa cum ii dicteaza interesele de a scapa de raspundere.

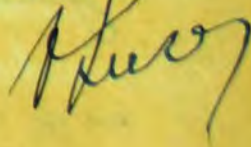
Nu este adevarata afirmatia lui Sijoli ca tiparirea unor noi bilete de banca, cum era si cazul bancnotei Boltescu, se face cu ocaz mare publicitate si fara niciun fel de conspirativitate.

Oferi de aceasta numai din faptul tiparii bancnotei Boltescu, desi a stit de acest lucru mult timp in timpul tiparii, insa nu se putea trage concluzia unei eventuale reforme bancare intrucat sau schimbat si alte bancnote tot in timpul respectiv, fara ca aceasta moara sa fi fost explicita ca o prevestire a reformei.

Daca la desconspirarea reformei de catre Sijoli prin raspandirea zvonului cu privire la lansarea bancnotei Boltescu, nu sa vorbit nimic despre bancnota Boltescu. Supo ce insa sa contamundat lansarea, si pina la aparitia ei pe piata sau raspandit in toata tara zvonurile despre aceasta bancnota si despre reforma.

Intre altele faptul ca Sijoli a mai afirmat ca eu l-am informat pe seful C.S.P. despre zvonurile

Semnatura,

Urmare: in legatura cu bancnota Boleescu, dovedesti
 faptul ca eu nu am spus din seget aceasta
 chestiune si ca am luat cunoastinta de acest
 svar din public si de la organele M.F.

Sijoli mai declara ca el deaba omnia
 intelege scopul in care eu am fost aceasta "inventa"
 cu privire la descompararea reformei prin bancnota
 Boleescu finto de el. In legatura cu acesta
 tin sa arat ca dupa ce Sijoli Aurel, in conferinta
 zile avute cu el a luat cunoastinta de motivul
 arile mele cu privire la obitudinea mea politica
 fola de reforma bancasca, de atunci el cautu
 sa oronce saoti raspunderea exclusiv asupra
 mea ca astfel sa scape de orice raspundere
 afirmand ca "el nu este luca sau tacut"

Se vede chiar deci in obitudinea lui Sijoli
 ca el merge pe linia de a nega orice tina
 a sa.

Cu privire la propunerile lui Sijoli despre
 care el vorbeste in declaratia sa privind
 moartea legata de reforma bancasca, eu
 imi mentin declaratia mea in sensul ca eu
 am combatut propunerile lui Sijoli si comita
 de asemenea a respinge aceste propuneri.

In legatura cu faptul comit de Sijoli
 privind circulatia bancasca din 27 ianuarie 1912
 launite nu stau asa cum le prezinta domnul
 si arat urmatoarele: Comisia a intocmit instructi-
 oile M.F. cu privire la efectuarea reformei bancasce
 eu am ridicat obiectiunea ca in aceste
 instructiuni nu sta precizat felul cum se vor schimba
 banii gauri asupra intreprinderilor si cum vor

Sijoli
 [Signature]

Urmare: să fie precizată această chestiune.

În momentul în care am discutat această problemă, falcul a fost deja săvârșit de Vijoli, întrucât instrucțiunile aveau la bază raportul făcut de el cu privire la arcul de bunăscă, din 27 ianuarie, raport pe care eu nu l-am văzut decât după reformă.

Nota despre care vorbește Vijolică a trimisă la mine, eu am văzut o eventuală nouă în ziua de 29 ianuarie, întrucât în ziua de 28 eu nu am fost la minister.

Instrucțiunea suplimentară despre care Vijoli afirmă că mi-a predat-o în legătură cu schimbul banilor încasați de bancă în zilele de 25 și 26 ianuarie 1922, narecivă legătură cu falcul comis de el.

Țin să menționez deci declarațiile anterioare date asupra acestei probleme.

Țin să arăt în legătură cu instrucțiunile suplimentare ce mi-a făcut Vijoli că acesta s-a preocupat cu banii aflați asupra întreprinderilor, să plătească banii de casă și să se schimbe în raport de 1-200 scriind că este vorba de o sumă mică. Vijoli are să calculeze însă la acest raport și sumele întreprinderilor ce au fost încasate în zilele de 25 și 26 ianuarie la bancă.

Plus

Întrebare către onestatul Vijoli Aurel.
Se poate această confirmare celor declarate de lucra VASILE ?

Răspuns: La cele declarate de lucra V.

Semnătura
Vijoli

Urmare: am de spus urmatoarele:

Inainte de toate ^{orost} eu nu am negat nimic si nu am denaturat niciun fapt.

In legatura cu insinuarea care a facut si luca ca eu ar fi descoperit reforma falo de Radulescu Gheorghe, tin sa mentionez ca eu n'au descoperit reforma falo de nimeni. Oua fiind cu sfintenie secretul reformei atat pentru cea din 1947, cat si pentru cea din 1952.

Saca Radulescu Gh. o inteles ceva din activitatea mea despre efectuarea reformei cu care eu n'a putut intelege nehuca nu numai ca n'au facit de o arata: meu fapt din care se deduca despre reforma bineasa, dar i-au si derutat. Saca totusi o putut sa inteleaga ceva Gh. Radulescu nu este teoba mea sa o stabilesc si a organelor in drept.

Tin sa arat ca eu imi mentin in totul cele declarate in legatura cu punerea in circulatie a biletului P. P. Balcescu.

Nu este adevarat ce arata si luca ca eu n'a put in discutie posibilitatea reformei cu un leu de marirea leului in sigarite la pre-gubirea reformei bineasti. Acest lucru s'a facut in luna septembrie 1951; restul lucru a fost discutat de mine cu comisia fiind e foto Gogu Radulescu si Malinski. In același timp am facut si i scris la cererea comisiei despre crearea stocului necesar pentru a reforma cu un leu de marirea leului sus amintit.

Tin sa mentionez ca nu mi sa spus de
Semnatul
N. P. Balcescu

Urmare: rimeri până în decembrie și despre bursiera
Bancaotei Bălescu, și în consecință n'am dat nicio
dispoziție în acest sens după cum se poate verifica
la Banca de Stat.

În să menționez că bilețul bălescu
ca și toate celelalte bilete de bancă s'o fost
după cum se poate proba la Banca de Stat
fără să se păstreze secretul și fără nicio con-
spirație -

= În legătură cu svonurile emise de bilețul
Bălescu în să arăt că eu nu am avut de la
rimeri până la constituirea cu șeful C.S.P. și
ministru adjunct dela securitate despre nicio svonuri:

În să pare foarte curios că V. Luca
care nu avea ocupația de a organiza svonurile
care circulă în țară este mai mult decât ministru
adjunct al securității: care a declarat textuol
că nu s'o vorit nimic în legătură cu acest
bilet.

În să arăt că eu n'am arătat
nimic în vîsul confruntării cu V. Luca a fost
potrivnic reformei bănești și am arătat
și până acum la interogatoriile anterioare pe
baza politicii dură de Luca V.

= În legătură cu "zisu' fals" am
de spus următoarele:

Nu este adevărat că circulația monetară
era calculată la 48 miliarde la data când
s'o dătorit instrucțiunile de bază ale M.F.
Calculul respectiv s'o făcut la sfîrșitul
efectuării reformei bănești; pentru că nu aream
date conacte din toată țara pentru acest calcul

Sem. [Signature]

Urmare: iar instructiunile de baza ale M.F. a aprobat
 Lama definitiva in seara zilei de 26 ianuarie 1952
 du legatura cu instructiunile de baza si
 suplimentare sau de grup urmatoarele, pentru ca
 V. Luca prezinta lucrurile inexact.

V. Luca pentru era remulomnit ca in
 proiectul de instructiuni de baza se facea schimbul
 pentru intreprinderi si instituti la fel ca pentru
 populatie, a cerut comisiei sa se prevada in
 instructiuni ca pentru intreprinderi si instituti sa
 se faca schimbul 1-200. ca sa se aprobat.

Ratiunea pentru care in prima versiune
 comisia a prevazut sa se faca schimbul
 pentru intreprinderi si instituti la fel ca la
 populatie, a fost faptul ca sa se evite ca
 particularii sa profite de un schimb mai
 favorabil pentru instituti si intreprinderi, plasandu-
 barii in suzita reformei la aceste intreprinderi.

Seau sa arat ca era prevazut de
 comisie ca dupa reforma baneasca sa se deapă-
 gubeasca intreprinderile pentru pierderi avute
 prin schimbul de 1-200.

Tin sa arat ca instructiunile suplimentare
 dupa cum se poate constata, care stau facut odoba
 cu nota de care am vorbit, se refereau ^{numai} la sumele
 depuse la B.R.P.R. in zilele de 25 si 26 ianuarie 1952.

Du ce priveste sumele ce erau in conturi
 la intreprinderi si instituti, erau reglementate de
 instructiunile de baza. Ratiunea instructiunilor
 suplimentare aprobate de V. Luca a fost tocmai
 datorita inglobarii sumei depuse de intreprinderi
 si instituti in zilele de 25 si 26 ian. 1952 in

adunatul
 mia
 A. J. J.

Se...
 1952

Urmare: circulația monetară. Vijoli

Întrebare cîte arestobul luca Vasile.

- Cum a fost întocmit planul de casă pe trimestrul I- 1952.?

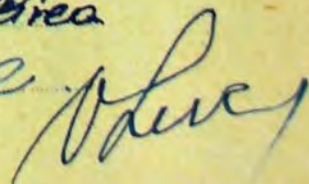
Răspuns:

= Planul de casă pe trim. I- 1952 avea o importanță deosebită, intrucît ne gîseam în proejna reformei. Proiectul planului trebuia terminat cel puțin pînă la sfîrșitul lui decembrie, astfel ca la 1. ianuarie să intre în vigoare. Zi de zi îl întrebam pe Vijoli cîi e planul de casă dar el se scuza mereu că nu a primit urele de la C.S.P. și cerea întepinderilor și astfel în tot decursul lunii ianuarie 1952 el a tototot întocmirea planului de casă. S-au spus se l. prezintă în lipsuri așa cum este la Consiliul de Miniștri, dar el tot n'o făcî nimic, deși a fost sarcina lui să fixeze circulația necesară pe ianuarie 1952.

Sopî ce planul de casă a fost întocmit după reforma bănească Vijoli Aurel trebuia să prevadă în acest plan pentru luna ianuarie 1952, cîtele realizate la încasări și plăți pe cea lună.

Cu toate acestea în planul de casă Vijoli Aurel a însuis pentru luna ianuarie la capitalul încasări o sumă mai mică decît ce a realizată vrînd să justifice prin real fals, celalt fals comit de el, cu privire la (cîm) stobirea circulației bănești la 27 ianuarie 1952.

Semnătura,

Urmare:

27 - 221
Cu alte cuvinte prin faptul ca el a
rascis in planul pe ianuarie la masura
a sumei mai mici decat ce a realizat
el vroia sa dovedeasca ca ciurbotia baneasa
la 27 ianuarie 1952, a fost ocea aritata de
el in raportul pe care lo intocmit cu
ocazia reformei banesti.

Ofero de aceasta, datorita faptului
ca in luna ianuarie 1952 nu a fost incu intoc-
mit si pus in aplicare planul de carni, vijoli.
Cunel avea deplina libertate si chiar
trebuia sa acorde avansuri, sa faca toate
plotile pe baza cererii intreprinderilor, putand
astfel dirija, plotile si intorile in interesul
reformei pentru care avea deplina justificare.

Totuzi vijoli Aurel nu a luat niste
masuri pe baza carora el ar fi putut reduce
emisiunea in ianuarie 1952, in toate ca inca
in noiembrie 1951 el propovadua, necesitatea
unei inflati. Nici degetul nu si la mijloc
cu toate ca vedea scaderu emisiunii din
zi in zi

Intrebare catre arestatorul vijoli Aurel.

Recunosti cele aritate de luna Vasile?

Raspuns:

Nu rewnore de cine de arestator urmatoarele.

Recunosc ca planul de carni nu a
fost alcotuit pe luna ianuarie 1952 si rewnore
ca Vasile Luca ma introtot de mai multe ori
de intozierea alcotuirii planului, de ficu
dote si cum gus motivul odernat ca c.s.p.

Signature
Vijoli

Urmare:

fiind la inceputul anului, nu ne poate da
datele necesare pentru alcătuirea planului.

Ți reamintesc lui V. Luca, că în filele
22-23; sau 24 ianuarie președintele C.S.F. a
venit la dânsul în cabinet unde erau și eu
și mi-a explicat de ce nu poate să re-dea datele
pentru alcătuirea planului de comerț; propunând
ca planul de comerț să se facă abia după
efectuarea reformei bănești care a lui Luca înainte
a aprobat

Menționez în legătură cu "falsul"
că odată ce comisia a stabilit că circulația
monetară este de miliarde, de la cea dată
să fiut toate rectificările în scriptele băncii
în legătură cu cifra aceasta, deci și cu opera-
țiunile planului de comerț.

Ți se pare extrem de absurd când
mi se spune că în ianuarie puteam face o
politică eu personal de a mări circulația
monetară în via, refuzând imediat de rîmă.
adică să bat tabla să vină lumea să le dau
bani cu nemiluita. Săci ar fi fost bun
asta indiscutibil că alinau piata și în
felul acesta să mărească încasările de mai multe
ori. Ca să se mărit cu adevărat circulația
monetară ^{forțarea și deconspirat reforma} trebuiau luate măsuri care depășeau
competența mea. De ex. mărirea prețurilor la
achiziții sau prime, schimbul în fondul unic
le era făcut de așa natură ca să se dea
mai multe produse agricole pentru cele industriale,
acordare de sume importante instituțiilor
exceptate, pentru a cuprinde marile piețe de schimb

adresa
de
Vijan

Sen
Vijan

Urmare: si materiale dela particulari: *Nijon* 222
Supo ce am citit din *uvor* in *uvor* raspun-
surile noastre si am constat ca ele corespund din
uvor in *uvor* ucele declarate de noi il sustinem
si demers propriu.

Confruntarea a fost făcută de:

MAIOR *Truesi* le

le MAJOR *histy*

le MAJOR *perci*

Orestol: *Truesi*

Orestol: *Nijon*

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Incheiat astăzi 9 septembrie 1954 între martorul
WEISZ ARPAD și arestatul LUCA VASILE.

Confruntarea a început la ora 9,15 min.

" s-a terminat la ora 19,20 min.

Intrebare: către martorul WEISZ ARPAD.

Cunoști persoana ce ți se prezintă?

Răspuns:

Persoana care mi se prezintă este LUCA VASILE fost
vicepreședinte al Consiliului de ministri și fost ministru
de finanțe.

ss/WEISZ ARPAD

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Dar d-ta cunoști această persoană?

Răspuns:

Nu cunosc persoana care mi se prezintă poate că am
văzut-o dar nu știu cine este.

ss/VASILE LUCA

Intrebare: către martorul WEISZ ARPAD

Intrucit LUCA VASILE nu vă recunoaște arătați d-stră
când și unde l-ați cunoscut pe LUCA VASILE și ce legături
a-ți avut cu dînsul?

Răspuns:

Pe LUCA VASILE îl cunosc din anul 1920 din cadrul miș
cării muncitorești din Brașov. Am lucrat împreună cu el în
cadrul sindicatului iar din 1923 în cadrul P.C.R. din Brașov
In anul 1923 din însărcinarea lui ILIES IOSIF, am predat o
sumă de bani lui LUCA VASILE personal. Acești bani i-am
predat pe linie de partid.

ss/WEISZ ARPAD

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Acum recunoști persoana cu care ești confruntat?

Răspuns:

Deși persoana cu care sunt confruntat îmi pare cunoscută, mi se pare că îl cheamă WEISZ ~~ARPA~~. Întrădevăr în anul 1923 eu am lucrat pe linie sindicală și de partid, fiind secretarul organizației de partid din Brașov, însă nu-mi aduc aminte de faptul că martorul mi-ar fi predat vre-o sumă de bani din partea lui ILIÉS IOSIF.

ss/V. LUCA

Intrebare: către martorul WEISZ ARPAD.

Puteți arăta și alte fapte pe baza cărora LUCA VASILE să poată stabili precis identitatea dăstră.

Răspuns:

LUCA VASILE poate să-și aducă aminte de mine întrucât amindoi am activat în mișcarea sindicală din Brașov, eu am făcut parte din conducerea sindicatului funcționarilor particulari. LUCA VASILE a fost prezent la excluderea mea din comisia sindicală locală în anul 1923. În anul 1929 el a dormit la mine la Oradea pe str. Bojloni Odon. Cu acea ocazie LUCA VASILE a venit din București cerându-mi să-i fac legătură cu organizația de Partid din Oradea ceace am și făcut. Ne-am mai întâlnit de mai multe ori în anii 1931 și 1932 în București

ss/WEISZ ARPAD

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE

Nici acum nu recunoști cu certitudine persoana cu care ești confruntat?

Răspuns:

După datele amănunțite înscrise de el acumă îl recunosc cu certitudine. Se numește WEISZ ~~ARPA~~ însă nu știu celălalt nume și corespunde adevărului ceace declară dînsul că în perioada anilor 1923-1932, ne-am întâlnit de mai multe ori și am avut legături pe linie de partid la Brașov și îl cunoșteam din mișcare. La București WEISZ în 1932 s-a ocupat cu tehnica consiliului sindical.

ss/LUCA VASILE

Intrebare: către martorul WEISZ ARPAD.

Intrucât LUCA VASILE va recunoaște arătați dvs. tot ce cunoaște-ți în legătură cu activitatea lui LUCA VASILE în mișcarea muncitorească din perioada în care a-ți avut legături cu dînsul.

Răspuns:

Cu ocazia căderii lui LUCA VASILE în 1924 la siguranța Brașov, eu am fost angajat la ziarul "Brasov Lapok". Din partea ziarului am fost trimis de mai multe ori la Siguranță, pentru obținerea unor autorizații pentru ziaristi. Siguranța nu cunoștea faptul că eu fac parte din P.C.R. Când LUCA VASILE se găsea arestat la siguranța din Brașov în anul 1924, eu m-am dus la șeful siguranței pentru o autorizație oarecare fiind trimis din partea redacției. Cu această ocazie, șeful siguranței de al cărui nume nu-mi aduc aminte mi-a povestit despre arestările făcute din rîndurile comunistilor. Mi-a arătat și un carnetel și alte notițe ce se aflau pe masa lui și care conținea diferite nume și adrese, spunîndu-mi că acestea au fost găsite asupra lui LUCA VASILE.

Cînd șeful siguranței a eșit din birou să-mi facă autorizația, eu am profitat de ocazie și am rupt carnetul lui LUCA VASILE aruncîndu-l în foc. Siguranța n-a aflat atunci acest lucru.

Cu ocazia acestei căderi, împreună cu LUCA a căzut și GYONKE, ILIES, IONAB ION și alții. La siguranță toți au fost bătuti cu excepția lui LUCA VASILE care a făcut chiar gimnastică în timpul reținerii slae, fapt pe care tovarășii l-au comentat cu indignare.

După arestarea lui LUCA VASILE au căzut o serie de tovarășii, mai ales din Valea Jiului ulterior acești tovarășii au spus, că dacă LUCA V. mai merge acolo îl omoară.

Atitudinea manifestată de LUCA V. cu ocazia căderii din 1924, a fost o trădare a clasei muncitoare și a provocat arestarea multor tovarășii.

În timp ce se afla la închisoarea Jilava, LUCA V. mi-a trimis vorba de mai multe ori că de ce nu dau ajutor soției sale pe linia ajutorului Roșu, al cărui secretar am fost în acel timp. Soția lui LUCA VASILE era o femeie plasată în cîmpul muncii putîndu-se întreține din câștigul ei iar cu mișcarea nu avea nicio legătură. Cînd i-am cerut dînzei să ajute și ea pentru strîngerea alimentelor și ajutorului pentru cei din închisoare ea ma refuzat. Pentru faptul că nu i-am dat ajutor soției sale din cauza motivelor mai sus arătate LUCA VASILE s-a supărat pe mine, neputîndu-mă suferii.

După eliberarea sa din închisoare LUCA VASILE s-a reîntors mai târziu la Braşov, unde a stat puţin timp, după care au început pregătirile congresului din Timişoara.

Eu nu am putut lua parte la congres fiind bolnav, însă am fost înştiinţat de tovarăşi despre cuvîntarea ținută de LUCA VASILE la congres cu care ocazie el a susţinut munca în acord, lucru contrar liniei și directivelor partidului.

El și-a corectat spusele sale numai după ce tovarăși i-au atras atenția asupra gravei sale greșeli, întrucît atît P.C.R. cit și sindicatele revoluționare, au luptat în contra muncii în acord.

Consider că LUCA V. a făcut intenționat această afirmație ca și prin aceasta să lovească în mișcarea revoluționară

în timpul luptei fracționiste, organizația de Partid din Braşov nu s-a alăturat niciuneia din cele două fracțiuni.

LUCA VASILE, a venit la Braşov și a promis ajutor bănesc organizației de Partid de acolo, dacă se va alătura fracțiunii LUXIMIN din care și el făcea parte. Organizația noastră de Partid din Braşov cu ocazia unei ședințe ce s-a ținut în pădure la Poiana a adus o rezoluție prin care a condamnat lupta fracționista, cerînd restabilirea unității de Partid.

Această rezoluție a ajuns pe urmă la LUCA V.

Lupta fracționistă a fost o gravă trădare a luptei clasei muncitoare și în fruntea acestei trădări a stat LUCA VASILE, tocmai atunci cînd mișcarea legionară se întărea în România și capitalismul român pregătea războiul anti-sovietic prin aceasta LUCA VASILE a sprijinit fascismul și a întărit capitalismul.

În anul 1952 în str. Puțul cu apă rece din București a fost organizată o ședință de Partid, într-o casă conspirativă unde au fost prezenți tov. STOICA GHEORGHE, o tovarășe venita din URSS încă cineva de care nu-mi aduc aminte, și eu. A venit și LUCA VASILE aducînd cu el pe cineva. Cînd l-am controlat l-am întrebat dacă nu cumva a venit cineva după el, din sul mi-a răspuns că a fost urmărit de un bărbat necunoscut. Eu m-am uitat de după perdea și am văzut că pe stradă se plimba un civil prin fața casei și că locuința este supravegheată. Am comunicat acest lucru str. STOICA și astrei ședința nu s-a

mai ținut iar tovarășii au plecat.

Feste două zile a căzut casa conspirativă din str. Rozelor nr. 2 din București, unde se găseau BRAINER BELLA, STOICA GH., SOLOMON IANKA, HALDEBAUM, eu și alții tovarăși.

În același zi la ora 6 seara eu am avut fixată o întâlnire pe linie de partid cu LUCA VASILE în str. din vecinătate. După eliberarea mea am vorbit cu LUCA VASILE, care mi-a povestit că el a eșit la întâlnirea avută cu mine însă văzind că eu nu am venit a plecat și el din stradă. În continuare mi-a spus că a doua zi la ora 6 seara a venit din nou la întâlnirea de control, însă nici de data aceasta nu m-a găsit. Pentru mine este de neînțeles faptul că deși toate străzile din jur erau pline cu agenți de siguranță și chiar în str. unde trebuia să am întâlnirea cu LUCA V. deasemenea s-au făcut arestări, totuși LUCA VASILE nu a fost arestat.

Altă dată, anterior acestui caz, când am avut întâlnire cu LUCA VASILE și eventual eu n-am eșit la întâlnire, atunci el a venit pe str. Rozelor unde m-a căutat. Cu această ocazie însă LUCA VASILE nu m-a căutat în casă deși eu nu eșisem deja la două întâlniri. El a explicat acest lucru prin aceea că avea presimțire că sunt arestat și de aceea nu a intrat în casă.

După eliberarea mea m-am mai întâlnit cu LUCA VASILE când el a trebuit să predea conducerea sindicatelor unitare lui ABRAHAM BERNATH.

Știu că între ei a fost o ceartă serioasă fiindcă LUCA nu vroia să predea conducerea sindicatelor. Mai pe urmă l-am întâlnit pe LUCA în anul 1946 eu fiind activist de Partid dar nu am vorbit cu el întrucât LUCA a fost atît de îngîmfat că nu a băgat în seamă pe subalterni.

În anul 1947, când LUCA a devenit ministru de finanțe, eu mi-am exprimat nemulțumirea în legătură cu acest fapt la Cradea, deoarece căderea din 1924, fracționismul și toată activitatea lui LUCA V. a fost o trădare a clasei muncitoare și ca atare nu l-am considerat demn să îndeplinească o astfel de funcție de răspundere în Partid și stat.

Părerea mea a fost și a susțin și azi că LUCA V. este un trădător al clasei muncitoare.

Activitatea fracționistă a lui LUCA VASILE în sinul C.C. în anii 1951-1952, deasemeni dovedește faptul că el este un trădător al clasei muncitoare și întreaga lui activitate a dus apa la moară dușmanului.

ss/WBISZ ARPAD

Intrebare: către arestatul LUCA VASILE.

Ce ai de spus în legătură cu cele declarate de martorul WBISZ ARPAD?

Răspuns:

Asupra declarațiilor lui WBISZ ARPAD am de spus următoarele:

Faptele arătate de WBISZ nu sunt redacte așa cum s-au petrecut lucrurile în realitate.

Martorul vorbește despre arestarea mea din 1924 afirmând că șeful siguranței din Brașov i-ar fi arătat un carnetel și notițe ce s-ar fi găsit asupra mea. Declar că cu ocazia arestării mele din 1924 nu s-a găsit asupra mea nimic întrucât nu purtam asemenea adrese la mine. În 1924 când am fost arestat Partidul din Brașov activa încă legal și siguranța cunoștea pe toți activiștii de Partid și astrei și martorul probabil era cunoscut de siguranță. Nu este adevărat că în urma arestării mele ar fi căzut la Brașov alte persoane deoarece eu am fost arestat ulterior în com. Lemnea și am fost adus la siguranța Brașov a treia zi după ce s-au produs arestările. Tot astrei și arestările din Valea Jiului, s-au întâmplat încă în prima zi la Siguranța Brașov am fost bătut.

Agenții de siguranță MURTEANU și VOINEA mă țineau iar un altreilea mă bătea, eu fiind legat cu frînghia. În timpul cercetărilor, am confirmat cele declarate de alți arestați din alte localități iar pe unii i-am dat eu.

După ce am făcut declarații de recunoaștere n-am mai fost bătut. Este adevărat că a patra zi după cercetarea mea la siguranță eu vrînd să ridic moralul celorlalți arestați, mă arătam vesel și am făcut gimnastică în fața lor.

Este adevărat că cu acea ocazie ILIES BARBARA, m-a acuzat că am devenit trădător și adevărul este că cu ocazia cercetărilor mele la siguranță din Brașov din 1924, atitudinea mea a fost o trădare. În declarațiile mele, făcute la prezenta anchetă eu am mărturisit tot ce am declarat la căderea

din 1924 și am arătat toată comportarea mea.

Eu nu contestez cele arătate de martor că el a rupt și-a aruncat în foc notițele găsite pe masa șefului de siguranță din Brașov însă repet că acelea nu au fost notițele mele.

Este adevărat că în timpul ce mă găseam la închisoarea Jilava, am primit dela soția mea scrisori că nu este ajutată din partea mișcării fapt cu care eu am fost nemulțumit și am și protestat.

Intradevăr în acel timp soția mea nu avea legături cu mișcarea și nici nu era de acord cu faptul că eu activez în mișcarea muncitorească.

La Congresul din Timișoara eu am luat cuvântul la încheiere. Am vorbit despre elementele oportuniste care formau opoziția în contra noii linii revoluționare, trasate de C.C. am combătut propunerea provocatoare a lui ALEXANDRU MIHAILESCU care cerea ca sindicatele să renunțe la autonomia sindicatelor și ca congresul să se pronunțe în mod deschis pentru afilierea la internaționala sindicală roșie.

Nu am vorbit însă nimic despre problema luptei în contra acordului.

Cit privește declarația martorului cu privire la activitatea mea fracționistă din 1930 eu țin să arăt că despre această problema am făcut mărturisiri complete în fața anchetei arătând rolul pe care l-am jucat în timpul luptelor fracționiste. Este adevărat că eu am fost acela care am introdus lupta fracționistă și în sinul organizației de partid din Brașov, în urma cărui fapt această organizație a aderat la grupul fracționist LUXIMIN. Rezoluția despre care vorbește martorul a fost adusă probabil în curcul acțiunii de restabilirea unității în Partid. Eu nu am văzut această rezoluție. Nu am dat și nu am promis ajutor bănesc organizației din Brașov întrucât nu pe considerente bănești i-am atras alături de gruparea fracționistă LUXIMIN.

Vorbind despre intilnirea de Partid în casa conspirativă de pe strada Fușul cu apă rece din București, martorul probabil confundă lucrurile.

Eu am venit în București în 1932 la începutul lunii februarie. Nu am fost atunci membru în C.C. ci activam în consiliul sindical. Legătura între consiliul general și Partid o ținea Gh. STOICA deci în această perioadă eu nu participam la ședințe de partid.

În casa conspirativă din str. Rozelor care știam că este casa conspirativă a consiliului general, într-adevăr am mai avut multe întâlniri în anul 1932 pe linie sindicală cu GH. STOICA și alții. Aș fost introdus în acea casă prima oară de martorul WEISZ sau de STOICA GHEORGHE. Cu ocazia unei întâlniri avute cu STOICA GHEORGHE când am intrat în această casă am găsit acolo agenți de siguranță care m-au arestat atât pe mine cât și pe GH. STOICA, care ne-a dus la siguranța generală.

Am fost interogat de inspectorul BANCIULESCU GH. care m-a întrebat ce am căutat în locuința respectivă, ce fel de locuință este aceea și ce am avut cu MOSCU COMN (GHX STOICA) I-am răspuns lui BANCIULESCU că îi răspund la întrebări dacă îl pune în libertate și pe Gh. STOICA, intrucît la început mi-a promis că mă pune pe mine dacă îi răspund la întrebări. După ce BANCIULESCU TEODOR mi-a promis că îl pune și pe STOICA în libertate, eu i-am declarat că locuința respectivă este a sindicatului și că m-am întâlnit cu STOICA pe linie sindicală. După aceasta am fost puși în libertate amîndoi.

Cînd m-am dus în acea casă pentru a mă întâlni cu STOICA, eu nu știam că cu două zile înainte se produsese acolo căderi, adică mai bine zis nu știam cine a căzut. Știa însă că a căzut WEISZ ARPAD intrucît el locuia acolo cel puțin așa știam eu.

După această arestare de a mea eu nu am mai vorbit cu martorul WEISZ ARPAD și dacă lucrurile s-ar fi întimplat așa cum spune el atunci s-ar fi deschis în contra mea o anchetă pe linie de Partid în acei timp.

Eu am arătat în cursul prezentei anchete faptele pentru care sunt vinovat dar în această cădere eu nu am nici-o vină.

Ea a fost cercetată de Partid la timpul său și nimeni nu a ridicat vre-o invinuire în contra mea la timpul său.

Cu privire la faptul că eu nu aș fi vrut să preda conducerea consiliului general sindical lui ABRAHAM BERNATH și să arăt că eu am fost scos dela consiliul general sindical la sfîrșitul anului 1930 după lupta fracționistă cînd conducerea sindicatelor în urma unei con-

ferințe sindicale, eu am predat lui BERNATH ABRAHAM, IMIGRE ALADAR și GH. STOICA. Scoaterea mea dela conducere și însărcinarea lui ABRAHAM BERNATH s-a făcut de către Profintern.

Este adevărat însă ca atunci cînd ABRAHAM BERNATH a venit la București și mi-a comunicat hotărîrea că eu trebuie să-i predau conducerea sindicatelor, i-am spus că acest lucru trebuie făcut în mod organizat pe baza unei conferințe și nu așa cum a pornit el prin măsuri anarhice.

SS/V. LUCA

Intrebare: către martorul WEISZ ARPAD.

Ce observații ai de făcut cu privire la cele declarate de LUCA VASILE?

Răspuns:

În legătură cu cele declarate de LUCA VASILE fac următoarele observațiuni.

Îmi mențin în totul declarația mea cu privire la faptul că la căderile din 1924, șeful siguranței mi-a spus cele ce am declarat mai sus.

Nu corespunde realității afirmația lui LUCA VASILE că siguranța în timpul acela cunoștea pe toți activiștii de Partid. Pînă la prima mea arestare din anul 1926 siguranța nu cunoștea legăturile mele cu Partidul Intrucit, pe adresa mea venea corespondență pentru Partid și din străinătate și deci nu era permis să se cunoască calitatea mea în Partid sau orice alte legături ale mele cu Partidul. Legătura mea de Partid a fost Gramazi Szabo Iuliu și FORIS ȘTEFAN,

Explicațiile date de LUCA VASILE cu privire la căderile din 1924 nu îl scuză de faptul că el a comis o trădare ceace el însuși recunoaște.

I-mi mențin declarația că la congresul din Timișoara LUCA V. a vorbit pentru munca în acord fapt pe care îl vor confirma și alții.

În acea perioadă lupta în contra muncii în acord a fost o acțiune foarte serioasă a sindicatelor.

Susțin și pe mai departe că LUCA V. a promis banii organizației de Partid din Brașov dacă se alătura reacțiunii LUXIMIN.

LUCA V. negă faptul că a fost la ședința despre care am vorbit în str. Butul cu apă rece. Acest fapt îl pot dovedi cu lista mea sovietică. GLUCK vilma intrucit acolo am

avut locuința noastră în acea vreme. Sedința respectivă nu s-a putut ține întrucît LUCA V. fiind urmărit de o altă persoană care a supravegheat casa, ne-a făcut să nu mai ținem ședința. A doua zi eu m-am mutat din locuința respectivă.

Cu privire la caderea din str. Rozelor îmi mențin întocmai declarația. Nu este adevărat că STOICA GH. a fost pus în libertate așa cum declară LUCA VASILE întrucît STOICA a căzut cu două ore în urma mea în acea casă și a stat împreună cu mine la închisoarea Văcărești.

Este curios faptul că dintre toți cei arestați cu ocazia căderii din str. Rozelor, nimeni nu a fost pus în libertate ci toți am fost trimiși în justiție inclusiv STOICA GH. și numai singur LUCA V. a fost pus în libertate.

LUCA VASILE afirmă că a avut o întâlnire cu STOICA GH. cu două zile după căderea noastră din str. Rozelor ceace deasemeni nu este adevărat că STOICA GH. precum am spus a căzut la două ore după arestarea noastră. Dealtfel peste două zile toate ziarele au anunțat arestarea noastră deci nu este adevărat că LUCA V. nu a aflat de această cădere imediat.

Îmi mențin mai departe declarația cu privire la discuția avută cu LUCA VASILE după eliberarea mea din închisoare cu care ocazie el mi-a povestit că nu a intrat în casa din str. Rozelor cu ocazia întâlnirii pe care trebuia să o aibă cu mine în aprilie 1932, întrucît avea presimțirea că eu sunt arestat.

Precizez că această discuție am avut-o cu LUCA VASILE în anul 1933 după luna februarie adică după eliberarea mea din închisoare. Nu pot preciza unde și în ce împrejurări a avut loc această discuție.

ss/WELSZ ANPAD.

Întrebare: către arestatul LUCA CASILE.

D-ta confirmă acum, cele arătate de martor?

Răspuns: Nu confirm și am de spus următoarele:

În anul 1932 n-am participat la nici-o ședință de partid s-au sindicală care s-ar fi ținut pentru că eram urmărit de vreun agent.

Precizez că am fost arestat în aceeași zi cu STOICA GH. în casa din str. Rozelor unde trebuia să-l

intilnesc. Probabil că arestarea mea s-a produs la foarte scurt timp după arestarea lui STOICA.

Admit că STOICA GH. n-a fost pus în libertate odată cu mine și a stat un timp scurt la închisoare fiindcă după aceea în 1932 și 1933 am activat cu el în consiliul sindical.

Susțin că nu am nici-o vină în această cădere.

Nu m-am intilnit în anul 1933, cu martorul WEISZ ARPAD, fiindcă după evenimentele de la GRIVITA am trecut și mai mult în ilegalitate, până la căderea din august, deci n-am putut să mă intilnesc și să discut cu el.

În celelalte probleme îmi mențin și pe mai departe declarația.

ss/LUCA VASILE

După ce am citit răspunsurile noastre din cuvînt în cuvînt și am constatat că ele sunt trecute just, întocmai cu cele declarate de noi în prezentul proces verbal de confruntare îl susținem și semnăm propriu.

ss/WEISZ ARPAD

ss/LUCA VASILE

Confruntarea a fost făcută de:

Maior, Mezei Gh.

L.t. Pușcoci N.

GI/ 3 ex.

Proces verbal de confurtare.

Incheiat astăzi 9 septembrie 1954
intre martorul WEISZ ARPAD si arestatul Luca Vasile.

Confurtarea a inceput la ora 9¹⁵.

sa termineze la 10²⁰

Intrebare catre martorul WEISZ ARPAD.

Cunosti persoana ce ti se prezinta?

Raspuns:

Persoana care mi se prezinta este Luca Vasile
fost vicepresedinte al Consiliului de ministri si fost
ministru de finante. *Waisz Arpad*

Intrebare catre arestatul Luca Vasile.

Sti de cine este aceasta persoana?

Raspuns:

Nu cunosc persoana care mi se prezinta,
poate ca am vazut-o dar nu stiu cine este. *Waisz Arpad*

Intrebare catre martorul WEISZ ARPAD.

Intrebat Luca Vasile nu va recunaste
cunosti de cine este si unde l-ai cunoscut pe Luca
Vasile si ce legaturi ati avut cu el?

Raspuns:

De Luca Vasile il cunosc din anul 1920 din
cadrul mișcării muncitorești din Brașov. Am lucrat
împreună cu el în cadrul sindicatului iar din 1923

Semnătura,

Waisz Arpad

Urmare: in cadrul P.C.R. din Brasov. In anul 1923
din insusirea lui Iliu Josif, am predat o suma
de bani lui Luca Vasile personal. Acepti bani
i-am predat pe linie de partid. Weiss Arpad

Intrebare catre arrestatul Luca Vasile.

Decuma recunosti persoana cu care esti
confuzat?

Raspuns:

Jesi persoana cu care sunt confuzat
mi pare cunoscuta, mi se pare ca il cheama
Weisz. Duhadevor in anul 1923 eu am lucrat
pe linie sindicala si de partid, fiind secretarul
organizatiei de partid din Brasov, insa nu mi
aduc aminte de faptul ca martorul mi-a fi
predat vreo suma de bani din partea lui
Iliu Josif.

Intrebare catre martorul WEISZ ARPAD.

= Puteti arata si alte fapte pe baza
carora Luca Vasile si poate stabili printr
identitatea sa?

Raspuns:

Luca Vasile poate sa-mi aduca aminte de mine
intrucat amandoi am activat in miscarea sindicala
din Brasov, eu am fost parte din conducerea
sindicatului functionarilor particulari. Luca Vasile
a fost prezent la excluderea mea din comisia
sindicala locala in anul 1923. In anul 1929
el a demisit la mine la Oradea pe M. Bogdan
Odoan. Cu cea ocazie Luca Vasile a venit din
Bucuresti cerandu-mi sa-i fac legatura cu

Semnatura,

Weiss Arpad

Urmare: organizatia de partid din Oradea ce o ce am
si facut. se-au mai intalnit de mai multe ori in
anii 1931 - si 1932 in Bucuresti. 236

Intrebare catre ardeleanul luca sarite.

Nici nume nu recunosti cu certitudine
persoana cu care esti confruntat?

Raspuns:

Dupa datele amanuntite insirate de el
nume il recunosc cu certitudine. Se numeste Staisz
insa nu stiu ce alt nume, si corespunde adevarului
ce o ce declara dansul ca in perioada anilor 1923
- 1932, se-au intalnit de mai multe ori si au
avut legaturi pe linie de partid la Broșov si il
cunosteam din miscare. La Bucuresti Staisz in 1932
sta ocupat cu tehnica consiliului sindical.

Intrebare catre martorul Staisz ARPAD.

Intrebat luca sarite sa recunoasca aiolati
altii tot ce cunoaste in legatura cu activitatea
lui luca s. in miscarea muncitoreasca din perioada
in care a-ti avut legaturi cu dansul.

Raspuns:

Cu ocazia caderei lui luca s. in 1924 la
siguranța Broșov, eu am fost angajat la ziarul
„Brăsovi Lapok”. Din partea ziarului am fost
trimis de mai multe ori la siguranța, pentru obținerea
unei autorizații pentru ziaristi. Siguranța nu cunoaște
faptul ca eu fac parte din P.C.R. Când
luca sarite se găsea arestat la siguranța din Broșov
in anul 1924, eu eram dus la seful siguranței
pentru a autorizație deoarece fiind trimis din partea
redacției. Cu această ocazie, seful siguranței

Semnătura,

Wain Hryady

Urmare: de al carui nume nu mi aduc aminte mi-a povestit despre arestările făcute din rândurile comuniștilor. Mi-a arătat și un carnetel și alte notițe ce se aflau pe masa lui și care conțineau diferite nume și adrese, spunându-mi că acestea au fost găsite asupra lui Luca Vasile.

Când seful siguranței a esit din birou să-mi facă autorizația, eu am profitat de ocazie și am rupt carnetul lui Luca V. aruncându-l în fața siguranței n'a aflat atunci restul lui.

Cu rația restei cideni, împreună cu Luca, a căzut și György, Ilies, János Jón și alții. La siguranța totuși au fost totuși ca excepția lui Luca V. care a făcut chiar gimnastică în timpul reținerii sale, fapt pe care tovarășii l. au comentat cu indignare.

Supra arestarea lui Luca V. au căzut o serie de tovarăși, mai ales din vale Jiului. Ulterior restii tovarăși au spus, că dacă Luca V. mai merge acolo îl omorâți.

Obiludinea manifestată de Luca V. cu ocazia cidenii din 1924, a fost o trădare a clasei muncitoare și a provocat arestarea multor tovarăși.

În timp ce se afla la închisoarea Jilava, Luca V. mi-a spus vorbe de mai multe ori că de ce nu dau ajutor soției sale pe linia ajutorului Rosu, al cărui secretar am fost în acel timp. Soția lui Luca V. era o femeie plasată în câmpul muncii putându-se reține din câștigul ei tot cu mișcarea neavea nici o legătură. Când i-am cerut

Semnătura,
Wein Argad

Urmare: dansei si ajute si sa pentru schimbarea si 236
alimentelor si ajutorului pentru cei din inchisoare,
ca ma refuzat. Pentru faptul ca nu i-am dat
ajutor, sotiei sale din cauza motivelor mai sus
arataste, luca v. sta suparat pe mine, neputandu-
mi suferii.

Dupa eliberarea sa din inchisoare luca
v. sta reintors mai tarziu la Brasov, unde o stat
putin timp, dupa care au inceput negocierile con-
gresului din Timisoara.

Eu nu am putut lua parte la congres
fiind bolnav, insa am fost instiinat de tovarosi
despre evenimentele tinute de luca v. la congres
cu care razie el a sustinut munca in nord,
lucru contra liniei si directiilor partidului.

El si-a corectat greselile sale numai
dupa ce tovarosi i-au atras atentia asupra grevei
sale greseli, intrucat atat D.C.R. cat si sindicatele
revolutionare, au luptat in vestea muncii in nord.

Consider ca luca v. o facut intentionat
neasta afirmatie ca si prin neasta si bovaria
in miscarea revolutionara.

In timpul luptei factioniste, organizatia
de Partid din Brasov nu sta abstract niciuna
din cele doua factioni:

luca Vasile, a venit la Brasov si
a promis ajutor bunese organizatiei de Partid de
nord. El a sa obtura factionii lui
din care si el facea parte. Organizatia
noastra de Partid din Brasov a rapia unei
sedinte ce sta tinut in padure la Poiana a
adus o rezolutie prin care o condamnat lupta

Semnatura,
Wein Arjan

Urmare: fractionista, cerand restabilirea unitatii de Partid.
Aceasta rezolutie a ajuns pe urma la
Luca V.

Lupta fractionista a fost o grava hidare
a luptei clasei muncitoare si in furtea nester
traitori a stat Luca Varite, tocmai atunci cand
miscarea legionara se intorea in Romania si
capitalismul roman pregatea razboiul anti-
sovietic. Prin aceasta Luca Varite a sprijinit
fascismul si a intorit capitalismul.

In anul 1932, in str. Putul cu epinece
din Bucuresti a fost organizata o sedinta de
Partid, intr-o casa conspirativa, unde au
fost prezenti tov. Stoica Gheorghe, o tovarose
venita din URSS. inca cineva de care nu-mi
aduc aminte, si eu. A venit si Luca V. aducand
cu el pe cineva. Cand l-am contactat si
l-am intrebat daca nu cumva o venit cineva
dupa el, dandu-l mi-a raspuns ca a fost urmat
de un barbat necunoscut. In urma uitat de
dupa perdea si am sofit cu pe strada se
plumbea un civil prin fata casei si ca locuinta
este supravegheata. Am comunicat acest lucru
tov. Stoica si astfel sedinta nu sta mai
linut dar tovarosii au plecat.

Deste dava file a cofut casa con-
spirativa din str. Rajebor str. 2, din Bucuresti,
unde se gaseau Brainer Bella, Stoica Gh,
Salamon Tanka, Raidebaum, eu si alti
tovarosi.

In seara zi la ora 6 seara eu
am avut fixata o intalnire pe linie de partid

Semnatura,
Weiss Anja

Urmare: cu luca Vasile in st. Din vecinatate dupa 257
eliberarea mea am vorbit cu luca Vasile, care mi-a
povestit ca el a fost la intalnirea avuta cu mine
insu vizand ca eu nu am venit a plecat si
el din strada. In continuare mi-a spus ca
a doua zi la ora 6 seara a venit din nou la
intalnirea de cocktail, mo'nici de data aceasta nu
ma gasit. Pentru mine este de neinteles faptul
ca desi toate strazile din jur erau pline cu
agenti de securitate si chiar in st. unde trebuia
sa am intalnirea cu luca deasemenea s-au
fost arestari, totusi luca Vasile nu a fost arestat.

Alta data - anterior acestei caz - cand
am avut intalnire cu luca Vasile si eventual eu
stam eu la intalnire, atunci el a venit pe str.
Rozelor unde ma contactat. Cu aceasta ocazie
insu luca Vasile nu ma contactat in casa desi eu
nu essem deza la doua intalniri. El a explicat
ca nu am putut merge ca are o prezimire ca sunt
arestat si de aici nu a intrat in casa.

Dupa eliberarea mea m-am mai intalnit
cu luca Vasile cand el a trebuit sa predea con-
ducerea indicatelor vechi lui Abraham Bernath.

Stiu ca intre ei a fost o certa si iarasi
faptul ca luca nu vrea sa predea conducerea
indicatelor. Mai pe urma l-am intalnit pe
luca V. in anul 1946 eu fiind activist de Partid
dar nu am vorbit cu el intrucat luca a fost alcat
de iugamfal ca nu a bogat in salariu pe
subaltari.

In anul 1947, cand luca a devenit
ministru de finante, eu mi-am exprimat nemulțămirea

Semnatura
Wass Arjady

Urmare: in legatura cu acest fapt la Oradea, deoarece
caderea din 1924, fractionismul, si scutita
activitatea lui Luca s. a fost o trairare a clasei
muncitoare si oolare nu l. am considerat
demn si modestivarsca a astfel de functii
de raspundere in Partid de Stat.

Piererea mea a fost si o sustin si
azi ca Luca Vasile este un traditor al clasei
muncitoare.

Activitatea fractionista a lui Luca Vasile
in soral C.C. in anii 1911-1912, deosemeni dovedeste
faptul ca el este un traditor al clasei muncitoare
si inheaga lui activitate a dus opa la moara
dusmanului - *Wein Kyad*

Inchebare catre arestatul Luca Vasile.

Ce ori de spus in legatura cu cele declarate
de martorul *Waisz* *WAPRO*?

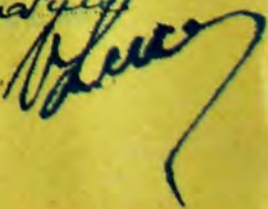
Raspuns:

Asupra declaratiilor lui *Waisz* *Wapad*
am de spus urmatoarele:

Toptele aritate de *Waisz* nu sunt redade
asa cum stau petreant lucrurile in realitate.

Martorul vorbește despre arestarea mea
din 1924, afirmand ca seful sigurantei din *Bragov*
i-ar fi aritat un cornetel si notite ce stau fi
gosit asupra mea. Acesta ca cu oafia astoi
mele din 1924, nu se gosit asupra mea
riniu invecot nu portam asemenea adese
la mine. In 1924 cand am fost arestat
Partidul din *Bragov* octia ipca legal si
siguranta curata pe toti ochiarii de partid
si astfel si martorul probabil era curat

Semnatura

Urmare: de siguranta. Nu este adevarat ca in urma
arestarii mele ar fi vazut la Brasov alte persoane 258
deoarece eu am fost arestat ulterior in Com. Lemnea
si am fost adus la siguranta Brasov a doua zi
dupa ce stau prada arestarilor. Tot astfel si
arestarile din Valea Jiului stau ratonul nice in
prima zi la siguranta Brasov am fost bolat.
Agenti de siguranta Munteanu si Voinea ma
lineau iar un altelea ma bateau, eu fiind legat
cu franghia. In timpul cercetarilor, am confirmat
cele declarate de alti arestati din alte localitati
iar pe unii i-am dat eu.

Dupa ce am fost declarat de securitate
n'am mai fost bolat. Este adevarat ca a patra
zi dupa arestarea mea la siguranta eu vrand
sa notic moralul celoralti arestati, mi-am arat
veseli si am fost gimnastica in fata lor.

Este adevarat ca cu ocazia mafiei Ilies
Barbora, ma rugat ca am devenit traditor. Si
adevarul este ca cu ocazia cercetarii mele la siguranta
la din Brasov din 1924, alitudinea mea a fost
ca traditor. In declaratiile mele facute la
prezenta anchetei eu am marturisit tot ce am
de declarat la caderea din 1924 si am aratat
toate comportarea mea.

Eu nu contest cele aratate de martori
ca el a rupt si a aruncat in foc noile gaste
pe masa. Agenti de siguranta din Brasov insa
repet ca acestea nu au fost noile mele.

Este adevarat ca in timp ce ma pregateau
sa inchidarea zihora, am primit dela sotia mea

Semnatura,

[Signature]

Urmare: scrisori ca nu este ajutata din partea miscarii

fapt ca care eu am fost nemulțumit și am și protestat.
Într-adevăr în acel timp situația mea nu
avea legătură cu mișcarea și nici nu era de acord cu
faptul că eu activez în mișcarea muncitorească.

La congresul din Timișoara eu am lăsat
cuvântul la încheiere. Am vorbit despre elementele
oportuniste care formau opoziția în contra noii linii
revolutionare trasate de C.C. am combătut propo-
nerea provocatoare a lui Alexandru Lușcăleșcu
care cerea ca sindicatele să revină la autono-
mia sindicală și ca congresul să se pronunțe în
mod deschis pentru aderarea la internaționala
sindicală rusă.

Nu am vorbit încă nimic despre problema
leptei în contextul acordului.

Cât privește declarația mărturiei cu
privire la activitatea mea fracționistă din 1930
eu tin să arăt că despre această problemă au
fost mărturisiri complete în fata auctelor arhond
popul pe care l-am jucat în timpul leptei frac-
ționiste. Este adevărat că eu am fost cel
care am intrat în grupul fracționist și în cadrul
organizației de Partid din Brașov, în urma coru-
pției acestei organizații a aderat la grupul
fracționist huximian. Rezoluția despre care vorbește
mărtorul a fost adusă probabil în cursul reuni-
unii de restabilirii unității în partid. Eu nu am votat
această rezoluție. Nu am dat și nu am promis
ajutor bănesc organizației din Brașov întrucât
nu pe considerente banesti vreau să obțin de

Semnătura,

Blucy

Urmare: gruparea factionista Luxemburg.

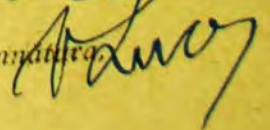
239

Vorbind despre intalnirea de partid in casa conspirativa de pe strada Dohol cu apa Rece din Bucuresti, martorul probabil confunda locurile. Eu am venit tintit in Bucuresti in 1932 la inceputul lunii februarie. Noi am fost atunci membri in C. C. si activam in consiliul sindical. Legatura intre consiliul general si Partid a tinut Gh. Stoica deci in aceasta perioada eu nu participam la sedintele de partid.

In casa conspirativa din st. Rozelor care stiam ca este cauza conspirativa a consiliului general, intradevar am mai avut multe intalniri in anul 1932 pe linii sindicale cu Gh. Stoica si alii. Am fost intradusi in casa ca sa prima oara de martorul Horia Sandu de Stoica George. Cu scopul unei instalari avute cu Stoica Gh. cand am intrat in aceasta casa am gasit nelo arguti de siguranta care mi-au auzit atat pe mine cat si pe Gh. Stoica, careve n-a dus la siguranta generala.

Am fost interogat de inspectorul Bonulescu Gh. care ma intrebat ce am cautat in locuinta respectiva, ce fel de locuinta este nesa si ce am avut cu Moscu Cohn. (Gh. Stoica) I-am raspuns lui Bonulescu ca ii raspund la intrebari daca il pune in libertate si pe Gh. Stoica, intrucat la inceput mi-a promis ca mi-l pune pe mine daca ii raspund la intrebari. Dupa ce Bonulescu Teodor mi-a promis ca il pune si pe Stoica in libertate, eu i-am declarat ca locuinta respectiva este

Semnatura

193
Urmare: o sindicalului si ca mi-am intolnit cu storca pe
linie sindicala. dupa aceasta am fost pus in
libertate amandoi.

Cand m'am dus in cea casa pentru a
mi intolni cu storca, eu nu stiam ca cu d'aypo
zile marate se produsea oala cadere, adica mai
bine zis nu stiam cise a cazut. Stiam insa
ca o cozul Stary ARPAD intruot el lucru oala,
cel putis apa stiam eu.

dupa aceasta arestare de a mea, eu
eu am mai vorbit cu marhorul Stary ARPAD si
doci. lucrute star fi intampnat apa cum gume
el atuci star fi deschis in vorba mea o
ancheta pe linie de Partid in acel timp.

Ea am aratat in cursul prezentei
anchete faptele pentru care sunt vinovat dar
is aceasta cadere eu nu am nicio vinca.

Ea a fost cercetata de Partid la
timpul sau si nimeri nu a ridicat urea invinuire
in contra mea. la timpul sau.

Cu privire la faptul ca eu nu as fi
scut sa predau conducerea consiliului general
sindical lui Obrohan Bernath sau sa erot ca
eu am fost scuz dela consiliul general
sindical la sfirsitul anului 1930 dupa lupta
factionista circa conducerea sindicatelor
in urma unei conferinte sindicale, eu am
predata lui Bernath Obrohan, Imre abador
si Gh. storca. Separarea mea dela conducere
si inlocuirea lui Obrohan Bernath sa
ficut de catre Profintern.

Este adevarat insa ca atunci cand

Semnatura.

Paulov

Urmare: Abraham Bernoth a venit la Bucuresti si mi-a 240
comunicat hotararea ca eu trebuie sa-i predau
conducerea sindicatelor, iar eu spus ca oarecum
trebuie fost in mod organizat pe baza unei
conferinte si nu așa cum a permis el prin
măsură anarhică. RUCY

Intrebare către martorul ~~Waisz~~ ARPAD.

Ce observatii ai de făcut cu privire la
cele declarate de hoca Vasile?

Răspuns:

= În legătura cu cele declarate de hoca Vasile
fac următoarele observatii:-

I-mi mentin in totul declaratia mea cu
privire la faptul ca la cadente din 1924, seful
sigurantei mi-a spus cele ce am declarat mai sus.

El corespunde realitatii afirmatia lui
hoca Vasile ca siguranta in timpul neta cunoastea
pe toti activistii de Partid. Pana la prima
mea oarecare din anul 1926 siguranta nu cunoastea
legaturile mele cu Partidul intrucat, pe adresa
mea venea corespondenta pentru Partid si
din strainatate si deci nu era permis sa se cunoasca
calitatea mea in Partid sau orice alte legaturi
ale mele cu Partidul. Legatura mea de Partid
a fost Gramazi Szabo Iuliu si Iosif Stefan.

Explicatiile date de hoca Vasile cu privire
la cadente din 1924 nu il suferă de faptul ca
el a comis o trairare ca o ca el insusi recunoaste

= I-mi mentin declaratia ca la congresul
din Timisoara hoca V. a vorbit pentru munca in
ordinea fapt pe care il voi confirma si alti-

Semnatura,

Waisz Arpad

Urmare: Lu cea perioada lupta in contra muncii in
noord a fost o solutie foarte buna a sindicatelor.

- Susțin și pe mai departe cu lucr. V. a promis
bani organizatiei de Partid din Grosu dacă se
olotura fractionii lui Iustin.

- lucr. V. nega faptul că a fost la sedinta
despre casele care vorbit, in sh. Potul in epinece acest
fapt il pot dovedi in fosta mea solie Gluck Villava
intucit acolo au avut locuinta noastra in
cea vreme. Sedinta respectiva nu se putet
tise intucit lucr. V. (a adus la cea sedinta a
~~persoane stătină~~), fiind urmat de o alta persoana
care a supraveghiat casa, ne a fost săi nu mai
tinem sedinta. O data zi eu m'au mutat din
locuinta respectiva.

- Cu privire la caderea din sh. Rozebor
imi mentia intocmai declaratia - nu este adevarat
că stoica Gh. a fost pus in libertate așa cum declară
lucr. Vasile intucit stoica a căzut in dăvii ore in
urmo mea in cea casa și a stat impreună cu
mine la închisarea vocorești.

- Este curios faptul că dinbe toti ai
arestati in noxia căderii din sh. Rozebor, nimeni
nu a fost pus in libertate citoti am fost trimisi in
justitie inclusiv stoica Gh. și numai singur lucr. V.
a fost pus in libertate.

lucr. Vasile afirmo că a avut o intalnire
cu stoica Gh. in dăvii zile după caderea noastră
din sh. Rozebor și că deosemeni nu este adevarat
că stoica Gh. preună au spus a căzut la dăvii
ore după surtoarea noastră. Scollfel peste dăvii
zile toate zilele au avutat arestarea noastră

Semnatura:
Wein Arjad

stere
si
meu
pe

Urmare: deci nu este adevarat ca Luca J. nu a aflat de
areasta cadere imediat. 244

Imi mentin mai departe declaratia cu privire
la situatia avuta cu Luca Vasile dupa eliberare mea.
din inchisoare cu care raspie el mia povestit ca nu
a intrat in casa din str. Rozelor cu razia intolnirii pe
care trebuia sa o aiba cu mine in 7 aprilie 1932, intrucat
avea presimtierea ca eu sunt arestat.

Precizez ca areasta discutie am avuta
cu Luca J. in anul 1933 dupa luna februarie adica
dupa eliberarea mea din inchisoare. Nu pot preciza
unde si in ce circumstante a avut loc areasta discutie.

Intrebare cathe arestatul Luca Vasile. Weinberg

Sto confirmi acum, cele arotate de martor?

Raspuns:

Nu confirm si am de spus urmatoarele:

Am anul 1932 n'au participat la revizii secretiei
de Partid sau sindicatat care s'ar fi amononat pentruca
eram urmasii de vreun agent.

Precizez ca am fost arestat in areasta cu
Stoica Gh. in casa din str. Rozelor unde trebuia sa-l
intolnresc. Probabil ca arestarea mea s'a produs
la foarte scurt timp dupa arestarea lui Stoica.

Admit ca Stoica Gh. n'a fost pus in
libertate odato cu mine si a stat un timp scurt la
inchisoare fiindca dupa aresta in 1932 si 1933
am activat cu el in consiliul sindical.

Sustin ca nu am reacia nina in areasta
cadere

Nu n'au intolnrit in anul 1933, cu martorul Stoica
Gh. si dupa evenimentele dela Giuvita am trecut
si mai mult in ilegalitate, pana la caderea din agent.

Semnatura

[Signature]

Urmare: deci n'am putut sa mă intolasesc & să dăruiesc
cu el.

De celelalte probleme imi mentin & pe mai
departe declaratia. *Oruc*

După ce am citit răspunsurile noastre
din urmă în urmă și am constatat că ele sunt
treabă just, întrucât cu ele declarate de noi
în prezenta proces verbal de confunțare, îl
susținem și semnăm propriu.

Confunțarea a fost făcută de:

MATOR:

Oruc
L. *Oruc*

MATOR:

Wein Hagedy

REALIZAT:

Oruc

Semnătura.

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

=====

Intre martorul GABOR E. ARPAD si arestatul VOINEA SEPTIMIU.-

31 mai 1954, Oraşul Stalin.
Confruntarea a început la ora 11,00
" s-a terminat " 14,00

Intrebare către martorul GABOR E.ARPAD:

- Cunoşti persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

- Da, o cunosc, este VOINEA SEPTIMIU, fost agent la Siguranța din Braşov.-

ss.Gabor E.Arpád.

Intrebare către arestatul VOINEA SEPTIMIU:

- D-ta cunoşti persoana care ți se prezintă?

Răspuns:

- Persoana care mi se prezintă o cunosc și se numește GABOR EUGEN, sau PETRU. Il cunosc din anul 1924, când a fost agent la Inspectoratul de Siguranță, iar mai târziu a fost funcționar la o societate de asigurare.-

ss.Voinea Septimiu.

Intrebare către martorul GABOR E.ARPAD:

- Dacă sunteți în relații de rudenie sau v-ați dușmănit cu VOINEA SEPTIMIU?

Răspuns:

- Nu sunt în relații de rudenie și nici nu m-am dușmănit vreodată cu VOINEA SEPTIMIU.-

ss.Gabor E.Arpád.-

Intrebare către arestatul VOINEA SEPTIMIU:

- In ce relații ai fost cu GABOR E.ARPAD?

Răspuns:

- Nu sunt rudă cu GABOR E.ARPAD, nu ne-am certat și nu ne-am dușmănit vreodată.

ss.Voinea Septimiu.-

Intrebare către martorul GABOR E.ARPAD:

- Cînd și în ce împrejurări ai vorbit d-ta cu VOINEA SEPTIMIU despre LUCA VASILE?

Răspuns:

- În toamna anului 1947 sau 1948, m-am întîlnit cu numitul VOINEA SEPTIMIU, în tramvaiul Brașov-Săcele. Am intrat în discuție cu el vorbind despre diferiți foști funcționari ai fostei Siguranțe Brașov.-

În cursul acestor discuții VOINEA SEPTIMIU mi-a spus textual: "Ai văzut ce domn mare s-a făcut LUCA VASILE, deși a fost informatorul Siguranței!". I-am răspuns că știu acest lucru întrucît l-am văzut venind la fostul inspector al Siguranței din Brașov anume ZAHIU DUMITRU.-

Menționez că această remarcă eu am făcut-o în urma faptului că VOINEA SEPTIMIU m-a întrebat dacă cunosc și eu faptul că LUCA VASILE a fost informatorul Siguranței lucru pe care eu prin răspunsul meu i l-am confirmat.-

ss. Gabor E. Arpad.-

Intrebare către arestatul VOINEA SEPTIMIU:

- D-ta confirmi cele spuse de GABOR E.ARPAD?

Răspuns:

- Eu confirm numai în parte cele spuse de martorul GABOR E.ARPAD și în legătură cu acest caz țin să arăt următoarele:

Este adevărat că în toamna anului 1948 m-am întîlnit în tramvaiul Brașov - Săcele și în cursul discuției avute cu acesta i-am spus următoarele:

"Ai auzit că LUCA și-a ajuns scopul și a ajuns ministru? Ce s-ar întîmpla cu el dacă s-ar ști că a fost informatorul fostului inspector de siguranță ZAHIU DUMITRU?".-

Nu-mi aduc aminte ce anume mi-a răspuns GABOR E.ARPAD, la cele spuse de mine.-

ss. Voinea Septimiu.-

Intrebare către arestatul VOINEA SEPTIMIU:

- Pe ce bază ai făcut d-ta această afirmație?

Răspuns:

- La sfîrșitul lunii decembrie 1924, inspectorul ZAHIU mi-a spus că dacă-l văd pe LUCA LASZLO să-i spun că-l roagă să treacă pela el. Acest lucru m-a făcut încă atunci să consider că LUCA VASILE este informatorul lui ZAHIU, întrucît în forma aceasta el invita la dînsul numai pe informatorii săi. Ulterior, din spusele agenților de siguranță MUNTEANU IOAN, GABOR E.ARPAD și a

comisarului DOGARU DUMITRU am aflat că VASILE LUCA îl vizita des pe inspectorul ZAHIU DUMITRU la biroul său și acest fapt m-a făcut din nou să-mi întăresc părerile asupra calității de agent informator al lui LUCA VASILE.-

ss.Voinea Septimiu.-

Intrebare către martorul GABOR E.ARPAD:

- Dacă aveți vre-o observație de făcut în legătură cu cele declarate de VOINEA SEPTIMIU?

Răspuns:

Confirm cele spuse de VOINEA SEPTIMIU cu privire la faptul că într-adevăr i-am spus încă în anii 1924-1925, că pe LUCA VASILE l-am văzut umblînd seara după orele de serviciu la inspectorul de siguranță ZAHIU DUMITRU, fapt pe care l-am interpretat împreună cu VOINEA SEPTIMIU, în sensul că LUCA VASILE este informatorul lui ZAHIU.-

ss.Gabor E.Arpad.-

Răspunsurile din prezentul proces verbal de confruntare sunt trecute just conform celor declarate de noi.-

Confruntarea a fost făcută de:

- MAIOR : ss.Gh.Mezei
- LT.MAJOR: ss.Mahler William

Martor: ss.Gabor E.Arpad

Arestat: ss.Voinea Septimiu

CM/3 ex.

Proces verbal de confruntare
între martorul Gabor E. Arpád și
acuzatul Voinea Septimiu. -

zi mai 1954

Orașul Stalin

Confruntarea a început la ora 11⁰⁰

- - - în terminat la ora 14⁰⁰

Întrebare către martorul Gabor E. Arpád.

- Cunoști persoana care ți se prezintă?

Răspuns: Da, o cunosc, este Voinea
Septimiu fost agent la Siguranța din
Brașov. - Opinie

Întrebare către acuzatul Voinea Septimiu

1 - Te cunoști persoana care ți se
prezintă?

Răspuns: Persoana care mi se
prezintă o cunosc, și se numește
Gabor Eugen sau Petru. - El cunosc din
anul 1944 căruia a fost agent la Securitate
în calitate de Siguranță, iar mai târziu a
fost funcționar la o societate de construc-
ție. - Voinea Septimiu

Întrebare către martorul Gabor E.
Arpád. -

Doei aminteli în relații de rude-
nie sau vată deșințat de Voinea Septimiu

Răspuns: Nu sunt în relații de
rudenie și nici nu m'au deșințat

Semnătura,

Gabor

Urmare: Verolea cu Horica Septimiu -

Goran

Intrebare către autorul Horica Septimiu:

In ce relatii ai fost cu Gabor E. Cipariu?

Răspuns: Nu sunt vorba cu Gabor E. Cipariu, nu ne-am cunoscut și nu ne-am desprinsit vreodată. - Horica Septimiu

Intrebare către martorul Gabor E. Cipariu:

Când și în ce împrejurări ai vorbit și tu cu Horica Septimiu despre Luca Stanke?

Răspuns: În Travan am lui 1947 sau 1948 m'am întâlnit cu unitățile Horica Septimiu în Travanul Brașov - Săcele. - Am intrat în discuție cu el vorbind despre defecți. forți. funcț. ționari ai forței tipografice Brașov. -

În cadrul acestei discuții Horica Septimiu mi-a spus textual: „ai văzut ce lucru mare se făcuse Luca Stanke (în st.) deși „fostul inspectorul tipografiei”. - I-am răspuns că el mi-a spus lucrul întrucât l-am văzut venind la postul inspector al tipografiei din Brașov oarecum Zaharia Dumitru. -

Menționez că această remarcă eu am făcut-o în urma faptului că Horica Septimiu m'a întrebat

Semnătura,

Goran

Notă
cu
Cipariu

Urmare: dacă cumva, nu eu faptul că unca
Hainele a fost însoțim de mine nipmanu, 246
lucru pe care eu pînă răzvrătirea mea
i l. am confirmat. - Gabor

Intrebare către secretarul Săuca Septimiu.

D- ta confirmi cele spuse de Gabor
E. Cișoiu. -

Răspuns: Eu confirm ceea ce în
parte cele spuse de secretarul Gabor E.
Cișoiu și în legătură cu ceea ce tu
ră ai citit în ziare:

Este cunoscut că în toamna anului
1948 m-am întors în țară din
Societate și în timpul orelor de
seară i-am spus următoarele:

"Ai văzut că duca și-a spus
și a spus ministrul? Ce s'a întâmplat cu
el dacă s'a ști că a fost însoțim
fortului inspector de nipmanu. Zolui
Dumitru?"

Nu-mi aduc aminte ce am
și-a spus Gabor E. Cișoiu la
spuse de mine. - Săuca Septimiu

Intrebare către secretarul Săuca Sep-

timiu:

Pe ce baze și facți o. ta
opinie?

Răspuns: La sfârșitul lui Decembrie
1924 inspectorul Zolui și-a spus că dacă
văde pe duca dăzler și i spus că
mai și ține pe el. - Acest lucru

Semnătura,

Săuca Septimiu

Urmare: m-a făcut să văd atunci, în camera
de la Luca Băile este înfăptuitul
lui Zolciu, întins în fața ochilor
și unită la sfârșitul mesei pe înfăp-
tuitul său. - Ultimele din spusele
agentilor de siguranță: Iluțeanu Gheor-
ghe E. Cișcă și a camaradului Dozaru
Dimitrie au oflat că Băile Luca îl
uzita des pe înfăptuitul Zolciu Dimitrie
la biroul său și au fost m-a făcut
din nou să-mi întăresc părerea
amplasă calității de agent înfăptuit
a lui Luca Băile. Forma Septimii
Intrebare către ministrul Gaba. G.

Cuprins -

Dacă aveți vreo obiecție să
fiu în legătură cu cele declarate
de Forma Septimii?

Răspuns: Confirma cele spuse
de Forma Septimii cu privire la faptul
că, într-o scrisoare i-am spus încă în anul
1924-1925 că pe Luca Băile l-am văzut
numblându-se după unele din sursele
la timpul de siguranță Zolciu Dimitrie,
fapt pe care l-am interpretat în mod
cu Forma Septimii, în sensul că Luca
Băile este înfăptuitul lui Zolciu. -

Concluzie

Răspunsurile din prezenta scrisoare
de confutație sunt făcute în conform
cu declarațiile de mai sus. -

scrisorile: Cydru

scrisorile: Forma Septimii

Confirmația a fost făcută
la: Meșter
la: Uolcu